

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 25 / Sayı: 295 / Temmuz 2006

PARTİLEŞMEK 14 TEMMUZ RUHUNA ULAŞMAKTIR

Mahkeme tutanaklarında PKK davası - I

M. Hayri Durmuş'un savunması

● Tarihsel olarak şekillenen bir halk vardır, bu Kürt halkıdır. Dün arkadaşlarım bazı konularda bazı tarihsel açıklamalarda bulundu. Ben, esasen bu konunun üzerinde fazla durmak istemiyorum, tartışma konusu da yapmak istemiyorum.

Ama görüyorum ki mahkeme heyeti bu konuyu Kürtlerin varlığı yokluğu meselesine veya Kürdistan'ın varlığı yokluğu meselesine getirerek, sık sık tartışma konusu yapmaktadır. Bu durum bizce acayip karşılanmaktadır. Bugün artık bu konu, tartışması yapılmayacak kadar açıktır, pek çok çevre tarafından da kabul edilmektedir ...

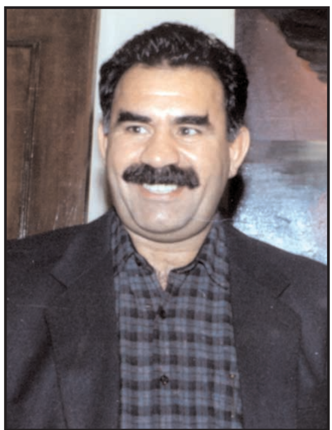
20'de

Asıl sabrı tükenen Kürt halkı hareketimiz ve Önderliğimizdir

●Kürt halkı direnmekte kararlı olduğunu, temel haklarını kazanmakta ısrarlı olduğunu, direnişi geliştirme gücüne, potansiyeline sahip olduğunu gösterdi. Önderlikle, PKK ile nasıl nasıl bütünlüklü olduğunu, "Önder Apo'ya Özgürlük Kürt Sorununa Demokratik Çözüm" çizgisini pratikte nasıl başaracağını hem demokratik eylemliliğiyle hem de yürüttüğü referandumla ortaya koydu. Bu, topyekün savaş konseptinin aslında anlamsızlığı, başarısızlığı, işlenmeyeceğinin çok somut göstergesiydi.

2'de

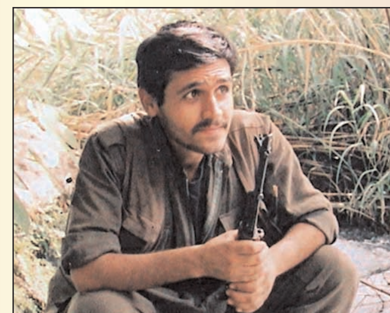
PKK, büyük yaşayanların yaşamlarının birikimidir

Abdullah Öcalan

Bugün 14 Temmuz, büyük ölüm orucu kararının on beşinci yılına girerken, özellikle de güncel kararlılığımıza, savaşımımıza uygulamamız gereken vazgeçilmez görevlerimiz vardır. En büyük tehlike; büyük kararlılık ve kutsallık değerlerini kolayca unutmak, es geçmek, anlam ve önemine denk düşmeyen sahtekarca bir izleyici olmaktır. Bu, parti için halk için belki de en büyük tehlikedir. Bu tehlikeyi çoğunuzun kişiliğinde görmemek mümkün değildir. Hatta kendim için bile düşmandan gelen her türlü tehlikeyi kesinlikle önemsemiyorum. En büyük tehlike olarak sizlerin bu yüce değerlere doğru yaklaşmayışınız, bunlarla çelişmenizdir.

16'de

Korkmadan kandırmadan yüzleş benimle

● "Kalk ve yüzleş benimle. Korkmadan, kandırmadan, kaçmadan yüzleş! Botan topraklarından uzaklaştıkça gecenin, günün sınırını bilemediğimiz o uzun yürüyüşü hatırla. Çiyaye Reşkê'de verdiğimiz molayı, yoldaşlarımızın ruhunun gezindiği, o zaman bomba sesleri ile yankılanan noktada bizim geçtiğimiz günkü ürperten derin sessizliği hatırla. Birbirimize sorduğumuz sorulara verdiğimiz kaçamak cevapları, vardığımız hedefi düşündükçe ayaklarımıza inen kara suların birden çekilişini ve kanatlanışımızı...

26'da

İçindekiler

Asıl sabrı tükenen Kürt halkı hareketimiz ve Önderliğimizdir

Geçtiğimiz günlerde Türkiye'de Terörle Mücadele Yüksek Kurulu diye adlandırılan kurulun toplantıları yapıldı. Hükümet de bunların sonuçlarını değerlendirmek üzere özel bir toplantı yaptı. Devlet organlarının yürüttüğü tartışmalardan çıkan sonuç; mevcut yönetimin son gelişmeler karşısında, özellikle de gerillanın temmuz ortasındaki etkinliği karşısında iyice sıkışmış olduğu yönünde. O nedenle bu özel toplantılar yapılıyor. Hatta bir tedbir olarak, meclisin özel gündemle toplantıya çağırılabileceği belirtiliyor. Hükümet başkanının da açıklaması vardı, *"sabrımız kalmadı artık"* diyordu. Basın ise "Balyoz Hareketi"nin başlatılacağını yazıyor, sınır ötesi operasyonun gündeme geleceğinden söz ediyor. Türkiye'nin zaten bir terör yasası çıkarttığını biliyoruz. O çerçevede Türkiye'nin gerillaya, halka, tüm demokratik güçlere karşı yeni bir baskı ve saldırı dalgasını geliştirmeye yöneldiği izlenimi ortaya çıkıyor. Bütün bunları değerlendirmemiz, anlamamız önem arz ediyor.

Nereden çıktı bu durum? Ne yapılmak isteniliyor? Türkiye hükümeti, devlet yönetimi mevcut politikalarla nereye ulaşmak istiyor? Bunun ABD-İran çelişkisi ile bağı nedir? Yine Filistin'de, Lübnan'da son günlerde tırmandırılan çatışmalarla ilişkisi, bağlantısı nedir? Güncel siyasal durum dediğimizde önümüze bu tablo çıkıyor.

Sabrın tükendiğinden bahsedenler gerçeği çarpıtanlardır

Öncelikle şunu belirtmekte yarar var: Tayip Erdoğan sabrın tükendiğinden söz ediyor. Ancak asıl sabrı tükenen Kürt halkıdır, Özgürlük hareketimizdir, Önderliğimizdir. Gerçekten de bu halk on yıllardır biraz insani bir yaklaşım geliştirilsin diye sabretti. Önder Apo sekiz yıldır sabırla, dirençle barış ve demokratik çözüm yolunu açabilmek, Türkiye'yi böyle bir sürece sokabilmek için insanüstü bir çaba göstererek çalışıyor. Yine 1 Haziran Atılımı'nın gelişimi çerçevesinde yirmi beş aydır, gerçekten de sabırla, itina ile bazı gerçekleri Türkiye yönetimine, uluslararası kamuoyuna özellikle Türkiye'nin demokratik güçlerine, halk kesimlerine kavratabilmek için yoğun bir çaba harcadık. Çok itinalı bir mücadele yürüttük. Gerçekleri görmeyen, anlamayan tutumların, yaklaşımların değiştirilmesi için gerçekleri gösterecek bir mücadele içinde olduk. Bedelini ödeyerek, onun istediği cesareti, fedakarlığı göstererek, üç yüzden fazla şehit verdik. Halk yemedi içmedi, durmadı, demokrasi için, özgürlük için, ulusal kimliğini kazanabilmek için mücadele etti.

Bu mücadeleyi meşru savunma çizgisinde tutmak için hareketimiz, gerilla komutanlığı büyük bir duyarlılık ve titizlik gösterdi. Defalarca bu süreçte çağrı yaptık, açıklamalarda bulunduk. Hem hareket olarak, onun yönetimi olarak, hem değişik halk örgütlenmelerimiz ile yaptık, hem de Önderliğimiz yaptı bunu. Biraz doğruya yakın söz gördüğümüzde, sürecin o temelde gelişmesi için zaman zaman mücadelenin birçok yönünü de durdurduk. Eylemsizlik kararı aldık. Barış yönünde, demokratik çözüm yönünde atılabilecek adımların önünün açılması, zemininin gelişmesi için her türlü fedakarlığı gösterere kararlar aldık, tutumlar takındık.

Bütün bunlara rağmen karşılaştığımız ne oldu? Şiddet oldu, katliam oldu, baskı oldu. Halk sokakta yürüdüğünde kurşunla karşılaştı. İşte Newroz ertesinde Amed'te yaşananlar var. Şimdi "sabrımız kalmadı" diyen şahsiyet "çocuk, kadın demeden gerekeni yaparız" diye tehditlerde bulunmuştu. Şimdi bütün bunların sonunda biraz mücadele gelişince, bütün bu barış, demokrasi, iyi niyet sözünden anlamayanların canını yakıcı birkaç adım ortaya çıkınca bu sefer feryat ediyorlar. "Sabrımız kalmadı. PKK acımasız eylemlerine devam ediyor" diyorlar. Acımasız eyleme devam edenin, baskı ve şiddet uygulayanın, katliamcı olanın, terörden başka bir dil bilmeyenin kim olduğu ortadadır. PKK eylemsizlik kararı alıp, demokratik çözümün önünü açmaya çalıştığında topyekün savaş kararını kimin aldığını bütün dünya alem biliyor.

"Bu tehditleri yeni duymuyoruz. Tayip Erdoğan yeni söyleyebilir, ama Kürt halkı, PKK yeni duymuyor. Onlarca hükümet başkanı, genelkurmay başkanı, devlet başkanı geldi geçti, hepsi benzer sözleri söylediler, tehditlerde bulundular. Onların hepsi ömürlerini tamamladı, ama Kürt halkı hala özgürlük ve demokrasi mücadelesini yürütüyor. Bütün zorluklarına, ağır bedellerine rağmen PKK direniş mücadelesini geliştiriyor, geliştirmekte kararlılığını sürdürüyor."

Ağustos 2005'te gündemleştirilen topyekün saldırının geçen bir yılla yakın süreç içerisinde ne kadar kana ve acıya yol açtığı gözler önünde. Şimdi sanki bunlar hiç yokmuş gibi, kimse bütün bunları bilmiyormuş gibi kalkıp sabrın kalmamasından, bilmem balyoz hareketinden söz edilmesi gerçeklerle bağdaşmıyor, hiçbir değer ifade etmiyor, hiçbir yenilik taşımıyor. Oysa sabreden bizdik, Kürt halkıydı. Bu halk, demokratik çevreler bu yaklaşımlarına en azından insani özellikler taşıyan bir karşılık bekliyordu. Biraz insanlık, biraz demokratik tutum, biraz barışçılık dolayısıyla bu temelde Türkiye'yi demokratikleştirecek, Kürt sorununun demokratik çözümünün önünü açacak, demokratikleşme yönünde süreci ilerletecek küçük de olsa bazı adımların atılmasını herkes bekliyordu, istiyordu. Şimdi karşılaştığımız ne oldu? Yeni balyoz hareketleri, yeni terör yasaları, sınır ötesi operasyon tehditleri...

Herkes "yeni saldırılar geliyor" diye propaganda ediyor. Zalimlik, katliamcılık, şiddet gösterileri adeta alkışlanıyor. Yani birçok çevre tarafından tahrik ediliyor, destekleniyor. Böyle bir durumla karşı karşıyayız. Yabancısı olmadığımız bir durum, fakat değişmesini de istediğimiz bir durum. Biz bu durumun değişmesini istemekte tutarlıyız, samimiyiz. Taktik yapmıyoruz. Gerçekten bu gidişatın değişmesini, bu mücadele durumunun demokratik yöntemlere taşınmasını, sorunların bu temelde çözülmesini istiyoruz. Bu konuda ne kadar samimi olduğumuz, yine birlik ve bütünlük içinde olduğumuz geçmiş pratiğimizle kanıtlanmıştır. Şimdi gerçeğimiz bu iken ve bu yönlü gelişmeler beklerken, tersinden katliam tehditleri ile karşılaşmamız elbette ki bizim de yeniden durumları değerlendirmemizi, düşünmemizi, saldırılara karşı meşru savunma çizgisini daha da geliştirerek, pratiği bu temelde daha etkili kılarak kendi tedbirlerimizi geliştirmemiz gerekiyor.

Kürt sorununu kabul ediyoruz diyenler üç gün sonra topyekün savaş kararı aldılar

Şunun da herkesçe bilinmesinde yarar var. Bu tehditleri yeni duymuyoruz. Tayip Erdoğan yeni söyleyebilir, ama Kürt halkı yeni duymuyor, PKK yeni duymuyor. Çok dinledi, çok ağızdan duydu. Onlarca hükümet başkanı, genelkurmay başkanı, devlet başkanı şu bakan bu bakan geldi geçti, hepsi benzer sözleri söylediler, böyle tehditlerde bulundular. Onların hepsi ömürlerini tamamladı, ama Kürt halkı hala özgürlük ve demokrasi mücadelesini yürütüyor. Bütün zorluklarına, ağır bedellerine rağmen PKK direniş mücadelesini geliştiriyor, geliştirmekte kararlılığını sürdürüyor. Bu konuda kuşkusuz zorluklar, var ama mücadele edemez bir konumda kesinlikle değildir. PKK'nin bu gücü, iradesi her zaman vardır. Şimdi her zamankinden daha fazladır. Kürt halkının direnme potansiyeli güçlüdür. Yeter ki o potansiyel açığa çıkartılsın, bilinçlendirilsin, örgütlendirilsin.

Önderliğimiz söyledi; saldıran kim olursa olsun, dünya birleşip saldırsa da kendi meşru, demokratik haklarını kazanmak için direnmekten asla vazgeçmeyecek ve bu direnişi sürdüreceğiz. Bu konuda yanlış hesap yapanlar zarar görürler. Kürt halkının güçsüz olduğunu, zayıf olduğunu, tehditlerle, baskılarla katliamlarla yıldırılabileceğini, örgütlülüğünün dağıtılabileceğini, mücadeleden uzaklaştırılabileceğini sananlar varsa, onlar yanılıyorlar. Böyle sananlar geçen otuz yıl içinde yanıldılar, bundan sonra da aynı durumu sürdürenler daha çok yanılacaklar. Yanılgılarının bedelini kendileri ödeyecekler. Çünkü kendileri yapıyorlar. Kendi yanılgılarından doğan zararları gördüklerinde de kimseden yakınmasınlar, kimseye şikayette bulunmasınlar. Çünkü bunlar kendilerinin yarattığı sonuçlar oluyor. Bunun da böyle bilinmesinde, anlaşılmasında yarar var.

Şimdi bizim buradan çıkartacağımız sonuçlar neler? Aslında 1 Haziran Atılımımız 2004 yılının içinde bile bazı gerçekleri ortaya çıkardı. Daha ağustos ortalarında Önder Apo durum değerlendirmesi yapmak istedi. Fazla kan akmadan, yeni zorlayıcı bedeller ortaya çıkmadan insani yaklaşımlar gelişsin, gerçekler görülsün dolayısıyla barış ve demokratik çözümün önü açılsın istedi. Fakat gördük ki hiç oralı olunmuyor. Bırakalım atılımın ortaya çıkardığı gerçekleri görüp ona uygun siyasi davranış geliştirmeyi, aslında oyun içinde oyun tezgahlanıyor. Birçok çevre hareketten kopartılmaya, hareket içinde bölünüp, parçalanıp, birbiri ile çatıştırılmaya çalışılıyor. PKK'nin bölünüp parçalandığı, zayıflayıp yok olduğu umut ve hesap ediliyor. Böyle bir beklenti içine giriliyor. Gerçeğe hiç yaklaşılmıyor.

Böyle olunca 2005 atılımı gündeme geldi. Newroz çıkışı, Koma Komalen Kürdistan ilanı, PKK'nin yeniden inşası, halkın Önderliğe özgürlük isteyen demokratik direnişi gündeme geldi. Bu yaz ortasında artık Türkiye devletini çaresizlik ve çıkmaz içine sokan bir düzey kazandı. Geçen yılın sonunda, temmuzda sıkıştılar. Bir yıl önce gerçekten de zor durumdaydılar. Daha fazla zorlamak, sıkıştırmak, daha çok güç kaybetmelerini sağlatmak istemedik. Sıkışmışlar, zorlanmışlar vuralım, zayıf yanlarını yakaladık üzerlerine gidelim, yok olup gitsinler demedik. Aslında yapabilirdik, diyebilirdik. Kendilerinin zorlandığı, hareketimizin toparlanarak yeni bir çıkışa yöneldiği, halkın harekete geçip, demokratik eylemin gürül gürül geliştiği ortamda, kendileri çıktılar talepte bulundular. İşte "Kürt sorununu kabul ediyoruz, geçmişte hata yaptık, yeni beyaz sayfa açıyoruz, sorun bizim sorunumuzdur, çözeceğiz, çözme sözü veriyoruz" dediler, bu sözleri hem kendi başkentlerinden hem de Amed'ten bütün dünyaya deklere ettiler.

Biz de tabii bunu önemsedik. Zor durumdaydılar. Daha çok da zorlayabilirdik, ama sorun zorlananı, çaresiz olanı daha çok zorlayıp öldürmek değil de, siyasi sorunlara demokratik siyasi yöntemlerle çözüm bulmaktır. PKK hareketinin amacının bu olduğunu bir kere daha o zamanki tutumumuzla gösterdik. Madem bu noktadan dönmek, doğruya gelmek istiyorlar, sorunu tanımlıyor ve demokratik çözümün gereğinden söz ediyorlar bu konuda bir adım atmış oluyorlar, iki adım bizden dedik ve eylemsizlik kararı aldık. Bu önemli bir karardır. Önemli bir tutumdur. Kimin ne olduğunu, ne istediğini açıkça ortaya koydu. Bizim bu tutumumuz karşısında Kürt sorunundan ve demokratik çözümden söz edenler ne karar aldılar? Üç gün sonra topyekün savaş kararı aldılar. Genelkurmay, Milli Güvenlik Kurulu'nda böyle bir karar çıkardı. Kürt sorunundan, onun demokratik çözümünden söz edenler bu karar karşısında tuz buz oldular. Esameleri bile okunmadı, günlerce ağızları açılmadı. Bizim söylediklerimize değil, kendi söylediklerine sahip çıkmadılar. Ondan sonra da topyekün imha gerçekleştirmek üzere saldırı üstüne saldırı yürütüyorlar.

Şemdinli olayı ortadadır. Resmi devlet yönetimleri ve çete gruplarının sivil insanları öldürmek için nasıl örgütlenip güpegündüz harekete geçtiklerini Şemdinli olayı çok net ortaya çıkardı. Kış boyu gerillaya karşı operasyonlar hiç durmadı. Çoğunu gündemleştirmedik, yayınlamadık. Çok fazla şiddet ortamının varolduğu izlenimi ortaya çıkmasın diye yaptık. Ama şu iyi bilinmeli ki Türkiye gücü yettiği, ulaşabildiği her yerde gerillayı imha edebilmek için, kar, soğuk, fırtına demeden o orduyu operasyona sürdüler, saldırı yürüttüler.

Kürt halkı direnmekte kararlı olduğunu ispatlamıştır

Bunlara karşı baharda halk gerçekten iyi cevap verdi. Madem çözümsüzlükte ısrar var, topyekün savaş deniliyor, bir halk imha edilmek isteniyor, o zaman bu halk imha edilir mi, edilmez mi, direnip haklarını alabilir mi, alamaz mı görülecekir dercesine direnişe geçti. Bu tutumunu iyi gös-

terdi. 15 Şubat'tan, 8 Mart'a, Newroz'da ve Newroz ertesindeki saldırılar karşısında gelişen şiddetli direnişte gerçekten de halk kahramanca serhildan tutumunu geliştirdi. Üç yaşında, beş yaşında çocuklarını feda etti. Onlarca genç evladını şehit verdi.

Ama direnmekte kararlı olduğunu, kimliğini ve kültürel haklarını kazanmakta ısrarlı olduğunu direnişi geliştirme gücüne potansiyeline sahip olduğunu gösterdi. Önderlikle nasıl bütünlüklü olduğunu, PKK ile nasıl birleşik olduğunu, ***"Önder Apo'ya Özgürlük Kürt Sorununa Demokratik Çözüm"*** çizgisini pratikte nasıl başaracağının hem mesajlarıyla, hem demokratik eylemliliğiyle, hem de yürüttüğü referandumla ortaya koydu. Gerçekten de dünya halklarını etkileyen bir demokratik eylemlilik ortaya çıkardı. 4 milyona yakın imza toplayan bir referandumu gerçekleştirdi. Bu, topyekün savaş konseptinin aslında anlamsızlığı, başarısızlığı, işlenmeyeceğinin çok somut göstergesiydi.

Fakat gördük ki buna karşı da anlayışsız olundu. Bundan sonuçlar elde edip, halkın mesajlarını anlayıp, bu direnişten gerekli dersler çıkartılıp, ona demokratik siyasi yanıtlar verileceğine, ne ile karşılaştık? Bütün ordunun Kürdistan'a sürülmesiyle... Yüzbinlerce askeri gücün Botan'a, Zagros'a, Amed'e, Dersim'e, Serhat'a, Kürdistan'ın dört bir yanına sevk edilmesiyle karşılaştık. O da yetmedi Türkiye-İran askeri ittifakı ile karşılaştık. Koordineli, eş zamanlı, eş güdümlü ortak askeri saldırılarla karşılaştık. Kuzey ve Doğu Kürdistan'a yürütülen saldırılar da yetmedi, her iki güç birlikte, birbirine dayanarak Güney Kürdistan'a yönelik, Medya Savunma Bölgelerimize yönelik askeri saldırılar yürütme girişimleriyle karşılaştık.

Şimdi bunun yanlışlığını, yürümeyeceğini, değil bu kadar askeri güç, bunun kat kat fazlası askeri güç sevk edilse de, değil sadece İran'la ittifak bütün Ortadoğu'nun gericiliği ile ittifak yapılıp, askeri güçleri sevk edilse de bunlara karşı direnileceğini, gerillanın bütün bu saldırıları boşa çıkartacak bir güce, azme, kararlılığa, dirence sahip olduğunu gösterdik. Gerilla da halkla birlikte bu askeri saldırılara karşı direndi, tedbir geliştirdi. Boşa çıkartmaya çalıştı, misilleme hakkını kullandı. Eğer gerçeğe gelinmezse daha fazlasıyla karşılaşılır diye uyardı.

Fakat gördük ki sonuç çıkartmak yoktur. Bu durumu ciddiye almak yoktur. Buna uygun, gerçekten de çözüm üretecek bir yaklaşım içine girme yoktur. Tam tersine neyle karşılaştık? Daha fazla teknik güce dayan, daha fazla pusu at, gerillanın zorlanmasından veya gafletinden daha çok yararlan, daha fazla katletmeye çalış. Bir yerde bir gerilla, iki gerillayı katletmişsen de bunu manşetlere çıkar. "Eziyorum, bitiriyorum" diye buna umutlar bağla. Hatta bu da değil, savaş kurallarının hiçbirine uymayarak, yakalanan gerillaların kurşuna dizilmesi, gerilla cesetlerine her türlü hakaretin yapılması ile karşılaştık. Her türlü tahrik edici durum ortaya çıktı. Zayıflıklarımız var bunu önleyelim, süreç şiddetlenmesin yine siyasi demokratik çözüm arayışının önü kapanmasın diye birkaç aydır hep itina gösterdik, sabır gösterdik. Gerillayı belli bir hareketlilik içinde tutmaya çalıştık. Fazla ileri gitmemesi için çaba harcadık. Bütün saldırılara, katliamlara, kayıplara rağmen kendi tedbirlerimizi geliştirerek, boşa çıkartalım, kayıplarımızı bu temelde azaltalım, ortam şiddetlenmesin, demokratik siyasi sürecin önü kapatılmasın çabası içinde olduk.

Fakat çok net görüldü ki bizim bu çabalarımız bir zaafiyet olarak değerlendiriliyor. Bu temelde sabırla, duyarlılıkla, gerçekten meşru savunma çizgisine bağlılıkla gösterilen tutum sanki bir zayıflıkmış, bir şey yapamama durumuymuş, bir güçsüzlükmüş gibi görülüyor. Öyle olmadığını sözle söyledik dikkate almadılar. Şimdi gerilla bunu ortaya koyunca, bu sefer de bağırıp çağırıyorlar. Gerçek buydu, niye kendilerini kandırıyorlar? Şimdi Türkiye'de bir veya birkaç kişi çıkıp bunlara sormayacak mı, yüzlerce defa bu durum söylendi diye. Yirmi beş yıldır devam ediyor, ama izlenen bu politikalar bir sonuç vermedi. Bu bir gerçek. Şimdi bu temelde yeniden şiddet durumu gelişince niye bağırılıp çağırılıyor? Niye bundan başkaları sorumlu tutuluyor? Kim şiddetin bu biçimde tırmanmasına yol açtı? Kim çözümsüzlüğü, topyekün savaşı, katliamı dayattı? Tabii halk hesap soracak. Şimdi çok kötü bir milliyetçi şoven yaklaşım dalga yaratılarak halkın öfkesini hareketimize, Kürt halkının üzerine yöneltmeye çalışıyor. O omuzları yıldızdan geçilmeyen generaller geçiyorlar halkın başına "kahrolsun PKK" diye halkı PKK üzerine saldırtma çabası gösteriyorlar. Boşuna, nafile! Onunla belki bazı çevreler aldatılabilir, ama çoğu aldatılamıyor. Birçok yerde halk yakalarını tutuyor, "bu şiddeti niye durdurmuyorsunuz" diye "niye çözüm üretmiyorsunuz" diye hesap soruyor. Şimdi gerçek budur. Türkiye'de de halk herhalde giderek gerçeği görecektir. Görmek zorunda.

Kimse bizi meşru haklarımızdan geriye döndüremez

Şunu Türkiye'nin demokratik kamuoyu, yurtsever, sol demokratik güçleri iyi bilecekler ki bu çatışmalı durumun ortaya çıkmasından mevcut topyekün savaş politikası sorumludur, AKP hükümeti sorumludur, genelkurmay başkanlığı sorumludur. Devleti yöneten güçler sorumludur. Tıkatan bunlardır. Milli güvenlik sorumludur. Topyekün savaş kararını Milli Güvenlik Kurulu aldı. Genelkurmay başkanı en az beş kere basının önüne çıktı, propaganda etti. Hükümetin Kürt sorunu yönündeki açıklamalarını bastırdı. Tayip Erdoğan'ın söyledikleri değil, Milli Güvenlik Kurulu'nda genelkurmay başkanının söyledikleri devlet ve hükümet politikası oldu.

O zaman gerçek buysa, Tayip Erdoğan hala Başbakanlık rütbesini niye taşıyor anlayamıyoruz? Başbakan isen, hükümet isen, devleti, toplumu, ülkeyi yönetiyorsan o zaman politikaları belirle. Belirleyemiyorsan çekil, istifa et, git. Dürüstçe tutum bunu gerektiriyor. Ne istifa ediyor, ne çekilip gidiyor. Kendisi topyekün savaşın bir memuru olmuş, bizi de onun güdümüne koymaya çalışıyor. Güya demokratik yöntemlerle çözüm arıyormuş da, sabır gösteriyormuş da, biz sabırsız davranıyormuşuz, ortamı terörize ediyormuşuz. Ne alakası var. Sabırsa, yedi yıldır, sekiz yıldır gösterilen sabır değil miydi? Demokratik tutumsa, PKK'nin, Önderliğimizin yürüttüğü politikalardan daha demokratik ve çözümleyici bir tutum ve politika olabilir mi? Olamayacağı çok açık. Dolayısıyla halkın bilincini karartarak, basit çıkarlar için devlet imkanlarını, hükümet imkanlarını kullanabilmek için bu şiddet politikası sürdürülüyor, dayatılıyor. Tehlikelidir. Bundan vazgeçilmeli diyoruz. Bunu en çok da Türkiye halkı, demokratik güçleri görmeli. Çünkü zararını gören Türkiye'dir. Görüyor, daha fazla görecek.

YTL şimdiden pul oldu. Diyorlar ki dışta borsalar dalgalandı da onun için oldu. Ne alakası var. Sen oluk oluk askeri harcama yapıyorsun. Ordunun hepsini Kürdistan'a sürdün. Bu gücü taşımak bile ne kadar maliyete yol açtı, hesap eden var mı? YTL, niye geçen yıl, önceki yıl değil de 2006 yılında bu kadar değer kaybetti? Elbetteki bu topyekün savaş politikasıyla bağlantılıdır. Ordu bütçeyi bitiriyor.

Bir de bu özel savaş borazanı olan basın organlar haber yapıyorlar. Güya Ortadoğu'da orduya en fazla bütçe ayıran İran'mış da, Türkiye bilmem kaçıncı sırada geliyormuş da! Bunları söyleyerek kendilerini de, kamuoyunu da aldatmaya çalışıyorlar. Madem askeri harcama yapmıyor niye o zaman bu kadar ekonomik kriz yaşıyor. Onu önlemek için askeri harcamalardan herhangi bir kısıtlama oldu mu? Yok. Nerde oldu? Sağlıkta oldu. Fazla para harcıyorsun diye soruşturmaya aldılar sağlık bakanlığını. Başta kısıtlama nerede oluyor? Eğitimde oluyor. Neredeyse eğitim kalitesini en alt sınıra çekecekler. Kendi hizmetlerinin ötesinde bir eğitime nerdeyse izin vermeyecekler. Ama askeri harcamalarda herhangi bir şey olmadı. Şimdi gerçek durum biraz böyledir.

Şunu söyleyebiliriz: Bu sefer geçen yıl ki gibi yapamayız. Tabii Önderliği zorluyorlar. Önderlik görüşmelerde açıkça söyledi; "çok gerginlik varsa yine de söylensin, ben hafifletmek için gücüm yettiği kadar çaba harcayabilirim." Zorlamasınlar Önderliğimizi. Bu ahlaki de değil. Güçlerin geçen yılki gibi olması artık beklenmemeli de. Sütten ağzı yanan yoğurdu üfleyerek yermiş. Bizim bir kere yanmadı, yüz kere yandı. Artık çok daha fazla üfleyerek yiyeceğimiz kesin. O nedenle 2006 direnişi devam ediyor, gelişiyor. Halk baharda nasıl direndiyse, gerilla da yazın onu kat kat arttırarak sürdürecek. Bundan hiç kimsenin kuşkusu olmamalıdır. Gerillanın buna gücü de var hazırlığı da var, kararlılığı da var. Bu ne kadar bedel istiyorsa onu ödeyecek cesareti ve fedakarlığı da var. Bunu biz yeni de söylemiyoruz. Defalardır bu açıklanıyor. Dolayısıyla Türkiye yönetiminin politikaları işlemez hale geliyor, daha çok gelecek. Bunu aşmak için, veya önünü almak için yeni saldırılar gündeme getirirler mi? Getiriyorlar.

Türk devleti Rusya ve İsrail'e ne tür tavizler verdi

Nerden çıktı böyle yeniden kararlar çıkartma, her tarafa operasyon kararı alıp, tehditlerde bulunma? Bunu gelişen özgürlük ve demokrasi mücadelemizin yarattığı zorlanma ortaya çıkarttırıyor. Bu bir gerçek. Biz mücadele ediyoruz, özgürlük istiyoruz, demokrasi istiyoruz. Kürt halkının kimliğini, kültürünü, demokratik haklarını istiyoruz. Kimse bu meşru haklardan bizi geriye döndüremez.

Onu sadece istemekle kalmıyoruz, gerçekleştirmek için de mücadele ediyoruz. Demokratik mücadelemizi sürdürüyoruz, meşru savunma mücadelemizi sürdürüyoruz. Bunu sürdürmekten daha doğal bir hakkımız yok ve her zaman da sürdürebiliriz. Bu bir gerçek, ama bu sadece işin bir yanıdır.

Siyasi durumu değerlendireceksek, bizce bunun ikinci bir yanı da var. O da şu: Türkiye yönetimi, içinde bulunduğumuz haftaları bize darbe vurma, gerillayı zayıflatma, halkı sindirme için de bir fırsat olarak değerlendirebilecek imkanlara sahip görüyor. İşin önemli bir yanı da budur. Bunu hiçbir zaman dikkatten uzak tutmamalıyız. Nasıl gördü? Süreç şöyle gelişti: Bundan iki ay önce ABD-İran çelişkisi keskinleşip savaşa doğru tırmanış gösterirken Türkiye en kritik, en çözümsüz bir politik sürece girmişti. ABD bizzat Türkiye'den İran karşısında tavrını netleştirmesini istedi. Bu neye yol açtı? Bir iç çatışmaya yol açtı. Çeteler devreye girdiler. Danıştayı bile vurdular. AKP ile CHP neredeyse birbirine söylemedik söz bırakmadılar. Türkiye egemen sisteminin kendisi bir iç savaşa gidiyor diye herkes söyledi. Gerçekten de o önemli bir süreçti, ama bu sürecin ilerleyişinde kısmi bir değişiklik oldu. ABD-İran çelişkisinin çatışmaya doğru gidişini biraz zamana yayacak bir girişim oldu. AB, Rusya, Çin devreye girerek ABD'yi yeni bir projeye çektiler. BM Güvenlik Konseyi çerçevesinde İran'ın nükleer enerji projesine ilişkin bir paket hazırlayarak İran'a verdiler. İran'ı teslim olmaya, uzlaşmaya çekmek istediler.

Neden böyle bir süreç gelişti? Tabii bir çok güç kendi çıkarı doğrultusunda politika yapmak istedi. ABD'nin ortamı şiddetlendirdiğini görünce Avrupa, Rusya ve Çin devreye girdiler. Madem ABD böyle bir politikaya yöneliyor, buradan kazanç sağlayabiliriz dediler. Ve sonunda işte "bu politikayı desteklemiyoruz. Bir proje sunalım, şiddet yerine görüşme yöntemleri devreye girsin" dediler. ABD'yi buna zorladılar. Yöneldiği politikayı görerek ABD'den taviz koparmak istediler. Amerika da bunu benimsedi, bir yerde benimsemek zorunda kaldı.

Benimsemesinin bazı yönleri var. Elbette ki eğer böyle bir proje ile İran teslimiyet çizgisine çekilirse, ABD taleplerini devam ettirerek, İran üzerine giderek istediği sonucu alabilirdi. Savaşsız, çatışmasız bir biçimde İran rejimini geriletecek bir sürece gitmek ABD için tercih edilecek bir durumdu. Çünkü şiddet politikasını uygulasa da bunun Ortadoğu'da istediği gibi yürümediği, istediği sonuçları vermediği ABD'nin ciddi biçimde zorlandığı açık bir gerçek. İran savaşı kendisini daha fazla zorlayacak. Bu da bir gerçek. O nedenle her halükarda savaş demiyor. Savaşsız kendi amaçlarına ulaşmayı başarabilse onu tercih eder, ama ulaşamayınca da şiddet uygulamaktan geri durmuyor. Çünkü amaçlarını başaramazsa ağır bir yenilgi alacak. O nedenle İran savaşsız da teslimiyet çizgisine çekilecekse ABD bunu tercih eder tabii. Bu yüzden evet dedi.

İkincisi, böylesi bir politikayla önündeki engelleri aşmak istedi. Madem AB, Rusya, Çin bunu istiyor o zaman onları engel olmaktan çıkarması gerekiyor. Dolayısıyla da taleplerini uygulaması lazım. İşte proje sunuldu. Eğer İran bunu reddederse o zaman Avrupa'nın, Rusya'nın, Çin'in kendi politikalarını yürütmesi önünde bir engel olma durumu kalmaz. ABD'nin şiddet uygulamasına destek vermeseler de karşı çıkamazlar. İran'a destek veremezler. Öyle bir çizgiyi, öyle bir politik ortamın zeminini yaratması da ABD'nin İran'a karşı şiddet politikalarını geliştirip, pratikleştirebilmesi için elverişli bir zemini ifade ederdi. Bu nedenle kabul etti. Şimdi bu yeni, kısa süreli bir politik durum ortaya çıkardı. İran bu süreci uzatmak için çaba harcadı, hala da harcıyor. BM tarafından sunulan paketi dikkate aldığını söyledi. Ancak önemli bir konu olduğunu, ancak inceleyerek karar verebileceğini, bunun da zaman alacağını söyleyerek cevabı ileri tarihlere uzattı ve zaman kazanmaya çalıştı.

İşte böyle bir ortam aslında Türkiye'ye yeni umutlar verdi. ABD-İran gerginliğinin tırmandığı ortamda ciddi biçimde çıkmaza giren, zorlanan Türkiye bu yeni süreci kendisi için bir fırsat, bir imkan gibi algılayarak derhal harekete geçti. Birbirine girmiş olan hükümet, genelkurmay, cumhurbaşkanlığı iç çatışmayı bir yana bırakarak, el ele verip, ortak bir planlama çerçevesinde, yoğun bir diplomatik ve askeri faaliyete girişti. İyi anlayalım bu durumu. Cumhurbaşkanı İsrail'e gitti. Sonra Rusya'ya gitti. Dışişleri bakanı iki kez Tahran'a gitti, dört kez İranlı yetkililerle görüştü. Amerika'ya gitti ve döndükten sonra ayağının tozuyla İran'a giderek tekrar görüşmeler yaptı. Yine diğer diplomatik faaliyetlerini çok yönlü sürdürdüler.

Bütün bunlar ne içindi? İki hedefinin olduğunu şimdi daha net ifade edebiliriz. Birincisi, PKK'ye karşı topyekün saldırıyı geliştirebilmek için siyasi zemini diri tutmak, güçlü tutmak içindi. İran'ın desteğini al, İsrail'in desteğini al, Rusya'nın desteğini al, ABD'ye Geniş Ortadoğu Projesi'ne katılabilirim mesajı vererek en azından desteği arkada tut, bunlara dayanarak gerillaya ve halka karşı topyekün saldırıyı en ileri düzeyde sürdür. Arayışları buydu.

"Türkiye'nin demokratik kamuoyu, yurtsever, sol demokratik güçleri iyi bilecekler ki bu çatışmalı durumun ortaya çıkmasından mevcut topyekün savaş politikası, AKP hükümeti, genelkurmay başkanlığı sorumludur. Topyekün savaş kararını Milli Güvenlik Kurulu aldı. Genelkurmay Hükümetin Kürt sorunu yönündeki açıklamalarını bastırdı. Tayip Erdoğan'ın söyledikleri değil, Milli Güvenlik Kurulu'nda genelkurmay başkanının söyledikleri devlet ve hükümet politikası oldu."

Türkiye Cumhurbaşkanı da İsrail'de bunun görüşmelerini yaptı. Rusya'da Putin'e öyle bir sarıldı ki gören der kırk yıllık dostu. Yüzlerce yıldır varolan Türk-Rus düşmanlığı sanki unutulmuş, ortadan kalkmış gibi, sanki yedi cedden dostmuşlar gibi birbirlerine sarıldılar. Ne o sarılmayı yarattı? PKK'ye karşı destek alabilme arayışı yarattı. Yoksa kimse kimsenin kaşına gözüne hayran değil. İşin gerçeği budur. İran'la da, Amerika'yla da aynı şeyi yaptılar. Hatta Rusya'da yapılan anlaşmaların da içeriği daha deşifre edilmemiştir. Çünkü Türkiye'nin Cumhurbaşkanı İsrail'e gittikten sonra Filistin'de çatışmalar daha da derinleşti. Dikkat edelim, yine Türkiye'nin Cumhurbaşkanı Rusya'ya gittikten sonra Rusya'nın Çeçenlere karşı saldırıları arttı, çeçen lideri öldürüldü. Birçok çevre Ruslar tarafından gerçekleştirilen o saldırının Türkiye'nin verdiği destekle başarıldığını söylüyor, yazıyor ki bu bir gerçektir. Türkiye'nin verdiği destekle Çeçen hareketi vuruldu. Acaba o zaman Rusya Türkiye'ye ne verdi bunun karşılığında? PKK'ye karşı mücadelede yarı açık destek isterken, acaba Rusya'dan ne tür destekler aldı? Şimdi Tayip Erdoğan, şöyle vuracağız, böyle keseceğiz, balyoz hareketi devreye girecek derken, herhalde bu tür anlaşmalardan sağladığı imkanlara güveniyor. Meydanı buna dayanarak okuyor. Bunun bilinmesi, açığa çıkarılması gerekiyor.

Gerçekten de ne imkanlar alındı, ne tür silahlar aldılar. Mesela ne tür teknik araçlara sahip oldular. Rusya'nın bu konuda çok daha gelişkin bir askeri teknolojiye sahip olduğu biliniyor. Türkiye eğer askeri saldırıyla sonuç alacağına dair umut besliyorsa, herhalde buralardan aldığı bazı imkanlara dayanarak bunu yapıyor. Şimdi işin bir yönü budur.

Lübnan ve Filistin bölgesel çatışma merkezi değildir

Aslında bölgede süren savaşın yönünü değiştirmeye çalıştılar. Güncel çatışmalı durumu, bölge düzeyinde yaşanan savaşı bu bakımdan daha iyi değerlendirmeliyiz, anlamalıyız, İşte bazıları diyor, yeniden İsrail-Filistin çatışması başladı. Lübnan'da savaş oldu. Suriye de işin içine girecek. Arap-İsrail çelişkisi yine öne çıktı. Ortadoğu kaynıyor, kan gölüne döndü... Bunlar hikayedir. Özellikle Türkiye basını bu yönlü öyle bir propaganda yürütüyor ki beyinleri şartlandırmaya çalışıyor. Niye? Bölgesel çatışma merkezinin Filistin'miş Lübnan'mış gibi sanılması, anlaşılması için kendileri üzerindeki çatışmayı başka yere kaydırabilmek için. Geçen haftalarda bunun diplomasisini yaptılar. Çatışmalı durum gündeme geldi. Şimdide propagandasını yapıyorlar. ABD-İran çelişkisini hafifletebilmek için, ABD-İran arasındaki çatışmayı durdurabilmek için çaba harcadılar. Ne yaptılar? BM çerçevesinde İran'a verilen projenin yarattığı süreçten yararlanarak, bunu biraz daha uzun zamana da yayarak çatışmayı İran üzerinden, Irak üzerinden, Türkiye üzerinden tekrar Filistin'e ve Lübnan'a kaydırmaya çalıştılar. Gerçekten de tahrik ettiler. HAMAS'ı tahrik ediyorlar, Hizbullah'ı tahrik ediyorlar. Bunun arkasında Türkiye var. Ahmet Necdet Sezer'in görüşmeleri arından bu çatışmalar bu düzeye geldi. AKP'nin HAMAS ile görüşmeleri ardından geldi. Öyle ki yönetimin bir bölümü bir tarafı tahrik ediyor, diğer bölümü diğer tarafı tahrik ediyor. Diyorlar ki barış istiyoruz. Doğru değildir, gerçek dışıdır. Savaşın tırmanmasından yanadırlar. Türkiye basını yaşanan savaşı on kat fazla gösteriyor. Niye? Çünkü orayı öne çıkartmak istiyor. Ora öne çıkar, kamuoyunun dikkati oraya kayarsa İran ve Türkiye üzerlerindeki Kürt sorunu baskısından uzaklaşırlar.

Bu gerçek dışı bir durumdur. O nedenle aslında Filistin-İsrail alanındaki çatışma, bölgedeki gerçek çelişki ve çatışma durumunu temsil etmiyor, ifade etmiyor. Bölgesel gelişmeleri sürükleyen, yönlendiren bir olgu değildir. Yanılmayalım. Tam tersine bölgesel çatışmanın, mücadelenin odağı farklıdır. Bunu gizleyebilmek, bunu hafifletebilmek için çatışma başka yöne kaydırılıyor. Bunu Suriye yapıyor, Türkiye yapıyor, İran yapıyor. Amerika da yapıyor. Amerika baktı ki Avrupa, Rusya, Çin biraz engel koydu, İran'dan istediği sonucu alamıyor, zamana yayılıyor, o uzayan zaman içerisinde kendi karşıtları güçleniyor, o da bu ortamı değiştirmek karşıtlarının güçlenmesini engellemek, onları zayıflatabilmek için çatışmadan yana oldu.

Dolayısıyla aslında ister Filistin içindeki milliyetçi-islamcı çatışma olsun, ister Filistin-İsrail çatışması olsun, ister Hizbullah-İsrail çatışması olsun bunların hiçbirisi kendi çelişkilerinden kaynaklanmıyor. Tarihsel olarak Arap-İsrail çelişkisinin ya da müslüman-yahudi çelişki ve çatışmasının günümüzdeki ortaya çıkışı falan değil. Tam tersine Ortadoğu'da adına üçüncü dünya savaşı denen savaşın İran üzerinde odaklandığı bir süreçte bundan uzaklaştırabilmek, bu odaklanmayı hafifletebilmek için savaşın başka bir uca transfer edilmesi, kaydırılması oluyor.

O nedenle Lübnan ve Filistin gerçek bölgesel çatışma merkezi değildir. Yanılmamalıyız, aldanmamalıyız, öyle değerlendirmemeliyiz. Bu bir hedef şaşırtmadır. Çatışma alanını değiştirme girişimidir. Uzun vadeli olmayacak. Olması mümkün değil. Uzun vadeli olmasını sağlamak isteyen güçler yok mu? Var. Mesela İran açıklama yaptı. Amerika G-8 toplantısındayken biraz da orayı etkilemek üzere “proje uygundur, adilane yaklaşılırsa biz görüşme yapabiliriz” diye açıklama yaptılar. Hem G-8 görüşmelerini etkilemek hem de mevcut süreci uzatmak için yapılan bir açıklama oluyor bu. Ondan öte bir anlam taşımıyor ve onun amacı mevcut süreci biraz daha uzatabilmektir. Dolayısıyla da bu sürecin uzaması demek gerginliğin, çatışmalı durumun Filistin-Lübnan sahasına kaydırılma çabası demektir.

İran da savaşı kendi üzerinden atmaya çalışıyor. Başkalarını, mazlum Filistin ve Lübnan halkını kendi gerici siyasetleri için bu biçimde ateşe atıyor, tartıştırıyor. Yıllarca bunu yaptılar. Hala da bunu yapmaya çalışıyorlar. Yoksa öyle başka bir yerden kaynaklanmıyor. Ne kadar sürer? Acaba İran bu politikasıyla AB'yi, Rusya'yı, Çin'i ne kadar etkileyebilir, yanıltabilir? ABD'nin bu güçlerle, BM düzeyindeki çabaları, birlikteliği nasıl olur? Şimdi bir şey diyemeyiz ama Amerika'nın bunu bozmak için çaba içinde olduğunu görüyoruz. Amerika başkanı Almanya'ya gitti. O önemli bir geziydi. Bu gidiş tümüyle İran'ın bu politikalarını karşılamak üzere yeni politikalar oluşturmak, AB'nin desteğini almak çabasıydı. Çünkü birlik içinde Almanya'nın duruşu önemli. Yine G-8 zirvesinde de Amerika'nın yoğun bir çaba yürüttüğü açık. Yani ABD de bunu bozmaya çalışıyor.

Türkiye şiddet dışında başka bir çözümleyici politika üretemiyor

Şu an mevcut durum böyle. İşte Türkiye bu ortamdan yararlanarak bizi vurmaya çalışıyor. Tayip Erdoğan bu kadar meydan okuyorsa, işte buraya dayanıyor. Türkiye de bu ortamdan yararlanıyor. Hem de kendisini en çok zorlayan güç olarak Kürt özgürlük hareketini böyle bir ortamda mümkünse vurarak, kendini bu süreçten kurtarmaya, etkili çıkarmaya çalışıyor. Çünkü bu durum aşılırsa, bölgesel çatışma tekrar kendi yörüngesine girer. Kendi gerçek odaklaşması üzerinde çelişki ve çatışma durumu gelişirse o zaman Türkiye ciddi biçimde zorlanacak. Türkiye'den tavır istenecek. Sadece Geniş Ortadoğu Projesi'ne girebilirim imajını yaratması yeterli olmayacak. Ya o projenin içinde yer alıp, ona göre çalışıp, politika yürütecek ya da karşısında yer alacak, dışına düşecek. İşte o zaman ABD ile karşı karşıya gelecek. Şimdi hala bu geçici durumdan yararlanarak hem ABD, hem İran cephesini kendi arkasına alma çabasını sürdürüyor. Böyle bir imkanı kendisi açısından değerlendiriyor. Bu saldırılarının, bu kadar baskı şiddet uygulama arayışlarının, terör yasasını yeniden gündeme getirmelerinin altında bu yatıyor. Buna dayanarak yürütüyorlar.

Şimdi ne kadar sürer bu ortam? İran mevcut politikalarla gerçekten de kendi üzerinden şiddeti, baskıyı dış alanlara ne kadar atabilir? ABD'nin çabaları hangi sonuçları verir? Şimdi bir şey diyemeyiz, ama çok uzun süreli olacağını düşünmemek gerek. Çünkü çok zordur. İran biraz görüşme yapacağım diye AB'nin bazı ülkelerini, Rusya'yı, Çin'i etkileyebilir, ama işte Almanya'nın, Çin'in yöneticileri de açıkladılar; İran'ın kontrol altına alınmasından yanalar. Bu noktada ABD'ye destek veriyorlar. Dolayısıyla belki kısa bir süre daha İran bu durumu sürdürebilir, ama bizce bu çok uzun süreli olmayacaktır. Bu kısa sürede Filistin'de, Lübnan'da gerçekten de halklara zarar verici şiddet olayları tırmanabilir. Zaten çok vahşi bir durum içinde bulunuyor. Fakat bu çok uzun süreli olamaz, olmaması gerekiyor.

Aslında Ortadoğu'da çatışmanın esas olarak kendi odağında gelişme göstermesi lazım. Bu da tabii ABD-İran çatışmasıdır. İran istediği kadar kendi dışına atmaya çalışsın. İşte Irak'ta bunu biraz yapmaya çalıştı. Şimdi biraz Filistin'e, Lübnan'a kaydırarak yapmaya çalışıyor, ama herhalde bu çok uzun süreli olmayacak. Yakın gelecekte ABD-İran çelişkisi daha gerginleşecek. İşte o zaman çelişki ve çatışma İran üzerinde odaklanacak, ön plana çıkacaktır. Aslında bölgedeki çatışma merkezi olan, bölgesel gelişmeleri yönlendiren olgu şu an budur.

Bu yanıltma durumu ortadan kalktığında, ABD-İran çelişkisi daha keskin bir hale gelecektir. Bu kaçınılmaz bir durum. O zaman da Türkiye'nin de bize karşı yararlanmaya çalıştığı mevcut fırsatlar ortadan kalkacaktır. Onun için şu an bazı sonuçlar alma çabasındalar. Ne kadar alabilir, o kendilerine bağlı. Ancak şu bilinmeli ki bu süreçte değerlendirmeye çalıştığı fırsat durumu boşa çıkartılırsa, yakın gelecekte Türkiye zorlanacak. Çok daha daralmış bir politik sürece girecek. ABD-İran çelişkisi gerginleşip, çatışmalar bu alana kaydığı zaman çıkmaz ve çözümsüzlük kendisini daha fazla dayatacak.

Öyle anlaşılıyor ki çelişkiler daha fazla derinleşecek. Eğer İran ABD talepleri karşısında karşı koymaya cesaret edemez, mevcut tutumunu bu biçimde daha da derinleştirir, kötü bir teslimiyet durumuna girerse, bu Ortadoğu halkları açısından daha çok çürütücü, psikolojik olarak darbeleyici, bitirici bir süreci ortaya çıkartır. Gerçekten de direnme ruhunu, psikolojini kırar. Ortadoğu'yu daha olumsuz etkiler. Bu kabullenmiş belki İran yöneticileri kabul edebilirler, ama İran'daki halkların, Ortadoğu halklarının, onları temsil eden çeşitli kurumların, örgütlerin kabul etmesi zordur. Dolayısıyla İran yönetimi öyle bir sürece girerse, kendisini Ortadoğu projesinden soyutlar, kopar. Ve o zaman kendisi aşılır. Yok eğer öyle bir duruma yönelmez de mevcut savaş, şiddet üreten politikalarında ısrar ederse Ortadoğu'nun gidişatı ABD-İran savaşı biçimindeki bir çatışma süreci olur.

Çünkü ABD'nin mevcut politikalarının da siyasal çözüm üretme gücü yoktur. Kendisini ancak şiddetle ayakta tutabiliyor. İran ve çevresindeki statükocu güçler, Türkiye, Suriye gibi yönetimler de şiddet dışında bir çözümleyici politika üretemiyorlar. Her iki taraf da şiddet politikası üretiyor. Dolayısıyla daha geniş bir savaşı, bölgeye daha çok yayılmış ve daha fazla derinleşmiş, tırmanmış bir savaş durumunu dayatıyorlar. İşte böyle bir savaş durumu, Kürdistan'ı Kürt sorununu öne çıkartıyor. Stratejik önemini artırıyor. Tarihte varolan stratejik önem şimdi birkaç kat daha fazla öne çıkıyor. Çünkü hem küresel sermaye siyasetinin hem de bölgenin oluşturduğu siyasetin şiddetle çatışma ürettiği, politik çözüm üretemediği bir ortamda, politik çözüm üretme, demokratik çözümü geliştirme, dolayısıyla savaşın önünü alarak bölgeyi barış süreci içerisine çekme gücüne sadece Kürt sorununun demokratik çözümü sahiptir.

Ancak Kürt sorununun demokratik çözümü İran'ı demokratikleştirme sürecine sokar, Türkiye'yi demokratikleşme sürecine çeker. Dolayısıyla da şiddet politikalarından kurtulmuş bir İran, Türkiye, Suriye, Irak ortaya çıkar. Bu da eşittir: ABD'nin şiddetle müdahalesi için ortaya çıkardığı, öne sürdüğü gerekçelerin ortadan kalkmasıdır. ABD'nin askeri müdahale zemininin ortadan kalkması, kurumasıdır. Bu nedenle aslında Kürdistan'ın ve Kürt özgürlük hareketinin Ortadoğu'nun siyasi, askeri gelişimi içerisinde stratejik rolü çok daha önde ve kapsamlıdır. Mevcut durumda ancak Kürt sorununun demokratik çözümü Ortadoğu'da barış siyaseti üretebiliyor, demokratikleştirmeyi geliştirebiliyor. Ortadoğu'yu birleştirici sürecin önünü açabiliyor. Dolayısıyla Ortadoğu kaynaklarının herkes yararına kullanılmasının imkanlarını yaratıyor. Bu bakımdan Kürt sorununun demokratik çözümü bir bölgesel siyasi askeri gidiş içerisinde adeta çözümleyici bir anahtar gibidir.

Bu anahtarın aslında bölgesel gidişi yönlendiren bir olgu olduğu tartışma götürmez bir gerçektir. Bu bakımdan bölgenin, bölgesel çatışmanın merkezini doğru tespit etmeliyiz. Bu İran'dır, Türkiye'dir, Irak'tır. Dolayısıyla onların merkezinde yer alan Kürdistan'dır. Kimse başka yermiş gibi sanmasın. Yanıltıcı, çatışmalı durumlara aldanmasın. Dolayısıyla çözümleme merkezi de Kürdistan'dır. Onun için herkes Kürdistan üzerinde etkili olmaya çalışıyor. İşte statükocu güçler, katliamla şiddetle Kürdistan'ı elde tutarak, bu anahtara sahip olmak istiyorlar. İran'ın veTürkiye'nin siyasi, ekonomik, askeri saldırıları daha fazla arttırma çabaları bunun içindir. Bu bölgesel anahtarı elde tutmak içindir. Aynı şekilde ABD'nin, Avrupa'nın küresel düzeyde siyaset yürüten güçlerin de bu gelişmeden dolayı giderek Kürt sorunuyla daha fazla ilgili oldukları, Kürt politikası üretmeye yöneldikleri gözleniyor.

Şimdiye kadar ABD daha çok Güney Kürdistan'la ilgiliydi, şimdi bütün Kürdistan'ı kendi politik stratejisinin en önemli alanlarından birisi sayıyor. AB, Türkiye ile ilişkilerinde Kürt sorununu çok daha fazla öne çıkartan bir noktaya gelmiştir. Türkiye'nin AB ile ilişkilerinin günümüzde tartışılmasında, hatta gerginliğe, işlemezliğe dönüşmesinde en önemli etken Kürt sorunudur. Çünkü AB, Türkiye karşısında Kürt sorununu kendi politikalarının hakim kılınması için kullanmaya çalışıyor. O da Kürt politikasında kendine göre yeni açılımlar yapmaya çalışıyor. Onlar da bu biçimde Kürdistan'ı sadece Güney'le değil, Kuzey, Doğu diğer parçalarımızla bir olarak ele alıyor, bölgesel politikalarını etkili yürütmek istiyorlar.

Direnişimizi kendi yasalarına uygun bir biçimde geliştirmeliyiz

Tabii bir de Kürdistan'da halkının kendi öz ve özgürlük iradesiyle geliştirdiği bir demokratik çözüm mücadelesi var. Bu da günümüzde bölge siyasetini en güçlü bir biçimde etkileyen bir noktaya ulaşmış durumda. Mevcut fırsat ve imkanları değerlendirerek, Kürdistan'da yaratacağı gelişmeleri ve Kürt sorununun demokratik çözümüyle bölgesel bir demokratikleşmeyi ve birliği geliştirmeye çalışıyor. O gücü gittikçe artıyor. Diğer yandan bölgeye özgürlük ve demokrasi hareketini yayarak, onun bilincini, örgütlülüğünü, giderek eylemini yayarak kendisini bölgesel bir güç olmaya doğru ilerletiyor. Bu da önemli bir etken. Özellikle de mevcut çatışma ortamında küresel sermaye ile ulus devlet sistemi arasında yaşanan çatışma ortamının yarattığı fırsat ve imkanlar ortamında, Kürdistan özgürlük ve demokrasi hareketinin daha çok gelişme, güçlenme, daha etkili politika yapma, daha çok yönlü mücadele ederek sonuçlar elde etme fırsatı oluşuyor.

Durum bu çerçevededir. Türkiye yönetimi, İran yönetimi, Suriye yönetimi istedikleri kadar şiddet eğilimi göstersinler, hatta geçmişte olduğu gibi istedikleri kadar Kürt işbirlikçiliğini yeniden halkın özgürlükçü duruşuna karşı çıkartmaya çalışsınlar, o eski durumlar aşılmıştır. Hiç oyunlar olmaz denemez. Tehlikeler hala var. Tabii bu noktada dikkatli olmak gerekli, ama geçmişe göre oyunların gücü, zemini zayıflamıştır, daralmıştır.

Diğer yandan askeri şiddet uygulamaları, bu konuda da Türkiye ve İran yönetimlerinin birbirleriyle ittifak halinde olmaları, onların geliştiği, güçlendiği, ilerlediği anlamına gelmiyor. Tam tersine çok geri, zayıf duruma düştüklerini gösteriyor. Ekonomik yöntemlerle, çeşitli kültürel tedbirlerle Kürdistan'ı denetleyemez hale gelmişlerdir. Yine siyasi hakimiyetle Kürdistan üzerideki egemenliklerini sürdüremez durumdalar. Ancak çıplak bir askeri zorla Kürt halkının özgürlükçü direnişini bastırmaya, Kürdistan üzerindeki egemenliklerini sürdürmeye çalışıyorlar. Bu bir gelişme değildir, bir gerilemedir, güçlenme değil zayıflamadır. Dolayısıyla Türkiye ve İran askeri şiddeti daha da çok arttırıyorlarsa, bu kadar ittifak yapıyorlarsa bu onların güçlendiği, daha çok sonuç alıcı hale geldikleri anlamına gelmiyor.

Tam tersine daha da geriledikleri, zayıfladıkları, ekonomik, siyasi hakimiyetlerini kaybettikleri, ancak askeri zorla bu etkinliklerini sürdürebildikleri, sürdürmeye çalıştıkları anlamına geliyor. Onların askeri zorunun işlemez kılındığı ortamda da artık tümden Kürdistan üzerindeki hakimiyeti kaybedecekleri açık. Askeri zorlarını kırmada da tabii bir yandan dış güçlerin dayatmaları rol oynuyor. Ama esas olarak Kürt halkının meşru savunma direnişi rol oynuyor. Doğu'da kısmen sadece misillemeye dayalı olarak böyle bir duruşun geliştirilmesi, nasıl İran şoven milliyetçi rejiminin gerçek yüzünü ortaya çıkardı, baskıcı, katliamcı, halk karşıtı gerçeğini gösterdiyse, yine Türkiye'nin bütün o sahte demokrasi gösterilerine karşın gerçek, militarist, zorbacı yüzünün, katliamcı karakterinin en çok deşifre edildiği yer tabii Kürdistan'daki duruş, tutum olacaktır. Bu Kürt özgürlük mücadelesinin bu güçlerin maskesini düşürerek, gerçek yüzlerini deşifre etmesi oluyor. Bu bakımdan önümüzdeki süreçte siyasi durum daha çok yönlü olabilir. Şiddet daha fazla tırmanabilir. Bunu görmeliyiz, dikkate almalıyız. Tedbirlerimizi daha çok geliştirmeliyiz.

Ancak şu da bir gerçek ki artık bazı sonuçların ortaya çıkması gereken kritik bir sürece girilmiştir. Oradan geriye düşmek mümkün değildir. Önder Apo bu süreci tamamlamak için çözüm önerilerinde bulundu. Hemen siyasi çözüm paketleri hazırlanıp verilsin dedi. Verilsin ki herkese biraz daha fazla kayıp verdirtecek bir şiddet dönemi ortaya çıkmasın, çözüm gelişsin. Öyle bir yöntemle çözüm gelişebilirse ne ala, ama gelişemezse sorun kendi çözümünü şiddeti de tırmandırarak arayacaktır. Bu bir gerçek. O nedenle bir yandan demokratik mücadelemizi, demokratik çözüm arayışımızı sürdürmeliyiz, geliştirmeliyiz. Özellikle demokratik çevrelerle, halk güçleriyle mevcut inkar ve imha sistemini aşacak bir siyasi ortak yapılanma yaratıp geliştirebilmek için çaba harcamalıyız. Ama aynı zamanda da mevcut direniş mücadelemizi hiç zayıflatmadan kendi yasalarına uygun bir biçimde geliştirerek sürdürmeliyiz. Eğer demokratik çözüm paketleriyle sorunlar çözülürse en iyisi olur, ama öyle çözülmezse de direniş mücadelesi kendi demokratik çözümünü yaratacaktır. Bu yaklaşımla mutlaka bu süreçte çözümü yaratmak için mücadeleyi geliştirmekte ısrarlı olmalıyız.

Aslında süreci doğru karşılayacak, cevaplayacak, bütün halklar yararına bölge düzeyinde barış ve demokratik çözümün gerçekleşmesini sağlayacak olan tutum, politika budur. Böyle bir mücadelenin hem bölgesel barışı geliştirme, koruma, hem de bölgenin demokratikleşmesine hizmet etme durumu var. Kürt özgürlük ve demokrasi mücadelesinin anlamı içeriği bu kadar genişlemiştir. Kürdistan sınırını aşarak, bu düzeyde bölgesel bir boyut kazanmış bulunuyor. Dolayısıyla da bölgesel bir demokratikleşmeyi ve birliği yaratabilmek için Kürdistan'daki özgürlük mücadelesini geliştirmek ve başarıyla ilerletmek elbette en temel görev olmalıdır.

Pratikten ve öncülükten kopuk bir partileşme PKK partileşmesi değildir

Partileşme sorunlarımızı ciddiye almamız gerekli. Eğitim çalışmalarını da ciddiye almamız, gündeme iyi oturtmamız gerekiyor. Sadece tartışmak değil de partileşme gerçeği üzerinde yoğunlaşmak, partileşmenin nedenleri, ölçüleri, felsefik, ideolojik ilkeleri, örgütsel çizgisi, en önemlisi de kadro ve örgüt ölçüleri konuları üzerinde çok fazla durmaya, yoğunlaşmaya ihtiyacımız var. Hiç kendimizi kandırmayalım. Başka gerekçelere sığınmayalım, nedenleri farklı yerlerde aramayalım. Mevcut durumda da, yakın geçmişte de mücadelenin istendiği ölçüde ilerlememesi, gereken sonuçlara yeterince ulaşamaması kadro ve örgüt sorunlarımızdan kaynaklanıyor. Halk duruşundan kaynaklanmıyor. Bahardaki serhildan gösterdi ki gerçekten böyle bir halk hiç bir yerde bulunmaz. Önderlik bile başlarken, *"Kürt halkının bu kadar cesur ve fedakar olabileceğini tahmin etmemiştim"* dedi. Bir gerçeği tespit etmek oluyor bu. Şimdi bu gerçek yayılarak, genişleyerek devam ediyor.

Diğer yandan teorik netlikte, belirginlikte, Önderlik çalışmalarının yürütülmesinde de herhangi bir eksiklik yok; aksine fazlalık var. Uluslararası komplo çerçevesinde hiyerarşik devletçi sistemin bütün çabalarına rağmen Önderlik, görevlerini yürütmekten alıkonamamış, engellenememiştir. Bu da açık bir gerçek. Geçmişten daha fazla katkısı var. Hem teorik çözümlemeyi yapıyor, yolu aydınlatıyor, hem de direnişe öncülük ediyor. Fiili direniş mücadelesi yürütüyor. Herkesten daha fazla işkenceye dayanıyor, direniyor. Önderlik şunu söyledi: *"Söylediklerimi anlamıyorlarsa içinde bulunduğum durumu da görmüyorlar mı? Bu kadar mı vicdansızdırlar."* Önderlik yaşamı konusunda bu kadar yalın bir gerçek var. Şimdi orda eksikliğin olduğunu, görevlerin yerine getirilemediğini, çözümlemelerin yetersiz olduğunu, aydınlatmanın olmadığını, ölçülerin belirgin olmadığını, ne yapacağımızı, nasıl yapacağımızı bilmediğimizi söyleyemeyiz. Bu tür sözler doğru değildir. Gerçeği yansıtmadığı gibi, kimse de inanmaz.

Kürdistan'ın ve Kürt özgürlük hareketinin bölgesel düzeyde, uluslararası alandaki stratejik öneminde bir azalma değil artma, gelişme, stratejik rolünün büyümesi, misyonunun artması var. Tarihsel olarak sadece Kürdistan'da bazı gelişmeler yaratmak değil, yeni bir Ortadoğu yaratma misyonunu üstlenmiş durumda. Ortadoğu'da mevcut yaşanan savaş Kürdistan'ı böyle bir stratejik konuma çekti. Bu ender ele geçirilecek bir durum. Böyle bir durum imkansızlık, fırsatsızlık değil, aksine örgütlenmek, mücadele etmek bir şeyler yaratmak için fırsat ve imkanlara en fazla sahip olmak demektir. Tarihte bu tür durumlar ender ortaya çıkar. Şimdi oluşmuş ve elimize geçmiş. Bu bakımdan kuşkusuz zorluklar var, ama bunlar mücadele zorluklarıdır. İmkansızlık yok, fırsatsızlık yok. Çok fazla mücadele edemediğimiz halde bile rahat durumda olan biziz. Dünyanın birbirini yiyip tükettiği coğrafyanın üzerinde, ortada duruyoruz, kimse bize değemiyor. Medya Savunma bölgeleri dedik, yıllardır bu devam ediyor, sürüyor. Nerden çıktı bu, nasıl sürüyor? Demek ki bir stratejik konum var ki sürüyor. Her şey kendi gücümüzle, kendi maharetimizle olmuyor. Bunlar da bir gerçek. Bu bakımdan imkan yok, fırsat yok, koşullar elverişli değil diyemeyiz. Her zamankinden fazla, eskiyle kıyaslanmayacak kadar var. Bu bakımdan o da önemli bir durum.

Şimdi bütün bunlar varken o zaman işlerin yürüyüşünden bunları sorumlu tutamayız. Geriye ne kalıyor? Bunları birleştirecek, harmanlayacak, örgütleyecek, yürütecek güç, yani öncülük kalıyor. Yani parti, kadrolar kalıyor. İşler iyi yürüyorsa da bunu yapan bu kadro ve örgütlerdir, iyi yürümüyorsa da sorumlu onlardır. Şimdi gerçek bu. Bunu kabul etmemiz lazım. Bunu böyle mahkum olur gibi kabul etmek değil, anlayarak, inanarak kabul etmemiz lazım. Bu nedenle de kadro ve örgüt sodeğerlendirme çok fazla. Onun için bizde bu kadar rahatlık var. Küçük sorunlar büyüyor. Bazen de neredeyse çözülemeyecek düzeye geliyor. Oysa ki bu gerçekleri gören, anlayan, buna göre kendini ayarlayıp yürüten bir kadro ve örgüt duruşu olsa, çaba ve gayret düzeyi böyle olmaz. Hiçbir sorun çözümsüz kalmaz. Şimdi sorun diyerek gündemimize getirdiğimiz, tartıştığımız, çözüm aradığımız çok sayıda şey kendiliğinden çözülür. Pratik çalışma içinde çözülür. Hiç de çözülsün diye gündeme gelmez. Oysa bizde fazlasıyla geliyor. Bunlar doğru değildir. Bu durum yanlış, tehlikelidir. Bu runlarına buradan bakarak yaklaşmamız gereklidir. Kendi ölçülerimize ve anlayışımıza göre değil, bu gerçeklerden yola çıkarak bakmamız lazım.

"PKK'yi, bir parti, siyasi hareket, askeri güç ya da bir ulusal hareket diye değerlendirmemek lazım, PKK bir yaşam ölçüsüydü, bir arayıştı aslında. Mevcut sistem karşısında, onun baskıcı, sömürücü, bölücü, parçalayıcı, gerici, insanı tüketici, köleci özelliklerine karşı yeni bir insan ve toplum duruşu ve yaşamıdır da. PKK'lileşme böyle başladı. Önderlik şimdi bunu daha üst düzeyde teorik formülasyona kavuşturdu. Geliştirdi, sağlamlaştırdı. Felsefik, ideolojik ilkelerini oluşturdu."

Partileşmeye doğru yaklaşmalıyız

Oldukça tarihi ve kritik bir dönemeçten geçiyoruz. Kazanma etkenlerinin en fazla olduğu bir süreçten geçiyoruz. "Kazanmazsak kazanmayalım, ama yaşıyoruz. Bize göre, bana göre bu iyidir" diyemeyiz. Kazanmak zorundayız. Yaptığımızın ne kadar yeterli olup olmadığını kendimize göre değil olması gerekene göre, belirttiğimiz etkenlerin ortaya çıkardığı hedeflere göre belirleyeceğiz. Onları sağlayabiliyor muyuz, sağlayamıyor muyuz? Başarılı olup olmamayı, tarihsel görev ve sorumlulukların gereğini yerine getirip getirmemeyi ona göre ölçeceğiz. Bu konuda ciddi yetersizlikler var. Kendine görelik çok fazla. Koşullardan, somut durumlardan, objektiviteden kopuk, çok sübjektif, bireyci düşünme, durum başarımızı, süreci kazanmamızı engelliyor. Tehlike arz ediyor.

Yarın tarih bizi suçlayabilir, mahkum edebilir. Hiç farklı düşünmeyelim, dikkat edelim. Eğer tarihin bu kadar fırsat ve imkan sunan bir dönemindeysek ve onları doğru anlayamaz, yeterli değerlendiremezsek o zaman tarih bizi mahkum eder. Suçlanırız. Tarih normal dönemlerde olduğu gibi, fırsat ya da imkanların olmadığı dönemlerdeki gibi değerlendirmez bizi. "Müthiş fırsat ve imkanlar ellerine geçti de başaramadılar, değerlendiremediler, heder ettiler" denir. Dolayısıyla "yaşama güçleri yoktu" der, "bir şeye yaramazlar" der. Yüzümüz kalmaz. Yarattığımız bir şey olmaz. Bu nedenle gerçekten böyle bir durumda, madem ihtiyaç kadro ve örgüt sorununda, mücadelenin çok yönlü ve etkili gelişmesinin bağlı olduğu yer burası o zaman örgüt sorunlarımızı, kadro sorunlarımızı daha gerçekçi, ciddi, bütünlüklü ele alalım, doğru yaklaşalım. Bu da eşittir: Partileşmeye doğru yaklaşmadır, Parti olgusuna doğru yaklaşmadır.

Doğru olmayan eleştirel tarzı aşmalıyız

Partisiz bir kadro tanımı olamaz. Bu düşüncelerden artık kendimizi kurtarmamız gerekiyor. 33 yıl sonra, bu kadar teorik, felsefik, bilinç düzeyimizin geliştiği, bu kadar pratik, örgütsel tecrübe edindiğimiz bir durum sonunda, siyaset bilimiyle, örgüt bilimiyle alakası olmayacak kadar rastgele düşüncelerle kendimizi avutamayız. O nedenle partileşme olgusunu ciddi ele alacağız. Partiye ciddi yaklaşacağız. Önderlik yeniden partileşme dediyse, bu yeniden partileşme nedir ne değildir, nasıl yürür, ilkeleri nelerdir, hedefleri nelerdir, çizgisi nedir, felsefesi nedir, ideolojisi ne, siyaseti ne, örgütü ne, tarzı ne, temposu, üslubu ne onları öğreneceğiz, bileceğiz. Ya öyle bir parti yaratacağız, böyle partileşerek kadro olacağız ya da olmayacağız. Bu böyledir. Şimdi böyle ele alınmıyor. Boşu boşuna çalışıyor ve kendimizi tüketiyoruz. Sanki kendi kendimizi tüketmek için çalışıyoruz. Öyle olmaz. Ciddi olmamız lazım. İşler baştan doğru ele alınmazsa tehlikelidir. Önderlik bazen diyordu; *"bu tarz çalışacaksa hiç çalışılmasa daha iyidir. Daha sınırlı kalınsa daha iyidir"* Böyle yapamayız. Dikkatli olmalı, gerçekçi olmalı, doğru ele almalıyız. Kendimize göre değil bilim ölçüleriyle yaklaşmalıyız. O nedenle de bu bireyci, kendine göre, çok sübjektif, yani hayalci, objektif, gerçeklerden, somut durumdan, bilim ölçülerinden kendini soyutlamış, kendi niyetleriyle, doğrularıyla, talepleriyle hareket eden, ondan başka bir şey görmeyen ve tarihin üzerimize yüklediği görev ve sorumlulukların gereğinin hiç farkına bile varmayan tutumu terk etmemiz lazım. Böyle olmaz. Böyle bir tutum içinde kalıp da ondan sonra ben iyi şeyler istiyorum demek gerçek dışıdır. Sen istediğin kadar iste. İsteminin ne değeri olabilir. Dünyada niyeti iyi olanlar, güzel şeyler isteyenler o kadar var ki, ama kendi söylediklerini sadece kendileri duyuyorlar. Başka kimse duymuyor, hiçbir şey de elde edemiyorlar ve bu dünyada ezilip gidiyorlar. Sorun demek ki bu değildir.

Sorun bir şeyleri duymak, hissetmek, talep etmek, iyi şeyler istemek, niyetlerin iyi olması değil de somut gerçeklere uygun olarak hareket edip, özgürlük ve demokrasi doğrultusunda gelişmeler yaratabilmektir. Bunu ne kadar yaratıyorsa niyetimizin, düşüncemizin, istemimizin o kadar bir değeri olabilir. Yaratamıyorsak hiçbir değeri olmaz. Sağdan soldan bir şeyler istemekle bir şeyler kazanamayız. Diğer yandan istiyoruz, vermiyorlar. Ondan sonra sağı solu hep eleştiriyoruz. Hep eleştiri, hep eleştiri. Hep başkasını sorumlu tut. Bununla bir yere gidemeyiz. Başkasını sorumlu tutmak, eleştirmek demek başkası bu işi yapsın, ben yapamayayım demek, görevi, sorumluluğu, tarihsel misyonu başkasına yüklemektir. O nedenle bu doğru olmayan eleştirel tarzı aşmalıyız. Eleştiriyi doğru yöntemlerle yapmalıyız. Özeleştirel yaklaşmalıyız.

Neyi eleştireceğiz? Halkı mı, Önderliği mi, koşulları mı eleştireceğiz? Hayır. Öyleyse geriye biz kalıyoruz. Tabii bu sefer sorumlu kadrodur, örgüttür diyoruz. Ondan sonra vur yumruğu yanındakine, yönetimdekine. O kötüdür, bu kötüdür. Birbirimizin gözünü kafasını yarmakla, kırmakla uğraşıyoruz. Bu bir eleştiri değildir, geliştirme değildir. Zaten zayıf, güçsüz bununla biz daha da zayıf, güçsüz hale getiriyor, bitiriyoruz. Ondan sonra dönüyoruz, kadro yok, örgüt yok, bilmem öncülük yok. Filan şöyle yaptı, filan şöyle oldu. Kendi yarattığımız sonuçtan yakınıyoruz. Kendi görevlerimizin yerine getirilmesini başkalarından bekliyoruz. Şikayet edip duruyoruz. Bu doğru değil. Bu tarz örgüt içi tartışma, eleştirme, çekişmeler doğru değildir.

PKK bir yaşam ölçüsü ve arayıştır

Dün bir grup genç arkadaşla tartıştık. Gerçi çok genç görünmüyorlardı. HPG çok daha genç. Onları davet etmiştik, gelip gençleri görmeleri için. Her biri yaşı başı tutmuş, ama hala genciz diyorlar. Tutuyorlar hareketi. Bu da aslında bir duruş. Nereye kadar gidecek bilinmez. Anlamıyor değiliz. Gençlik başka yerdedir. Siyasi hareketimiz içerisinde bir kategoridirler, ama kendileri gençliğin ilerleyişini tutuyorlar. Sürekli eleştiriyorlardı, işte varolan sorunlar niye aşılmıyor, bazıları niye engellenmiyor. Acaba örgüt böyle olmasını mı istiyor yoksa gücü mü yetmiyor. Bir dönüyorsun ki kendinde hiçbir sorumluluk görmüyor. Hep başka yerden olmasını bekliyor. Hep yapılmıyor diye eleştiriyor ve kendisi gençlik hareketidir. Böyle gençlik hareketi mi olur? Böyle genç mi olur?

PKK bir gençlik hareketidir. Gençliğin ölçüleriyle oluştu, özlemleriyle oluştu ve hep gençtir de. Onu devam ettiriyor. Şimdiki gençlik o biçimde sahip çıkmıyor. PKK'ye sahip çıkmıyor. Örgütlememiş, partileştirmemiş kendisini. Sorunların çözümüyle uğraşmıyor, mücadele yok, sadece dönmüş yakınıyor. Başkasından bekli-

yor. Ve tutmuş o da bir harekettir diyor, gençlik adına bir şeyler elde etmeye çalışıyor. İmkanları bölüşmek istiyorlar. Bunun anlaşılmayan bir yanı yok ki. Böyle olmaz, bu biçimde yürümez. Öyle gençlik hareketi olmaz. Böyle kadro duruşu olmaz, partisiz gençlik örgütü varolamaz. Gençlik partiden koparsa parti parti olmaz.

PKK bir sınıf partisi değildir. Adını işçi partisi koydu, ama kaç tane işçi vardı? Nerde işçi hareketine dayandı. Hangi işçi eyleminde varoldu. Olmamıştır. Ama PKK'nin bir gençlik partisi olduğunu kimse inkar edemez. Parti olmadan gençlik örgütü vardı. Gençlik örgütü oluşmadan aydın gençliğin çabası vardı. Önderlik bir gençlik militanı olarak siyasi sosyal eyleme girdi ve öyle bir Önderlik oldu. PKK'nin felsefesi, ruhu, ideolojisi, özü böyle şekillendi. Sınıfsız olan, işçi sınıfı değildir, sınıfsız olan toplum içinde çocuklar ve gençlerdir. Yani tercih yapmamışlardır. İçinden çıktıkları yere göre bir sınıf yaşarlar, ama kendi tercihleri değildir. Bilinçlendikleri zaman, bilinçlenirken elbette yine içinde yaşadıkları ortamın düşüncelerini edinirler, ama tümüyle ona bağlanmış değillerdir. Başka şeye açıktırlar. Toplumsallığa, sosyaliteye, paylaşıma daha çok açıktırlar. Sosyalizme daha yakındırlar. O nedenle partinin şekillendiği bir ölçü var, içerik var.

PKK'yi, bir parti, siyasi hareket, askeri güç ya da bir ulusal hareket diye değerlendirmemek lazım, PKK bir yaşam ölçüsüydü, bir arayıştı aslında. Mevcut sistem karşısında, onun baskıcı, sömürücü, bölücü, parçalayıcı, gerici, insanı tüketici, köleci özelliklerine karşı yeni bir insan ve toplum duruşu ve yaşamıdır da. PKK'lileşme böyle başladı. Önderlik şimdi bunu daha üst düzeyde teorik formülasyona kavuşturdu. Geliştirdi, sağlamlaştırdı. Felsefik, ideolojik ilkelerini oluşturdu. Bu özü teorik bir çerçeveye kavuşturdu. O nedenle partiyi sıradan ele almamak lazım. Parti bilincimizi düzeltmemiz gereklidir. Bu konuda yanılgıları, yanlışları, yetersizlikleri düzeltmek lazım. Ne kadar gerekiyorsa o kadar tartışmak gerekiyor.

Kürdistan'da parti olmadan hiçbir şey olmaz

Kürdistan'da partisiz yaprak bile kıpırdamadı. Kıpırdamıyor. Bir parti olmayı kimse tercih etmedi. PKK'nin kuruluşu bir tercih değil bir zorunluluk oldu. PKK'nin kuruluş bildirgesine başka isim yazılmıştı. Parti yoktu. Önderlik parti olmaktan uzak duruyordu, çekiniyordu. Kimse "Kürdistan'da illa parti olsun, biz partiden başka bir şey istemeyiz" demedi. Daha 1975'te cephe kurmak için, ulusal dava yürütüyorum diyenlerle görüştüğünü Önderlik kendisi açıkladı. Birçok grupla çeşitli dönemlerde ortak örgüt olmak için bir araya gelindi. Gençlik örgütü kuruldu. Cephe kurmak için bir sürü çaba harcandı. Bir mücadele örgütü olmak için mücadeleci olundu.

Yani parti olmanın zorluğu biliniyordu. Parti tercih edilerek değil de başka alternatif olmadığı için, başka türlü bir örgütle Kürdistan'da ilerlemenin, ayakta kalmanın, mücadele etmenin, gelişmenin mümkün olmadığı görüldüğü için kuruldu. Ve en sonunda kırmızı mürekkeple bildirinin üstünü silinerek PKK yazdık. PKK ismi bildiride böyle basıldı. Yani kongrede karar verilmedi. Önderlik iki gün boyunca I. Kongre'de parti olabilir miyiz, olamaz mıyız bunu sorguladı. Parti ne demektir diyordu. "Biz nere parti nere, adımıza parti deriz gereklerini yerine getirmezsek tarih karşısında palyaçoya döneriz" diyordu.

Yani şunu söylemek istiyorum: Önderlik Kürdistan'da başka bir seçenek çok aradı, ama sonuçta görüldü ki yürümüyor. Partisiz yaprak kıpırdamıyor. Parti Kürdistan için Kürt insanı için ekmekten, sudan, havadan daha önce, daha acil bir ihtiyaç. Parti olmazsa cesaret olmaz, parti olmazsa fedakarlık olmaz, yiğitlik olmaz, parti olmazsa paylaşım olmaz, yoldaşlık olmaz, kardeşlik olmaz, yani direniş olmaz. Parti olmasaydı 14 Temmuz olmazdı.

Gençlik tabii bir kategoridir. Toplumsal duruş, bir ruhtur, ama tabii bir kesimi de yansıtıyor. Gençlik dinamizmi, arayışçılığı olmasaydı 14 Temmuz günü bir karar verilemezdi. Gençlik ruhunun arayışçılığını, yenilikçiliğini kaybetmiş insanlar 14 Temmuz gibi bir eyleme hiçbir zaman karar veremezler. İstedikleri kadar işkence görsünler, cezaevine girsinler. Kürdistan'da cezaevi 1980'lerde kurulmadı, işkence 1981'de olmadı. 1880'de de vardı, 1780'de vardı. Şimdi de var.

1982'de cezaevinde PKK'den başka örgütler de vardı. Belki de en az olan PKK'ydi. PKK'nin yarısı dışarıdaydı, ama diğerleri hepsi zindana girmişlerdi. Niye başka 14 Temmuz olmadı? Açın 14 Temmuz'a karar verenlerin kararı açıklarkenki sözlerine bakın, parti sözüdür. Parti o ruhu yarattı. İnsanı o noktaya getirdi. Başka bir anlayış, başka bir ölçü, başka bir örgüt duruşu yaratamazdı yani. 15 Ağustos'u da o yarattı. Bu kadar fedai militanı, Beritan'ı, Zilan'ı o yarattı. Mümkün müydü kadın evinden çıkacak, dağa gidecek, fedai olacak. Fedakardı, ama fedai militan olmakla fedakar olmak aynı değildir. Kürt kadını her zaman fedakardı, ama bu kölelik sisteminin fedakarlığıydı. Köleler dünyanın en fedakar, elinden her şeyi alınan insanlarıdır, ama fedaileri değildir. Fedai kölece fedakarlık değildir. En üst düzeyde bilinçlenmiş, bir amaca bağlanmış militanlıktır. Onun cesareti ve militanlığına biz fedailik diyoruz. Bir çizgi duruşu, ideolojik, siyasi, örgütsel duruş oluyor. Yoksa öyle bir fukara duruşu değil tabii. Şimdi gerçekçi olalım, partiyi doğruyu anlayalım. Mesela parti olmasaydı Siverek direnişine karar vermek zor olurdu. 14 Temmuz, 15 Ağustos olmazdı, dolayısıyla gerilla da olmazdı. Beritan olmazdı dolayısıyla Kadın özgürlük hareketi olmazdı. Kadın özgürlük çizgisi doğmazdı, gelişmezdi. Parti olmasaydı bu kadar direniş ve onun korunması, on binin üzerinde şehit, bu kadar halk fedakarlığı olmazdı. Bu bir gerçek.

Şimdi ne oldu? Şöyle bir deneme yaptık: Parti olduk, çalıştık, mücadele ettik direndik bir sürü değer ortaya çıktı, gelişme oldu. "Artık yere biraz daha sağlam basıyoruz. İmkanlarımız çoktur, parti olmadan da kendimizi yürütebiliriz, artık o parti geride kalıyor herhalde parti daraltıyor, rahatsız ediyor veya kalıpçılık yapıyor partinin kalıpçılığı olmadan da biz artık böyle bir formasyon kazandık İçselleşti bu ölçülerle işleri yürütürüz" dedik ve kalktık 2003'te PKK'yi fesh ettik. 2002'de etmedik aslında. KADEK bir yerde PKK'yi biraz devam ettirdi. Sonuçta neyi gördük? Üç ay sonra Önderlik PKK'nin yeniden inşasını gündeme getirdi. Üç ay sonra getirmese yani beş aya sarksaydı ortada hiçbir şey kalmazdı. Kalmayacaktı. Bir gerçektir bu. Bunun tartışılacak, şuraya buraya çekiştirilecek hiçbir yönü yok. Bu yaşadığımız bir gerçektir.

Ne çıktı ortaya? Yani bu tür değerlendirmelerin, sözlerin yanlış ve yanılgılı olduğu çıktı ortaya. Kürdistan için 1970'de parti ne ise 2003'te de o olduğu bir kere daha ortaya çıktı. Ama tabii daha gelişmiş bir parti, kendini yenilemiş bir parti. Sosyalist paradigmasını değiştirmiş, felsefik ideolojik bakımdan kendini yenilemiş, yeni bir strateji edinmiş, toplumsal hareketin yeniden yapılanmasını demokratik konfederalizm çizgisinde ortaya çıkarmış, öngörmüş bir parti.

Parti olayını başka bir duruşla, başka örgütlerle karıştırmamamız gerekiyor. Kürdistan'da partisizlik tehlikelidir. Partisizlikle var olunmuyor. Yarının ne olacağı bilinmez, ama bence iki yıl önceki deneyimimiz iyi bir ölçüdür. Artık öyle ucuz değerlendirmelere, kendi kişisel ihtiyaçlarımızdan, fiziki zorlanmalarımızdan kalkarak düşünce üretmeye paydos demeliyiz. Toplumsal gerçekliğe, siyasi, ideolojik duruma doğru ve iyi bakarak düşünce üretmeliyiz. Başka türlü olmaz.

Bu bakımdan bir kere daha gördük ki parti olmadan "çok güçlendik, değer kazandık, şu kadar anlayış edindik, kendimizi eğittik, namuslu olduk, dürüst olduk" demenin hiçbir anlamı yok. O çok namuslu görünenler, bir günde en büyük namussuz haline gelebiliyor. Onu namuslu çizgiye çeken partidir. Parti olmazsa namus da kalmıyor şeref de, onur da kalmıyor fedakarlık da, cesaret de kalmıyor yoldaşlık da. Yani hiçbir şey kalmıyor. Bunu esas almayan en kötü, hain, en aşağılık ajan oluyor.

"Önderlik Kürdistan'da başka bir seçenek çok aradı, ama sonuçta görüldü ki yürümüyor. Partisiz yaprak kıpırdamıyor. Parti Kürdistan için Kürt insanı için ekmekten, sudan, havadan daha önce, daha acil bir ihtiyaç. Parti olmazsa cesaret olmaz, parti olmazsa fedakarlık olmaz, yiğitlik olmaz, parti olmazsa paylaşım olmaz, yoldaşlık olmaz, kardeşlik olmaz, yani direniş olmaz. Parti olmasaydı 14 Temmuz olmazdı."

Sorunlar partinin düşüncelerin benimsememekten kaynaklanıyor

Şimdi bütün bunları şunun için söylüyorum; teorik aydınlatma açısından hareketimizin tarihinde ulaştığı en ilerici düzeydeyiz. 1978'de bu teorik birikim kaç sayfadır? 24 sayfadır. ***"Kürdistan Devriminin Yolu"*** 24 sayfadır. Küçük kitapla basılınca 70-80 sayfa oluyor. O zaman hareketin, Önderliğin aydınlatma gücü, teorik dağarcığı o kadardı. 1982'de üç kitap vardı. ***"Kürdistan'da Zorun Rolü," "Örgütlenme Üzerine," "Kürdistan Ulusal Kurtuluş Problemi ve Çözüm Yolu"*** 12 Eylül darbesi sonrasını aydınlatma gücü o kadardı.

Şimdi 1993'ten sonraki çözümlemelerde yüzde seksen bu aydınlatma vardır. Komplo ardından üçüncü doğuş olarak adlandırdığımız İmralı çözümlemeleri var. Savunmalar, İmralı savunması, AİHM savunması, Bir halkı Savunmak, Atina savunması bunlar da yeni süreci aydınlatıyor. Yani sürece cevap vermede, aydınlatmada herhangi bir sorunumuz yok. Dolayısıyla çok ileri bir teorik aydınlatma düzeyimiz var. Her türlü şey tanımlanmış, çözümlenmiştir. Buradan çıkan siyasi programımız var. Amaçlarımız çok net. Bazıları içimizde ısrarla söylüyor ki "net değil, PKK ne istiyor bilmiyoruz"

PKK'nin ilk programını daktiloyla ben yazdım, onu dağıtılmasına da katıldım. 1977'de program üzerindeki ilk tartışma toplantısına da katıldım. Amed'te bağların girişinde bir yerdeydik. Adresini de verebilirim. O zaman ki program on iki buçuk sayfaydı. Yeni PKK'nin yirmi küsür sayfadır. Onun da özetini ben çıkardım. Önceki program bilmem kaç maddeydi, şimdiki programın maddeleri çok daha ileri düzeydedir. Eskiden amaçlar bakımından bir tanım vardı; 'emperyalizme dayalı sömürgeciliği yıkmak ve halka dayalı demokratik bir iktidar kurmak...' Geçiyordun aşağı; "bu iktidar şu görevleri yerine getirecektir; bir, ekonomiyi demokratikleştirecek, bilmem kooperatifleri geliştirecek, iki, siyaseti şöyle yapacak, üç..." diye devam ediyordu. Yani derler ya ortada fol yok yumurta yoktu. Yani yarınının ne olacağı belli olmayan elli ya da yüz insan var, ondan da öteye örgüt yok, ad yok, bir miras yok, dayanacak bir şey yok, beş kuruş para yok, bir tane silah yok. Bu yokluk ortamında ortaya konmuş bir hedef var, iddia var. Çok soyut. Şöyle diyorlar "geçmişte PKK çok somuttu da şimdi öyle değil, onun için kendimizi anlatamıyoruz." Ben tam tersini düşünüyorum. Geçmişte PKK çok soyuttu. Biz bunları söylerken birçoğu bizimle alay ediyordu. Kemal Burkay bile diyordu; "sınırlarını kapatırlarsa sizin o devletten dışarıya gidiş nasıl olacak. Ne deniz yolunuz var ne de hava yolundan çıkabilirsiniz. Çünkü hiç kimse sizin devletinizi kabul etmez. Pasaport da vermezler, hapsoldunuz kaldınız, devlet değil bir hapishane olur" Açın Kemal Burkay'ın yazdıklarını inceleyin. Biz zorla bastırıyorduk. Çok güçlü oldukları için değil. Çoğu zaman şiddet kullanıyorduk. "Doğru budur, bundan başka doğru yoktur" diye tekme tokatla susturuyorduk. Bir savunma biçimiydi bu. Onları sahiplenme, savunma ve uygulama biçimiydi. Gelişme öyle yaratıldı, öyle sağlandı.

Şimdi mevcut olan düşüncelere soyut demek, PKK'nin Kürt sorununu nasıl çözmek istediğini, nasıl bir sistem öngördüğünü, nasıl bir toplumsal ilişki ağı öngördüğünü anlamıyorum, bilmiyorum, bu konuda netsizlik var demek gerçekten doğru değil. Aslında bu düşünceler PKK gerçekten böyle olduğu için savunulmuyor. Ben ona her zaman inanıyordum. Şimdi çok daha inandım. Son PKK toplantısında da açığa çıktı, çok belirgin bir biçimde savunduk: Benimsememekten kaynaklanıyor. PKK'nin düşüncelerinin açık olmamasından değil de Önderliğin yeni düşüncelerinin benimsenmemesinden kaynaklanıyor. Kendisinin de kendisine göre düşünceleri var. Kendi düşüncesi ile çelişiyor. Kalkıyor, yanlıştır diyemiyor . Derse kendi doğrusunu savunması gerekecek. Önderliğin düşüncesinin yanlış olduğunu ortaya koyması gerekecek. Kim cüret edebilir. Öyle diyemiyor, kalkıyor bu sefer diyor ki "açık değil, net değil, bizimki zayıf, KDP'nin düşünceleri daha güçlü, ideolojisi daha sağlam, programı daha belirgin." Bunların hepsi hikaye. Bunlar kişinin kendi ideolojik, siyasi yaklaşımlardan, Önderlikten çok KDP'ye yakın olmasından kaynaklanıyor. KDP'ye yakın, onu benimsiyor, ama diyemiyor. Açıkça ilan edemiyor. Bırakıp KDP'ye gitmeyi onuruna da yediremiyor. Ne yapacak? Ezop diliyle sızlanıp duruyor. Duruyor ha duruyor, sonunda duramaz hale gelip değişemezse bırakıp gidiyor. Gidiyorlar KDP'ye kapaklanıyorlar. Barzani ailesini büyütmek, geliştirmek, dünyanın sayılı aileleri haline getirmek için her türlü hizmeti yapıyorlar. Zaten şimdiden o konuma gelmiş durumda. Ekonomik siyasi güç bakımından herhalde dünyanın sayılı elli yüz ailesi içine girmiştir. Öyle basit, küçük bir noktada kalmadı. Kürdistan büyümüyor, Barzani ailesi büyüyor. İşin gerçeği budur. Bu anlamda öyle netsizlik falan yok. Netsiz olan "ben anlamadım" diyenler gelsinler ben onlara istediği kadar anlatayım, istediği kadar tartışalım. Kavga yok, kimseye zoraki de yaklaşma yok. Gerçekten samimi söylüyorum, gece gündüz yatmadan, anlayana kadar, gerekirse onlarca gün anlatmaya hazırım. Bu bir parti görevidir. Bütün yoldaşların böyle olduğunu düşünüyorum. Kemal Pir öyle söyledi; "bir kişiyi ikna edebilmek için, kendi görüşlerimizi anlatabilmek için gerekirse üç saat, gerekirse üç yüz saat konuştuk" dedi. Bu bir PKK duruşudur, Apocu duruşudur, kadro duruşudur. O bakımdan sorun belirtildiği değil.

Tamam, o bir yanıdır. Ben şöyle de demiyorum; "herkes her şeyi çok iyi biliyor, ama uygulamıyor" Öyle değil, bilmeyen var tabii. Az bilen var, okumamış olan var, inceleyememiş olan var, doğru anlayamamış olan var. Bunlar bir yana, onları bir kenara koyalım. Onlar çok fazla sorun olmuyor. Diğeri sorun oluyor. Okuyor, okumaya değer bulmuyor göz gezdiriyorlar.

Kadro insanın en ileri düzeyde kimlik kazanması

Mesela arkadaşlarımız geldi. Biz geçen yıl eleştirdik. Büyük bir grup geldi ülke sahasına. Ben görmedim, onlarla tartışmaya bile katılmadım. Arkadaşlar katıldılar. Hepsine sormuşlar okudunuz mu savunmayı? Hiç birisi okumamış. Bizim arkadaşlarımız, 20 sene zindanda kalmış, 30 senedir ömrünü PKK'ye vermiş olanlar Önderlik yeni kitap yazmış, bu kadar iddialı, dünyaya meydan okuyor, ama kendileri bir kitabı okumuyor, göz gezdirdik diyorlar. Olmaz böyle. Bu ciddiyetsiz bir yaklaşım. Niye göz gezdiriyor biliyor

musunuz? Gerek görmüyor, kendisi de biliyor çünkü. Kendisine göre görüşleri var. Okursa çelişkiye girecek. Görüşleri ve kendi anlayışları orada yazılanlarla çelişecek. Orası kendindeki birçok anlayışı çürütüyor. O zaman ya Önderliği reddedecek ya da kendi görüşlerini. Ne Önderliği reddediyor ne de kendi görüşlerinden vazgeçiyor. O zaman Önderliği bir tarafa bırakıyor, "PKK budur" diyor ve PKK diye kendisini koyuyor ortaya, PKK yerine yürüyor. Öyle olmaz, bu biçimde yürünmez. Böyle doğru değildir.

Ondan sonra dönüp PKK'nin görüşleri, Önderliğin siyasi programı net değildir, anlaşılmazdır" demek, "halk için yeni bir şey önermiyor" demek "zayıf bir amaç güdüyor" demek gerçekten ağır bir suçlamadır. Yanlıştır. Tam tersi doğrudur. Dünyaya meydan okuyor. İlk defa dünyaya bu kadar güçlü meydan okuyan bir duruşu var. Önderlik geçmişte Türkiye'nin o dar, askeri, baskıcı, sömürgeci yapısına ancak biraz meydan okuyabilmişti şimdi ise dünyaya meydan okuyor, tarihe meydan okuyor. İnsanlığın yürüyüşüne ışık tutuyor. İddiası bu kadar büyük. Böyle bir düzeyde. Bunu zayıf görmek, göstermek gerçekten doğru değil. Yani bu, benimsememek oluyor. Bir kere bunu net söyleyelim.

Şimdi örgüt ölçüleri, parti ölçüleri, yaşam ölçüleri, kadro ölçüleri de öyledir. Önderlik geçmişten beri kadroyu, parti yaşamını çok net tanımladı. En son savunmada da yeni çizgiyi, programı çok net ortaya koydu. Kadrosuz, partisiz yaşam nasıl olacak, hangi ölçüleri edinecek? Bunları çok çarpıcı, çok yalın belirtti. Kadro kimdir, nasıl olur, nasıl durur, iddiası nedir, iradesi nedir, örgütlülüğü nedir, çalışma düzeni nedir, yaşam düzeni nedir, örnek alacağı kişiler kimlerdir? Kemal Pir ve Beritan çizgisidir. Önderlik bunların hepsini yüz defa söylemedi mi? Söyledi. O zaman belirsizlik nerde var? Önderlik niye Kemal Pir'le, Beritan dedi. Öyle ezbere değil. Onları söylerken bazı temel özelliklere dayanarak dedi. Temel kadro özelliklerini, yeni sürecin militan özelliklerini tanımlamak için dedi. Bunlar da birer gerçek. Herhalde Kemal Pir'le Beritan'ın gerçek olmadığını kimse iddia edemez. Kendilerine ait özelliklerinin olmadığını da kimse iddia edemez. Çünkü militanlık anlamında, Önderlik çizgisini anlama ve uygulama anlamında çok yakıcı gerçeklikleri. Demek ki o zaman bu konularda da belirsizlik yoktu. Geriye buraya katılmak kalıyor. Bunları özümseyip, karar verip, bu temelde kendini katıp katmama kalıyor. Katmamız gerekiyor. İşte böyle bir yerde, sorunun bu düzeyde çok net olduğu ve somutlaştığı, katılıp katılmama noktasına geldiği yerlerde yanlış görüşler üretiliyor. Partiye ilgisizlik oluyor, partiden uzak duruluyor. Ondan sonra geçmişten gelen provokasyonun yarattığı kafa karışıklıklarını günümüze şu veya bu biçimde taşıyan yaklaşımları sürdürmeye meyil göstermek gündeme geliyor. Ne oluyor? 'İlla parti olmak zorunda mıyız?' diye soruluyor. Partiye ilgisizlik, partileşmeden uzak durma, partisiz kadro olma arzusu dillendiriliyor. Nasıl olacaksa artık kimin kadrosuysa. Yani her çorbanın bile bir adı vardır. Bir özelliği vardır, bir cisimden oluşur. Kadro ama neyin kadrosu? Ortada şekilsiz bir duruş. Öyle kadro olmaz. Kadro insanın en ileri düzeyde kimlik kazanması, şekil alması, parti kimliği, parti şekli alması demektir. Felsefik, ideolojik şekil kazanmak demektir. Bu da bir ruhsal bütünlükten, eylem bütünlüğe kadar en ileri düzeyde irade bütünlüğünü ifade ediyor.

Kemal Pir ne diyordu? *"Komünistlerin ruhsal bütünlükleri vardır"* diyordu. Kendisine Fatma'nın *"yüzyıl da geçse benim Önderlikle ruhum birleşmez. Ruhlarımız ayrı duruyor"* sözüne duyduğunda, *"biz komünistler ruhsal birliğe sahibiz. O kim ki Önderlikle ruhsal birliği yokmuş. Ne geziyormuş içimizde o zaman, kimin ajanı?"* Yani eğer Kemal Pir'i örnek alacaksak, Kemal Pir'in parti anlayışı böyleydi. Bu yaklaşımlarımızla ideolojimiz mi bir olur, düşüncemiz mi bir olur, yan yana mı dururuz, el ele mi tutuşuruz, bazı siyasi ilkelerde anlaşma mı yaparız... Böyle particilik olmaz. Parti bunlar değildir. Onlar uydurma particilik, hiyerarşik devletçi sistemin particiliğidir. PKK partileşmesiyle alakası yok. Geçmiş partileşmeyle de alakası yoktur, günümüz partileşmesiyle de yoktur.

Önderliğin parti tanımından, partileşmeden, yoldaşlık tanımından bunu anladığından, bunu ifade ettiğinden en ufak bir kuşkum yoktur. Arkadaşlara açık ifade edebilirim. O nedenle partileşmeyi ciddiye alacağız. Partileşme sürecine gireceğiz. Yeniden partileşmeyi öyle gelip geçici bir olay olarak görmeyeceğiz. Zayıf bir ihtiyaç veya böyle herhangi bir geçici ihtiyacı karşılayacak bir olgu olarak görmeyeceğiz. Yeni sürecin, Kürt halkının özgür demokratik yürüyüş sürecinin, ekoloji ve kadının birbirine dayalı demokratik yürüyüş sürecinin ruhu olarak göreceğiz. Yaşam felsefesi olarak göreceğiz, ideolojik ilkeleri olarak göreceğiz, kadrosu olarak göreceğiz. Bunun dışında bir kadro yok, olamaz. Her

"Hareketin kendine göre bir kadro ve parti tanımı var. Bunun felsefik, ideolojik, siyasi, örgütsel ilkelerini tanımlıyor, kadrolaşmanın yolunu, bütün hareketin yörüngesini ortaya koyuyor. Herkes ona farklı düzeyde hizmet edebilir. Herkes aynı olacak, aynı düzeyde katılacak, aynı ölçüler uygulanacak, herkes kadro olacak demiyoruz. Kadro halk mevzilenişinin en önünde yürüyendir, bu özellikleri kendinde somutlaştıran, esas alan, kabul eden ve uygulayama geçirendir."

kadro ölçüsü bir parti demektir. Eğer iki tür kadromuz olursa iki parti olur, üç tür kadro olursa üç parti olur. Farklı kadro çizgilerini harekete dayatmamak gerekir.

Kadro halk mevzilenişinin en önünde yürüyendir

Hareketin kendine göre bir kadro ve parti tanımı var. Bunun felsefik, ideolojik, siyasi, örgütsel ilkelerini tanımlıyor, kadrolaşmanın yolunu ortaya koyuyor, bütün hareketin yörüngesini ortaya koyuyor. Herkes ona farklı düzeyde hizmet edebilir. Yanlış anlaşılmasın ben burada herkes aynı olacak, aynı düzeyde katılacak, aynı ölçüler herkese uygulanacak, herkes kadro olacak demiyorum. Yok, öyle olmaz. Önderlik onun için sayı bile verdi. Kadro böyle bir halk mevzilenişinin en önünde yürüyendir, bu özellikleri en çok kendinde somutlaştıran, esas alan, kabul eden ve uygulayama geçirendir.

Tabii herkes aynı ölçüde olmaz. Ama şu var: Herkes aynı çizgiye hizmet eder. Herkes aynı doğrultuda olur. Nasıl katıyorsa kendisini, gücü neye yetiyorsa, kararını nasıl vermişse o kadar katar, hizmet eder. Ama ortak bir çizgiye hizmet eder, ortak bir duruşu olur. Aynı duruş olmaz, aynı kadro olmaz. Geçmişte de öyle oldu. Parti vardı, bir öncü kadroydu. Milyonlarca kitle harekete geçirdi, on binlerce çalışanı vardı, yurtseveri vardı, cephe örgütlenmesi vardı. Cephenin de kadrosu vardı. O da bir kadroydu, ama herkes partiyi esas doğrultu olarak alıyordu. Parti kadrosunu öncü olarak alıyordu. Belirleyici olan partiydi, parti ölçüleriydi, parti kadrolaşmasıydı. Yoksa herhangi bir yurtsever, bir cephe kadrosu doğrudan "gel PKK'li benim emrime, hizmetime gir, benim dediğim gibi yap, benim ölçülerime gel" demiyordu. Tam tersine PKK'linin önünde hazır ola geçiyordu. Secdeye duruyordu. O biçimde dua etmesi bile harekete hizmetti. Önderlik dua etmeyi de en büyük hizmetlerden birisi olarak her zaman ele alıyordu. Şimdi de durum böyledir. Bu nedenle farklı kadro ölçülerini, anlayışlarını dayatmamak lazım. Yeniden partileşmeyi böyle bir öncülük olarak ele alıp görmek gerekiyor.

Öncülüğe karar veren, böyle bir iradeyi, iddiayı taşıyan onun ölçülerini uygulamak, gereklerini yerine getirmek için sonuna kadar çaba harcamak durumunda. Öncülüğe karar veremeyen, öncülüğe giremeyen ise öncünün önünde secdeye durmak zorunda. Kendisini ne kadar katabiliyorsa, o doğrultuya katıp hizmet etmek durumunda. Aile ölçülerini ve çıkarı dayatmamak durumunda. Parti ölçüleri önüne başka ölçüler koyup da gerçeği ters yüz etmemek lazım. O, arabayı atın önüne koşmak gibi olur. Bir ters duruştur. O biçimde ilerleyemeyiz. Bu bakımdan bu kadro tanımını da düzelteceğiz. Partileşme tanımını düzelteceğiz.

Bütün bunları ne için belirttim? Gerçekten de parti bilincimiz çarpıtıldı. Yeniden partileşmeye yaklaşım zayıftır. İki seferdir toplantı yapıyoruz, eleştiri özeleştiri yapıyoruz. Yönetimimiz de gelişmiyor, parti örgütü de gelişmiyor. Kadrolaşma gelişmiyor, netlik oluşmuyor. Yani şu sonuca vardık: Anlayış ve ölçülerde netleşme olmazsa, ne parti yönetimi gelişir ne parti kadrosu gelişir. Netlik olmaz, karışıklık devam eder. Bu da eşittir erimenin devam etmesidir. Erime durdurulup, yükselme sürecine girilemedi. Erimeyi durdurabilmek, gelişme sağlatabilmek için böyle bir netliği sağlamamız lazım. Partinin gelişebilmesi için de bu gerekli. Bunun için de parti ölçülerinin, anlayışının netleşmesi gerekir. Herkesin katılım göstermesi, el birliği etmesi gerekiyor. Kadro olacağım diyenin o ölçüleri esas alarak, onu hayata geçirmek için kendisini eksiksiz buna vermesi gerekiyor. Olmayanın da kadronun gelişimine hizmet etmesi, çaba harcaması gerekiyor.

Bakıyorsun, kadro kadroluğuna sahip çıkmıyor, kaçıyor. Kadro olmayan kadroyu didikliyor, çekiştiriyor. Kadro artçı olmuş, geriye düşmüş, öbürleri öncü olmuş. Ölçüleri ne olduğu belli olmayan, nereye gideceği belli olmayan, çok geri, dar ölçüler bizim ideolojik felsefik ölçülerimiz haline gelmiş. Böyle olmaz. Ondan sonra da örgütte kadroda erime oluyor. Bunu değiştirmeliyiz. Düzeltmeliyiz.

Eğitimlerimiz partileşme üzerine olmalı. Bu eğitimlerde netlik yaratmak üzere ele alınmalı. Yeniden partileşme esas alınmalı. Partileşme eğitimi olarak sadece diğer yürüttüğümüz yoğunlaşma eğitimi görülmemeli. Hayır, o biraz daha çok göreve hazırlama yeri olarak değerlendirildi. Daha özgün görevlere hazırlama yeri olarak. Önderlik her zaman yapıyordu. Çeşitli alan görevlerine göre kadrolar hazırlıyordu. Yoğunlaşma eğitimleri yapılıyordu. Ama partileşme, partinin kadrosunu açığa çıkarma, parti kadro ölçülerini, parti yaşamını ortaya çıkartarak onu benimsetme eğitimi, kadro eğitimidir. Ben yine şunu söylemiyorum herkes yeni PKK'nin kadrosu olsun, kadro olanlar kalsın olmayanlar çıksın gitsin. Hayır, öyle değil. Ama yeni PKK doğru anlaşılsın. Kadrolaşma irade ve iddiasını taşıyanlar partileşmeyi esas alsınlar. O zaman parti ölçüleri nedir, ne değildir onları öğrenerek, özümseyerek öyle bir sürece girsinler. Parti kadrosu haline gelemeyen öyle bir iddia duruşuna sahip olamayan varsa yine de partiyi esas alsın. Parti doğrultusunu, parti öncülüğünü esas alsın. Parti doğrultusuna, öncülüğüne gücü yettiği kadar hizmet etsin, onun kadrosu, çalışanı olsun, kendini bu biçimde netleştirsin. Katılımını netleştirsin. Bu, bir netlik kazanmadır. Örgütümüzün bir sistem kazanması kadronun sistem kazanmasıdır. Burada doğru bir duruş olursa karışıklık ortadan kalkar. Burada hizmet duruşu olur. Şimdi böyle yoktur. Sorunlar, çelişkiler buradan kaynaklanıyor. Hizmet diye bir şey yok netlik yok. Herkes bir tarafa çekiştiriyor.

Kemal Pir ve Beritan yoldaşın sözleri ve eylemleri bir sorumluluk duruşudur

Hizmet yerine hak ve hukuk arayışçılığı var. PKK'de hak arama durumu başlamış. Şu hakkım, şu hukukum deniyor. "Hukukumuz nedir belli olsun" deniyor. Otuz yıllık PKK militanı kalkıyor "partideki hukukum belli olsun" diyor. Gülelim mi ağlayalım mı bilemiyoruz. Yalnız acı verici bir durum. Otuz yıl sonra böyle bir durumun ortaya çıkması acı verici. Parti içinde kendi yerini bazı hukuksal kavramlarla tanımlama durumunda kalmak geri bir durumdur, acı verici bir durumdur. Hiçbir zaman böyle PKK militanı olunmadı. Her zaman hak ve hukuk üzerinde bir PKK'lileşme değil de görev ve sorumluluklar üzerinde bir PKK'lileşme varoldu. Hizmet üzerinde bir PKK'lileşme oldu. Kadrolaşma bu demektir.

Niye yeni PKK'ye ilgi az? Niye partileşme bu kadar önemli ele alınmıyor? Tabii hizmet çizgisine girmemek için. Görev ve sorumluluk çizgisine girmemek için, hak hukuk arayıcılığında kalmak için yapılıyor. Anlaşılmayan bir durum değil ki bu. Hak arayıcılığı çizgisiyle, hizmet çizgisi, görev ve sorumluluk çizgisi aynı değildir. Niye Önderlik Kemal Pir ile Beritan'ı örnek gösterdi. Görev ve sorumluluk çizgisi olduğu için gösterdi. Sorumluluk duydular. Her şey karşısında sorumluluk duydular. Tarih karşısında sorumluluk duydular. Sözleri ve eylemleri bir sorumluluk duruşudur. Çizginin gerektirdiği sorumluluk duruşunu göstermek için hiçbir engel tanımadılar.

Ne imkan yokmuş, ne düşman güçlüymüş, ne saldırı fazlaymış, ne yönetim talimat vermemiş, örgüt karar almamış, yönetim ayrı karar almışmış hiçbirisini dinlemediler. Xankûrê'nin yönetimi bir tarafa giderken Beritan başka bir tarafa gitti. Çizgiyi uyguladı. Doğru Beritan çıktı. Önderlik dedi ki beni o temsil etti, öbürü değil. Öbürünün yanlışlığı çıktı. Bir karar gücüydü bu. Yoksa şunu söyleyebilirdi, "koskoca karargahtır, örgütün yönetimi gelin diyor." Falan yere gelebilir, kendisini öyle izah edebilirdi. Bir savaşçıdır anlaşılırdı da. Emir dinlemek zorundaydı, ama aynı zamanda bir parti militanıydı. Önderlik onu değerli buldu. Çizgiyi anlama ve çizgi doğrultusunda karar verebilme güç ve iradesi olma irade gücü olmasını değerlendirdi, önemsedi. Ölçü olarak gösterdi. Şimdi onun için "bilmem şu net değil, şurada karar yok, şurada imkan yok, bilmem filan şöyle yapıyor, şu beni böyle engelliyor" diyemeyiz.

Şimdi pratiği tartışıyor arkadaşlar. Bütün söylenenler aynı, ama raporlar hep bunlarla dolu. Bunların gerçekle bir alakası yok. Kendini kandırmaktan başka, parti dışılığı yaşamaktan başka bir anlam ifade etmiyor. Derhal terk edelim onu. Bilmem düşman da güçlü olabilir, engel de çok olabilir, sağa sola da saptıran olabilir, çekiştiren de olabilir, tasfiyeci de olabilir. Tamam da sen kimsin, ne yaptın bunlar karşısında? Senin görevin, sorumluluğun neydi, ne olmalıydı, onların gereğini ne kadar yaptın? Böyle dediğin zaman hemen şöyle söyleniyor "ben tek başıma ne yapabilirdim, zaten anlamamıştım, kimse beni dinlemedi." Bunlar gerekçe değildir. Bir fukaranın, bir zavallının sızlanmasından başka bir şey ifade etmez. Bir Apocu militanın duruşu, rapor ver işi değildir. Onun için doğru çizgiye gelmemiz gerekiyor. Doğru kadro duruşuna ulaşmamız lazım. Parti ölçülerini esas alan bir çözümlemeye, duruşa, katılıma ulaşmalıyız. Militanı oluruz, iyi bir çalışanı oluruz, dostu oluruz, sempatizanı oluruz, iyi bir yurtseveri oluruz, ama neyi olursak olalım partinin olalım. Yeniden partileşmeyi esas alalım, ona göre olalım. Parti böyle olur. PKK yeniden böyle gelişir, kadın partileşmesi böyle gelişir başka ölçülerle, kendine göre yaklaşımlarla olmaz. Pratikten kopuk, öncülükten kopuk bir şey olmaz.

Sayfa 27'de

HAREKETİMİZ TÜRKİYE'DE DEMOKRASİNİN GELİŞTİRİLMESİNDE EN TEMEL AKSİYONDUR

Koma Komelen Kürdistan Yürütme Konseyi Başkanı Murat Karayılan ile yapılan röportaj

Serxwebûn: *Türkiye üzerinde demokratikleşme ve Kürt sorununu siyasal yöntemlerle çözme doğrultusunda iç ve dış kamuoyunun baskısı gelişiyor. Ancak Türkiye gündemine baktığımızda, bunun doğru okunmadığı anlaşılıyor. Milliyetçi, içe kapanan gittikçe katılaşan bir tutum gelişiyor ve bunda yürüttüğünüz mücadele temel gerekçe olarak gösteriliyor. Bu durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?*

Murat Karayılan: Türkiye'nin kendini yenilemesi gerekiyor. Ama bir türlü kendini değiştirme, dönüştürmeye dönük ciddi adımlar atamıyor. Temel sorun budur. Dünya değişiyor, eski sorunlar yeni dönemde farklı yöntemlerle, yaklaşımlarla çözüme kavuşuyor. İnsanlar arası, toplumlar arası, devletler arası ilişkilerde büyük bir yenilenme yaşanıyor. Küreselleşme çerçevesinde her olguda büyük bir değişim durumu söz konusu. Türkiye'de böyle bir değişime doğru evrilmektedir. Bu görülüyor. Türkiye'de de genel anlamda bir değişim havası esmektedir. Fakat Türkiye'nin iç dinamikleri bu değişime karşı müthiş bir direniş içerisindedir. Çağı algılama ve kendisini yenileyerek daha çağdaş bir profili geliştirme yerine, eskide ısrar ve gelişmeleri kendisi için bir fobi haline getirerek, bunlar bizi parçalayacak, yutacak, bunlar bizi kendine bağlayacak" gibi yaklaşımlarla içe büzülme, savunma pozisyonuna girme, açılımcılığı önleme, dolayısıyla değişimin önünde engel olma tutumu ağır basmaktadır.

– Ama herkes de değişim yapacağı vaadini veriyor. AKP de bu noktada yarattığı havayla hükümet olmuştu

– Bu konuda AKP değişim yapacağı izlenimini yarattı. Ancak AKP dört yıllık iktidarı döneminde o çapta bir siyasi anlayışa ve iradeye sahip olmadığını gösterdi. Daha çok iktidarlaşmak istedi. Yani sistem içerisinde kendini iktidar haline getirme uğraşına öncelik verdi, böyle yapınca da sistem içindeki statükocu güçlerle kendi arasında bir dövüşe, bir çekişme ve çatışmaya dönüşen bir sürece yol açtı. AKP aslında sistemi ele geçirmeye yöneldi, ağırlığını buna verdi. Türkiye'nin sorunlarına sahip çıkma, sorunları çözerek iktidar olma tutumu yerine zaman zaman sistem içindeki güçlerle anlaşarak, uzlaşarak, zaman zaman da çatışarak iktidar olmayı esas aldı. Sistem içerisinde kendini yerleştirmeyi ön gördü. Dolayısıyla Türkiye'nin sorunları böylelikle sahipsiz kaldı. Böyle bir durumda demokratik bir ülkede muhalefetin etkinliği ve baskı gücü gelişir. verilen vaatler sahipsiz kalmazdı. Türkiye'de böylesi bir durum da gelişmedi zaten Türkiye'nin en büyük talihsizliği bir muhalefetin olmayışıdır yani muhalefetin meclis dışında olmasıdır. Bugün Türkiye'de mecli̇s içinde muhalefet yoktur. Türkiye'de en büyük sorunlardan birisi de budur, sorunları deşecek, yeni çözüm yöntemlerini önerecek, bu temelde meclis içerisinde daha geniş çaplı bir siyasi tutumu gündemleştirecek muhalefet yoktur. Bazılarının kısmi çıkışları olsa da etkili değiller. CHP'ye de muhalefet denemez. O iktidardan daha fazla sisteme sahip çıkma tutumunda ısrar ediyor. Bu durum Türkiye'yi gerçekten zora sokuyor, Türkiye'nin kendisini yeniden yapılandırması, kendisini gözden geçirmesi, kendisini yenilemesi gerektiği bu aşamada, Türkiye'nin sorunlarını çözümsüzlüğe terk edip, daralmasına yol açıyor.

– Bunda çeşitli korkuların etkisi yok mu?

– Elbette, Türkiye parçalanır fobisi çok etkilidir. Kürt halkını ve hareketimizi bu konuda büyük bir tehdit olarak gösterme, sistem içerisinde geçen yüzyıla ait olan şovenizmi, milliyetçiliği palazlandırma durumu geliştiriliyor. Bu Türkiye için çok tehlikelidir. Çünkü 20. yüzyılda milliyetçilik yeryüzüne egemen oldu ve milyonlarca insanın ölümüne yol açtı. Günümüzde insanlık bunu adım adım terk ediyor, ama Türkiye'de hala bunu derinleştirmek isteyenler var. Şovenizmi, milliyetçiliği, ırkçılığı daha da derinleştirerek, Türkiye'nin sorunlarına geçen yüzyılın perspektifiyle çözüm bulmaya çalışıyorlar. Bu, çıkmazı daha da derinleştiriyor. Kürt özgürlük hareketini bu anlamda Türkiye'yi adeta zora sokan, Türkiye'yi bölecek bir güç olarak gösterme, tehdit olarak görme durumu geliştiriliyor. Öyle değil. Bu bir çarpıtmadır. Bugün Kürt özgürlük hareketi Türkiye'de demokrasinin geliştirilmesinde en temel aksiyondur. Biz Kürtler Türkiye'deki tüm sorunların sınırlar dahilinde çözülmesi perspektifini esas alıyoruz. Bu durumda Kürt hareketi Türkiye'nin sınırlarının değişmesini düşünmemektedir. Belki bazı dar grupların öyle bir bakış açısı olabilir, ama genel hareketin öyle bir durumu yoktur.

Türkiye'nin gönüllü birliğe ihtiyacı vardır. Türkiye'deki halkların gönüllü birlik kurmaları gerekiyor. O açıdan gönüllü birlik için tarafların razı olması lazım. Kürt halkının razı olması gerekiyor. Makul bir çözümün geliştirilmesi lazım. Jandarma ile, baskı ile olmaz. Seksen senedir cumhuriyet döneminde –öncesini saymıyorum– bu denendi, tutmadı. Bugün Kürt halkı her yerde daha fazla demokrasi ve özgürlük istiyor. Daha fazla adalet istiyor. Kendi ulusal kimliğini, dilini, kültürünü yaşamak istiyor. Bu çağdaş bir tutumdur. Yeryüzünde dillerin yasaklandığı ülkeler kalmadı. Kültürlerin yasaklandığı, kültürlerden korkulduğu çağ geride kaldı. Türkiye hala bunda ısrar ediyor, bu yanlıştır. Bugün Türkiye'nin demokratik cumhuriyet ekseninde Kürt sorununu çözmesi ve böylece çağdaş dünyayla daha güçlü bütünleşmesinin, Ortadoğu'da daha aktif, öncü bir demokrasi gücü haline gelmesinin koşulları vardır. Ama önce kendisini gözden geçirmesi, kendisini yenilemesi, toplumuyla barışık olması gerekiyor. Bunun için de öncelikli olarak Kürt sorununu korkulan, bastırılması gereken bir sorun olarak değil, çözülmesi gereken bir sorun olarak gündemleştirilmesi gerekiyor. En akılcı siyaset budur.

"20. yüzyılda milliyetçilik milyonlarca insanın ölümüne yol açtı. Günümüzde insanlık bunu adım adım terk ediyor, ama Türkiye'de hala bunu derinleştirmek isteyenler var. Türkiye'nin sorunlarına geçen yüzyılın perspektifiyle çözüm bulmaya çalışıyorlar. Bu, çıkmazı daha da derinleştiriyor. Kürt özgürlük hareketini bu anlamda Türkiye'yi adeta zora sokan, Türkiye'yi bölecek bir güç olarak gösterme, tehdit olarak görme durumu geliştiriliyor."

"Bugün Türkiye'nin demokratik cumhuriyet ekseninde Kürt sorununu çözmesi ve böylece çağdaş dünyayla daha güçlü bütünleşmesinin, Ortadoğu'da daha aktif, öncü bir demokrasi gücü haline gelmesinin koşulları vardır. Ama önce kendisini gözden geçirmesi, kendisini yenilemesi, toplumuyla barışık olması gerekiyor. Bunun için de öncelikli olarak Kürt sorununu korkulan, bastırılması gereken bir sorun olarak değil, çözülmesi gereken bir sorun olarak gündemleştirilmesi gerekiyor."

– Zaman zaman Türk siyasetinde bu nu deneme girişimleri oluyor fakat bir biçimde bu girişimler engelleniyor.

– Evet, Özal bunu denedi. Denemeye çalıştı, gerçekleri gören bir politikacıydı. Fakat suikaste uğradı, öldürüldü. Ondan beri de iradeli bir siyasetçi çıkıp da bu çözümü geliştirecek siyasi iradeyi gösteremedi. Böyle bir sorun vardır. Türkiye'de böyle bir çıkışın, iradenin, siyasal öncülüğe, önderliğe ihtiyacı var. Cesaretli bir çıkışa ihtiyaç var. Böyle bir çıkış olursa Kürtler bir öcü olarak görülmekten çıkar ve Türkiye'nin demokratik temelde yeniden yapılandırılmasında en temel aktörlerden biri olarak görülebilir.

– Ayrılık bir olasılık olarak varlığını sürdürüyor mu, yani birlik içinde so runların çözülememesi ayrılık ve bö lünme fikrini geliştiren bir etkide bulunmaz mı?
Kürt halkında böyle bir eğilimden bahsedebilir miyiz?

– Şimdi biz bunu hep söylüyoruz. Fakat bunun bir şantaj gibi algılanmasını da hiç istemiyoruz. Kürtler, Türkiye'nin demokratikleştirilmesi çerçevesinde kendi siyasi, kültürel, demokratik haklarını tümüyle yaşamak istiyor. Bunun için mücadele ediyor. Bu mücadele meşrudur. Bu mücadele temel hakkıdır. Eğer Kürtler bunu yapmayıp da köleleşmeyi, kendi soyunu sopunu inkar etmeyi tercih etseydi bunu kabul etmemek gerekirdi. Kendini inkar eden bir toplumsal varlıktan ne beklenebilir ki? Kendi geçmişi ile bağlarını koparan bir toplumsal gerçekliğin neresine dayanacaksın, neyine güveneceksin? Şimdi Türk devletinin kendisine uydulaştırdığı, ajanlaştırdığı bazı tipler vardır. Onların dayandığı ideolojik, felsefik, kültürel, ruhsal bir kaynak var mıdır? Hayır. Sadece maddiyata dayanıyorlar. Kendi çıkarı için, bir makamda yer almak için gerçekliğini inkar etmiş, geçmişine sünger çekmiş tipler. Bu bir insanlık duruşu olabilir mi? Yarın çıkarları gereği Türkiye'yi de reddedebilir. Şimdi Türkiye'nin siyasetinde böyle tipler vardır. Halkımız onlara güvenmemekte, ama Türkiye'deki rejim bu tür kesimleri en sadık kişiler olarak görmektedir.

Bakınız bu konuda bir örnek var, tarihte okuduğumuz kadarıyla Fatih Sultan Mehmet İstanbul'u alacağı vakit Bizanslılardan biri sabaha karşı surlardan çıkar gelir. Osmanlı askerine teslim olur. Padişahla görüşmek istediğini söyler. Haber Fatih Sultan Mehmet'e iletilir. Direkt 'getirin yanıma' der. Karşısına çıkarırlar. Adam der ki 'ben sizi gizli bir yoldan, surlardan içeri geçirebilirim' Fatih de bunun verdiği bilgileri esas alarak İstanbul'u alma planını yaşama geçirir. Surların gizli bölmelerinden geçip içeri girdiği vakit 'ilk önce bunu infaz edin' der. Ulusuna ihanet eden ve o biçimde Osmanlı güçlerini gizliden kaleye sokan kişiyi 'ilk önce bunu öldürün' diyerek öldürtür. Çünkü her aklı başında insan bilir ki kendi halkına, kültürüne, geçmişine bu kadar ihanet eden bir kişiden insanlık beklenemez. O her şeyi yapabilir. Her türlü kötülüğü yapabilir. Yani kendini inkar etmiş Kürt'ten ne beklenebilir ki.

İradeli, her şeye rağmen kendi gerçeğinde ısrar eden, bütün maddi olanaklardan mahrum edilmesine, tutuklanmasına, horlanmasına rağmen ölümü göze alarak kendi gerçeğini savunan, Türkiye'nin birliğine bu temelde yaklaşan, Kürt sorununun çözümü temelinde Türkiye ile özgür birliği savunan Kürt duruşu gerçekçi bir duruştur. İnsani bir duruştur. Güvenilir bir duruştur. Halkların gönüllü birlikleri ancak kişilerin böyle karşılıklı dayanışması temelinde gelişebilir. Halklarımızın geleceği de böyle bir temele dayandırılabilir. Yoksa zorla ya da çıkarları gereği boyun eğmiş, uydulaştırılmış tiplere dayandırılarak geleceğe dönük güçlü bir ilişkinin inşa edilmesi söz konusu olamaz. Onun için artık Türkiye'deki siyasetçilerin bu gerçekleri kavramaları

gerekiyor. Eğer çözüm geliştiremiyorlarsa, başkalarına yol açmaları gerekir. Türkiye'nin kesinlikle bir yenilenmeye ihtiyacı vardır. Kesinlikle yeni bir siyasal bakış açısına ihtiyacı vardır. Yeni bir zihniyete, çözümleyici, çağdaş bir siyasi anlayışa ihtiyaç vardır. Bana göre Türkiye'nin bu ihtiyacı karşılandığında yani çağdaş, sorunları gerçekçi bir biçimde ele alıp çözümlemeyi öngören ve bu temelde Türkiye'nin toplumsal sorunlarını köklü bir biçimde çözerek toplumsal barışı hedefleyen bir siyasal anlayışın Türkiye'ye vereceği çok şey olacaktır. Buna inanıyoruz.

– İnkarcı söylem ve politikalar, Kürt özgürlük hareketinin mücadelesiyle gerekçelendiriliyor. Sizin çözüm için öne sürdüğünüz şartlar samimi algılanmıyor, devletleşmenin ilk adımı olarak değerlendiriliyor. Bunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

– Bizim söylemlerimizin güçlü ideolojik, felsefi temelleri vardır. Biz bir kere ulusların kendi kaderini tayin hakkının direkt ayrılıp devlet kurma biçiminde anlaşılmasının doğru olmadığını düşünüyoruz. Yani uluslar kendi kaderini tayin etmeli, ama bu tayin etme illa da ayrılıp bir devlet kurma biçiminde olmayabilir. Uluslar, devlet kurmadan da kendi kaderini tayin edip, özgürce yaşayabilir. Bu açıdan biz bir kere yeni demokratik konfederal anlayışımız temelinde devletleşmenin çağımızda artık aşılmakta olduğunu ve öyle bir bakış açısının bile toplumları yeniden egemenlik altına sokacağını düşünüyoruz. Bu açıdan bizim ayrılıp, devlet kurma gibi bir yaklaşımımız yoktur.

Kuşkusuz biz Kürt toplumunun iradeli, özgür ve demokratik bir toplum olmasını istiyoruz. Ama bu illa bir devlet kurma anlamına gelmiyor. Devletleşme anlamını içermiyor. Biz devletlerin artık eritilmesi, aşılması, yeni bir sisteme, demokratik konfederal sisteme geçilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Ulus devletlerin küreselleşen dünya gerçeği karşısında artık aşılma sürecine girdiğini, aşılmamakta ısrar edilen yerlerde de çelişki ve çatışmanın derinleşmesine neden olduğuna inanıyoruz.

– Devlet gerçeği Ortadoğu'da çok güçlü temellere dayanıyor, bölgemiz buna güç getirecek dinamikleri taşıyor mu? Devleti aşabilecek gücü gösterebilir mi?

– Şimdi insanlık ilk devrimini Zagros ekosistemi çerçevesinde Mezopotamya'da yaşamıştır. Zagros ekosistemi temelinde gelişim gösteren insanlık 19. yüzyılda Sanayi Devrimi ile yeni bir sürece giriş yapmıştır. Sanayi Devrimi de kendisiyle birlikte ulus devlet yapılanmasını toplumsal yaşama taşımıştır. Bu gün gelinen noktada ise ulus devlet artık aşılması gereken bir olgu haline gelmiştir. Ulus devletin aşılması dünyanın sonu değildir. Ebedi ve ezeli bir şey de değildir ulus devlet. Toplumların yaşamında baştan beri varolan bir şey de değildir. Aslında kapitalizmin bir ürünüdür ulus devlet gerçeği. Bölgenin çok uluslu, çok dinli, çok kültürlü dokusuna da ters ve yabancı. Dolayısıyla biz bu teorik çerçeveyi esas alan bir hareketiz. Biz yeni bir ulus devlet yaratmaktan ziyade varolan ulus devletlerin aşılması perspektifini esas alıyoruz. Onun için de demokratik konfederal sistemi temel çözüm olarak görüyoruz. Bu bir devletleşme değildir. Bu toplumun kendi kendini yeniden örgütlemesi, yeni bir ekoldür.

Bunu tartışabiliriz isterlerse, isteyen çevrelerle biz bunu daha geniş ve derinlikli tartışabiliriz. Ama bu bir devlet değildir. Bu tür varsayımlar yersizdir, onu söylemek istiyorum. Doğru değildir. Kürtler çok açık ve nettir. Teorisiyle, pratiğiyle her şeyi ile ne istediklerini ortaya koymaktadırlar. Eğer bütün bunlara rağmen bunların hiçbirini kabul etmezsen, o zaman Kürtler ayrılıp kendi konfederal sistemini kendi başına da kurabilir. Bunu da deneyebilir.

"Kürt halkı büyük bir direniş sergiledi. Mazlumların, Kemallerin, Hayrilerin geliştirdiği zindan direnişine, Agitlerin, Zilanların büyük dağ direnişi eklendi ve daha sonra büyük bir halk hareketi, halk direnişi gelişti. Bunun sonucu olarak bir değerler birikimi ortaya çıktı. Kürdistan'da bir demokrasi ve özgürlük hareketi oluşturuldu, Türkiye çapında sorunları çözmeye muktedir bir demokrasi hareketinin gelişimi için güçlü bir zemin yaratılmıştır."

Biz bunu söylediğimizde 'vay kopuşu dayatıyorlar' deniliyor. Elbette Kürtler çaresiz değildir. Onu söylemek zorundayız. Tekrar da söylüyorum. Kürt halkı çaresiz değildir. Bugün dünya koşulları da değişmiştir. Uluslararası koşullar daha fazla çare sunabilmektedir. Hiç kimse kimseyi kandırmamalıdır. Her şey açık ortadadır. Türkiye demokratik çözüme gelirse, Kürtlerle bir arada yaşamak istemi temelinde kardeşçe çözümü esas alırsa ne ala. Bunu yapmayıp tüm kapıları kapatırsa, üstüne üstlük Terörle Mücadele Yasası gibi Kürtlerin en doğal haklarını dahi kısıtlayan yasaları çıkararak, Kürtleri her alanda hedeflemeye kalkışırsa elbet Kürtler de başka bir biçimde kendi başlarının çaresine bakacaklardır. Bundan daha doğal ne olabilir ki?

– Tam da burada ilerici demokratik kamuoyunun devreye girmesi gerekmiyor mu? İstenilen düzeyde bir demokratik kamuoyu baskısı ve buna bağlı sağduyulu yaklaşımın gelişmemesini neye bağlıyorsunuz? Yine bu yönlü çabaları ve girişimleri nasıl değerlendiriyorsunuz?

– Türkiye'deki demokrasi sorunu çok genel bir sorundur ve çoğu zaman da çeşitli açılardan tartışılan bir sorundur. Biz Türkiye demokrasi hareketine, sol harekete dönük zaman zaman görüşlerimizi ifade ediyoruz. Bir takım sorunları yaşamaktadırlar, ama hiçbir zaman da ümidimizi yitirmiş değiliz. Fakat Türkiye'deki demokrasi hareketinin gelişiminde Kürtlerin de çok önemli bir rolü vardır. Özellikle Kürt demokrasi hareketinin gelişimi ve bunun Türkiye demokrasi hareketiyle bütünsellik içerisinde göstereceği performans, sürecin gelişiminde önemli bir role sahiptir. Bunun doğru ve iyi anlaşılmasını istiyoruz.

Bu konuda Kuzey Kürdistan'da aslında bir sosyal devrim yaşanmıştır. Toplumda bir patlama, toplum dinamiklerinin açığa çıkması, aktifleşmesi gerçekleşmiştir. Özgürlük ve demokrasi mücadelesi bu çerçevede güçlü bir temele, dinamiğe kavuşmuştur. Gençliğin ve kadının devreye girmesi gerçekleşmiştir. Kürtler toplumsal yapılarının geriliğine rağmen bölgede en ileri demokrasi hareketini ortaya çıkarmışlardır. Kürdistan'da da çok güçlü devrimci demokratik dinamikler açığa çıkmıştır.

Ama bu gelişmeyi Kürt özgürlük hareketinin açığa çıkardığı, diğer çevreler çoğunlukla göz ardı ediyor. Unutmayalım ki bu öyle çok kolay açığa çıkmamıştır. Büyük kahramanlıklar sayesinde açığa çıkmıştır. Şimdi 14 Temmuz'un yıldönümünü yaşıyoruz. 14 Temmuz'un büyük kahramanlıkları gibi Kürt halkının gerçekleştirdiği büyük çıkışlar da böylesine devasa bir gelişmeyi, değişim dönüşümü, bir devrimsel çıkışı yaratmıştır.

Bilindiği gibi 14 Temmuz direnişi 12 Eylül cuntasının karanlıklar ortamında bir umut ışığı gibi ortaya çıkmıştır. 14 Temmuz sonunda, ***M. Hayri Durmuş***, ***Kemal Pir, Ali Çiçek, Akif Yılmaz*** yoldaşların şahadete kavuştuğu o büyük ölüm orucu eyleminin ilan edildiği gündür. Hayri yoldaş tarafından mahkemede ilan edilen bu gün, büyük direnişin başladığı gündür.

İşte 14 Temmuz direnişçilerinin yüzlerce, binlerce ardılları tarafından geliştirilen büyük kahramanlıklar sonucu Kürt toplumunda devrimci bir değişim süreci yaşanmıştır. Biz de bu vesileyle 14 Temmuz direnişçileri şahsında tüm özgürlük ve demokrasi şehitlerimizi anıyoruz. Onların verdiği mücadelelerin yarattığı değerleri doğru ele alma ile mükellef olduğumuzu bir kez daha ifade ediyor ve doğru değerlendirme mücadelesini her koşul altında geliştireceğimizi de belirtiyoruz.

Burada şunu söylemek istiyorum; Kürt halkı büyük bir direniş sergiledi. Mazlumların, Kemallerin, Hayrilerin geliştirdiği zindan direnişine, Agitlerin, Zilanların büyük dağ direnişi eklendi ve daha sonra büyük bir halk hareketi, halk direnişi gelişti. Bunun sonucu olarak bir değerler birikimi ortaya çıktı. Kürdistan'da bir demokrasi ve özgürlük hareketi oluşturuldu, Türkiye çapında sorunları çözmeye muktedir bir demokrasi hareketinin gelişimi için güçlü bir zemin yaratılmıştır. Ancak ne yazık ki bu zemin gerektiği gibi değerlendirilemiyor.

– Kürt demokrasi hareketinin Türkiye demokratik kamuoyunu harekete geçirme, ortak noktalarda buluşturmada rolünü yeterince oynadığını söyleyebilir miyiz?

– Bilindiği gibi Kürtlerde demokrasi mücadelesi geleneği zayıftır. Bu, Kürtlerde tarih boyunca gelişemeyen bir olgudur ve toplumsal yapıya sürekli dayatılan bölücülük, grupçuluk durumu vardır. Bu tür toplumsal özellikler bugüne dek yaratılmış olan muazzam olanakların en iyi bir biçimde değerlendirilmesinin önüne geçmektedir. İnsanların ufukları çok dardır. Olayları, olguları dar bir çerçevede ele alma gelişkin. Az olsun benim olsun anlayışı derin. Çok olsun, hepimizin olsun yaklaşımı fazla gelişmiyor. Daha derin ve sorumlu anlayış sınırlıdır. Bir mücadele zemini ve olanakları yaratılmış ancak insanlar bunun üzerinde hesap yapıyor, kendi iktidarını korumak istiyor. Mücadelenin geliştirilmesinde çok kararlı davranamıyor. Nasıl ki Türkiye için gerçekten bir siyasal iradeye, böyle bir öncülüğe ihtiyaç var ise Kürtler için de yaratılmış olan siyasal iradeyi ve demokratik mücadelenin zeminini doğru pratikleştirebilecek güçlü bir örgütsel çıkışa ihtiyaç vardır. Bu konuda Kürtler de sorunlar yaşamaktadır. Dar yaklaşımlar önemli oranda kendisini pratiğe yansıtmakta ve bu dev imkanların doğru değerlendirilmesinin önüne geçilmektedir. Her şeyden önce Kürtlerde var olan bölgecilik, aşiretçilik o türden gelişen ben merkezcilik biçimindeki anlayışlar günümüzde grupçuluk biçiminde kendini gösteriyor. Dar bir çerçevede iktidar alanını genişletme yaklaşımı biçiminde gelişiyor. Kürtlerde, stratejik hedeflere kilitlenme, onlara yönelik canla başla çalışıp, büyük bir rol üstlenmeden ziyade küçük şeylere göz dikme durumu hala önemli bir sorun. Birisi bir yerde belediye başkanı mı oluyor, artık kendini kaybediyor. Sanki bu dünyanın paşası oldu. Halbuki öyle değil, sen orayı doğru değerlendirmeli, doğru bir hizmet ve mücadele zeminine dönüştürmelisin. Yani ne oldum delisi olmanın ne anlamı var ki? Öbür yandan birisi biraz sözü dinlenir oldu mu, artık kendini bulunmaz Hint kumaşı sayıyor. Bu tür şeyler Kürt özgürlük ve demokrasi hareketinin aşması gereken şeylerdir. Zira ortaya çıkarılan değerlerin, imkanların ve zeminlerin barış ve demokrasi temelinde değerlendirilmesini, esas rolünü oynamasını engelliyor.

Geçmişte bir ara yurtdışındaydım. İsimlerini zikretmeyeceğim, ama Kürt aydını diye bilinen birkaç insanla bir sohbet toplantısı yapmak istedik, ama baktık ki bunların bir araya gelmeleri mümkün değil. Üç dört Kürt bile bir araya gelemiyor. Herkes kendisini beğeniyor, başkasını dışlatıyor. Kapsayıcı, bütünleyici yaklaşım zayıftır.

– DTP'nin bu konuda performansını nasıl buluyorsunuz?

– DTP, Kürt özgürlük ve demokrasi hareketinin Türkiye çapında çok güçlü bir rol üstlenmesi için güçlü bir zemindir. Bu anlamda kendi içinde güçlü, sağlam bir bütünselliği geliştirmesi gerekiyor. Daha güçlü bir performansı göstermesi gerekiyor. Dışında kalmış bütün çevreleri kapsayan, politik arayışları geliştirebilmeli. Öte yandan Kürtlerin birliğini, bütünlüğünü geliştirmesi gereken bu önemli ve hassas süreçte, birileri "Hür Kürtler" adıyla parti kurmaya çalışıyor. Gerçekten o parti Kürtlere hizmet etmek için midir? Hayır! Bir yerlerden para geliyor, onun gereğini yapmak içindir. Eğer Kürt özgürlük hareketine hizmet edilmek isteniliyorsa, bir demokrasi platformu vardır. Herkes gelip içinde yer almalıdır. Biz bunu istiyoruz. Biz hareket olarak, Kürtlerin bir demokrasi platformu olsun, bütün Kürtler içinde yer alsın istiyoruz. Herkesin içinde yer aldığı, siyasal mücadele zemininde herkesin birbirini kabul ettiği, demokratik ulusal birlik esprisinin egemen olduğu bir platform olsun istiyoruz. Ama buna yanaşılmıyor, bazıları otuz yıldır bir gruptur, küçük bir çapı vardır onun dışına çıkamaz. Dar bir gruptur, ama kendisi dışında kimseyi de beğenmez, hep kendini esas alır, halktan bahseder, ama halktan haberi yoktur, halkın da ondan haberi yoktur. Böyle gruplar var. Her ulus gerçekliğinde marjinal bazı gruplar bulunabilir. Ama güçlü zemine dayanan, büyük bir dinamiğe dayanan örgütsel yapılar da bunu yeterince değerlendirememektedir. Onun gücünü, kapasitesini, genişliğini, derinliğini, öngörüsünü geliştirememektedirler. Kürt demokrasi hareketinin de yaşadığı sorun budur. Bana göre DTP gibi bir zemin çok güçlü bir Kürt birliğine dönüşebilir. Kürt demokrasi hareketinin bütünleştiği zemine dönüşebilir. Bunun böyle olması durumunda, DTP Türkiye demokrasi hareketinin gelişmesinde de önemli bir misyon üstlenebilir. Bu şansı var, ama bu şansını değerlendirebilmesi için öncelikle o yapı içindeki kişilerin dar tutumları aşması gerekiyor. Daha geniş bir yelpazede yaklaşabilmek, daha kapsamlı bir bakış açısına kararlı bir biçimde sahip olmak, onu sürdürmek önem taşıyor. Aslında bu konuda Önder Apo oldukça önemli perspektifler sunmuştur. Kürdistan özgürlük hareketinin her zeminde güçlü gelişebilmesi için güçlü veriler, güçlü perspektifler konulmuş ve güçlü bir zemin de yaratılmıştır. Ama önemli olan bütün bu olumlu imkanları, bu güçlü zemini demokrasi ve özgürlük mücadelesi doğrultusunda doğru kullanabilmektir. Bu konuda özellikle kadın ve gençliğin bir misyona sahip olduğuna inanıyorum. Kadın ve gençlik sürecin kapsamlı bir biçimde gelişmesi için rolünü oynamalı, özellikle kadın hareketi gerekli öncü tutumu sergileyerek, daraltıcı değil geliştirici olmalıdır. Dar tutumlara takılı kalmadan, geniş bir açılımı esas almaları gerekiyor. Biz özellikle bu kesimlerin rollerini oynamaları gerektiğini düşünüyoruz. Bir bütün olarak Kürt demokrasi hareketinin önemli ve tarihi bir sürece girmekte olduğunu görmek gerekiyor. Yurtsever öz, güçlü demokratik zemin, mutlaka daha ileri bir demokratik çıkışı gerçekleştirecektir. Buna inanıyorum. Siyasal ve toplumsal koşullar ve dayanılan zemin buna uygundur. Önemli olan bunun daha doğru değerlendirilip, gereken çıkışı kararlı bir biçimde yapabilmektir.

– Güney Kürdistan'daki PKK varlığı ve faaliyetleri Türk medyasında sık sık işlenmeye başladı, PÇDK üzerinde odaklanan bir antipropaganda geliştiriliyor. Kürt federe yönetimiyle Türkiye arasında soruna yol açan JİTEM'in faaliyetleri de bu biçimde gerekçelendiriliyor. Bunları nasıl değerlendiriyorsunuz?

devamı 27'de

Tam demokratikleşme aleviliğin özgürlük stratejisi olmalıdır

Alevilik günümüzde Türkiye'de en fazla tartışılan bir olgu oluyor. 'Aleviliğin Türkiye toplumu içerisindeki konumu nedir?' konusu, hiçbir dönemde olmadığı kadar Türkiye'nin tartışma gündemine yerleşmiş durumdadır. Geçen yüzyıllarla karşılaştırıldığında, bu durum alevi toplumu açısından önemli gelişmeleri ifade etmektedir. Eğer yüzyıllardır baskı altında yaşayan bir topluluk bugüne kadar varlığını sürdürebilmişse, tabii ki demokrasi ve özgürlük çağı olarak tanımladığımız 21. yüzyılda da kimlik, kültür, özgürlük sorunları tartışma gündemine girecektir. Demokratik bir toplum olarak diğer topluluklarla barış ve kardeşlik içinde yaşamaları da ister istemez yoğun bir biçimde tartışılacaktır.

Alevi haklarının gündeme gelmesinin birçok nedenleri var. En temel neden; alevi toplumunun kendini ayakta tutması ve büyük direnişler göstererek yok olmadan 21. yüzyıla ulaşmasıdır. Geçmiş çağlarda yaşadığı yok edilme tehlikesi artık ortadan kalkmıştır. Dolayısıyla bugünkü etkinliğini hissettirmesinin en temel nedeni, iç dinamiklerin direnciyle ilgilidir. Diğer önemli bir neden; 1970'lerden sonra gelişen devrimci demokratik hareketin alevilerin kendi kimliklerini açıkça ifade etmesine önemli bir zemin hazırlamasıdır.

Alevi toplumu sosyal, ekonomik, siyasal alanlarda çok etkili olmasa da 1960'ların sonu ve 1970'lerde gelişen devrimci hareket içinde etkili biçimde yer aldı. Bu durum alevilerin bir toplum olarak dinamizm kazanmasını da beraberinde getirdi.

Özellikle son 20 yılda aleviliğin açık tartışılan bir konu haline gelmesinde, Kürt özgürlük hareketinin payı da belirleyicidir. Kürt özgürlük hareketi yalnız alevileri değil, Süryanileri, yezidileri, ezilen tüm etnik ve dinsel toplulukları da açıkça savunmuştur. Bu konuda hiçbir kaygı duymayarak, demokratik ve özgürlükçü bir yaklaşım göstermesi, alevi toplumunun kendine güvenini arttırdığı gibi diğer güçlerin de alevilerle ilgilenmesini beraberinde getirmiştir. Türkiye'de özgürlük hareketine karşı uygulanan özel savaş, özgürlük mücadelemizin alevilerin sorunlarıyla ilgilenmesiyle birlikte Kürt özgürlük hareketini sınırlama, tabanını daraltma açısından alevilerle ilgilenmeye başlamıştır. Bu şekilde alevi inancına sahip Kürtlerin özgürlük hareketinden etkilenmesini engellemek istemiştir.

Diğer bir neden de 20. yüzyılın son çeyreğinden itibaren etnik ve dinsel toplulukların kimlikleri, kültürleri ve demokratik haklarının kabul edilmesinin evrensel düzeyde gelişimidir. Dünyada demokrasi ve özgürlük mücadelesinin gelişmesiyle birlikte, etnik, dinsel toplulukların ve farklı kimliklerin varlığının tanınması demokrasinin en temel ilkelerinden biri olarak kabul görmüştür. Aleviliğin Türkiye içinde kendi varlığını hissettirmesi ve haklarının tartışılır hale gelmesinde, dünyadaki bu genel durumun da etkisi olmuştur.

Alevilik Ortadoğu'nun komünal demokratik değerlerine dayanır

Aleviliğin ne olduğu, hangi kökler üzerinde yükseldiği konusunda çeşitli tartışmalar yapılmaktadır. Türkiye'de alevilerin Orta Asya'dan geldiğini iddia edenler var. Alevilerin kendi içlerinde söyledikleri; "biz Horasan'dan (İran Horasanı) geldik" biçiminde anlatımları var. Aleviliği islamiyetin ya da başka bir dinin etkisiyle ortaya çıkan bir inanç biçimi değil de tarih içinde oluşmuş bir kültür ve inanç olarak değerlendirenler de mevcuttur. Alevi Kürtlerinin, yezidiliğin islamla az düzeyde tanışmış kesimi olduğunu savunan görüşler de var. Yine aleviliği Ali ya da ehlibeyt taraftarlarının islamı kendi sınıf çıkarları için kullanan Emevi ya da sunni kesime karşı mücadeleleriyle oluşmuş bir mezhep olarak değerlendirenler de bulunmaktadır. Tüm bu değerlendirmelerin de farklı varyantları gündeme getirilmektedir.

Biz, aleviliğin Orta Asya'dan geldiğine veya Türkler tarafından getirildiğine yönelik değerlendirme dışındaki tüm değerlendirmelerde belirli bir gerçeklik payı görüyoruz. Aleviliği bir dinsel inanış olarak, felsefe olarak herhangi bir din ya da bir dinin mezhebinden çok; kökleri Ortadoğu'nun komünal demokratik değerlerine, eşitlikçi demokratik yaşamına dayanan, ama çok çeşitli kültürlerden ve dinlerden de bir şeyler alarak kendisini bir sentez haline getiren bir inanış olarak değerlendirmek daha doğrudur. Alevilik gerçeği söz konusu olduğunda, çok katı veya mutlak değerlendirmeler yapmak, onun kültüründe varolan zengin değerlerin izahını yapmada yetersiz kalabilir.

Aleviliği sadece bir kültür, bir felsefi yaklaşım ya da sadece bir mezhep, din biçiminde tanımlamak, alevilik gerçeğini ifade etmekte yetersiz kalır. Ancak tüm bu belirtilenlerden de bir parça almış ve "kökleri tarihe dayanan ezilmiş toplulukların komünal demokratik yaşam biçimlerinden birini de aleviler temsil ediyor" denilirse doğrudur. Bir felsefi inanıştır denilse de bir gerçekliği ifade eder. Bir mezhep olduğu söylense, bu da aleviliğin bir yanını ifade eder. Hatta herhangi bir ilahiyatçı ve bilim adamı "aleviliğin kendisi başlı başına apayrı bir dindir" derse, bunda da bir gerçeklik payı vardır. Çünkü aleviliğin inanç biçimi islamiyetten çok farklıdır ve her konuda kendi içinde bir sistematiği vardır. Bu yüzden aleviliği çok katı tanımlar ve kavramlar içine sokmak, tartışmaları daraltmak anlamına gelecektir.

Bu toplum esas olarak aleviliği nasıl yaşıyor? Neyi yaşıyor? Neyi düşünüyor? Doğaya yaklaşımı, insana yaklaşımı, olaylara, olgulara, kadına yaklaşımı, iktidara yaklaşımı nedir? Demokrasi ve özgürlük anlayışı nedir? Bu konulara cevap arayarak, bunların oluşturduğu bütünlüklü yaşam biçimini ve zihniyetini alevilik olarak tanımlamak, en doğru yaklaşım olmaktadır. Bu durumda diğer değerlendirmeler, kendi tezlerini kanıtlamak için ister istemez aleviliği bir kalıbın içine sıkıştırmak, aleviliğin özünde bulunmayan bazı değerleri ya da değerlendirmeleri aleviliğin tanımıyla bağdaştırmak gibi zorlama yaklaşımlara girmektedirler.

Bunları "alevilik inancını muğlaklaştırmak ya da aleviliğin bir tanımı olmaz" gibi bir yaklaşımla söylemiyoruz. Tabii ki bir tanım da yapılabilir. Hatta şu ölçülere daha yakındır denilebilir. Fakat bir çok sosyal bilim olgusunu değerlendirmede kolaylaştırıcı olan bu tür kavramlaştırma ve tanımlamaların, alevilik konusunda daraltıcı ya da bütününü izah etmekten uzak olduğunu görüyoruz.

Bizim tartışmalardan çıkardığımız sonuç budur. Örneğin birileri, "alevilik sadece bir kültürdür, islamiyetle uzaktan yakından hiçbir bağı yoktur" derken, bir diğeri ise islamdan çok farklı olan aleviliği islamın belli kavramlarıyla izah etmeye çalışıyor. Türkiye'deki Diyanet İşleri veya resmi din bürokratlarıysa, bir taraftan alevi inancı ve ibadetini islamiyetten ayrı bir dinsel inanç olarak değerlendiriyor diğer taraftan, "Türkiye'nin yüzde doksan dokuzu müslümandır" diyor. Bu tür yaklaşımlar aleviliğin ne olduğu konusunu saptırarak, tartışmaları kısır döngüye dönüştürüyor. Tabii ki biz, aleviliğin bilimsel olarak araştırılmasından yanayız. Hatta günümüze kadar bilimsel değerlendirmeden uzak tutulan konuların başında dinler, mezhepler ve inanç grupları gelmiştir. 21. yüzyılda hıristiyanlık da, müslümanlık da, yahudilik de genel olarak tüm dinler de daha bilimsel, daha objektif değerlendirildiğinde, tüm bunların toplum ve bireyler tarihindeki yeri daha fazla aydınlığa kavuşacaktır.

Dinlerin tarih içindeki yeri, bunların toplum, birey ve insanlık için ne anlama geldiği konusunda şimdiye kadar en anlamlı değerlendirmeler Önderliğimiz tarafından yapılmıştır. Önderliğimizin hem ***Sümer Rahip Devletinden Demokratik Cumhuriyete*** adlı savunmasında hem de ***Bir Halkı Savunmak*** adlı eserinde, dinlerin toplumlar açısındaki önemi çok çarpıcı bir biçimde ortaya konulmuştur. Şimdiye kadar ne dogmatik yaklaşımlar dinleri doğru değerlendirebilmiş ne de bilim adına yapılan din değerlendirmeleri gerçeği açığa çıkarmıştır. Aslında şimdiye kadarki bütün din çözümlemeleri –ister dinci kesimden gelsin isterse laik ya da dinsel çalışma yaptığını söyleyenler tarafından olsun– bu olguyu katı dogmatik bir yaklaşımla ele almıştır. Önderliğimizin değerlendirmeleri, bu açıdan çok değerlidir. Din sosyolojisi açısından bilimsel ve tarihi değeri büyük devrimsel bir gelişmenin önünü açmıştır. Önderliğimizin inanç ve dinler konusundaki değerlendirmeleri alevi toplumunun anlaşılması açısından da çok önemli ufuklar açmıştır.

Din bireysel bir olgu değildir. Tamamen toplumsal bir olgu ve ihtiyaç olarak ortaya çıkmıştır. Tarih içinde ortaya çıkan hiçbir dinsel inanış, sadece bireyle tanrı arasında bir olgu olarak ele alınamaz. En dogmatik, en kalıpçı dini hiç anlamayan değerlendirme ve yorum budur. İnancı bireyle tanrı arasında bir olgu olarak görüp, toplumsal işlevinden tamamen soyutlamak, inanışları çözümlemeyen hatta bunların dogmatik yorumlarını peşinen kabul eden bir yaklaşımdır. Din bireyle tanrı arasındaki bir olgu olarak değil de toplumsal ihtiyaçtan kaynaklanan bir olgu olarak ele alınırsa, o zaman dinlerle ilgili gerçek değerlendirmeler yapılmış olur, hakkı da verilmiş olur.

Alevi kesim içinde, "din ve inanç, birey ile tanrı arasındaki ilişkidir, kimse buna karışmamalı" sözü, dinin siyaset aracı yapılarak, kullanılmasına yönelik haklı bir tepkidir. Tabii ki kimin inancının ne olduğuna karışılmamalı, sorgulanmamalıdır. Bu, o kişinin vicdanı, beyni ve yüreğiyle yapacağı bir tercih ve yaşam biçimidir. "Din insanın vicdanıyla, inancıyla ilgilidir, buna kimse olumlu olumsuz yorum getirmemeli, saygı gösterilmeli" denilirse, bu yaklaşım doğrudur. Ama dinin tarih içindeki yeri ve toplumsal işlevi gözardı edilerek, sadece bireyi ilgilendirdiği şeklinde izah getirmek de büyük bir yanılgı olur.

Aleviliği yakın zamana kadar varolan orijinal yapısı içinde değerlendirdiğimizde, birçok yorum yapmak mümkündür. Günümüzde kapitalizmin yarattığı tüketim toplumu ve postmodern düşüncenin etkisiyle, alevilik farklı biçimde yorumlanmaya çalışılıyor. Aleviliğin yaşamın gelişimine ayak uydurması ve belli bir düzeyde zenginleşmesine bir diyeceğimiz olamaz. Ama çoğu zaman orijinalliğini kaybeden, kapitalist kültürün motifi halini getirilmek istenen yaklaşımları da doğru bulmuyoruz. Bunları aleviliğin insanlığa ve topluma katacağı olumlu değerlerin bitirilmesi olarak görüyoruz. Nasıl ki şimdi Karadeniz halkının, Ege halkının ya da başka bir yörenin kültürel değerlerinin alınıp, popüler kültür haline getirilerek bir tüketim konusu yapılması ve para kazandıran meta gibi ele alınması çok yanlışsa, alevi toplumu da toplumsal gerçekliğine böyle yaklaşmak isteyenleri kesinlikle kabul etmemelidir.

Alevilik inancında insanlığın kök hücreleri bulunmaktadır

Alevilik Ortadoğu'nun kök kültürünü ya da kök hücresini en fazla bağrında taşıyan topluluklardan en önemlilerinden biri olarak varlığını bugüne kadar sürdürmüştür. Dolayısıyla alevilik inancı içinde insanlık kültürünün kök hücreleri bulunmaktadır. Aleviliği toplumsallığın ilk ortaya çıktığı Ortadoğu coğrafyasındaki eşitlik, özgürlük, komünal yaşam, doğal demokratik değerlerin içinde bulunduğu bir inanış olarak değerlendirmek gerekir. Tabii ki toplumsallığın şu veya bu düzeyde varolduğu, tümden dağılmadığı her yerde ve her toplulukta insanlığın yarattığı olumlu değerlerin belli düzeyde varolduğunu söyleyebiliriz. Hemen hemen bütün inançlar ve etnik topluluklarda insanlığın kök kültürünün izlerini bulabilirsiniz. Aleviliğin ise, bu değerleri en fazla taşıyan topluluklardan biri olduğunu söylemek mümkündür.

Tarih boyunca devletçi, iktidarcı, hiyerarşik toplulukların olduğu yerde komünal demokratik değerler geriletilmiştir. Sömürücü, baskıcı kültür hakim kılınmıştır. İktidarla tanışmayan, hep iktidardan uzak kalan etnik ve dinsel topluluklarise komünal, demokratik değerleri koruyarak bugünlere taşımışlardır. Hatta insanlığın yüce değerlerinin varolmasında en fazla komünal demokratik değerlerle, eşitliği ve özgürlükçülüğü taşıyan bu toplulukların payı vardır. Bu açıdan da alevilik zor ve zulüm karşısında dağların ve ormanların derinliklerine çekilerek, sadece kendi varlıklarını değil aynı zamanda insanlığın yarattığı değerleri de kendisiyle birlikte korumuş ve bugünlere kadar getirmiştir. Dolayısıyla alevi toplumunu değerlendirirken salt bir mezhep, ya da bir yere ait bir topluluk ve bir kültürel grup olarak değerlendirmek yetersiz bir yaklaşım olur. Aleviler hem zenginliklerini, farklılıklarını, özgünlüklerini korumuşlar hem de insanlığın ilk oluşumunda ortaya çıkan tüm olumlu değerleri kendi özgünlükleri, farklılıkları içinde bugüne kadar taşımışlardır. Bu yönüyle, aleviliğin Ortadoğu'da gelişecek demokrasiye katacağı çok şeyi vardır. Özgürlük değerlerine, komünal yaşama katacak çok şeyi vardır. Hatta doğru değerlendirilirse, Ortadoğu'da gelişecek özgür, demokrat ve komünal yaşamın mayası olacak bir rol oynayabilir. Alevilik böyle ele alınırsa, Ortadoğu'nun komünal demokratik değerleriyle buluşması açısından da önemli bir rol oynar.

Bazı çevreler aleviliği tamamen Batı değerleri içinde eritme yaklaşımı içindedir. Ortadoğu'da varolan ve alevilerin de fazlasıyla acısını çektiği dinsel bağnazlığa tepki göstererek, Batı hayranı bir yaklaşım içinde bulunmak, alevi gerçeğine ters bir olgudur. Aslında aleviliği Batı'nın bencil, bireyci, tüketici özelliklerine karşı Ortadoğu değerlerini en fazla koruyacak bir mevzi olarak değerlendirmek daha doğrudur. Alevilik sadece yakın tarihin ya da islamiyet döneminin değil, insanlığın ilk çıkışından bugüne gelen bütün olumlu değerlerin, Batı'nın bencil, tüketici, insanlıktan çıkarıcı değerlerine karşı direnişin mevzisi

"Alevilik inancını benimseyen Kürtler ve Türkmenler yakın tarihe kadar komünal demokratik değerler içinde yaşayan halk topluluklarıdır. İktidar ya da devletten uzak olan Kürtler ve Türkmenler alevilik inancını benimsemişlerdir. İktidara yakın olan Kürt ve Türk boyları sünni olurken, aşağı tabaka komünal demokratik değerler içinde yaşadığı için alevilik inancını daha kolay benimsemişlerdir. Aslında alevilik iktidarcı, devletçi zihniyete bulaşmayan tüm topluluklarda bulunan değerleri taşımaktadır."

olarak görülmelidir. Aleviliğin tarih içinde iktidarcı, hiyerarşik, despot rejimlerden ve dinsel bağnazlıktan çektiği acılar yüzünden tepkisel yaklaşmak yerine bilimsel yaklaşım göstererek pozitif rol oynamasını sağlamak, çekilen acılara karşı verilen en iyi karşılık olacaktır. Dolayısıyla Ortadoğu değerlerinden kopan değil de Ortadoğu'nun değerlerine, zeminine dayanan bir demokrasi ve özgürlük projesinin gelişmesi ve yerleşmesinde önemli bir rol alabilir.

Sürekli baskı altına alınan topluluklar ve mezheplerin, ekonomik ve siyasal alanda açılım gösterme yerine kendi kabuğuna çekilen, böylelikle dünyanın diğer kültürleriyle alışveriş konusunda kendisine bazı sınırlamalar koyan dar yaklaşımları olabiliyor. Alevilik de böyle bir topluluk olarak mevcut objektif konumunun getirdiği bazı darlıkları mutlaka yaşamaktadır. Tabii bu durum, alevilik gerçeğinin olumlu değerlerini küçültmez. Çünkü despot rejimler, baskıcı sistemler, hakim dinler ve ideolojiler genelleşmiştir. Bu genelleşmelerin getirdiği bazı imkanlardan yararlanmışlardır. Ama bu imkanlardan yararlanırken, hakim sömürücü, baskıcı sistemi fazlasıyla yaşadıklarından, birçok insani değeri de tüketmişlerdir.

Eğer yakın zamana kadar varlığını büyük oranda koruyan orjinal aleviliği incelersek, baskıcı sistemlerin, iktidarların uzağında komünal demokratik bir yaşam içerisinde kendi yaşamlarını sürdürmüş olduklarını görürüz. Bu komünal demokratik yaşam içinde bugün en fazla tartışılan konulardan olan hümanizme –Ortadoğu'daki tanımıyla insaniyetçilik– hiçbir sistemde olmadığı kadar değer ve yer verilmiştir. Aynı zamanda kadın açısından önemli düzeyde özgürlüklere yer veren bir nitelikte olduğuna kuşku yoktur. Özellikle insaniyetçilik denen kavram, aleviliğin en fazla değer verdiği kavramlardan biridir. İnsaniyetçi olmak, insana değer vermek, bu yaşamın temel değer yargısıdır. Bu nedenle de aleviler, toplumsal yaşam içinde bireye değer vermenin örnek toplumu olarak yaşamışlardır. Toplumla bireyin optimal bir denge içinde nasıl verimlilik içinde yaşadıklarına alevi toplumu bir kanıt olarak gösterilebilir. Tabii ki kadın yaklaşımının, birey yaklaşımının, bir bütün olarak bunların içinden geçtiği komünal yaşamın derinleştirilmesi, kapsamlılaştırılması gerekir. Ama orijinal haliyle de özgür demokratik bir toplumsal yaşamın nasıl olması gerektiği konusunda alevilikten çok şey öğrenilebilir. Ya da böyle bir yaşamı hedefleyenler, aleviliği kendileri için böyle bir yaşamın güzelliklerini yaratan mayalardan birisi olarak değerlendirebilir

Kürtler tarih boyunca devletçi zihniyeti yaşamadıkları için alevilik inancıyla birleşmeleri en kolay olan bir topluluk olmuştur. Kürtler belirli yönleriyle kendileri de koruyup yaşadıkları için alevi inancındaki komünal demokratik değerlere uyumu çok kolay olmuştur. Ortadoğu'da özgürlük ve demokrasinin mayası olacak en önemli etnik topluluk, Kürt halkıdır. Bu yüzden Kürt halkının –özellikle Kuzey Kürdistan– en azından dörtte biri alevidir.

Maraş, Malatya, Sivas, Dersim, Adıyaman, Antep, Erzincan'da yaşayan Kürtlerin çoğunluğu alevi inancına sahiptir. Bunun dışında Kürdistan'ın bazı il ve ilçelerinde de yaşamaktadırlar. Bu açıdan alevi inancı neden en fazla Kürtlerde var denilirse, bunun cevabı; neolitik toplumu en fazla yaşayan halk olması itibariyle bu inanca yatkınlıklarıdır. Türklerin de belli bir kesiminin alevi inancını benimsediklerini biliyoruz. Eğer araştırılırsa, alevilik inancını benimseyen Türkler veya Türkmenlerin de yakın tarihe kadar komünal demokratik değerler içinde yaşayan halk toplulukları oldukları görülür. İktidar ya da devletten uzak olan Türkler, Türkmenler alevilik inancını benimsemişlerdir. İktidara yakın olan Türk boyları sünni olurken, aşağı tabaka komünal demokratik değerler içinde yaşadığı için alevilik inancını daha kolay benimsemişlerdir. Aslında alevilik bir yönüyle iktidarcı, devletçi zihniyete bulaşmayan tüm topluluklarda bulunan değerleri taşımaktadır.

Din, insanın vicdanı, beyni ve yüreğiyle yapacağı bir tercihtir

Alevilik islamiyetten önce de büyük oranda vardır. Alevi değerler ya da islamiyet sonrasındaki alevi inancına yakın inançlar, komünal demokratik değerleri taşıyarak yaşamaktaydılar. İslamiyet ortaya çıktığında önemli bir din ve sosyal devrim olarak bütün topluluklarin dikkatini çekmiştir. İlk çıkışında ezilenlere ve baskı görenlere daha yakın ve adalet ölçüleri olan bir hareket olduğundan, alevi inancına sahip kültürel topluluklar tarafından ilgiyle karşılanmıştır. İslamiyetin bölünmesinde ise Ali yanlıları içinde yer almışlardır. Aleviliğin islamiyetle ilgisi olmadığını söylemek, sübjektif bir değerlendirmedir. Aleviliğin islam öncesi inançları Ali taraftarlığı ve ehlibeyt kültüyle birleşmiş, yeni bir sentez ortaya çıkmıştır. Alevilik ne islamiyetle birlikte ortaya çıkmış ne de islamiyetten kopuk bir olgudur. Aleviler islamiyetten önce varolan adaletli ve eşitlikçi kömünal demokratik değerlerine islamiyetle birlikte yeni değerler katmış, kendi inançlarını daha da zengin hale getirmişlerdir.

Alevilik gerçeği hakkında genel olarak bunları belirttikten sonra,Türkiye ve özel olarak da Kuzey Kürdistan'da alevilerin konumunu veya yaşadığı sorunları değerlendirebiliriz. Daha önce alevilerin yoğun olarak yaşadığı Kuzey Kürdistan ve Anadolu'da Osmanlı İmparatorluğu'nun hakimiyeti vardı. Osmanlı İmparatorluğu'nda resmi din ve mezhep, islamın sünni bölümüdür. Osmanlı bir islam devletidir. Çünkü padişah aynı zamanda halifedir. Tabii ki böyle olunca, islamiyetin sünni mezhebi devletin tüm imkanlarını kullanarak, kendisini hakim kılmak, diğer din ve mezhepleri de elden geldiği kadar yok etmek ve sınırlamak istemiştir. Nasıl ki Osmanlı döneminde hıristiyanlara karşı sistemli bir sindirme politikası yürütülmüşse, bundan daha fazlası alevilere, yezidilere, Süryanilere karşı uygulanmıştır. Nitekim o dönem aleviler devlete ya da sünni mezhebe herhangi bir karşı koyuşa girmeden ibadetlerini gizli yapmayı, özellikle iktidar mücadelelerinin hakim olduğu alanlara yaklaşmadan, bu güçlerle herhangi bir rekabet içine girmeden sadece kendi inançlarıyla oldukları gibi yaşamayı tercih etmişlerdir.

Eski çağlarda krallar, hakim dinler ne kadar despot olursa olsun, farklı inanç toplulukları kendilerini belirli düzeyde yaşatmayı becermişlerdir. Çünkü o dönem teknik ve iktidar araçları bugün olduğu gibi her yere nüfuz edecek, her yeri günlük, saatlik denetleyecek bir pozisyonda değildir. Farklı topluluklar zor, baskı ve katliam altında da olsa kendilerini yaşatma fırsatı bulmuşlardır. Varlıklarının bir kısmını yitirmiş de olsalar kendilerini günümüze dek yaşatmayı bilmişlerdir. Bazı etnik ve dinsel toplulukların ise varlıklarını tümden yitirdikleri bilinmektedir. Alevilerde Osmanlı döneminde sürekli baskı altında yaşadıkları halde uygarlık ve iktidar alanlarından uzak olarak nesillerini sürdürmeyi başarmışlardır. Ağır baskılar karşısında zaman zaman isyana kalktıkları da diğer bir gerçektir. Hakim güçler kendilerine nefes aldıramaz bir baskı kurduklarında bunu ne pahasına olursa olsun kabul etmemişlerdir. Varlıklarını sürdürme imkanı bulunca da yarı savaş hali diyebileceğimiz bir ortamda yaşamlarını sürdürmüşlerdir.

Her ne kadar Türkiye Cumhuriyeti'nde halifelik kaldırılsa da yine sünnilerin ağır bastığı bir din anlayışı ve yaklaşımı hakim olmuştur. Kemalist rejim siyasal islamı veya dini referans alan çevreleri kendi iktidarına alternatif ve tehlikeli olarak görerek, bunların üzerine gitmişse de resmi, dinsel inanç olarak yine de sünniliği benimsemiştir. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın kuruluşu bir yönüyle dinin bazı yönleriyle kontrol altına alınmasını amaçlarken, diğer yandan dinin sünni yorumunu himaye eden, esas olarak onu kabul eden bir devlet anlayışını ortaya çıkartmıştır. Aleviler cumhuriyet döneminde de inançlarını serbest sürdürememişlerdir. Yine sünni inancın baskısı altında yaşamışlardır. Sünni inanç sahiplerinin önemli bir kesiminin devletle daha sıkı ilişkide olduğu düşünülürse, devlet olanaklarını da kullanıkları anlaşılır. Kısacası, sünnilik devlet ve iktidarla çelişki yaşarken bile alevilik karşısında hala devletin hoş görüsünü taşıyan bir mezheptir. Her ne kadar laik anlayışla, siyasal islam arasında çatışma TC'nin temel çatışma odaklarından biri olsa da bu durum, 1970'lere kadar aleviler üzerindeki baskıyı hafifletecek bir etken olmamıştır. İbadetler gizli yapılmıştır. Belki devlet özel olarak 'bu cemleri dağıtayım, cem yapanları hapse atayım' dememiştir, ama ibadetler resmi olarak kabul görmediği için gizli yapımıştır. Sünni toplum içindeki önyargılar çok köklü olduğundan, bu ibadetlerin gizli yapılması ve kimliğin saklanılması anlaşılır bir durumdur. Ve bu durum, alevi çocuklarının gittikleri okullarda oruç zamanı oruçlu olmadıklarını söylemeye cesaret edememelerine kadar varmıştır. Ya bu baskılardan ve hor görülmekten kurtulmak için oruç tutmuşlardır ya da oruç tutmadıkları halde oruç tuttuklarını söylemişlerdir. Belki zorla namaza götürülmemişlerdir, ama kendi inançlarını serbest yaşama imkanı da bulamamışlardır. Öyle ki birçok yerde sünniler içinde yaşayan aleviler, oruç tuttuklarını göstermek için gece sahura kalkmış ışıkları yakmışlardır. 1970'li yıllara kadar bu tür şeylerin yaşandığını olduğunu biliyoruz.

1960 anayasası belirli yönüyle alevileri açısından biraz daha serbest yaşama ya da ibadetlerini gizli yapsalar da eski korkularını atan bir süreç başlatmıştır. Zaten toplumda şehirleşmenin ortaya çıkmasıyla birlikte özellikle kimin hangi inancı yaşadığı konusu çok dikkat çeken bir olgu olmaktan çıkmıştır. Bu nedenle bir yönüyle de aleviler şehirlere göç etmeyi küçük yerlerdeki baskılardan kurtulmanın bir yolu olarak görmüşlerdir. Şehirlere göçün temel etkeni budur demiyoruz, ama Alevilerin şehirlere yerleşiminde bunun da etkili olduğu bilinmektedir. Alevilerin tarihi, alevilerin Türkiye'de yaşadıkları değerlendirilirken böyle bir değerlendirmenin yapıldığını biliyoruz.

Komünal demokratik yaşam özellikleri alevileri sosyalizme yakınlaştırmıştır

1960 anayasası alevilere belirli düzeyde nefes aldırmasına rağmen diyanet işleri başkanlığını yine korumuştur. Alevileri ayrı bir mezhep ve dini inanış olarak kabul edip onların ibadetlerini serbestçe yapmasına imkan tanımamıştır. Türkiye'de alevilikten açıkça söz etme, alevi toplumunun ibadet özgürlüğünü dillendirme esas olarak da Türkiye'de sosyalist hareketin gelişimiyle birlikte gündeme gelmiştir. Sosyalist hareket çıkışından itibaren hem Kürt gerçeği konusunda eski kalıpları yıkan belirli yaklaşımlar ortaya koymaya çalışmış hem de Aleviler konusunda ön yargıları kıran bir rol oynamıştır. Alevi toplumunun varlığını ve farklılığını demokrasinin, özgürlüğün, insanca yaşamanın bir olgusu olarak gören sosyalist anlayışla birlikte Alevilerin sosyal, siyasal, kültürel alanda açılım yaptıkları görülür. Aleviler özellikle alevi gençler sosyalist hareketlere yoğun bir ilgi göstermişlerdir. Komünal demokratik yaşam özellikleri nedeniyle sosyalizme yakın olmuşlardır. Bununla birlikte sosyalist hareketlerin aleviliğin farklılığını bir zenginlik olarak görmeleri, alevi değer yargılarına olumlu yaklaşmaları aleviler için Türkiye'de yeni bir tarih başlatmıştır.

1970'teki Denizlerin, Mahirlerin hareketinde önemli kadrolar alevidir. Hüseyin İnan, Hüseyin Cevahir alevidir. İbrahim Kaypakkaya'nın kendisi alevidir. Tabii bu durum aleviliğin Türkiye toplumunda kabul edilebilir, meşru bir dinsel inanış haline gelmesinde çok önemli rol oynamıştır. Bu açıdan alevi gençler neden 1970'lerde Denizlere, Mahirlere, İbrahimlere ilgi duydular denilemez. Böyle bir soru yanlıştır. Bazı aleviler bizim gençler sosyalizme bulaştı, şuna bulaştı, buna bulaştı, bu nedenle öldüler, cezaevinde yattılar gibi yaklaşım göstermektedir. Bunlar tamamen alevi gerçeğini anlamayan, bu devrimci hareketlerin, devrimci gençlerin alevilerin bugünkü meşruiyetindeki rollerini göremeyen gafil alevilerdir. Hatta bunlara alevi de denilemez. Denizlere, Mahirlere, Hüseyinlere sahip çıkmayan alevinin aleviliğinden kuşku duyulur. Sadece aleviler işte ezilmeye, sömürülmeye, baskılara karşıdır bu nedenle bunlara sahiplenmelidir, demiyoruz. Tabii ki ilkesel duruş ve aleviliğin özüne bağlı kalmak bu devrimci gençlere sahiplenmeyi gerektirir. Bundan öte bu devrimci gençler alevi toplumun meşruiyet kazanmasında, özgürlük ve demokratik duruşlarının gelişmesinde, demokratik haklarını talep etmelerinde cesaretlendirici, güçlendirici bir rol sahibi olmuşlardır. Denizlerin, Mahirlerin, İbrahimlerin şehadetlerinden sonraki devrimci kuşakta da alevi gençler yoğun biçimde sosyalist harekette yer almışlardır. Hatta bazı sosyalist olduğunu söyleyen örgütlerde aleviler çoğunluk da teşkil etmişlerdir. Kimi Türk solu örgütleri kolay örgütlendirildikleri ve sosyalist hareketlere kolay katıldıkları, meyil gösterdikleri için daha çok alevilerin olduğu alanlarda çalışmışlar, kadrolarını oradan sağlamışlar, bir yönüyle alevi toplumuna dayanan sosyalist örgütlere dönüşmüşlerdir. Alevilerin sosyalist hareket içinde yer almaları, Türkiye'nin sosyal, siyasal, kültürel yaşamında ağırlıklarını koymalarını beraberinde getirmiştir. Eğer bugün Türkiye'de alevilerin sesi çok çıkıyorsa, alevi toplumunun kendini kabul ettirmesi önemli bir aşama kaydetmişse bunda 1970 kuşağının sosyalist hareket ve Kürt özgürlük hareketi içinde yer almalarının payı çok çok önemlidir. Bu kuşak alevi gençliğinin rolü anlaşılmadan alevilerin bugünkü pozisyonlarını izah etmek eksik kalır.

1974'ten sonra gelişen Kürt özgürlük hareketi ve PKK daha önce hiçbir Kürt hareketinin yapamadığı kadar alevi Kürtleri içinde örgütlenmiş önemli bir alevi Kürt genci ve toplumu bu hareket içinde yer almıştır. Böylelikle Kürt halkının geneli içinde ön yargıların kırılması, alevi toplumunun saygınlık kazanması ve Kürt halkının özgürlük ve demokrasi mücadelesinde alevi Kürtlerin de söz sahibi olmaları yeni bir gelişmedir. Bununda alevilerin ekonomik, sosyal, kültürel yaşamdaki aktivitelerini arttırmada rolü olduğu gibi Türkiye siyaseti içinde alevilerin gücünün, etkisinin yeni bir boyut kazanmasını sağlamıştır. Özcesi 1970'lerde hem devrimci hareket içinde hem de Kürt özgürlük hareketi içinde alevi gençlerin yer alması, daha sonra ki gelişmelere etki de bulunmuş, alevi toplumu artık gizlenen, saklanan, reddedilen bir topluluk yerine meşruiyetini her kesimde kabul ettiren, inkar edilmez büyük bir toplum haline gelmiştir.

Özellikle 1990'lı yıllardan sonra aleviliğin yeniden yükselişe geçtiği söylenebilir. Reber Apo, Türkiye ve Kürdistan çözümlemelerinde aleviliğe her zaman önemli bir yer vermiştir. Aleviliğin özgürlük ve demokrasi mücadelesinde, özgür demokratik toplum yaratmadaki rolünün önemli olduğunu vurgulamıştır. PKK alevi Kürt halkı üzerindeki inkarcılığa karşı mücadele verirken alevilik, Süryanilik, yezidilik üzerindeki inkarcılığı da kırmada önemli rol oynamıştır. Zaten Türkiye'deki en temel inkarcılık Kürt inkarcılığıydı. Kürt inkarcılığının ortadan kalkmasıyla birlikte Türkiye'deki bütün diğer inkarcılıkların ortadan kalkması ya da inkarcı zincirlerin kırılması doğal bir gelişme olacaktır. İnkarcılığın esas kapısının, Kürt kapısının kırılmasıyla birlikte inkar edilen diğer toplulukların üstündeki inkar kapıları açılmaya ve bu toplulukların siyasal yaşamda varlıklarını hissettirmeye başladıkları görülmüştür. Diğer yandan Türk devleti PKK'nin alevi Kürtleri örgütleyip özgürlük mücadelesine sürmesi karşısında en temel tehdit olduğunu gördüğü Kürt özgürlük hareketini bölüp, parçalayıp, bastırmak için alevilerin varlığından söz etmeye, alevilikle ilgili konularda daha yumuşak yaklaşmaya başlamıştır. Alevi toplulukların örgütlemesine engel olmamaya hatta Kürt özgürlük hareketinden koptuğu müddetçe de teşvik etmeye yönelmiştir. Eğer alevilerin Türkiye toplumunda ki kabul edilme süreci iyi takip edilirse, bu sürecin aynı zamanda Kürt özgürlük hareketinin geliştiği, Kürt halkı üzerindeki inkarcılığı kırmaya yöneldiği ve alevi toplumu üzerindeki inkarcılığın kırılması için de büyük bir mücadele ettiği sürece denk gelir. Bunlar tesadüf olan olgular değildir. Eğer Kürt özgürlük hareketi alevi toplumunun özgürlüğünü, kimlik mücadelesini bu kadar gündeme getirmeseydi Türkiye'de bırakalım devleti sol güçler ve demokrat güçler bile bu sorunu cesaretlice dile getiremezlerdi. Sünni inancın ağır etkisinin olduğu ya da toplumun büyük kesimini teşkil ettiği için sünni kesimden tepki gelir diye pragmatik

"Kürt özgürlük hareketi alevi toplumunun özgürlüğünü, kimlik mücadelesini bu kadar gündeme getirmeseydi Türkiye'de bırakalım devleti, sol güçler ve demokrat güçler bile bu sorunu cesaretlice dile getiremezlerdi. İlk defa bu konuda pragmatik yaklaşmayan, tamamen ilkesel yaklaşan, özgürlük ve demokrasi ideallerine uygun bir söylem tutturan, başta Kürt toplumu olmak üzere, Türkiye toplumuna, Ortadoğu halklarına benimsettiren, kabul ettiren PKK ve önderliğidir. Bunu hiç kimse inkar edemez."

yaklaşımlarla bu konulara çok fazla değinmezlerdi. İlk defa bu konuda pragmatik yaklaşmayan, tamamen ilkesel yaklaşan, özgürlük ve demokrasi ideallerine uygun bir söylem tutturan PKK ve önderliğidir. Sadece aleviler konusunda değil; Süryaniler konusunda, yezidiler konusunda da cesaretlice adımlar atan bunlarında kendi kimlikleriyle özgür ve demokratik yaşam hakları olduğunu çekinmeden ortaya koyan da yine PKK Önderliği'dir. Başta Kürt toplumu olmak üzere, Türkiye toplumuna, Ortadoğu halklarına bu kimlikleri benimsettiren, kabul ettiren PKK ve önderliğidir. Bunu hiç kimse inkar edemez. İnkar edenler ancak adalet duygusu bulunmayan birey ve topluluklar olabilir.

Herkes kendinisini kimliğiyle ifade edebilmelidir

Türkiye'de mevcut durumda alevilerin sorunları hala çözülmüş değildir. Devlet özellikle aleviler üzerinde özel savaş politikalarını yürütmektedir. Bugün zulme, sömürüye, baskıya karşı çıkan, komünal demokratik yaşam özellikleri bulunan, bu yönüyle özgürlük ve demokrasi mücadelesinin doğal bir bileşeni olması gereken alevileri, devletçi, sömürücü, baskıcı politikaların bir parçası haline getirmek isteyen çevreler bulunmaktadır. İzzet Doğan'ın etrafındaki cem vakfının böyle bir yaklaşımı bulunmaktadır. Aslında aleviliğin özünü inkar eden, ihanet eden bir yaklaşımdır. Sadece devlet katında alevilere bir yer bulmak isteyen zihniyetin temsilcisidir. Halbuki aleviler yüzlerce yıl bu devletçi yaşamdan, ziniyetten, sömürü ve baskı politikalarından uzak durmuş, kendilerini böyle bir kirliliğe bulaştırmamak için büyük eziyetler çekmiştir. Bu bakımdan alevilik, devlet tarafından kabul edilir ve himaye görürse, devletin parçası olabileceği, hiyerarşik iktidarcı sistemin bir uzantısı olacağını söylemek, bunun çabası içine girmek; hıristiyanlığı Roma İmparatorluğu'nun resmi dini haline getirmek ya da Roma İmparatorluğu tarafından kabul edilerek özünden uzaklaşmasını sağlamak olur. Yine islamiyeti Emevi hanedanlığının çıkar aracı haline getirerek, islamiyetin çıkışındaki olumlu tüm niteliklerin yitirilmesi benzer bir durum yaratmak olur.

İzzet Doğan gibileri alevilik inancını ilkeleri temelinde yaşatma veya geliştirmeyi değil de, alevi toplumunun gücünü kullanarak devletçi, sömürücü kesim içerisinde yer edinmek isteyen bir kesim alevi elitlerin politikası olmaktadır. Buna şiddetle karşı durmak, aleviliğin böyle bir kirlenme içine sokulmasına müsaade etmemek lazım. Zaten Cem vakfı ve buna benzer kesimler Kürt sorunu konusunda da devletin zihniyetine benzer bir yaklaşım göstermektedirler. Yine benzer bazı vakıf ve dernekler de benzer bir işlev görmektedir.

Tabii bunlarda alevilik üzerindeki inkarcılığın kaldırılmasını istemektedirler. En azından böyle bir iddia da bulunmaktadırlar. Ama bu kimliğin tanınması karşılığında kendini pazarlama biçiminde yapılmaktadır. Bunların tarih içinde aleviliğin yarattığı gelenekler içinde bulunan değerlerle hiçbir alakaları yoktur. Alevilik bu çevreler tarafından kapitalist sistemin, devletçi sistemin, sömürücü, baskıcı sistemin bir motifi haline getirilmek istenmektedir. En önemlisi de geniş bir topluluk olan aleviliği böyle bir entegrasyonla sömürücü, baskıcı, inkarcı, zulümcü devletin önünde engel olmaktan çıkarmak hatta bu tür politikaların suçlusu, ortağı haline getirmek gibi bir yaklaşım vardır. Bunlar alevi çevreler içinde de tartışılıp belirli düzeyde eleştirilmektedir. Biz şimdilik bu çevrelerle ilgili bunları belirtmekle yetiniyoruz.

Türkiye de aleviliğin en temel sorunu, kimlik erozyonuna uğratılmadan özüne bağlı biçimde kimliğinin kabul edilmesidir. Devlet ve ona bağlı diyanet işleri başkanlığı alevi kimliğini bozarak ya da biraz devlete, biraz da resmi sünni mezhebe yakınlaştırarak alevi kimliğini kabul etme politikası izlemektedir. Nasıl ki Kürt halkının temel demokratik haklarını özünden boşaltıp esas olarak asimilasyonun ve inkarcılığın farklı biçimi olan bir Kürt kimliği tanıma politikası varsa, Kürtlerin üerindeki bu politikanın bir benzeri de aleviler üzerinde uygulanmaktadır.

En fazla tartışılan konulardan biri de aleviler diyanet içerisinde yer alsın mı, almasın mı konusudur. Bu konuda alevi çevrelerin çoğunluğunun düşüncesi olan, diyanet içinde yer almaması, kendi örgütlenmeleriyle ibadetlerini yapması biçimindeki yaklaşım doğrudur. Bu açıdan diyanetin hem inkarcılığına hem de kendi içine alarak entegre etmesine karşı çıkmak doğrudur. Hatta böyle bir şeyin gündemden tümden düşürülmesi için gereken mücadelenin yürütülmesi gerekir. Kesinlikle artık inançlara hiyerarşik devletçi toplum kurumlarının el uzatmaması gerekir. Aleviler de devlete yakınlaştıran tüm politikalardan uzak durmalıdır. Devletle sürekli çatışan, kavga eden bir politika doğru olmayacağı gibi devletin bir uzantısı, bir parçası da olunamaz. Reber Apo'nun Kürt halkının özgürlük ve demokrasi mücadelesi açısından ortaya koyduğu devlet+demokrasi formülünde olduğu gibi alevilerde devletçi toplum yanında ayrıca kendi demokratik, özgür yaşamlarını yan yana yürütebilme gücünü, kapasitesini gösterebilmeleri gerekir. Tabii ki dün olduğu gibi her zamanda devletin özgürlük ve demokrasi karşıtı politikalarına karşı mücadele içinde olmalıdırlar.

Devlet (devletler) laik ise, eğer böyle bir iddiadaysa, dini kullanmaması gerektiği gibi bütün tarikatlara, mezheplere, inançlara da eşit mesafede olması gerekir. Hiçbir tarikata, mezhebe, dine devlet eliyle maddi yardım yapılmamalıdır. Yapılsa bile bu eşit düzeyde yapılmalıdır. Böyle bir yardımı kabul etmenin tek koşulu da devlete ekonomik olarak bağlayacak, dolayısıyla tavırlarını ve duruşlarını devlet etkisine sokacak hiçbir mekanizma ve ilişki içinde olmaması olmalıdır. Eğer bu tür yardımlar devlete bağlıyorsa, söz konusu inanışları devletle ilişkili hale getiriyorsa; o zaman tümden de devlet yardımının olmayacağı bütün dinsel cemaatlerin, inanç cemaatlerinin, topluluklarının kendi örgütlenmeleriyle, kendi ekonomik imkanlarıyla örgütleneceği bir sistemde ısrar etmek en doğrusudur. Bu açıdan biz, mevcut devletlerin inanç gruplarından hiçbir karşılık beklemeden yardım etmesini doğru bulduğumuz gibi, bu yardımlar işbirlikçilik, entegre etme vb amaçlar güdülerek yapılıyorsa kesinlikle karşı olunması gerektiğini düşünüyoruz.

Türkiye'de henüz demokratik zihniyet gelişmemiştir

Türkiye'de hala bireylerin, toplulukların kendi kimliklerini özgürce söyleme ortamı oluşmamıştır. Böyle bir zihniyet gelişimi veya psikolojik durum yaratılmamıştır. Tabii ki biz herhangi bir alevinin, sünninin, yezidinin, Asurinin, Kürt'ün ya da Türk'ün bir yerde çalışırken 'ben yezidiyim, Asuriyim, aleviyim' demesini anlamlı bulmuyoruz. Kesinlikle çalışmalarda hiçbir şekilde dinsel kimliğin öne çıkarılmaması gerektiğini düşünüyoruz. Her kimliğin özgürlük ve demokrasi ortamında birbirini tanımaya, tahammül etmeye dayalı bir demokratik ve özgür yaşam kimliği olmalıdır. Tabii, her türlü etnik ve dinsel topluluğa bağlı bireylerin ve toplulukların da kendi kimliklerini açık açık söylemesini engelleyecek baskı ve zihniyetin varlığı da doğru değildir. Gerektiğinde bir yönetici, bir milletvekili, başbakan, bakan, genelkurmay başkanı, general sorduğunda ben aleviyim diyebilmesi gerekir insanların. Böylesi bir cevaba kişilerin, toplulukların bırakalım tepki göstermesini ya da soğuk yaklaşmasını, aksine kendisini de anlamlı kılan bir zenginlik olarak değerlendirmesi gerekir. Daha doğrusu toplum ne zaman böyle bir duruma gelirse o zaman alevilerin, yezidilerin, Süryanilerin ya da sünnilerin kimlik sorunundan kaynaklanan sorunları, engelleri aşılmış olarak değerlendirebiliriz. Dolayısıyla Türkiye'nin böyle bir demokratik ortama ulaşması gerekir. Hala alevilerin bu konuda önemli sorunları olduğunu kabul etmek gerekir. Bu da şu demektir. Hala Türkiye'de bir demokratik zihniyet yoktur. Devlet yetkilileri, çeşitli yöneticiler zaman zaman bizim ülkemizde hiç kimsenin dinine, mezhebine, kültürüne bakılmaz deseler de işin gerçeği bu değildir.

Şu politikayı da doğru görmüyoruz. 'Biz hiç etnik, dinsel veya başka bir farklılığı anlamlı bulmuyoruz' söylemi de zaman zaman tamamen inkarcı, asimilasyoncu politikaların bir devamı olmaktadır. Farklılıkları kabul etmenin demokrasinin temel bir gereği olduğunu herkes bilmelidir. Türkiye'de biz kimsenin kimliğine bakmıyoruz diyerek Kürt kimliğinin inkar edilmesi gibi, kimsenin inancına bakmıyoruz denilerek sünniliğin hakim olduğu aleviliğin inkar edildiği bir sistemin sürdürüldüğü bilinmektedir. Türkiye'nin gazetelerinde, televizyonunda sünni mezhebin inanç ve ilkeleri her gün şu veya bu düzeyde dillendirilirken, bu konuda eğitim yapılırken, alevilikle ilgili konulara basın yayında ilgi gösterilmediği bu tür kültürel değerlerin ve inançların fazla yer almadığını görüyoruz. Eğitimlerde de benzer durum söz konusudur. Yüzlerce imam hatip okulu var. Bunlar sünniliği, sünni mezhebini öğretiyorlar. Kesinlikle din bilgisinden çok sünnilik inancını öğreten, pekiştiren okullar olduğu açıktır. Ama alevilere bu tür imkanlar tanınmadığı gibi her türlü yöneticilikten de uzak tutulmaktadırlar.

İmam hatip okulları için bazı kısıtlamalardan söz ediliyor. Ama mezun olduktan sonra üniversiteye gidiyorlar, bakan ve başbakan olmaları önünde engel yok. Şimdi bunların ayırımcılık olmadığını, mezheplere farklı yaklaşılmadığını söylemek mümkün müdür? Alevilerin bakan veya başbakan olmalarının önünde engel yok. Biz bundan çok okullarla ilgili bir değerlendirme yapıyoruz. Tüm bu sorunların Türkiye'de bir ciddi sorun olduğu açıktır.

Din ya da inançlar olgusunu toplumsal yaşamın ahlaki kurallarını düzenleyen, toplumun bazı yargılarla, ölçülerle yaşamasını sağlayan bir sosyolojik olgu olarak ele almak yerine günümüzde Türkiye'de tamamen siyaset aracı olarak kullanılmaktadır. "Bu inançların toplum açısından olumlu ya da olumsuz yanları nedir?" konusu irdelenip toplum yaşamı açısından değerlendiren bir yaklaşım söz konusu değildir. Siyasetçiler bu cemaatlere seslenip onların oyunu alma dışında bir şey düşünmüyorlar. Söz konusu dinsel toplulukların bazı ileri gelenleri de siyasi partilerle ilişki içinde o cemaatlerin gücünü pazarlayarak, satarak rantçılık yapıyorlar. Alevilik de hala sünnilik kadar olmasa da siyasi rant konusu yapılmaktadır.

Kürt halkının haklarını savunamayan bir alevi kendi haklarını da savunamaz

Dinsel topluluklara yaklaşım konusunda Avrupa'da olumlu gelişmelerin olduğunu biliyoruz. Bu konudaki bazı gelişmeler olumlu örnek olarak görülebilir. Örneğin Avrupa'da katolikler, protestanlar ya da işte anglikan mezhebinde olmak bir hor görülme konusu değildir. Bu konuda Avrupalılar büyük acılar, mezhep savaşları sonucu karşılıklı belirli olgunluğa kavuşmuşlardır. Türkiye'de hala bu olgunluğa ulaşılmadığını, inanışların birbirini çok ön yargısız kabul ettiğini söylemek mümkün değildir. Sünni mezhebinin diğer inanışlar üzerinde bir baskı aracı olarak kullanıldığı da bir diğer gerçektir. Sünni mezhebin diğer mezhepler üzerinde baskı kurduğu, onlara acılar çektirdiğini söylemek de bir önyargı değildir, bir tarih gerçekliğidir. Sünniliğin ya da islamın diğer mezhepler ve inanışlar tarafından da çok objektif değerlendirildiğini söylemek de doğru değildir tabii.

Yakın zamanda gündeme gelen din derslerinin programdan çıkarılması belki bir semboldür, ama Türkiye'de sünnilerin ayrıcalıklı olduğuna, alevilerin ise inkarcı yaklaşımla asimile edilmek istenildiğine önemli bir örnektir. Ancak kısa sürede alevilerin demokratik haklarını kabul etme konusunda ilerlemeler ortaya çıkacağına, inkarcılığın ve asimilasyon politikasının önemli oranda kırılacağına inanıyoruz. Sünni mezhebi giderek kendilerini ayrıcaklı görme konumundan vazgeçeceklerdir. Tabii ki yalnız bu konuda değil, herhangi bir topluluğun ya da çevrenin taşıdığı ayrıcalıklardan vazgeçmesi kolay olmamaktadır. Bu nedenle Diyanet İşleri Başkanlığı ya da sünni topluluk üzerinde rantçılık yapan kesimler bu tür hakimiyetlerini ve mezhep tekelini kolay bırakmazlar. Ancak şunu rahatlıkla söyleyebiliriz; Türkiye'deki mevcut diyanet anlayışı terk edilecektir.

Diyanet yeni bir anlayışa ulaşırken aleviliği içine alıp eritecek midir, ya da kendisini islamın ve sünni inancının temsilcisi görmekten vazgeçip tüm inançlara eşit mesafeli davranarak bu inanışlar arası koordine ve uyumu gerçekleştiren bir kurum olarak yeniden mi yapılanacaktır? Önümüzdeki dönemde diyanet işleri başkanlığı konusunda bu iki yönlü bir mücadele yaşanacaktır. Aleviler açısından en doğru yaklaşım diyanetin tümden dağıtılması, bu tür işlerle ilgilenen böyle bir kurumun olmaması sadece cemaatlerin bazı sorunlarını çözmek için başvurulabileceği belli bir genel müdürlük ya da müsteşarlık gibi, devletle cemaatler arasında köprü olacak bir kurum olmasıdır. Böyle bir kurumlaşma diyanet işlerinin kaldırıldığı ortamda ortaya çıkacak bu yönlü bir boşluğu doldurabilir.

Alevi toplumuyla bugün birçok çevre hatta AKP bile belli kesimler üzerinden ilişki kurmak çabasındadır. AKP siyasi, sosyal ve ekonomik imkanlarını kullanarak aleviler içinde bir işbirlikçi kesim oluşturmak, bunlar vasıtasıyla da diyanet işleri başkanlığı içine çekilmiş bir alevilik ortaya çıkartmak istenmektedir. CHP de kendisine göre aleviliği siyasal islama karşı çıkartarak, yine aleviliğin hoşuna gidecek bazı şeyler söyleyerek kendi politikasının kuyruğuna takmak istemektedir. Tabii bunu yaparken de alevileri Kürt halkının sorunlarından uzaklaştırmak, aleviliği kendi milliyetçi şöven politikasına alet etmek istiyor. Alevilerin özellikle CHP'nin bu politikası karşısında çok duyarlı olmaları gerekir. Kürt halkının özgürlük ve demokrasi mücadelesine ilgi duymayan, temel demokratik haklarının kabul edilmesini isteyip demokratik bir çözümden yana olmayan bir alevilik aslında kendi bindiği dalı kesmiş olur. Aleviler Kürt halkının temel demokratik haklarını ne kadar fazla savunuyorlarsa o zaman kendi demokratik hakları savunmada samimi ve tutarlı olmuş olurlar.

Bugün Türkiye'de aleviler yanında en fazla haksızlığa uğrayan bir topluluğun da Kürt halkı olduğu tartışmasızdır. Kaldı ki alevilerin yarısından fazlası da Kürt'tür. alevilik Kürt halkının sorunlarından uzak tutulamaz. Aleviliği Kürt halkının sorunlarından uzak tutmak ancak aleviliğide inkar eden, demokratik olmayan devletçi zihniyetin uzantısı olmak anlamına gelir. Bu bakımdan alevilerin devletin Kürt halkını inkar eden politikalarına karşı çıkmaları gerekir. Sadece Kürtleri sahiplenmek değil, Süryanilere yezidilere, azınlıklara sahip çıkmak değil, bütün etnik, dinsel ve sosyal kesimlerle ilgili konularda demokratik bir tutum takınmak aleviliğin olmazsa olmaz görevlerindendir. Kürt halkının haklarını savunamayan bir alevi kendi haklarını da savunamaz. Alevi haklarının temel güvencesi de tam demokratikleşmedir. Türkiye'de tam demokratikleşmenin anahtarı da Kürt sorunun çözümünden geçmektedir. Kürt sorununa çözüm bulmayan Türkiye demokratikleşemez. Demokratikleşmeyen bir Türkiye'de de aleviliğin haklarının bir güvencesi olamaz. Bu denklemin çok açık bilinmesi ve bu yönüyle de alevilerin Kürt halkının özgürlük ve demokrasi mücadelesine aktif destek vermesi gerekiyor. Zaten önemli bir düzeyde alevi Kürtler bu görevi yerine getiriyorlar. Sadece alevi Kürtler değil, Kürt olmayan alevilerde Kürt halkının özgürlük ve demokrasi mücadelesine herkesten daha fazla destek vermelidirler. İster sünni olsun, ister alevi olsun tüm Kürtlerin beklentisi budur.

DEMOKRATİK TOPLUMCU PARTİLER HALKI DOĞRU AYDINLATABİLMELİDİR

Bölgede ve Türkiye'de yaşanan son gelişmeler bizim açımızdan da yeni değerlendirmeler yapmayı gerekli kılmaktadır. Siyasal süreç çok aktif bir şekilde geliştiğinden, her durumu günlük olarak ele alıp, çalışma ve konumlanmamızı gözden geçirme gereği ortaya çıkıyor.

Ortadoğu'da sıcak çatışmalara dönüşen İsrail-Lübnan gerginliğinin tarihsel bir arka planı olsa da bugünlerde aldığı şekil ve geldiği nokta; dünyadaki siyasal gelişmelerle yakından ilişkili ve onların karakterini içermektedir. Amerika'nın Irak ile bölgeye müdahalesi İran'a doğru evrilirken, buna karşı İran'ın dünyada kısmen AB'den daha çok da Rusya, Çin ve Hindistan'ın duruşundan aldığı güçle; bölgede de özellikle Türkiye, Suriye (Lübnan, Filistin) ile yaptığı ittifaklar üzerinden yönelimin cephesini genişletmeyi içeriyor. Bunun için de; Filistin'de Hamas üzerinden, Lübnan'da Hizbullah üzerinden ABD'nin temel ittifak gücü olan İsrail'e yönelerek, çatışmaları kendi coğrafyasının dışına taşırıyor. İsrail'in bu yaklaşım karşısındaki net tavrı, ABD ve ortak hareket ettiği güçlerin bunu açıktan desteklemesi; bu güçlerin İran'ın böyle bir hamlesini öngördüklerini gösteriyor. Dolayısıyla ABD'nin İran'a yönelmeden önce İran'ın bu çevre uzantılarını tasfiye edip, daha sonra asıl hedefe yöneleceği ortaya çıkıyor.

Mevcut durumda İran, Türkiye ile yapmış olduğu gizli antlaşmalara dayalı ittifakını pratikleştirmiş durumdadır. Zaten ortak operasyon yapılıyordu. Ayrıca birçok tepkiye rağmen Hamas ile görüşülmüştü. Şimdi de gerici ulusal ittifaklar gizlenmek istenircesine bölgesel güç çekişmesi, mazlum Filistin halkı ve hamaset söylemlerinin arkasına saklanılmak isteniliyor. AKP bunun propagandasını yapıyor ve bu yolla kendi saldırgan politikasını da örtmek istiyor. Buna karşılık İran'da Türkiye'nin Kuzey Irak'ta bir ön cephe açmasını destekliyor. Ortak hareketliliklerini artırabilirler. Türkiye çok güçlü ve yaygın bir kara harekatı yapamasa bile hem hesaplanan kısmi yönelimlerle sonuç almaya çalışacak hem de bu yüklenimini ABD ve Irak hükümeti karşısında pazarlık durumuna dökecektir. Dışarı yansıttığı gibi ABD ile stratejik bir kavgaya girişme gücü olmasa bile, bu yolla pazarlık gücünü ve sonuç alıcılığını arttırmak istemektedir. Kuşkusuz burada taraflardan hangisinin başarılı olacağı ya da Amerika'nın İran'a yöneliminin ne kadar sonuç alacağı, pratikte izlenip görülecek bir husustur.

Bütün bu olup bitenler içerisinde, bizim karşıtlığımız temelinde İran ile ittifak halinde olan Türkiye'nin, İsrail'in Lübnan saldırısını örnek göstererek, Güney Kürdistan'a girme hesaplarının perde arkasına bakmak gerekiyor. Burada hem yaz süreci ile gelişen gerilla eylemselliği karşısında yürüttüğü çok yoğun operasyonlardan sonuç alamaması hem de halkın gelişen gerilla eylemliliklerini sahiplenmesi, bunları topyekun demokratik serhildana dönüştürmesini önleyememesi en önemli sıkışma nedenidir. Bütün bunlar karşısındaki çözümsüzlüğünü aşmak, geliştirmek istediği askeri ve siyasi hamleleri başta ABD olmak üzere dış dünyaya onaylatmak, içerde de TMY gibi topluma savaş açan yasaları meşrulaştırmak istiyor. Fakat Türkiye, bölgede bizim üzerimizden geliştirdiği ittifakın bir yönünün bölgedeki statükocu güçlerin Amerika müdahalesine direnişine dayandığı gerçeğini gözardı ediyor. Ve bu aşamadan sonra ABD'nin buna fazla göz yummayacağı açığa çıkıyor. Bunu ister Ortadoğu'daki çatışmalarda kendine sözde arabulucu misyonu biçerek yürütsün, isterse de Güney Kürdistan'da PKK' ye operasyon adı altında yürütsün bu politika, Türkiye ABD gerginliğini giderek derinleştirecektir. Bunun aksine Türkiye, bu politika ile ABD üzerinden baskı oluşturarak, Irak hükümeti ve Kürt federe hükümetini bize karşı ortak yönelime çekme pazarlıklarını devam ettirecektir. Bu açıdan bakıldığında; Türkiye'nin topyekun sınır ötesi bir operasyon gerçekleştirme ihtimalinin zayıf olduğu, sınır bölgelerine ancak timlerle girip çıkabileceği, kısmi düzeyde ABD, Irak ve federe hükümetten izin alarak kimi operasyonlar ve hava saldırıları yapabileceği ya da suikast vb yaklaşımlar içine girebileceği varsayılmalıdır. Çünkü Türkiye'de savaş kliği siyaseten ağırlık kazanmışa benziyor. Bu durum dış güçlere karşı bir pazarlığa dönüp, Kürtlere imha ve inkar temelinde yaklaşılmasına izin çıkartma dayatmasına dönüşürken, içte de yoğun bir şekilde anti demokratik, hatta faşizan uygulamaları getirmektedir.

"İmparatorluk eğiliminin gerçekleştirilmesi için hareket eden ABD, İngiltere ve İsrail ittifakı ile her şeyini gerici ulusal devletini korumak doğrultusunda hareket eden İran, Türkiye ve Suriye ittifakı karşı karşıyadır. Yapılan kavga gösterildiği gibi ne İsrail-Filistin ne de İsrail-Lübnan halklarının kavgasıdır. Yine gösterildiği gibi bölgedeki temel sorunların çözümünde tek yol şiddet ve savaş değildir. Bunlardan dolayı farklı siyasal seçenekleri aramak, etkili örgütleyip devreye koymak önem taşıyacaktır."

"Bütün bu olup bitenler içersinde bizim üzerimizden İran ile ittifak halinde olan Türkiye'nin, İsrail'in Lübnan saldırısını örnek göstererek Güney Kürdistan'a girme hesaplarının arka planına bakmak gerekiyor. Burada hem yaz süreci ile gelişen gerilla eylemselliği karşısında yürüttüğü çok yoğun operasyonlardan sonuç alamaması, gelişen gerilla eylemliliklerine halkın sahiplenmesi ve demokratik topyekun serhildana dönüşmesini önleyememesi en önemli sıkışma nedenidir."

Her türlü gelişmeye hazır olmalıyız

Bütün bu yaşananlar bölgede ve ülkemizde giderek çatışmalı ve daha sıcak bir sürecin gelişeceğini göstermektedir. Bu gelişmeleri gözlemlemek, anı anına politika geliştirmek ve her şeyden önemlisi örgütsel, kurumsal ve kadro gerçeğimizi gözden geçirerek, bütün bunları gelişmeleri karşılayacak bir düzeyde tutmak öncelikli görevimiz olmaktadır. Bu süreci en iyi ve gerçekçi bir şekilde okuyan Kürdistan Halk Önderi Sayın Abdullah Öcalan, son görüşmelerinde bizi ciddi uyarmakta ve bu yönelimi karşılayacak duruş ve eylem planlamalarını önümüze koymaktadır.

Demokratik siyasal partinin bu süreçte kongresini yapması ve gelişmeleri derli toplu bir şekilde karşılayacak hazırlık düzeyinin olması büyük bir şanstır. Öncelikle, uluslararası güçlerin ve bölgesel güçlerin halklar lehine olmayan politikalarının açığa çıkarılıp teşhir edilmesi gerekir. Sonuçta halkların yararına olmayan iki kutuptan bahsedilebilir. İmparatorluk eğiliminin gerçekleştirilmesi için hareket eden ABD, İngiltere ve İsrail ittifakı ile her şeyini gerici ulusal devletini korumak doğrultusunda seferber eden İran, Türkiye ve Suriye ittifakı karşı karşıyadır. Dışa yansıtıldığı gibi yapılan kavga ne İsrail-Filistin ne de İsrail ve Lübnan halklarının kavgasıdır. Yine gösterildiği gibi bölgedeki temel sorunların çözümünde tek yol şiddet ve savaş değildir. Bunlardan dolayı farklı siyasal seçenekleri aramak, etkili örgütleyip devreye koymak önem taşıyacaktır.

İşte bu noktada; demokratik toplumcu partiler bu gerçeklikler doğrultusunda halkı aydınlatabilmelidir. Bölgedeki sorunların esas nedenini gizleyerek, gerçekleri çarpıtan bu tür yaklaşımlara karşı aydınlatılmış ve doğru tarafta yer almasını bilen, yani kendi seçeneğini oluşturabilen halk gücüne dayanmak gerekecektir. Çözümsüzlükler karşısında şiddetten uzak demokratik çözüm seçenekleri somut projeler haline getirilerek, devrede tutulmalıdır.

Kürdistan Halk Önderi Sayın Abdullah Öcalan da bu nedenle toplumcu siyasal partilere Kürt sorununu çözümü konusunda üç aşamalı bir eylem planlaması önerdi. Adeta bir eylem planlaması niteliğinde demokratik çözüm projesi sundu.

Birinci aşamada; Kürdistan, Türkiye ve Avrupa'da Kürtlerin yaşadığı her il ve ilçede geniş halk kitlelerin katıldığı, Kürt sorunun ve çözümünün her yönüyle tartışıldığı konferansların düzenlenmesi. İkinci aşamada; bu konferanslar dizisinde ortaya çıkan sonuçların TBMM'ye sunulması ve Kürt sorununa çözümün talep edilmesi. Eğer TBMM çözüm getirmez ise, üçüncü aşamada; ortaya çıkan sonuçlardaki çözüm yollarının halk içinde referanduma sunulması ve herkesin çıkacak sonuca saygılı olması.

Buna göre konferanslar süreci başlamalıdır. Bu konferanslara Kürtlerin yaşadığı her yerde en aktif bir biçimde katılım göstermeli ve en demokratik meşru talepler buralarda dile getirilerek siyasal süreç üzerinde birinci dereceden etkinlik sağlanmalıdır. Bu konferansların ve genel sürecin oluşturulacak bir komite eliyle yürütülmesi gerekecektir. Bu komite uygun bir bileşimle oluşturulabilir. Bu komiteye ve yerelde kurulacak bu gibi komitelere Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'ın belirttiği gibi demokratik çözüm ve barış komiteleri denilebilir. Eski arkadaşlar yaygınca bu çalışmada yer almalıdır. Bazı Türk aydınlarının da bu çalışmaya katılması için çalışma yürütülmelidir. Yine önemli bazı şahsiyetler bu çalışmaya katılması için davet edilebilir.

Kürdistan'a uygulanan her savaş konseptinin Kürdistan'da tecrit, Türkiye' de şovenizmin yükseltilerek yoğun bir hak gaspını getirdiği son süreçlerde yeniden gözlemlenmektedir. Türkiye toplumsal ortamı adeta yirmi yıl geriye çekilmiştir. Düşünce suçları, örgütlenme suçları tekrar tekrar tanımlanarak devreye konulmaktadır. Bu yolla Türkiye halkları şiddete ve operasyonlara, toplumla mücadele yasalarına ses çıkartamaz konuma getirilmek istenmektedir. Bunun bilinciyle Kürt sorunun çözümü ve Türkiye demokrasi konferanslarımızı Türkiye'nin batı illerinde de yapmayı planlamalıyız. Bu anlamda Türkiye'de gelişecek tüm demokratik eylem ve barış talepleri iki kat önem taşıyacaktır. Her türlü milliyetçiliğin ve şovenizmin geriletilmesi ve demokratik hak gasplarına karşı eylemsellik geliştirilmesi Türkiye'de yaşayan her bireyin temel görevidir bilinciyle hareket etmeliyiz. Örgütlülüklerimizi öyle geliştirmeliyiz.

Tüm bunları hayata geçirecek olan; demokratik toplumcu partiler ve sivil toplum örgütlülükleri ve hareketlilikleridir. Buna karşı toplumcu partinin yeterince örgütlü bir duruşa ulaşamadığı söylenebilir. Örgütlülüğünü hızla batıda ve doğuda, tüm il ve ilçelere yaygınlaştırmakta geç kalınmaktadır. Yine böylesi krizli olağanüstü süreçler toplum adına daha duyarlı takip edilmeli ve etkili politikalarla gereken duruş gösterilebilmelidir. Bu doğrultuda yaygınca panel ve seminerler yapılabileceği gibi, aynı zamanda büyük halk mitingleri de düzenlenebilir. Güncel, orta dönemli demokratik barış önerileri geliştirilebilir.

Uluslararası ve ulusal gerici yapılanmalar kendi sistemini geliştirip dayatırken, bir toplumcu partiye düşen en önemli görev; kendisinin de toplumcu sistemini oluşturabilmesidir. En geniş tabanla politika oluşturmaya öncülük edecek Özgür Yurttaş Meclisleri geliştirilmelidir. Köy komünleri ve mahalle meclislerinin yanı sıra şehir meclislerini de geliştirmek hayati önemdedir. Devletlerin yarattığı gündemlere takılmadan kendi gündemini oluşturmanın ve bu doğrultuda kendi sistemini geliştirmenin en önemli şartı, tabandaki örgütlülüğü bu tarzda geliştirebilmektir.

Savaş suçu: Fotoğraftaki kareler

Türkiye de savaşın şiddetlenmesi beraberinde savaş yasalarına göre suç sayılabilecek yönelimlerin tekrar gündeme gelmesine de neden oldu. En son Ülkede Özgür Gündem gazetesinde yayınlanan, işlenen savaş suçuna dair fotoğraflar, bunun yaşanan somut örneklerinden birini oluşturdu. Fotoğraflarda sağ yakalanan bir gerillanın nasıl infaz edildiği ve cenazesinin yakıldığı ibret verici bir tarzda gözler önüne seriliyordu. Bu fotoğrafların yayınlanmasından bir süre sonra işlenen savaş suçlarını belgeleyen başka fotoğraflar da ortaya çıktı.

Türkiye bu türden işlenen savaş suçlarına yabancı olmayan bir ülkedir. 1990'ların başlarında da işlenen savaş suçlarını belgeleyen fotoğraflar basın yayın organlarında yer almıştı. Maalesef bu konuda işlenen suçlara dair örnekleri çoğaltmak mümkündür. Kaldı ki bu bahsettiklerimiz; sadece açığa çıkan, deşifre olan kısmıdır. Ama burada bu örneklerden daha çok, işlenen bu savaş suçlarının nedenleri üzerinde daha farklı boyutları ile durmak gerekmektedir. Çünkü işlenen bu savaş suçları sadece görüntülerin belgelendirilerek, kareler biçiminde kamuoyuna sunulmasını değil, aynı zamanda bunun neyin sonucu olduğunu ve nelere neden olacağını da mutlaka tespit etmeyi gerekli kılmaktadır.

Savaşlar insan psikolojisini derinden yaralar

Her siyasal bakış açısı kendi düşünce sistematiğine göre savaşlara ilişkin genel belirlemeler yapmaktadır. Savaşın tarihçesi anlatılırken, savaşa ilişkin tanımlamalar yapılmaktadır. Savaşların sınıf sömürüsüne dayanan egemenlikli devletçi toplumlar tarihinin başlangıcı ile birlikte ortaya çıktığı dile getirilirken, savaş için de 'politikanın başka araçları ile devamı,' 'siyasetin yoğunlaşmış hali' gibi tanımlar yapılmaktadır. Tabii Ortadoğu gibi kendine has özellikler taşıyan bölgelerde ise savaş için; 'politikanın belirleyeni' biçiminde yorumlar da bulunulmaktadır. Savaş üzerine bu çerçevede yoğunluğu ifade eden değerlendirmeler ve tartışmalar yapılmaktadır. Tabii bu, savaş gerçeğini her yönüyle anlatmak için yeterli bir tartışma ve belirleme anlamına gelmemektedir. Çünkü yapılan bu belirlemeler ve tanımlamalar dışında savaşla birlikte gerçeklikler de vardır. Ve bunlar toplum yaşamında, hafızasında kalıcı etkilere neden olmaktadır.

Savaş, toplum yaşamında ekonomik ve sosyal alanda neden olduğu sonuçlarla birlikte toplumun moral ve psikolojik yapısında da önemli sonuçlar yaratmaktadır. Savaşta sadece ekonomiler ve sosyal yaşam tahrip olmaz. Toplum davranışında ve psikolojisinde de önemli zedelenmeler meydana gelir. Her şeyin savaşa endekslenmesi korku, gerilim, gelecek kaygısı, toplum psikolojisi ve davranışını önemli oranda etkiler. Toplum bilincinde, bireylerin davranışında bir kırılmaya neden olur. Bunun birey ve toplum psikolojisindeki yaratacağı etki açıktır.

Uzun süre savaş yaşayan ülkelerde halk ve bireyler üzerinde gerçekleşen gözlemler de bu belirlemeyi doğrulamaktadır. Günlük sokağa çıkışlarından, herhangi birisi ile gerçekleşen ilişkilenmelerine kadar yaşam olağan bir seyirde devam etmez. Sürekli kaygılı bir yaklaşım birey ve toplum yaşamına damgasını vurmaktadır. Bu da giderek toplumun, bireyin üzerinde yaşadığı, kendini var eden ülkeden kopmasına ve yabancılaşmasına kadar gitmesine neden olmaktadır.

"Normal bir insan için olağanüstü olan her şey, savaş içinde yer alan için tamamıyla olağan değerlendirilir. Savaşa endekslenmiş bir yaşam ve düşünüş söz konusudur. Savaşın temel yasası olan kazanmak; her yolun denenmesini mübah görme potansiyelini her zaman içinde taşır. Savaşın sonucu kazanmak ve zafer elde etmek olarak görülürken, bunun neden olacağı sonuçlar hiç hesaba katılmaz."

"Bu gerçeklik bunları yaşayan bireylerin savaş içindeki durumlarını da ortaya koymaktadır. Bunların tamamı psikopatik bir vaka haline gelmektedirler. Basın yayın organlarına yansıyan, savaş suçlarını belgeleyen kareler de bu gerçeklik içinde yerini bulmaktadır. Bu gerçeğe rağmen, işlenen savaş suçlarından politik menfaat sağlamak isteyen ve bunu bir mücadele biçimi olarak kabul eden yaklaşımlara da tanık olunmaktadır."

Toplum ve birey benliğinde yaşanan bu parçalanma, giderek yabancılaşmaya dönüşmektedir.

Savaşın toplum ve birey psikolojisinde böylesine derin bir etki yaratması söz konusu olurken, savaş içinde bir taraf konumunda olan kesimlerin ve bireylerin psikolojileri de bu belirtilenlerden farklı değildir. Hatta daha uç bir noktada bulunmaktadır. Savaşta taraf olan kesim ve bireylerin yapılanması, toplumun herhangi bir kesimi ve bireyinden farklıdır. Öyle ki bu kesim ve bireylerin savaş dışında bir yaşam ve düşünce yoğunlaşması yok denecek düzeydedir. Her şeyini savaş üzerine kurmuşlardır. Normal bir insan için olağanüstü olan her şey, savaş içinde yer alan için tamamıyla olağan değerlendirilir. Savaşa endekslenmiş bir yaşam ve düşünüş söz konusudur. Savaşın temel yasası olan kazanmak; kendini korumak ve karşıtını yok etmek için her yolun denenmesini mubah görme potansiyelini her zaman içinde taşır. Savaşın sonucu kazanmak ve zafer elde etmek olarak görülürken, bunun neden olacağı sonuçlar hiç hesaba katılmaz. Bu da savaşlarda aşırılıkların ve asıl hedeften sapmaların yaşanmasına neden olur.

Bugüne dek yaşanan savaşlar gerçeğinde aşırılıklar ve sapmalar çokça görülmüştür. "Taş üstünde taş, omuz üstünde baş" bırakılmamacasına yürütülen savaşlara tanık olunmuştur. İnsan kellelerinden kuleler yapılmıştır. Galip gelen taraflar mağlup olanların her şeylerini talan ederken, yurtlarını yakıp yağmalamayı da zaferlerinin bir karşılığı olarak görmüşlerdir. Savaşlarda sivil asker ayrımı yapılmadan, herkes bir taraf olarak kabul edilmiş, siviller de savaşın sonuçlarına ortak edilmişlerdir. O nedenle de yaşanan savaşlar toplumun bir kesimi ile sınırlı kalmamış, bütününü ilgilendirmiştir. Ancak daha sonraları savaşların neden olduğu tahribatlar bütünlüklü olarak ele alınmış ve bir konsensüse bağlanılarak, ortak yasaların oluşturulması gereği duyulmuştur.

Günümüzde en son hali ile Cenevre Sözleşmesi'nde ifadeye kavuşan savaş anlaşmalarında, savaşlarda suç kapsamına giren uygulamalar kesin kriterlerle belirlenmiştir. Bu suçları işleyen kişi ve kesimlere uygulanacak yaptırımlar ise bu kriterlere bağlı olarak belirlenmiştir. Ve bugün savaş suçları kapsamı daha da genişlemektedir. Savaşta kullanılan araçların, esirlere yaklaşımın,savaş suçlularına yapılacak muamelelerin, yürütülen savaşlarda savaştan muaf tutulan kesimlere karşı içine girilecek tutumların tamamı bu çerçevede belirlenmektedir. Savaş suçları bu yasalara göre belirlenmekte ve bu suçu işleyenler Uluslararası Savaş Suçluları Mahkemeleri tarafından yargılanmaktadır. Nazi savaş suçluları bu çerçevede yargılanıp cezalandırılırken, bunun gibi bir çok örnek de görülmüştür.

Türk devleti Kürdistan'da kirli bir savaş yürütmektedir

Türkiye'de yaşanan savaş gerçeği içinde de savaş suçları işlenmektedir. Savaş esirlerine ve savaştan muaf tutulan sivillere karşı sergilenen yaklaşımlarda buna defalarca tanık olunmuştur. AHİM'de yapılan yargılamalar bu konuda yeterince örnek sunmaktadır. Savaşta esir düşen gerillaların can güvenlikleri o andan itibaren devlete ait olmasına rağmen öldürülmekte, bununla da yetinilmeyerek cesetleri ile oynanmaktadır. Cenazelerden kulak, burun, cinsel organ dahil uzuvlar kesilirken, cesetler parçalanmakta ve yakılmaktadır. Esir düşenler insani sınırları aşan kin ve nefret duygusuyla, ağır işkencelerden geçirilmektedirler. Çatışmalarda kimyasal bombalar kullanılmaktadır. Köyler yakılmakta ve boşaltılmaktadır. Köylüler ağır işkencelerden geçirilirken, mal, can ve namus güvenlikleri ellerinden alınmaktadır. Tüm bunlarda Cenevre Sözleşmesi'ne göre savaş suçları kapsamında değerlendirilmekte ve bir yargılama konusu olarak ele alınmaktadır.

İşlenen bu savaş suçları, toplum ve savaşan tarafların bireyleri üzerinde de moral ve psikolojik anlamda tahribatlara neden olmaktadır. Savaş suçları toplumsal davranışı etkileyen sorunlara yol açarken, savaşan tarafların bireylerinin psikolojilerinde de ciddi bir zedelenme ortaya çıkarmaktadır. Türkiye'de çatışmalara katılan, çatışma bölgelerinde yer alan kişilerin daha sonra normal yaşama döndüklerinde yaşadıkları psikolojik bozukluklar, geçirdikleri ruhsal travmalar bu gerçeği ortaya koymaktadır. Hemen hemen tamamına yakını psikiyatristlere baş vurarak, ruhsal sorunlarını gidermeye çalışırken, bunlardan bir çoğu toplumla uyum sorunları yaşadığı için kirli işlere bulaşmakta ya da intihar etmektedirler.

Bu gerçeklik bunları yaşayan bireylerin savaş içindeki durumlarını da ortaya koymaktadır. Bunların tamamı psikopatik bir vaka haline gelmektedirler. Basın yayın organlarına yansıyan, savaş suçlarını belgeleyen kareler de bu gerçeklik içinde yerini bulmaktadır. Bu gerçeğe rağmen, işlenen savaş suçlarından politik menfaat sağlamak isteyen ve bunu bir mücadele biçimi olarak kabul eden yaklaşımlara da tanık olunmaktadır. Hatta bunu bir savaş biçimi olarak ele alacak kadar ciddi sapmalar ortaya çıkabilmektedir.

Hiçbir halk sömürgeci özel savaşa boyun eğmemiştir

İsim itibarı ile özendirici yanı olsa da hiç de göründüğü gibi bir çekicilik ifade etmeyen özel-psikolojik savaş, her alanda işlenen savaş suçları pratiğini ifade etmektedir. Psikolojik savaş, savaşın şiddet unsularına başvurmadan toplumun ya da karşı tarafın bilincini yönlendirerek etki altına almayı ve mağlup etmeyi hedeflese de kullanılan şiddet ve araçlarının bilinçlerde yarattığı etkiyi de içermektedir. O nedenle de psikolojik savaşı kullanılan şiddet dışında ele almak, yetersiz kalmaktadır. Kullanılan şiddetin bilinçlerde yarattığı etkinin davranışları yönlendirmesi gerçeği göz önünde bulundurulduğunda, psikolojik savaşın bireylerde yarattığı tahribat da bütün yönleri ile ele alınmış olacaktır.

Savaşlarda işlenen suçların gizlenmemesi ve kamuoyuna bir biçimi ile yansıtılmasının da bu gerçeklik içinde yeri olmaktadır. Savaşta tutsak alınan bir kimsenin cesedinin parçalanması, kulak ve burunlarının kesilmesi ve cenazelerin ve tanıkların ortada bırakılmasının yaratacağı sonuçlar bilinmesine rağmen böyle davranılmasının asıl nedenlerinden biri de psikolojik savaşın kullanılan yöntemlerinden birini oluşturmaktadır. Tamamıyla psikolojik savaş kapsamında hareket edilmektedir. Ortada cesetler bırakılarak ve bu bir biçimi ile kamuoyuna ve karşı tarafa taşırılarak, bilinçler kırılarak, irade altına alınmaya çalışılmaktadır. Bununla verilen mesaj; korku ve gözdağı olmaktadır. Psikolojik bir yıkıntı yaratarak savaş gücünü kırmaktır. Gerillaya ve halka bu yönde mesajlar verilmektedir. Halka; "bize karşı savaşanların hali budur, eğer çocuklarınız arasında bize karşı çıkanlar olursa, onlar da böyle bir akibeti yaşayacaklar" denilirken, gerilla güçlerine de; "sonunuz bu olacaktır" denilmektedir. Ve bu son derece bilinçli bir şekilde yapılmaktadır.

Hemen hemen dünyanın her tarafında yürütülen özel psikolojik savaşlarda bu yöntemlere başvurulmaktan geri kalınmamıştır. Özel savaş uygulamalarının en yaygın yaşandığı Uzakdoğu, Latin Amerika ve Afrika'da ulusal kurtuluş mücadelelerinin verildiği ülkelerde bunun sayısız örneklerine rastlanmıştır. Sokaklarda kurşunlanan insanlara, helikopterlerden sarkıtılan bedenlere, meydanlarda kalan cesetlere sıkça rastlanılmıştır. Ve bunlar günlerce açıkta bırakılmıştır. Bütün bunlar fotoğraf karelerine alınmış ve bunlar dünya medyasında gösterilmişlerdir. Bütün

dünyanın şahitlik etmesine rağmen sergilenen bu vahşet, tam bir yıldırma ve psikolojik savaş yöntemi olarak kullanılmıştır.

Özel-psikolojik savaş, bu yönelimler ile hedefine ulaşmış da değildir. Anlık, geçici başarılar elde etmiştir. Ancak kendi karşıtlarını bu tür yöntemlerle yok etmek imkansız hale geldikçe, özel savaş uygulamaları da kendine karşı dönmüştür. Bu değişik boyutları ile yaşanmıştır. Birincisi; kamuoyu ve özel savaş güçleri içinde yarattığı etkinin kendine karşı dönmesi, ikincisi; özel savaşın hedefi olan kamuoyunda yarattığı tepkinin büyük patlamalara neden olma gerçekliğidir.

ABD ve Avrupa devletleri de sömürgelerinde özel, kirli savaş yürütmüşlerdir. ABD'de Vietnam ve Küba Savaşları sırasında barış yanlısı kamuoyunun oluşması ve mevcut iktidarları sarsması yaşanmıştır. Bununla da kalmamış, özel kirli savaş içinde yer alanlar ülkelerine döndüklerinde ciddi bir rehabilitasyona gereksinim duyar hale gelmişlerdir. Bunlar, büyük suç şebekeleri oluşturarak, kendi iktidarları için bile birer tehlike yaratmışlardır. Avrupa ülkelerinde de benzeri bir durum söz konusu olmuştur. Sömürgelerde yürütülen savaşlara karşıt olan eğilimler güç kazanırken, kendi ülkelerinde ciddi iktidar sorunları yaşanmıştır. Avrupa'da 1960'ların ortasında yaşanan gençlik hareketlerinin yükselmesinde sömürge savaşlarının rolü yadsınamaz bir düzey ifade etmiştir. Fransa'da iktidar değişmiştir. 1970'lerin başında Portekiz'de yaşanan Karanfil Devrimi'nde de görüldüğü gibi devrimsel gelişmeler bile yaşanmıştır.

Hiçbir sömürge ülke halkı, üzerinde uygulanan sömürgeci özel savaşa boyun eğmemiştir. Tam tersine kendisine karşı uygulanan baskılara karşı mücadelesini daha da yükselterek yanıt vermiştir. Yapılan her katliam, işlenen her cinayet halkın biriken öfkesine dönüşerek hesap sormaya yol açmıştır. O nedenledir ki özel-psikolojik savaş anlık geçici başarılar elde etse de sonuçta kendisine dönmekten kurtulamamıştır.

Sahte aydınların işi özel savaşın uygulamalarına kılıf hazırlamaktır

Özel-psikolojik savaşın uygulanmasında stratejik yaklaşımla birlikte bu yaklaşımın sahipleri ile suç ortaklığı yapanlar da oluşmuştur. Bunlar da bir biçimi ile savaşın içinde yer almışlardır. Belki elleri silah tutmamıştır, ama ondan daha tehlikeli olarak özel-psikolojik savaşın bilinçlerde sürdürülmesi rolünü oynamışlardır. Propagandaları ile, basın yayın organları ile, akademilerde işgal ettikleri kürsülerde bunu gerçekleştirmişlerdir.

Fransız Aydın Jean Paul Satre sahte aydını en özlü bir şekilde Cezayir Savaşı karşısında oynadıkları uğursuz rolle bir tanıma kavuşturmuştur. Ve bunu iğrençlik kelimesi ile ifade etmiştir. Dünyanın her tarafında böylesi aydınlar(!) bulunmaktadır. İşleri bellidir. İşleri minareye kılıf hazırlamaktır. Özel savaşın yararına ne gerekiyorsa onun propagandasını yapmaktır. Eğer çıkarları gereği dünyanın güneşin etrafında değil de güneşin dünyanın etrafında döndüğünü savunmaları gerekiyorsa, onun da teorisini yapmaktan çekinmemektedirler. Bu türden propagandalarla sürekli halkın beyinlerini okuyarak yönlendirmeye çalışmaktadırlar.

Demagojik basın yayın ise bu sahte aydınların teorilerinin halka ulaştırıldığı bir zemin olmaktan öteye gitmemektedir. Sistemin çıkarları neyi gerektiriyorsa, onu yapmaktadırlar. Özel savaşı allayıp pullayıp halka sunarken; egemenliğe, sömürgeciliğe ve her türden baskıya karşı gelişen haklı mücadeleleri kötülemekten geri kalmamaktadırlar. Onlara göre özel savaşın her türden uygulamaları haklı ve revadır. Özel savaşa karşı her türlü başkaldırı ise suçtur. Çok net şekilde tutumlarını belirginleştirmişlerdir. Yayın politikaları da bu gerçekliğe göre belirlenmektedir. Özel savaşın çıkarları ile çelişmedikleri gibi, gerçekleri saklamayı temel görevleri arasında görmektedirler. Eğer çıkarları el vermiyorsa, yanı başlarında, dünyanın gözleri önünde işlenen bir savaş suçunu bile görmezlikten gelmekten ya da tersinden bir sonuç yaratacaksa, adeta kendileri de yeni duymuş gibi bir tutum takınmaktan geri kalmamaktadırlar. Hatta bu tutumlarını daha ileri bir düzeye götürerek, savaş kışkırtıcılığı ve provokasyonlarda dahi rol oynayabilmektedirler.

"Gerçek aydın ve özgür basın yayın egemenlere karşı halkın mücadelesini doğru yansıtabilmelidir. Gerçekliği en yalın ve açık şekilde halka sunabilmeli ve halkın harekete geçmesinin önünü açabilmelidir. Özgürlük mücadelesinin esasta egemenlere karşı yürütüldüğünü halka açıklayabildiği gibi, fiilen egemenlerin destekçisi durumunda olan toplumsal kesimlerin de gerçek ve doğruların yanında yer almasını sağlayabilmelidir. "

oldukça etkili olabilmektedirler. Devletçiliğin, şovenizmin ve milliyetçiliğin gelişmesinde rol sahibi oldukları gibi demokratikleşme ve özgürlük önünde büyük bir engel oluşturabilmektedirler. Toplum psikolojisi ve bilincine yönelik bir çalışma içinde olmaları böyle bir sonuca neden olmaktadır. Bugün Türkiye'de hala özel savaş uygulamalarına karşı toplumda gerekli duyarlılıklar yeterince gelişmemişse, nedenleri arasında bu gerçekliğin rolü yadsınamaz bir düzey teşkil etmektedir.

ganlarına dönüşmesi, öncelikle sağlanması gerekenler arasında yer almaktadır.

Portekiz'de sömürge savaşına katılan askerler, sömürge savaşının devamından yana olan siyasetçileri iktidardan almayı başarmışlardı. Yine Jean Paul Sartre, Fransız aydınının Cezayir'de uygulanan sömürge savaşına karşı tutum belirlemesini sağlamıştır. Bunlar yapılırken de basın yayın organları saygınlık uyandıracak bir düzeyde tutum sahibi olmuşlardır.

Türkiye'de sahte aydın ve demagojik basın yayın organlarının örneğine çokça rastlamak mümkündür. Demokrasi güçlerinin ve özgürlükçü mücadelenin karşısında izlemiş oldukları tutumlarda, bu çok çarpıcı bir şekilde görülmektedir. Tutucu, muhafazakar, sistemde ısrar eden ve bunu teorileştiren birçok sahte aydına rastlanmaktadır. İflas etmiş teoriler bunlar tarafından parlatılarak, halka sunulmaktadır. Üniversite kürsülerinde bu doğrultuda söylevlerde bulunmaktadırlar. Basın yayın organlarına açıklama yapmaktadırlar. Konferanslarda konuşmaktadırlar. Demokrasi güçlerinin haklı mücadelelerinin nasıl boğulacağına dair teoriler geliştirmektedirler. Demagojik basın yayın organları, bu alanda yürütülen uğursuz çalışmaların en etkili araçlarından biri olarak kendilerine rol biçmektedirler.Türkiye'de demagojik basın yayın organları için 'dördüncü kuvvet' tanımında bulunulmaktadır. Aslında bunlar dördüncü kuvvetten de öte, kendilerini 'birinci kuvvet' olarak görmektedirler. Politika belirlemeye çalışmaktadırlar. Bununla da halkı yönlendirmek istemektedirler.

Türkiye de süren özel-psikolojik savaş içinde sahte aydın ve demagojik basın yayın organlarının rolü bu şekilde belirginlik kazanmaktadır ve halk üzerinde de

Savaş halkın psikolojisini bozmaktadır

Tarihte kabileler arasında çatışma yaşansa da yine kabilelerin kendi içlerinde huzursuzluklar, başkaldırılar görülse de özel savaşlarda görüldüğü gibi halkın birbirine karşı kışkırtılarak savaştırılması ilerleyen tarihsel süreç içerisinde yaşanmıştır. Bu da tamamen egemenlerin çıkarları doğrultusunda gerçekleşmiştir. Onun içindir ki; egemenlerin çıkarları doğrultusunda yaşanan tüm savaşlar halkın yararına değil, zararınadır. Bu gerçeklikten hareketle özel savaşa karşı halkın topyekün bir karşı koyuş içinde olması gerekmektedir.

Özel savaş egemenlerin çıkarları doğrultusunda yaşansa da kullanılan güçler halkın içinden çıkarılmaktadır. Yine halktan taraftar toplanılarak, ihtiyaç duyulan araçlar kullanılmaktadır. Bunlar arasında toplumu aydınlatmada yer sahibi olanlarda bulunmaktadır. Özel savaşa karşı ortak duruşun gerçekleştirilmesi için de özel savaşı bu destekten ve kullandığı araçlardan mahrum bırakmak gerekmektedir. Özel savaşa bilmeden destek verenleri engelleyebilmek için, aydınlanma araçlarının gerçeği topluma taşırma organlarına dönüşmesi...

Dünyanın diğer ülkelerinde olduğu gibi Türkiye'de de özel savaştan en çok zarar gören halk olmaktadır. Savaşta halkın çocukları ölmektedir. Savaştan sağ dönmeyi başarabilenler de ya psikolojik tedavi görmekte ya da suç çetelerine karışmaktadırlar. Böylece toplumun başına bela olmaktadırlar. Bugün Türkiye'de çeteler adıyla özel savaşa bulaşmış terör birimleri oluşmuştur. Bu tür terör şebekeleri oldukça fazladır. Bu şebekeler her gün bir başka isimle basın yayın organlarına yansımaktadır. Bundan da en fazla zarar gören ise halkın kendisi olmaktadır.

Savaş halkın psikolojisini bozmaktadır. Her gün yapılan cenaze törenleri ve gerçekleşen patlamalar güven ve gelecek kaygısı yaratmaktadır. Güven ve gelecek kaygısının yaşanması ise toplum yaşamında bir belirsizlik oluşturmaktadır. Savaş bununla da kalmamakta, giderek siyasal baskı ve ekonomik krize dönüşmektedir. Bu da yaşam koşullarının daha da ağırlaşması anlamına gelmektedir. Halk, egemenlerin çıkarları için kendisine reva görülen böylesi bir yaşamı reddetmeli ve bir duruş sahibi olmalıdır. Bunun sağlanmasında da gerçek aydın ve özgür basın yayının rolü yadsınamaz bir önemdedir.

"Köyler boşaltılıyor ve bunun karşısında sessiz kalınıyorsa, özel savaş başarılı olmuş demektir. Öldürülenlerin cesetleri ile oynanıyor ve bunun karşısında toplumda öfke patlaması oluşmuyorsa, özel savaş bunda da başarılı olmuş demektir. Özel savaşı başarısız kılmak; tüm bu alanlarda, karşı tepkiyi örgütlü kılarak bir daha Şemdinli de ve Amed'de görüldüğü gibi, halka karşı işlenecek suçların işlenmesinin önüne geçmekle mümkün olacaktır."

Özel savaş uygulamalarına karşı sessiz kalınmamalıdır

Gerçek aydın ve özgür basın yayın egemenlere karşı halkın mücadelesini doğru yansıtabilmelidir. Gerçekliği en yalın ve açık bir şekilde halka sunabilmeli ve halkın harekete geçmesinin önünü açabilmelidir. Özgürlük ve demokrasi mücadelesinin esasta egemenlere karşı yürütüldüğünü tüm halka doğru anlatabilmek, fiilen egemenlerin destekçisi durumunda olan toplumsal kesimlerin de gerçek ve doğruların yanında yer almasını sağlayabilmek oldukça önemlidir. Yine Türkiye halkına, emekçilerine, yoksullarına, savaştan etkilenen tüm kesimlerine özgürlük ve demokrasi mücadelesinin kendilerine karşı olmadığını, onlarla birlikte ortak sorunlarını çözmek doğrultusunda hareket edilmesi gerektiğini kavratabilmelidir.

Bugüne kadar bu doğrultuda hareket edilmiştir. Ama bu yeterli değildir. Hatta geriye çeken yönler dahi yaşanabilmiştir. Özel savaş uygulamaları ve bunun karşısında ödenen bedeller bir kader değildir. Mutlaka yaşanması gerekenler de değildir. Özel savaş uygulamalarını boşa çıkartmak için ağır bedeller ödemek de gerekmiyor. Ama bunun için mutlaka güçlü bir örgütlenmeye, geriye değil de ileriye doğru atılan adımlara ihtiyaç vardır. Şemdinli'de, Amed'de ve ülkemizin birçok yerinde halk bunun nasıl gerçekleşeceğini kendi pratiği ile göstermiştir. Özel savaş şebekeleri ve güçlerine karşı, halk örgütlü ve güçlü tepkisini ortaya koydu. Şemdinli ve Amed'de görüldüğü gibi özel savaş uygulamaları boşa çıkartılabilir. Ama bu kendiliğinden olmaz. Uğruna kararlı bir mücadelenin verilmesini gerektirir.

Köyler boşaltılıyor ve bunun karşısında sessiz kalınıyorsa, özel savaş başarılı olmuş demektir. Sokak ortasında insanlar katlediliyor ve korku yaşama hakim oluyorsa, bu durumda da özel savaş başarılı olmuş demektir. Yine öldürülenlerin cesetleri ile oynanıyor ve bunun karşısında toplumda öfke patlaması oluşmuyorsa, özel savaş bunda da başarılı olmuş demektir. Özel savaşı başarısız kılmak; tüm bu alanlarda, karşı tepkiyi örgütlü kılarak bir daha Şemdinli'de ve Amed'de görüldüğü gibi, halka karşı işlenecek suçların işlenmesinin önüne geçmekle mümkün olacaktır. Bu gerçeklik açığa çıkarıldığında özel savaşa karşı ortak bir duruşun gerçekleşmesi olanaklı hale gelecektir.

Şemdinli ve Amed'de yaşananlar bir gerçeklikti. Aynı şekilde Türkiye de Ülkede Özgür Gündem gazetesinde yayınlanan ve kamuoyuna taşırılan kareler de bir gerçekliktir. Ülkede Özgür Gündem gazetesinde çıkan fotoğraf kareleri gerçeğin tamamı da değildir. Belki de en küçük bir parçasıdır. Ama bütünün karakterini ele vermek için yeterlidir. Ve bu özel savaştan zarar gören herkesi; başta farkında olmadan özel savaşın hizmetinde kullanılanları, özel savaşın psikolojisini bozduğu ve suça bulaştırdığı askerleri, bunların ailelerini ve içinde yaşadıkları toplulukları, özel savaşın kendini kurumlaştırmasında rol oynayan, kendine "aydınım ve toplumu aydınlatıyorum" diyerek, büyük yanılgı içinde bulunan kurum ve kuruluşları yine savaşın ağır siyasal ekonomik yükünü taşıyan, ama buna rağmen sessiz kalan büyük toplumsal kesimleri düşünmeye sevk etmelidir. Tabii bunlar gerçekleşirken, özel savaş uygulamalarının muhatabı haline gelen halkı da birebir güçlü bir karşı koyuşa yöneltmelidir.

Tüm bunlarla birlikte, Ülkede Özgür Gündem gazetesinde yayınlanan fotoğraf karelerinin ortaya koyduğu diğer gerçekler de görülmelidir. Türkiye'de yaşanan özel savaş gerçeğinin ulaştığı düzey, bu gerçekliğin başında gelmektedir. Bu gerçeklik görülmeli ve yaşananlara da ona göre bir anlam verilmelidir.

PKK, büyük yaşayanların yaşamlarının birikimidir

Bizi derinden düşündüren; neden böyleler, neden ısrarla bu büyük kararı anlamıyorlar durumudur? Hele bağlılığın gereklerini yerine getirme şurada kalsın, boşa çıkarmada neden adeta birbirleriyle yarışıyorlar? Tüm öfkemiz bunadır. Bazı büyük kararlılıkların anlam ve önemini bütün detaylarıyla bilince çıkarmak, kesinlikle en temel parti görevidir. Bilince çıkarmak şurada kalsın, ondan kaçınma var. Bu tabii ki cüceleştirir. Bizim için çok tarihi, iyi bir büyüme imkanı demek olan bu direniş değerlerine böyle yaklaşım göstermek zaten cüceleşmenin kendisi oluyor ve bu yaygınca yaşanıyor.

Bu anlamda bu son dönem partileşmesine anlam vermekte zorlanıyorum. Israrla PKK'nin zafer değerlerine anlam verememe, onun gereklerini yerine getirememe, tam tersine neredeyse bir moda haline gelen bireysel sorunlar yumağı olma, kişisel hak ve yetki talep etme, amaç bile olmayacak güdülerine teslim olma adına bunları dayatmak, beni en çok rahatsız eden, esefle karşıladığım, aman vermeyeceğim tutum ve davranışlardır. Bu konuda varsa eğer biraz kendinize saygınız, varsa bazı değerlere bağlılığınız, kendinize çeki düzen verirsiniz.

Ben "zorluklar var" veya "yıpranmışsınız, biraz da bireysel yaşayın" gibi basit şeyleri asla söyleyecek durumda olamam. Çünkü bu büyük kararlılığın kendisinde böyle kelimelere yer yoktur. Benim yapabileceğim en büyük iyilik, mümkünse kendi savaşçılığımda, kendi sorumluluğumda buna yer vermemektir. Çünkü yalnız PKK içinde değil, halkımızın tarihinde veya insanlık tarihinde de bu yolda bu yoldaşlarımız kadar yıpranan, bunlar kadar zorlanan pek fazla örnek yoktur. Bunlar gerçektir, gerçeğe hakkını vermek gerekir. Eğer bunlar böyleyse, o zaman kim diyebilir ki "ben yıprandım, benim kişisel haklarım, taleplerim var, tıkandım, sorunluyum." Bana göre bu kelimelerin PKK tarihinde büyük değerlere bağlılığın bir gereği olarak sarf edilmemesi gerekir. Olmaması için de, ben kendi çalışmamı bu temelde sergiledim. Bunu görmeniz gerekir.

Bazıları ısrarla "ne olacak benim halim, ben savaştım, karşılığını bireysel, düşkünce yaşamda göremez miyim" diyor, veya "yetkiler verirseniz bunu biraz da keyfimce kullanamaz mıyım" diyor. Biraz olanaklar var, bunları zafer için değil de biraz kendini yaşatacak bir biçimde değerlendirip değerlendiremeyeceğini düşünüyor. Hayır, biz bu direniş değerlerine biraz bağlıysak, bunların hepsi suçtur! Kaldı ki, öyle bireysel olmaktan anladığınız imkan ve olanakların ne olduğunu değerlendirdiğiniz de yoktur. Burada bir yanılma var, kendini yanlış değerlendirme var.

Bunlar çığ gibi, partinin içine o kadar taşırılmış ki, nasıl ayıklayacağımı kestiremiyorum. Neredeyse bir hastalık halinde, herkes "benim bireysel haklarım" diyor. Bunun emperyalizmin bir kışkırtması olduğunu, sosyalizmi de bu temelde çözdüğünü unutmamanız lazım. Düşmanın kişiliğinizde, yetişme tarzınızda bir zemin olarak yarattıklarını dillendirdiğinizde, aslında ne kadar iyi niyetli de olsanız olun, bir düşman eğilimi gibi rol ifade ediyorsunuz. Halkların kurtuluş rolünde buna yer yoktur. Saflar yaygınlaştıkça, kapsam genişledikçe, bu tür sorunları yaygınlaştıranlar, şu anda neredeyse partimizin bütün yüce değerlerini bastıracak kadar bir dayatma içerisindedirler. Eminim ki, eğer biraz bunların önünde durmasını bilmezsek, bu parti çok kısa bir sürede gider.

Parti hassasiyetleriniz zayıftır. Hayret ediyorum; neden bu kadar zayıflık! Hatta düşmanın beklentilerine zemin oluyorsunuz. Parti militanlığı o kadar kolayca ağza alınıyor ve o kadar kolayca oynanıyor ki, isteyen istediği gibi çarpıtabilir, kullanabilir. Kendinizi o kadar kolaylıkla yanlışlara malzeme ediyorsunuz ki, en temel doğrular çiğnendiğinde sesiniz çıkmıyor. PKK bu değildir. PKK, küçük bir grupken bile, büyük bir tutkuyla doğruları savunma hareketiydi. Hiç çekinmeden, sonuna kadar... Siz ise en temel parti değerlerini kendi ellerinizle işlemez hale getiriyorsunuz, ondan sonra da "sorun oldum, bunalıma düştüm" diyorsunuz. Bu oldukça ikiyüzlülüktür, bunu bırakacaksınız.

Bu büyük günler adına yemin içiyorum ki, sizi böyle yaşatamayız. Bazı şeyleri kesin anlayacaksınız. Biz zorla kimseyi partileştirmiyoruz, direnişe çekmiyoruz, muhtaç değiliz! Hiç kimse kendi hastalıklarınızla gelip içimizi bozamazsınız. Bu kadar hastalıklarınızla, problemli halinizle PKK içinde bulunmaya bile cesaret etmemelisiniz. Sizi beslemek, taşımak zorunda değiliz. Bizim hareketimiz kahramanlar hareketidir, yiğitlikler hareketidir, bu çok kesin! Herkes ona bu şekilde yaklaşmak zorundadır.

PKK'lilik
14 Temmuz kararlılığına ulaşmaktır

Bana anlamsız bir savaş dayatıyorlar. Biz bu konuda öyle boyun eğecek bir kişi değiliz. PKK Önderliğini biraz tanımanız gerekir. Tekrar söyleyeyim; sizin gibi buradan onlarca devre geçti, hepsi de söz verdi, ama hiçbiri sözüne sahip çıkma gücünü gösteremedi. Bu yiğitlik olamaz. Bunlar olsa olsa büyük saygısızlık, yoldaşlıktan fazla bir şey anlamamaktır. Gidiyorlar, daha da basitleştiriyorlar. Yaşam umutları kesiliyor, kendi ülkelerinde sanki cehenneme düşmüş gibi davranıyorlar. Ülkesinde nefes almayı dahi beceremiyor, yoldaşlarından hiç umudu yok. Ondan sonra da "gelin beni kurtarın" diyor. Bana çok anlamsız geliyor.

Hep bu yoldaşları anarken bunları söylüyorum. Çünkü onlar savaşmanın hiçbir imkanına sahip değillerdi. Onların tek imkanları canları ve bedenleriydi, onu da erittiler. Siz bunu nasıl anlamayacaksınız? Daha sonra biliyorsunuz, zindanda da düşman sahte bir yaşam dayattı. Bireysel haklar, talepler, neler neler... Bu büyük direnişçileri unutturmaya çalıştılar. Benim vicdanım bunu kaldırmaz. Açık söyleyeyim; ben bunların hayatını esas almak zorundayım. Almazsam, o zaman benden alçağı olamaz. Eğer bu partide bizim bir yerimiz varsa, bunu böyle anlayacaksınız. Biz mecburuz bu anıları, bu vasiyetleri temsil etmeye. Hiç kimse, hiçbir gerekçeyle bizden bu anılara ters düşmeyi istememelidir. Hiçbir hastalığı, hiçbir yorulmuşluğu, hiçbir zorluğu gerekçe göstermemelidir. Ne olursa olsun hiç kimse bize bu şehitlerin anısına ters gelebilecek bir dayatmada bulunmamalı.

Eğer tarihte bu şehitlerin büyük bir değeri varsa, bu büyük kararların bir anlamı varsa, bunlar gerçekten halklara verilmiş bir bağlılık sözüyse, faşizme teslim olmama, teslimiyete düşmeme, onursuzluğa düşmeme gibi bir amacı varsa, –bunlar da eşittir insan olmaktır– biz bu kararlarda ısrarlı olmak zorundayız, bu büyüklüğü göstermek zorundayız. Hatta bir halkı bu söze, bu karara göre yüceltmek ve mücadeleye sevk etmek zorundayız.

Büyük öfke duyduk. Özellikle zindandan çıkanların bazılarıyla karşılaştık. Bize zindanın emri gibi olan "bu savaşı geliştirin, bu partiyi zafere dek geliştirin" diyenlerin yanı başından gelenlere baktığımızda savaştan, örgütleşmekten, kolektivizm esaslarından hızla vazgeçiyorlardı. "Biraz kendimi yaşayayım da nasıl olursa olsun" diyorlar, savaştan rahatsızlık duyuyorlardı. Biz burada niyetleri ne olursa olsun ihaneti gördük. Kendileri en alasından bireyselliklerini yaşamak isteyebilirler, ama ortada büyük bir direniş kararlılığı var. Bunlar adına bunu yapamazlar. Hatta herkes yapsa bile zindan direnişçiliği bunu yapamaz. Biz bunda ısrarlı olduk. Hala bir tartışma var; 14 Temmuz'u mu esas alacağız, yoksa 1984 Ocak sonrası muğlaklığı mı yaşatacağız? Açık ki biz 14 Temmuz kararlılığını esas alacağız. Yalnız zindan için değil, bütün bir parti için bütün savaş alanlarımız için. Bunun üzerine kararırınızı vereceksiniz. 14 Temmuz'un anlam ve önemini iliklerinize kadar hissedeceksiniz.

PKK bu kararlılık gücüne ulaşmaktır. PKK başka bir şey değildir, PKK hastalıkların, sağa sola düşmüş, nerede yalpalandığı, darbe yediği belli olmayanların tarihi değildir. PKK esas itibariyle büyük yaşayanların yaşamlarının birikimidir. PKK'de başarı, PKK'de yaşam, PKK'de bugün, PKK'de süreklilik budur. Eğer sizin bu büyük direniş halkalarına bir halka olarak kendinizi ekleme gücünüz yoksa, bunu daha önceden söyleyin ve uzak durun. Er meydanına çıkan bu değerlere bağlı ve layık olmayı esas alır. İnsan olmaktan tutalım başarı, zafer kazanan bir halk önderi olmanıza kadar, büyümenizin yolu bu değerlere amansız bağlı olmanızdan geçer. Benden önce bu değerlere bağlıysanız, bu mümkündür. Başka türlü bu ülkede bu halk içinde büyümenin, dolayısıyla şerefli ve onurlu olmanın yolu yoktur.

Yanlış partileşme, yanlış militanlaşma, kendinize yapabileceğiniz en büyük kötülüktür. O kadar yorgunluğunuz, yıpranmışlığınız da yok. Hepiniz çok diri ve gençsiniz. Öyle fazla direndiğiniz de yok. Tam tersine, direnişe susamışlığınız olmalı, başarılara susamışlığınız olmalı. Ben kendimi bütün bu yaptıklarıma, bu kadar inanılmaz çabama rağmen çok yetersiz görüyorum. Keşke alanım geniş olsa, keşke biraz daha kitlelere, dağa yakın olabilsem diyorum ve kendi kendimi yiyorum. Düşünün, bu kadar çaba sahibiyim, bırakalım yorulmuşluğu, yıpranmışlığı, neden daha iyi alanlar yaratmadım, bu adamlar beni neden dar bir yere sıkıştırdı diye öfkeleniyorum.

Düşmanın sana bu kadar saldıracak, ama sen sıradan görevlerini bile yerine getiremeyeceksin. Öyle bir düşman ki, sana dünyayı daraltmakla kalmayacak, sana bir çakıl taşını bile çok görecek ve sen hala böyle duracaksın! Buna ne ad verilir? O sana bir çakıl taşını bile çok görürken, nasıl olacak da duracaksın, nasıl bir şeyler elde etmenin çabası içinde olmayacaksın ve nasıl bu basit sorunlarla kendini, partiyi uğraştıracaksın? Bana göre böyle olmak; gafil, kendini bilmezin teki olmak demektir. Bu da bana hakaret gibi geliyor.

Açık söyleyeyim, çünkü düşman gece gündüz tekrarlıyor, "sana bir karış yer yok" diyor. Peki ben sizi nasıl yaşatayım? Bu imkanlarla bile kendinize yer açamıyorsunuz. Ben sizi nerede yaşatayım? Mücadele etmekten başka yaşam yolu var mı? Mücadele etmek için, doğru partileşmekten başka yolumuz var mı? Doğru mücadele tarzını uygulamaktan başka bir çaremiz var mı?

Biraz gerçekçi olalım, artık bazı değerlere saygılı olmayı bilelim. Gençsiniz, isterseniz muazzam yeteneklerle mücadele edebilirsiniz. Bu sizin elinizdedir. Fazlasını da örgütten beklemeyin. Ben hala PKK'den kendim için hiçbir şey beklemiyorum. Kendi öz çabamla yaratmaya çalışıyorum. Düşünün, hepinizin yükünü günlük olarak taşıyorum, ama esas itibariyle emeklerimle iş yürütüyorum. Çok açık ki, partileşmek değer yaratmaktır. Yoksa değer kemirmek değil, değerler üzerine ucuz konma değil. Onlar kullanıyorlar, onları gözümüzün önünde yapıyorlar. Bu da partileşmeyi savunmamaktır. Eğer birileri emeğinden daha fazlasını istiyor, partiyi gasp ediyorsa ve siz karşı koyamıyorsanız, siz partiyi hiç anlamamışsınız demektir.

Bütün bunlardan partileşme doğru temelde anlaşılmak zorunda. Şuraya buraya şikayet edeceğinize yüksek çözüm gücü olma göreviniz var. Ne olur seçkin bir parti militanı, bu büyük direniş kahramanlarına yaraşır bir militan olsanız, kıyamet mi kopar? Hep "dar kaldık, yüzeysel kaldık, bunaldık" laflarını söyleyecekseniz, nereye giderseniz gidin, ama karşıma çıkmayın! Benim söylediklerim çok iyi anlaşılmalı. Bunlar resmen de, fiilen de doğru ve bağlayıcı olan sözlerdir.

Hayretler ediyorum. O kadar söz verip, gittiler. Sözlerin cevabı olmak şurada kalsın, her alanda bizim bütün çabalarımızı boşa çıkarttıklarını belirtiyorlar. Böyle olacağınıza gitmeyin oralara, affınızı isteyin, sizi tekrar geldiğiniz yere göndereyim. Yok, eğer gerçekten "varım" diyorsanız bir söz birlikte bir karara katılıyorsunuz, gittiğiniz her yerde gerektiğinde en üst düzey bir önder olarak doğru tarzımızı yürütmelisiniz. Buna kim karşı olabilir? Niye bu kadar edilgen, uzlaşıcı oluyorsunuz, gittiğiniz her yerde? Bunu bırakın.

Bugün de verebileceğiniz en iyi militanlık sözü; "Biz nereye gidersek gidelim, hangi görev içinde olursak olalım, partimizin doğrularının egemenliği kesindir, onunla kimseyi oynatmayız, öncelikle onu esas alırız ve düşmanımızın da üzerine doğru yürümesini biliriz" şeklinde birkaç cümledir. Bu sizin için rehberdir. Yeterlidir, siz bunun için hayatınızı ortaya koyuyorsunuz. Ben kendinize saygılı olmanızı söyledim. Siz gerçekten kendinizi adıyorsunuz, ama bunun hakkını verelim. Veremezseniz, kendinize kötülük ediyorsunuz demektir. Militanlar asla kendine ters düşemez.

Yüce emirlerle çelişilmez

Ben PKK'nin büyük militanlarını çok iyi tanıyorum. Onlar benim değerli yoldaşlarımdı ve hepsi böyleydi. Bir Kemal Pir'i yanlışlar karşısında susturmak veya uzlaşmaya çekmek asla mümkün değildi. Bir Mazlum'u da, bir Hayri'yi de asla mümkün olamazdı, onlar hakiki değerlerimiz ve hepsi de PKK'yi gerçek boyutlarıyla temsil ettiler. O zaman daha PKK'nin bu imkanları, bu büyüklüğü yoktu, PKK ölüm kalım sürecindeydi. Ama ona rağmen o büyük dar boğazda bile, PKK'li olarak kalmayı bildiler.

Düşman dünyada artık savunulamaz ne varsa en kötüsünden bir katliamı gerekçe yaparak üzerimize geliyor. Siz de yaşamı istiyorsunuz. Yaşam hakkınıza saygı istiyorsunuz. Bunun yolu bu düşmanı müthiş anlamak ve onunla savaşmayı bilmekten geçer. Ben ne yapayım? Düşmanınız size diyor ki "bu dünyada sana bir karış yer yok ve çakıl taşı kadar da değer vermem." Düşmanı bu temelde anlamayanlar yaşamaktan bahsedemezler. Düşmanı böyle anlamayanlar özgür dağların da, özgürlük silahlarının da anlamını bilemezler. Onlar hep gafil kalmaya mahkumdurlar. Ve onların yaşamdaki yerlerinin ne olduğu bellidir.

Bu sözleri sıradan bir parti propagandası olarak söylemiyorum. Bu sözler temel gerçeklerdir. Hiç kimsenin hiçbir gerekçeyle göz ardı edemeyeceği kadar hayatidir. Bakın, düşman üzerinize gelmiyor mu? En iyi örgülülükler, en iyi taktiklerle, en iyi savunmalarla imkanlarımızı en detaylı değerlendirmekle, en ince hesaplarla karşı koymadan nasıl yaşayabiliriz? PKK bünyesinde bugüne kadar yaşamayı, PKK tarihine bağlı olarak bütün yönleriyle değerlendirmezsek, siz gününüzü nasıl kurtarabilirsiniz? Bu büyük yanılgılarla günümüzü değerlendirirseniz, bu tamamen yaşamın kaybı demek değil midir?

Hiç şüphesiz tüm bu hususlarda farklı bir şey söylemiyorsunuz, hepsine de doğru diyorsunuz. Ama uygulamaya gelince es geçiyorsunuz, taviz veriyorsunuz. İlgileriniz çok zayıf kalıyor. Çözümünüz yerini çözümsüzlüğe bırakıyor. Yanlış! Bu tutumu terk edin. Pratikte kabul ettiğiniz doğruların sarsılmaz iradesi olun. Bu konuda sözünüz yaşamınız olsun, yaşamınız ve günlük savaşımınız bunun açık kanıtı olsun. Eğer hepimiz bu yüce değerlere, büyük kararlara ve onların vasiyetlerine anlam vererek karşılık vermek istiyorsak; gerçekten de günün savaş kararlılığını, günün yüksek başarılı yürüyüşünü engel tanımaksızın, kimden ve nereden kaynaklanırsa kaynaklansın, yürütme gücünü yaratan bir militanlığa ulaşmalıyız. Bu anlamda bu büyük direniş kararlılığı yaşamsaldır, gerçek komuta gücüdür. Benim de emirlerinde hareket ettiğim gerçek komutanlarımız, bu büyük direniş kararlılığını veren ve kararı verirken hayatını adamaktan tereddüt etmeyen, bunu hiç birimizin cesaret edemeyeceği kadar bir cesaretle uygulayan ve gerçek büyüklüğü açığa çıkaran komutanlardır ki, biz bu emri kabul ediyoruz.

Ben sıradan bir hizmetçi gibi, emrin gereklerini her gün yerine getirmek için koşuyorum ve sizleri de koşturuyorum. Çünkü emir büyüktür. Ben çalışıyorum, siz de çalışacaksınız. Yüce emirlerle çelişilmez. Yüce emeklerin vasiyetlerinin gerekleri sadece ve sadece kayıtsız şartsız, engel ve bahane ileri sürmeksizin, ne pahasına olursa olsun, emredici bir tarzda yerine getirilir.

Anılara bağlı olmak, sözle anlam ve önemini vurgulamaktan değil, pratik yaşamla gereklerini yerine getirmekten geçer. Bunun takipçisi olacağız, günlük olarak gözeteceğiz. Çok sözle değil, çok pratikleşmeyle de bağlı olmayı sürdüreceğiz.

Kendinize layık olma temelinde sahip olabilecek kadar bir gücü, bir değeri layık görmelisiniz. Biz de söylediğimiz sözün sahibiyiz, anlıyoruz ve bunu uygulamada göstereceğiz, siz de göstereceksiniz. Bu iyi bir şeydir. Ben hazırım, siz de biraz hazır olacaksınız. Saptırmadan, ikiyüzlülüğe başvurmadan katılacaksınız. "Aldatıldım" derseniz, bu affedilmez. Kendinize en büyük kötülüğü yapma anlamına gelir.

Biz sıradan yaşayamıyoruz. Gerçekten ne yaptığımızı biliyoruz. Düşmanlarımıza karşı sağlam iş yapıyoruz. Öyle sizin gibi lafla değil. Sözlerin yüzde birini bile yerine getirememe gibi durumumuz yok. Her şey amansız hedefe kilitlenmiş ve öyle yürüyoruz. Böyle yaparsanız sizden giderek tarihte yer yapabilir önderler çıkar. Neden bu kadar siliksiniz ben şaşıyorum. Aklım almıyor sizi! Ne oluyor size? Doğru söze, doğru tavra bağlı kalsanız canınız mı çıkacak? Bebekler bile sizin kadar ağlamaz. Bu ne haldir, anlamıyorum. "Uzlaştım, bastırıldım" diyorsunuz. Siz PKK militanlarısınız, kim sizi bastırıyor, neden uzlaştınız? Doğrular ortada!

Büyük öfke duyuyorum bu tavırlarınıza, bize haksızlık ediyorsunuz. Birileri benim gücümü kullanarak sizleri bastırmış. Bu kadar zarar veren birisine nasıl bir kişi karşı koymamış. Bunların yaptıkları benim size öğrettiklerimle bu kadar çelişiyorsa, neden ayağa kalkıp hücuma geçmiyorsunuz? "Çekindik, bizi bastırdı, bunaldık" diyor. Bu kelimelerin ne anlamı var? Kaldı ki, bırak bu tip yaklaşımları, biz burada çok önemli taktik belirlemeler yapıyoruz. Savaşın anlam ve önemi, tarzı, temposu ve hitabı ne lazımsa söylüyoruz. Bunlarda niye yarışınız yok, anlı şanlı bir komuta yürüyüşünüz yok? Düşmanı ürküten, gittiği yeri sarsan bir kişilik neden gelişmiyor? Tabii hep hatalar yapmaya açık, düştü düşmek üzere olan zavallı bir savaşçı!

Böyle olacağınıza gitmeyin diyorum. Beni de şaşırttınız, bilmiyorum hanginize güveneyim? Sonuçta ölüyorsunuz. Öyle fazla kendinizi yaşattığınız da yok. Hayretler içindeyim. Nereye gitsem benim için orada değerlendirme yapmak ve doğruyu ortaya koymak için beş dakika yeterlidir. Karşımda hangi sorunlu olursa olsun, nefes alıp verdiğim sürece kararı anında uygularım. Ben buyum. İlk günden bugüne kadar Önderlik budur.

Savaşçı bir halk için en yüce eylemlilik en yüce kişilik demektir

Size bakın! En hazır ortamı laçkalaştırmak, özünden boşaltmak, kendinizi de hasta yapmak durumundasınız. Peki siz Önderliği ne sanıyorsunuz? Bu yaklaşımlarda hiç saygı var mı? Savaş arkadaşlığı böyle mi olur? Savaş sözcüğünde buna yer var mı? Öyle bir kişiliğiniz oluşmuş ki, her türlü basitliği, yalanı dolanı, yüzeyselliği, yutturmacayı kabul ediyor. Bu da olsa olsa bir köle kişiliğidir. Bu kişiliğin PKK'yi ve savaşçılığı anladığını söyleyemeyiz. Vazgeçin bundan, doğru öğrenin.

Düşman benden bu kadar öğrenecek, tüm sivil askeri kurumlarını bana göre ayarlayacak, ama sizin içinizde bizi uygulayacak tek dürüst bir adam çıkmayacak! Çok açık ki, biz düşmanımıza karşı nasıl yaşanılması gerektiğini gösterdik. Onlar da bizden öğreniyor. Peki size ne oluyor?

Felsefede ve siyasette bu olguya sizin durumunuza bir yer bulmak istiyoruz bulamıyoruz. Siz kendiniz suçu işlediniz. Yüksek savaşçı yaşamını böyle basit ele almayacaktınız. Düşünün, savaşçı yalnız kendisini temsil etmez. Savaşçı bir halk için en yüce eylemlilik, en yüce kişilik demektir, büyüklük demektir. Karşılığı, emeği çok ağırdır. Sizi bir savaşçı yapmak dünyanın inanılmaz emeklerini gerektirdi, ama farkında değilsiniz. Nasıl yetiştirildiniz, nasıl bugüne geldiniz? Silahın elde edilmesi, dağa çıkma hikayesi bahane çok. Kandır, yuttur ve kendini yaşa. İnsan değerlerle bağını koparırsa baş belası olur, en tehlikeli tip olur.

Benim gibi birini incelemeye çalışın. Tekrar söylüyorum; anamın deyişiyle kendini sınırsız hizmet etmeye adayan birini değerlendirmeye çalışın. Siz bu dünyanın en kaybetmiş lanetli toplumunu yaşıyorsunuz. Fakat buradaki trajedi çok farklı. Buna biraz "dur" demek istiyorum. Fakat bunun imkanı o kadar az ki, sonuçta bu da çelişkiye yol açıyor.

Size açık olarak bir şeyler söylüyorum kendi yaşamımdan. Yanlış insan olmama, insanın genel değerlerine olduğu kadar tarih boyunca olsun, geleceğe ilişkin olsun çirkin defterde değil, temiz bir defterde yer almak için nasıl olmak gerektiğini göstermek istiyorum. Bütün yaptığım budur. Kendimi aldatmak istemiyorum. İnsan olmadığım halde, şerefli olmadığım halde neden kendime öyle diyeceğim? Yaşamadığım, onursuz kılındığım halde, neden kendime yaşıyorum, onurluyum diyeceğim? Adam olmadığım halde, neden adam oldum diyeceğim? Ben bunları söylemem. Çünkü benim kendime saygım var. Kesinlikle kendimi aldatmam.

Hala özgür olmadığımın farkındayım. Sizin gibi fazla erkeklik taslamayacağımın da farkındayım. Kendime öyle çok şerefli, onurlu da demiyorum, gerçeğimin oldukça farkındayım.

"Eğer tarihte bu şehitlerin büyük bir değeri varsa, bu büyük kararların bir anlamı varsa, bunlar gerçekten halklara verilmiş bir bağlılık sözüyse, faşizme teslim olmama, teslimiyete düşmeme, onursuzluğa düşmeme gibi bir amacı varsa, –bunlar da eşittir insan olmaktır– biz bu kararlarda ısrarlı olmak zorundayız, bu büyüklüğü göstermek zorundayız. Hatta bir halkı bu söze, bu karara göre yüceltmek ve savaştırmak zorundayız."

"Felsefede ve siyasette bu olguya sizin durumunuza bir yer bulmak istiyoruz bulamıyoruz. Yüksek savaşçı yaşamını böyle basit ele almayacaktınız. Düşünün, savaşçı yalnız kendisini temsil etmez. Savaşçı bir halk için en yüce eylemlilik, en yüce kişilik demektir, büyüklük demektir. Karşılığı, emeği çok ağırdır. Sizi bir savaşçı yapmak dünyanın inanılmaz emeklerini gerektirdi, ama farkında değilsiniz. Nasıl yetiştirildiniz, nasıl bugüne geldiniz?"

Hata yapmamak için büyük çaba gösteririm. Yani ikiyüzlü olmamaya büyük özen gösteririm. Başka çaresi yok. Çünkü büyük kandırmayla, büyük ikiyüzlülük yan yanadır. Ben kendimi bir kahraman gibi göstersem, ne kadar inandırıcılığı olur? Özgürüm, canımın dilediği gibi yaşarım desem ne elde edebilirim? İşte ben bu hatayı yapmıyorum. Siz bu hatayı yapıyorsunuz. Derdinizi bilmiyorsunuz, yaranızın derinliğini bilmiyorsunuz. Bilmediğiniz için hata üstüne hata yapıyorsunuz. Ve artık her şey yalan oluyor.

Önderlik bu anlamda halk gerçeğimizde doğru kalmanın adıdır, gerçeğidir, bu çok önemlidir. İnsanlık tarihinde kitabında doğru neyse, onda ısrar etmenin adıdır, gereğidir. Ardından bunu kabul etmemenin, bu durumu aşmanın, buna tepkinin, buna karşı büyük savaşımın adıdır. Aynı zamanda isyancı bir savaştır. Her şeyi milim milim hesaplayan, çok ustaca bir savaşımın adıdır. Bütün duygu ve davranışlarını buna göre ayarlamanın gereğidir. Eğer Önderlikten bir şey anlama isteminiz varsa, böyle tanımlanır. Bana göre gerçekler böyle.

Yalanların egemenliğinin uzun sürdüğü görülmemiştir. Ancak doğruların egemenliği vardır. Doğruda ısrarlı olanlar, er geç güce ulaşırlar. Yalvaranlar, gözyaşı dökenler daha çok ikiyüzlülüğü örtbas etmek için bu duruma girerler. Ağlayanlar, şikayet edenler de öyle. Onlar da ikiyüzlülüğünü, yalancılığını örtbas etmek için bu tutuma girerler. Önderlik tarzında bunlara yer olmadığını biliyorsunuz.

Bir dost "azametli kişilik" diyor. Hayret ediyorum. Ne azameti? Şaşıyorum, ben kendimi çok zavallı veya çok sıradan bir hizmetçi gibi görüyorum. "Hayır, varsa bir azamet, belki bu tanımda gizlidir" diyor. Neredeyse sizin aklınıza bile gelmiyor. Halkımız bile bu azametli yürüyüşün farkındadır. Siz ise, tam tersine ucuz ve hiç görmezlikten gelerek, hatta kendinizi dayatıp "ne de büyük azametliyim ben" diye yutturmaya çalışıyorsunuz. Büyük bir yalan! Ben bile kendimi sizin kadar azametli görmüyorum.

Düşünün, her gün nasıl hizmet içindeyim, nasıl mütevazıyım, alçakgönüllüyüm, nasıl ince, hassas hareket ediyorum. Nasıl doğrular temelinde koşuyorum. Düşünün, kendinize bakın, geçmişteki komutanlarınıza bakın; insan yanınıza bile yaklaşamıyor. İşte bu, yalanın kendini bir şey sanmasıdır. Biz size bilinçsizce veya çekinerek, korkarak emirlerimize veya düşüncelerimize uyun demiyoruz. Dikkat edin, bende hiç bu yok. Benim istediğim iliklerinize kadar anlama derinliği, tartışma ve doğru bildiğinde de hiçbir gücün vazgeçiremeyeceği kadar iradeli olmadır. Biz size bunu gösteriyoruz. Çünkü bu kesin kazandıracaktır. Bu çok kaybetmiş haliniz, çok zavallı halinizi yaşamın yolu budur.

Öyle anlaşılıyor ki, siz halk önderliğini ne tanıdınız ne de tanımak istiyorsunuz. Beni bu kadar anlamazlıktan gelmenin, bu kadar dinlemezlikten gelmenin, beni bu kadar yaşam dışı veya oldukça çelişkili karşılamanın anlamı; "biz senin anladığın tarzda bir halk önderliğine gelemeyiz" demektir. Bunu anlıyorum. Ve hatta şunu da görüyorum; bazıları ucuz bağlılık gösterisi yaparak, mirasın bir tarafından tutup şahlanacağı günün hesabını yapıyorlar. Fark ediyorum, bunu bekliyorlar. Ne kadar acıklı şey! Acaba böyle sanmakla siz benden kurtulacak mısınız?

Halk önderliğinin bu tip şekillenmesi dışında acaba sizin için başka yaşam imkanı var mı? Bu sınıfsaldır demeyeceğim. Ne burjuvaca, ne de feodalce. Aslında kendini bile tanımlamaktan uzak. Kişi olarak kendini ifade etmekten bile uzak. Böyle önder olunmaz.

Ne yazık ki, bu özel kişiliklerin bazı yanılgıları var. Ne yiğitlikler varmış da, ben önlerinde engelmişim. Gelişen bir tutum da budur. Yaşayacaklarmış da ben önlerinde engelmişim! Hayır, bunlar korkunç bir yanılgı! Yaşayacakları hiçbir şey yok. Tek şerefli ve onurlu yaşam, benim günlük olarak hizmetlerim üzerinde imkan dahilindedir. Yaşayacakları da yoktur. İşte yine yalan, yine kandırmaca.

Bizim birlik tutumlarımıza, bizim güç kuvvet olma yöntemlerimize biraz saygıları olsaydı, aslında kendilerini yaşatacak tek yolun bu olduğunu göreceklerdi, ama görmüyorlar. Kaldı ki biz kolektif emeğin en şahane uygulayıcısıyız. Bireycilikle bir şey olduğunu sanma. Böyle bir durumun yok, bireysel marifetlerin de yok. Buna rağmen yalanın diktatörlüğünü veya yalanın iktidarını sağlayacağını sanıyor.

Bu sorunlarınız var. Tartışmak neredeyse sıkıcı geliyor size. Halbuki hayatidir. Kaldı ki anlayışta pek gelişkin değilsiniz. En yaramaz kişilik bile size hata yaptırıyor, boyun eğdiriyor. Niye bunu görmüyorsunuz? Ne kadar boyun eğmeci olduğunuzu siz söylemiyor musunuz? Kaç tane doğruya bağlı yaşıyorsunuz? Hangi doğruları şimdiye kadar esas aldınız? Bunları sormayacaksınız, bir de özgürlük savaşçısı olduğunuzu sanacaksınız. Geldikleri ortam ne olursa olsun, biraz doğru bağlılık sözünü verenlere de inanıyoruz. Gerçekten aldatmasın, sözünün eri olsun, biz gerisini getiririz. Onları en yükseklere, en başarılı yola koyacağımız da, yürüteceğimiz de açıktır.

Bunlara rağmen, halen Önderliğe gelememenizin yolu, bence kesinlikle halklaşmaya gelmemenizle bağlantılıdır. Halkın iktidarlaşmasına gelmiyorsunuz, halka inanmak istemiyorsunuz, dolayısıyla ulusallığa da gelemiyorsunuz. Bu da düşmanın dayattığı bir kişiliksizleşme, halk kişiliksizliği, halk iktidarsızlığıdır.

"Kemal daha fazla bağlı ve ciddiydi. Ve bunu da tarihi direnişiyle kanıtladı. Neden? Çünkü hoşuna gidiyordu. Bizim tarzı şiirsel buluyordu. Onu diğer yaşamsal özelliklerden üstün sayıyordu. İsteseydi bireysel olarak rahatlıkla yaşayabilirdi. Ve bu işin sonunun yüzde yüz direniş, savaş ve şahadet olduğunu da biliyordu. Buna rağmen olanca coşkusuyla, büyük bir hassasiyetle ve sorumlulukla yaklaşıyordu. Amaç dışı tek bir gün bile yaşamadı."

"Sana en büyük kötülüğü yapanı, sen an be an karşında tutmazsan, kesinlikle yiğit olamazsın, hatta uşak olursun. Düşmanını unutan da gafil olur. Gafil olan yenilir, hiç kıymeti yoktur. Gayet tabii, birileri senin her şeyini almış, nasıl unutacaksın. Düşünün, sevdikleriniz için hiçbir şey yapamaz durumdasınız. Her şeyiniz çok alçakça çiğneniyor. Size basit gibi geliyor ama, hiç basit değil. Çok güçsüzsünüz. O zaman önderliği biraz anlamalısınız. Güçsüzlüğü güce dönüştürün, o kadar kötülüğe karşı intikamcı olun."

Halk kendine bağlı değerleri asla bırakmaz

Bir takım yanılgılar var. TC ne diyor? "İsterseniz cumhurbaşkanı olursunuz" diyor. Evet, isterseniz faşizmin, şovenizmin dediğini en iyi uygularsanız, her şey olabilirsiniz. Ama bu da bir hiç olmaktır, aşağılık olmak demektir. Burada kendi aklınıza göre beğenmediğiniz, katlanamadığınız, paylaşamadığınız değerlerin birer adı var. Nedir o? İşte düzeni iflas ettirdik. Siz bunu kabul etmek istemiyorsunuz, iki arada bir derede kalmışsınız. Ama bazı gerçekleri görmek zorundasınız. Benimle yaşamı paylaşmaya yanaşsaydınız, kesinlikle bu durumda kalmazdınız. Bağlılığınızı doğru esaslarda yürütseydiniz, bu durumda kalmazdınız. Neden gelemiyorsunuz? Çünkü hepinizin gizli bir kişiliği var.

Ben kendi yaşamımdan bazı hususları çok iyi biliyorum. Kendimi tamamen halkın yaşam gereklerine göre ayarladığım için buna gelmeyenlerin halk dışı olduğunu çok iyi biliyorum. Muazzam bir ustalıkla halkı kendine yakınlaştırmak benim en ustalıklı işlerimdir. Halkı kendime nasıl yakınlaştırdığımı hiç incelemediniz bile. Sözde kadrosunuz, incir çekirdeği kadar anlama düzeyiniz yok. Eğer nasıl başardığımı bilseydiniz, hayran kalırsınız. Bilseydiniz, sizler de müthiş birer militan olurdunuz. Peki siz ne yaptınız? "Bu böyle yaparsa biz de bastırırız" dediniz, yani tersini uyguladınız. Bu halk karşıtı bir durumdur ve her tarafta uygulama bu oldu.

Niye halk tümüyle bana bağlı da, PKK içinde başka birisine bağlı değil? Çünkü siz halka önderlik etmenin doğru yolunu temsil etmiyorsunuz. Yoksa ben kimsenin güç sahibi olmasını engellemiş değilim. Tam tersine, hepinize güç veriyorum. Ama halk size niye inanmıyor, niye etkili olamıyorsunuz? Çünkü halkın Önderlik esaslarının bütün yönlerine sahip değilsiniz de ondan.

Halk kendine bağlı değerleri asla bırakmaz. Ben dikkat ederseniz çok eleştiririm. Halk için yalvarıp yakarmam, hiç yanlarına gittiğim de yoktur. Ama bakın, halkın bağlılığı nasıl? Müthiş bir duruma geliyor. Çünkü ben onun gereklerini gece gündüz hem düşünüyorum hem de yapıyorum. Siz ise "halk bilinçsizdir" dersiniz. Kemalistler gibi bastırırsın, kandırırsın, yönetirsin. Sizin tarzınız bu anlamda ya feodallerin ya da kemalistlerin tarzıdır. O da fazla halk önderliğine götürmez, halkı aldatmaya götürür.

Ben de anladığınızı düşünüyordum. Maalesef incelemeyi bile bilmiyorsunuz. Ben tarihi süreçlerde kendimi yaşatırken, bir halkı dirilişe çektim. Bu süreçlerde benim ruhum da, çabalarım da amansızdır. Bunları aşmak için hangi incelikleri gösterdim? Bunların hiçbirinden ilham bile alamamışsınız. Halbuki Önderlik demek; bu süreçlerin amansız pratiği demektir. En kritik süreçlerin dili, yüreği, üslubu var, çabası var, bunu incelemeden, kendinizinkiyle birleştirmeden yürüyemezsiniz. Onun için parti, parti tarihi, Önderlik tarihini önce özümsemek ve bu işlerde görünmek esastır.

Halk önderliği, halkın kurtuluşunda yeterli başarıyı temsil edip onun askeri, onun siyasetçisi, onun örgütçüsü, onun dili, onun cesareti, iradesi olmak demektir.Onun yiğit savaşçısı olmak demektir. Onun büyük yüreği, onun engel tanımaz iradesi, onun ufku olmaktır. Buna göz dikeceksiniz.

Sıradan dostlar bir kitabımızı okuyorlar, öyle bir heyecana geliyorlar ki, hayret edersiniz. "Sen nasıl böyle oldun" diyorlar, "nasıl yaptın" diyorlar. Sizin yüreğinize bakıyorum; heyecan diye bir şey yok. Anlayışa da yer yok. Gözleri bir şeyler görüyor, ama nedir? Yetki, yetkinin sonucunda da kendini en ucuzundan yaşatmak!

Bakın, her zaman size söyledim; evimizdeyken belki yemenin içmenin tadı vardı dedim. Ama bu işlere bulaştıktan sonra, bireysel anlamda ne yeme içmenin, ne uykunun, ne şunun bunun tadı var. Çünkü çok iyi biliyorum ki, kendimi aldatmamak için her şeyimle tepeden tırnağa kadar halkın olmak zorundayım. Her şeyimle halk için çalışmak zorundayım ki, bu Önderliği yürüteyim. Artık burada benlik yok, keyif yok; artık burada her şey halk içindir. Burada her şey yüreği büyütmek, beyni büyütmek örgütü büyütmek içindir.

Kemaller, Hayriler Mazlumlar amaç dışı tek bir gün bile yaşamadı

Nasıl kabul edilebilecek bir kişi olacağım konusunda ben kendime karşı savaşıyorum. Açık söyleyeyim, bu konuda yalancı olamam. Zaten bizde en büyük hata bu konuda işleniyor. Hatta adam olmanın bütün ölçüleri kaçırıldığı halde, "benim oğlum, benim kızım en iyisidir, evladım mutlak paşadır" deniliyor. Siz bu edebiyatla yetiştiriliyorsunuz, aldatılıyorsunuz. Tabii ki bu toplumsal yapımızdaki en büyük hastalıktır. Zaten bu yüzden sahte bir gururunuz var. Bazen ağlıyorsunuz, bazen de fazla gülüyorsunuz. Dikkat edin, bende bu özelliklerin hiç biri yoktur. Sizdeki gibi gurur yok, sizler gibi ağlamam, sizler gibi sevinmem, benim durumum farklıdır. Neden? Çünkü sağlam ölçülere bağlıyım. Ve bir de dengesiz yürümem.

Beni ciddiye almasanız da ben bir gerçeğim! Açık söyleyeyim; sülalenizin fazla büyüklük değerleri de yoktur. Yanlış büyütülmüşsünüz o kadar. En doğrusu benim gibi yaşamayı denemektir. Beni taklit edin demiyorum ama, bazı sonuçlar var. Düşman bile kesinlikle uyguluyor, beni taklit ediyor. Türk egemen sınıfları müthiş taklitçidir. Şu anda Amerika'yla, Almanya'yı bıraktılar, bizi taklit etmeye başladılar. Solcuları, Rusya'yı veya Çin'i taklit ediyor. Onlar çok gururlu olduğu için, egemen sınıfları kadar akıllı olamadıklarından henüz taklit etmeyi bilmiyorlar. Şu anda egemen sınıflar adına hareket edenler, güçlü taklit yapıyorlar. Benim kendimi zorla kabul ettirme diye bir sorunum mu var? Tabii yok, zaten tenezzül etmem. Benim esef ettiğim de budur.

Şunu bilmeniz gerekir ki, halk Önderliği gelişirken kanunlarıyla gelişir, kurallarıyla gelişir ve amansızdır. Açık söyleyeyim; anlamanız şart. Beni ne kadar ciddiye almazsanız almayın, ama kurallı ve kanunlu geliştiğimi bilmeniz lazım. Mücadelenin ulaştığı boyutları görebilseniz, Önderlik gücünü anlarsınız.

Mesela Kemal Pir'i hatırlıyorum; ilk rastladığımda o bir köşedeydi, oturuyordu. Ben ayaktaydım, kısa bir konuşma yaptım, etkilendi ve o amansız direnişe kadar bağlı kaldı. Diyebilirim ki, benden daha fazla bana ciddi anlam veriyordu ve yürüyordu. Ben hayret ediyordum. O kadar ciddi değildim, kendime o kadar bağlı değildim. O daha fazla bağlı ve ciddiydi. Ve bunu da tarihi direnişiyle kanıtladı. Neden? Çünkü hoşuna gidiyordu. Bizim tarzımızı şiirsel buluyordu. Onu diğer yaşamsal özelliklerden üstün sayıyordu. İsteseydi bireysel olarak rahatlıkla yaşayabilirdi. Ve bu işin sonunun yüzde yüz direniş, savaş ve şehadet olduğunu da biliyordu. Buna rağmen olanca coşkusuyla, büyük bir hassasiyetle ve sorumlulukla yaklaşıyordu. Amaç dışı tek bir gün bile yaşamadı.

Hayriler, Mazlumlar da öyleydi. Bana benden daha fazla bağlıydılar ve tek bir günleri amaç dışı olmadı. Neden? Çünkü onlar da bizim tarzımızın esasta ne anlama geldiğini biliyorlardı. Kaldı ki, diğer büyük şehadetler var. Tabii ben dört dörtlük olduğumu iddia etmiyorum, kısmen yansıtıyorum. Bazı güzel işleri, halk için tarihi işleri temsil etme yeteneğim var. Görme, değerlendirme hitap etme yeteneğim var. Bunları anlarsanız, mutlaka heyecanı olur ve kesin Kemallerin, Mazlumların, Hayrilerin ahlakına bağlanırsınız. Öyle yorulma yıpranma vb sorun diye bir şey olmaz. Böyle olduğu zaten direnişlerinden bellidir.

Kaldı ki, ben dört dörtlük Önderlik olduğumu hiçbir zaman söylemedim, Başkan olarak kendimi dayatmadım. Halk böyle istiyor, hoşuna gidiyor, ben de karşı çıkmıyorum. Aslında en çok zorlandığım konu, önderliksel çıkıştır. Zaten önderliksel çıkışın da kolay olmadığını çok iyi biliyorum. Çünkü siz, önderliksel çıkışa karşı en çok direnen insanlarsınız. Fakat madem halk böyle istedi, madem önderliksel çıkış önemli, ben de biraz dürüstlük, biraz da önemli bulduğum için inatçı bir biçimde kendimi veriyorum. Tabii bu sıradan bir veriş değil. Tutarlılığımı görüyorsunuz.

Mesela bu mevzide on sekizinci yılına girmemize rağmen nasıl dayanıyorum. Halbuki cıva gibi bir kişiydim, bir gün bile bir yerde bekleyemezdim. Buna rağmen büyük işler için nasıl büyük sabır ve tahammülle dayanabileceğimizi gösterdik. Büyük davalara göre bir duruştur bu. Çünkü tarihin emri bunu gerektiriyor. Buna benzer bir çok tutum ve davranışı sergilemekten çekinmedim. Bunlar Önderlik özellikleridir. "Canım sıkılıyor, canım başka şey istiyor" gibi yaklaşımlara asla tenezzül etmedim. Hayır! Tarih böyle istiyorsa dayanacaksınız.

Size de böyle bir tutum gerekli. Temel özellikler, önderliksel özellikler gerekli. Ve bunlarla oynamayın, oynatmayın. Dediğim gibi, benden daha ileri olabilirsiniz. Ne de olsa ben sizin bütün kirlerinizi temizliyorum. Bu nedenle önder gibi olamıyorum. Tam önder olabilmem için, sizin yetişmeniz gerekli. Şu anda yürüyecek haliniz yok. Hazır olsaydınız, o zaman nasıl Önderlik yapılır gösterirdim size.

Tabii siz bunu yorumlamaktan yoksunuz Önderlik budur, basit yaşamaya fırsat vermez. Bu çaresizlikle ülkeye, işe ve kendisine kimse sahip çıkamaz, bireyselliğe fazla fırsat vermez. Bireysellik dediğin ne ki! İçinde kesinlikle yenilgi var. Sosyal yaşam da demiyorum, o tip aile yaşamına fırsat vermem, karı koca yaşamına da fırsat vermem. Neden vermem? Çünkü orada bitiriliş var, yücelik yok.

Tarihi görevler yola çıkanları kimse durduramaz

Bunlar Önderlik kanunudur. Bunun karşılığı nasıl olur? Sürekli yiğit kalacaksın, sürekli savaşçı kalacaksın, kurtarıncaya kadar bir asker gibi olacaksın. Hatta savaşçılık özelliklerin çılgınlar gibi kendine açığa vursun. Bunlar açık Önderlik tarzıdır. İşinize geliyorsa kalın, işinize gelmiyorsa geldiğiniz gibi gidin. Ama şu anda bazıları intikam alıyor, "senin bu tarzını boşa çıkartacağız" diyorlar. Bunlar bu örgüte gelmeyenler, bu safları bozanlar, bu inanılmaz kabalık ve inceliklerle kendini dayatanlardır. Tabii bunlar zayıf insanlardır.

Bundan kurtulmanız ve şansınızı doğru değerlendirmeniz için söylüyorum. Bunun için "biz yorulduk, yıprandık, tıkandık" demeyin. Hayır, daha hiçbir iş yapmamışsınız. Beyin ve yüreğinizi yüzde sıfır bile kullanmamışsınız. Henüz bütün yeteneklerinizi kullanmadan "bittik" diyorsunuz. Bu, düşmanın sizi işlevsiz bırakma politikasının sonucudur. Yoksa insanlar çok üretkendir. İki insan birleşir, dünyayı alt eder. Ben tek başıma yapıyorum. Siz iki kişi birleşin ve bu olanaklarla benden on kat daha fazlasını yapmanız işten bile değildir. İnsanlar yapar. Hele tarihi görevler karşısında, insanların yürüyüşünü kimse durduramaz. Kaldı ki siz iki kişi değil, milyonlarca kişi olarak yürüyüş halindesiniz.

Demek ki, Önderlik gerçeklerini şimdiye kadar ele alamadınız. Bakın, ben size saygı duyuyorum. Bizi görüyorsunuz. Büyük bir heyecanla, her türlü çabayı sergiliyoruz. Bu çabalar gereklidir. Benim bir huyum da, bir iş çok gerekli olmadı mı, beni öldürseniz de o işi bana yaptıramazsınız. Korkunç tembel olurum. Herkes hayret eder, yapamam. Yararlı iş oldu mu gerçekten amansızım. Halinize bakıyorum, bu çok zor ve utanılır durumdan sizi bir an önce çıkarmak için doğru esaslara bağlamamız gerekiyor. Bu çabaları birebir kurtarıcı çaba olarak görmemiz gerekiyor.

Öyle üzerine ucuz kurulmak için değil, büyük utanç var, büyük zavallılık var, yaşam dışılıklarınız var, buna son vermek için insanlarımıza değer verdiğim için ben bu kadar çaba içine giriyorum. Çünkü ben gerçekten müthiş bir insan ilgilisiyim. Durumlarınız çok zor da, çok ayıplı olmasa ben böyle çalışmazdım. Kimseniz yok, çok zavallısınız, çok ayıplısınız. Bu açıdan olağanüstü yüklenme gereğini duyuyorum. Kimseler yok, ne yapayım?

Eğer bunlar doğruysa, sizin biraz gayrete gelmeniz gerekir. Ben bile bu utançlı halimden çıkmak için kendimi veriyorum veya acaba yüzüm ağardı mı, acaba alay konusu olmaktan kendimi çıkardım mı diye soruyorum. Her gün ölçüp biçiyorum. Bir de intikamlarım var. Bu düşman bana niye böyle yaptı? Tabii her an düşünmek zorundayım. Çünkü sana en büyük kötülüğü yapanı, sen anbean karşında tutmazsan, kesinlikle yiğit olamazsın, hatta uşak olursun. Düşmanını unutan da gafil olur. Gafil olan yenilir, hiç kıymeti yoktur. Gayet tabii, birileri senin her şeyini almış, nasıl unutacaksın. Düşünün, sevdikleriniz için hiçbir şey yapamaz durumdasınız. Her şeyiniz çok alçakça çiğneniyor. Size basit gibi geliyor, ama hiç basit değil. Çok güçsüzsünüz. O zaman Önderliği biraz anlamalısınız. Güçsüzlüğü güce dönüştürün, o kadar kötülüğe karşı intikamcı olun.

Bütün bunlar da insanı yaşatır. Sıradan intikamcılara bakın, kırk yıl sadece intikam almak için yaşamışlar. Bize bir değil, yüzyıllarca kötülük yapılmış. Eğer tüm bunlar doğruysa ve siz de yüreğinize biraz bunları doldurmuşsanız, birer volkansınız demektir. Güzel bir yaşam istiyorsunuz, umudunuz var. Bu bile kendi başına sizi müthiş sürükler. Beni nasıl sürükledi tek başına bir özgür yaşam umudu.

Bütün bu hususları bir kez daha gerçekçi ve kendinize uyarlayarak değerlendirin. Kendinizi aldatmaya gerek yoktur. Bana göre fazla yorulmuş, yıpranmış haliniz de yoktur. Önünüzde bir yaşam şansı var. Onu bu temelde kullanmak herhalde en anlamlı biçimde değerlendirmek demektir. Bu konuda hiç hesap hatası yapmaya gerek yok. Burada kesinlikle doğru tarzda doğru sonuçlara varmak esastır. Dayatma yoktur. Kesinlikle sonucu doğru ise, büyük bir irade birliği ile ortaya çıkar. Burada her şey bir iradedir artık. Öyle örgüte gelememe değil, tam tersine en sert disiplinle idare edilen ordulardan daha disiplinli bir ordu olmaya gelmektir.

Tekrar vurgulayayım; ben istiyorum diye değil, bu benden daha fazla şehitlerin anısının vasiyetidir. Mensup olduğunuz halka azıcık saygınız varsa, birey olarak da yücelmek için gerçekten başarılı bir çıkış yaptırmak istiyorsanız, benim kendimde denediğim, biraz sonuçlar aldığım esaslar üzerinde tartışın. Ben istediğim için değil, kendiniz için gerekli olduğu kadar almaya çalışın. Sanıldığından daha fazla size gerekli olan budur. Sizi başarıya, dolayısıyla yaşama da götürecek olan budur. Gerisi yalan dolandır, boş laflardır. Düzenin veya bazılarının bizi oyalaması, aldatmasıdır.

Bunları bir çırpıda aşalım. Doğrular çizdiğim çerçeve dahilinde daha kolay bulunur bu da sizi büyük bir hızla, yoğunlukla birçok noktada kazandırmaya, başarmaya götürür. İddialarınız bu temelde kendini gelişmeye yatırmalıdır. Varsa bizimle de iddialı bir yürüyüşünüz, sürekli bizleri uğraştıran sözlerin gereklerini çok az yerine getiren bir kişilik değil, gücü oranında, tüm engellemelere rağmen sözünü yerine getiren birisi olmaya çalışın. Biz yine de bu temelde yürümeye varız. Ama sizlerin de hangi yürüyüşle bizimle devam etmenizin mümkün olacağına dair doğru kararınızı ve onun kesin çabasını ustaca göstermeye ihtiyacınız var.

Ben yürümekten bıkmam, bende bu tür kelimelere yer yoktur. En gencinizden, en heyecanlınızdan daha fazla genç ve coşkuluyum. Hatta gelişmelerinizi de bekliyorum. Zorlama da yoktur. Tekrar söyleyeyim; çok az kayıp vardır bizim tarzımızda. Kazandırma da kesindir. Bu temelde Önderlik gerçeğini değerlendirebilirsiniz. Özellikle de savaş gerçeğine yansıtabilirsiniz. Değil hepiniz, bir elin parmak sayısı kadar kişi dersi hakkıyla anlarsa, PKK'de Önderlik işleri sağlam götürülür ve başarısı önünde de kimse engel teşkil edemez.

14 Temmuz 1996

14 Temmuz halklar arasında kurulacak demokratik özgür birlik köprüsünün temel harcıdır

◆ **KKK Yürütme Konseyi**

14 Temmuz büyük ölüm orucunun 25. yılına girerken, bütün inkar ve imha dayatmalarına rağmen büyük bir direnişle bedenlerini günbegün eriterek kendilerini halkların özgür geleceklerine adayan ***Kemal Pir***, ***Mehmet Hayri Durmuş***, ***Akif Yılmaz*** ve ***Ali Çiçek*** yoldaşlarımızı bir kez daha anıyor ve onların anısının mücadelemizin temel değeri olduğunun bilinciyle pratikleşeceğimizin sözünü bir daha tekrarlıyoruz.

Varlığını Kürt halkının yok edilmesi üzerine kuran Türkiye oligarşisi hiçbir demokratik insani ölçü tanımadan değişik yöntemlerle Kürtleri yok etmeyi temel bir anlayış olarak benimsemiştir. Bu amacına ulaşmak içinde her türlü baskıyı Kürt halkına ve onun öncülerine karşı uygulamayı kendi siyasi geleneğinin temeline oturtmuştur. Bu uygulamalar 12 Eylül faşist askeri darbesiyle doruğa çıkmıştır. Onlarca yıldır halkımız bu asimilasyoncu zihniyeti kırmak ve Anadolu halklarıyla özgür birlik temelinde beraber yaşamak için mücadelesini yürütmektedir. İşte 14 Temmuz, bu mücadele geleneğinin zirvesi ve temel karakterini en güzel ifade eden tarihi bir dönüm noktası olması kadar güncel bir anlam da taşımaktadır.

Bunun için 14 Temmuz bizlerin hangi ölçülerde nasıl bir mücadele vermemiz gerektiğini ortaya koymuştur. 14 Temmuz, şiddetti ne olursa olsun ve elde bedenlerinden başka hiçbir şeyleri olmasa da Apocuların barbarlığa teslim olmayacağını, hiçbir dış dayatmanın mücadele gerçeğini engelleyemeyeceğini ispatlamıştır. 14 Temmuz özgür yaşamda ısrar ve bu yaşam dışında hiçbir yaşam biçiminin kabul edilemeyeceğinin ispatıdır.

Bu mücadele geleneğinin mirası temelinde şekillenmiş ve Apocu mücadele felsefesiyle yoktan yaratarak bu günlere gelen PKK hareketi, şimdi eldeki büyük imkanlar ve bu direniş geleneğiyle zaferi gerçekleştirmekten sorumlu olduğunun daha çok bilincindedir. Bu zaferi pratikleştirmekle görevli öncü kadrolar başta olmak üzere tüm halkımız 14 Temmuz'un yaşam ve mücadele ölçüsü olduğunu tekrar tekrar bilince çıkarmalıdır. Çünkü üzerinden 24 yıl geçmesine rağmen Türkiye devletinin Kürt halkının inkar ve imha edilmesine yol açan siyasetinden vazgeçmediğini ve Kürt sorununun 'ben Türk halkının özgürlünü Kürt halkının özgürlüğünde görüyorum' çerçevesinde çözüme kavuşmadığını bilmemiz gerekir.

24 yıl önce uyguladığı baskı ve işkencelerle 'ya teslim olun ya da ölün' diyen inkarcı devlet mantığı bu günde 'ya istediğim gibi olun ya da size imha savaşı dayatırım' demektedir. Bedenlerinden başka silahları olmayan 14 Temmuz direnişçiliği ile mayalanmış Kürt halkına bunu dayatmak kör bir savaşta ısrar etmektir. Halklarımız arasında barış köprüsünün bu değişmemiş inkarcı, her hukuksuzluğu kendisine hak gören egemen zihniyetle kurulamayacağı artık bilinmelidir.

Bugün yenilenmiş mücadele strateji nde Kemal Pir'i temel ölçü alan PKK hareketi, Kemal Pir'in direnişçi ve militan ruhu yine halklar arası kardeşlik ve dayanışma ölçüsünün bir gereği olarak her zamandan daha çok Reber Apo'nun demokratik mücadele felsefesine karşı sorumlu olduğunun bilincindedir.

Yaşam ve mücadele duruşlarıyla kendini sonsuz feda etmenin adı olan 14 Temmuz direnişi bugün kurmayı hedeflediğimiz Komalan sisteminin de tohumudur. Kendini parça parça erittiği halde *'mezarıma halkına borçludur yazın'* diyen tarihi söz fedakarlığın ve kendisini halkının özgürlüğüne adamanın vazgeçilmez göstergesidir. Demokrat olmanın bizler için temel ölçüsü budur. Bunun dışında farklı bir ölçü dayatmak halktan kopmak ve halk üzerinde egemenlik kurmaya götürecektir.

Tüm KKK yurttaşları ve bu sistemin kurucu üye ve çalışanları demokrasi, özgürlük bilinci ve mücadele kararlığı denildiğinde temel belirleyenin 14 Temmuz direnişindeki kararlığının ölçü olduğunu bilmelidirler. Bu ilkeler dışında hiçbir mücadele tarzının bizlere gerçek özgürlüğü getiremeyeceği daha çok bilince çıkarılmalıdır.

Hiçbir imkanın olmadığı, siyasi koşulların da her anlamda halkımızın aleyhine döndüğü bir dönemde birkaç Kürt ve Türk gencinin özgür irade de zafer sağlayarak gösterdikleri 14 Temmuz direnişi başarma tarzının temel felsefesidir. Bugün elde onca imkanın olduğu, siyasi konjonktürün çok müsait olduğu göz önüne getirildiğinde her gün yaşamda onlarca başarıyı gerçekleştirme imkanına sahip olduğumuzu bilelim.

14 Temmuz direnişi egemen sistemle mücadelede anbean gerçekleşen zaferlerin en büyük halkalarındandır.

14 Temmuz halkımızın kendi özgür geleceği için koşullar ve dayatmalar ne olursa olsun buna her türlü direnişle karşı koyarak kendi kimliğini, kültürünü koruyacağı ve özgürlüğünü kazanacağının adıdır.

– Yaşasın Özgür Yaşamda Israrın Adı Olan 14 Temmuz Direnişi

– Yaşasın Özgürlük Bilincinin Adı VeYaşayan Ruhu PKK

– Yaşasın Ölümleriyle Yaşam Yaratan Şehitlerimiz.

– Biji Reber APO

13 Temmuz 2006

MAHKEME TUTANAKLARINDAN PKK DAVASI

TARİHE İSMİNİ YAZDIRANLAR - 1

Mehmet Hayri Durmuş

Mehmet Hayri Durmuş'a söz verildi

"Bizim siyasi savunma yapma hakkımız kısıtlanmaktadır. Cezaevinde, ceza amiri tarafından baskılar yapılmaktadır. Mevcut durum emirlerle yönetilmektedir. Bazı arkadaşlar açıklamalarının hür irade ile olmadığını, baskı ile olduğunu belirttiler. Beni bir odaya kapattılar, bazı arkadaşlarıma "gözetleme deliğinden bakın, Mehmet Hayri açıklama yapıyor" diye, açıklama yaptırmaya zorladılar. Bazı arkadaşlarımız, Mazlum Doğan, Ferhat Kurtay, Eşref Anyık, Mahmut Zengin ve Necmi Öner varolan durumu protesto etmek için kendilerini feda ettiler. Burada siyasi bir dava görülmektedir. Bizler ideolojimize bağlı olduğumuzu söyledik. Bunun savunmasını yapacağız. Bu bizim yasal hakkımızdır. Mevcut koşullar altında artık duruşmaya gelmenin gereksizliğine inanıyorum ve ölüm orucuna başlıyorum, bunu burada açıklıyorum."

14 Temmuz 1982

Duruşma Hakimi: Duruşma tehir edildiği belli gün ve saatte. Sıkıyönetim komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi. Mahkeme Heyeti, İddia Makamı ve tutanakta bir değişiklik olmaksızın mahsus salonda toplandı. Oturum açıldı, yoklama yapıldı.Siirt-Batman grubu tutuklu sanıklarının hepsinin getirildiği görüldü. Serbest olarak yerlerine alındılar. Tutuksuz sanıklardan hiçbirinin gelmediği görüldü. Sanık vekillerinde: Avukat Nevzat Helvacı, Hüseyin Yıldırım, Hüseyin Avni Altay ve Süleyman Yeter'in de geldiği görülerek yerlerine alındılar.

Duruşma Hakimi tarafından sanık Mehmet Hayri Durmuş çağrıldı.

(Sanık Mehmet Hayri Durmuş'un sorgusu)

Duruşma Hakimi: PKK örgütünün Merkez Komitesi'nde görevli olduğunuz aynı zamanda kurucu üye olarak bulunduğunuz. 6136 sayılı kanuna aykırı davrandığınız adam öldürmeye azmettirdiğiniz iddia ediliyor.

Mehmet Hayri Durmuş : Ben Kürdistan'da bağımsızlık ve demokrasiye öncülük etmekte olan Partiya Karkeren Kürdistan örgütünün bir üyesiyim. Başından beri bu hareketin faaliyetlerinde bulundum, daha grup aşamasındayken çalışmalarına katıldım ve partileşme sürecinde yine fiilen çalışmalara katıldım, kuruluş toplantısında bulundum. Daha sonra partinin Merkez Komitesi'ne (MK) seçildim. Partinin MK Üyesiydim, doğrudur. İlerde ifademi verirken, hakkımdaki diğer iddialar üzerinde tek tek duracağım, izah edeceğim. 'Adam öldüremeye azmettirme' diye bir iddia var. Şu anda hemen belirteyim, öyle özel bir karar vermişliğim yoktur. Özel olarak bir eylemi azmettirici bir konumum olmamıştır. Bu iddiayı şimdilik hemen reddedeyim. İfademe biraz sonra geçeceğim, şu anda iddianame üzerinde biraz durmak istiyorum. Diğer arkadaşlarım gibi ben de iddianamede belirtilmiş olan bazı yanlış noktalara değineceğim. Bunlara değindikten sonra ifademe geçeceğim.

Duruşma Hakimi: Daha önce ***Mazlum Doğan*** iddianame üzerinde durdu.Şimdi sizden o noktalara aynen katılıp katılmadığınızı, yani fazladan olmasın istiyoruz. Onların dışında...

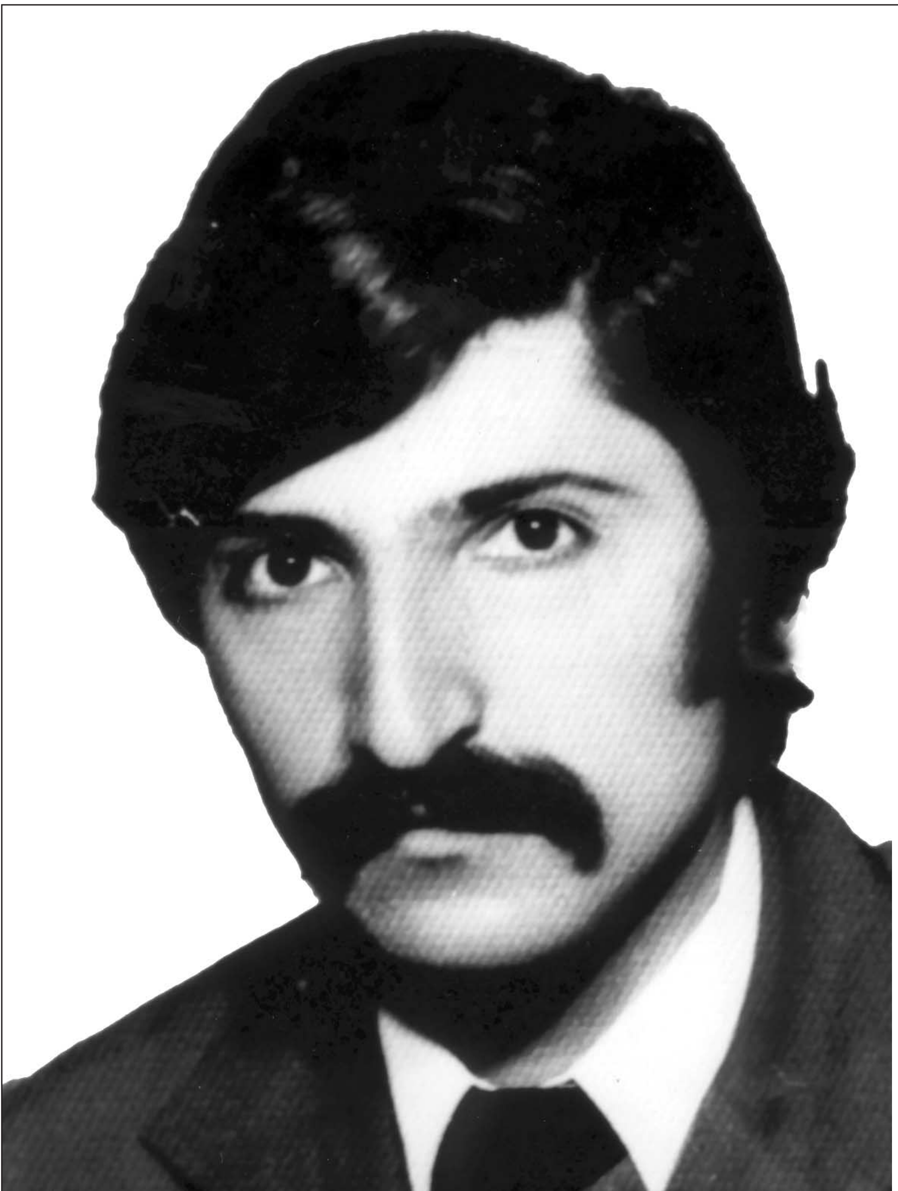
Mehmet Hayri Durmuş: Mümkün olduğu kadar toparlayacağım. Konumum gereği ben diğer arkadaşlarımdan farklı birtakım açıklamalarda bulunmak durumundayım.

Duruşma Hakimi: Peki.

Mehmet Hayri Durmuş: Arkadaşlarımın söylediklerinin çoğuna katılıyorum. Burada yalnız Mazlum Doğan arkadaş değil, başka arkadaşlarım da açıklamalarda bulundular, onların tümümün açıklamalarına katılıyorum; fakat özellikle o arkadaşların belirtemedikleri veya bilmedikleri çeşitli hususlarda, –beni tatmin etmediği için– konuşmak istiyorum. Onun için, ben de benzer hususlara temas edeceğim; fakat biraz değişik olacak.

Duruşma Hakimi: Yalnız kısa kesin.

Mehmet Hayri Durmuş: Tamam, mümkün olduğu kadar kısa keseceğim. Birinci olarak belirteceğim nokta; Bizatihi iddia makamının veya mahkemenin kendisine yönelik olacaktır. İddia makamı ve dolayısıyla mahkeme hareketimizi yargılarken veya değerlendirirken, politik davranmaktadır, yani hukuki prensiplere bağlı kalmaktan ziyade politik tavır takınmaktadır. Niçin böyle davrandığını, bazı delillerle ortaya koymak istiyorum.

Bir defa malum, bu mahkeme bir özel mahkemedir. Bunu hepimiz biliyoruz. Özel mahkemelerin diğer mahkemelerden ayrılan bir yanı vardır ki; özel mahkemeler kuruldukları dönemlerde mevcut yönetimin politikasını aynen uygularlar veya o politikayı yargı organlarında icra ederler.

Duruşma Hakimi: Bu, senin kanaatin.

Mehmet Hayri Durmuş: Evet, elbette benim kanaattim, kendi düşüncelerimi izah ediyorum. O halde, devletin bize yönelik politikası nedir? Mahkeme bizi bu açıdan değerlendireceğine göre, devletin politikasına bakmak gerekir. Devlet, daha doğrusu mevcut yönetim hareketimiz hakkındaki düşüncelerini açıkça beyan etmektedir, gizlememektedir, imha, dağıtma ve yok etme biçiminde bir politika izlemektedir. Sıkıyönetim komutanlıklarının bildirilerinde bu açıktır. "Devletin bütünlüğüne yönelen hareketler yok edilecektir" biçiminde ifadeler kullanılmaktadır. Haliyle, devlet bu politikasını sonuca vardırmak için çeşitli araçlara başvurmaktadır. Bu araçlardan bir tanesi de yargı organıdır, yani mahkemelerdir. Mahkemeler esas olarak cezaevlerinde tutuklu bulunan yüzlerce partili, militan ve taraftarı pasifize etmek için karar verme aşamasına gelmiş durumdadır.

Bir defa şunu belirtmeden geçemeyeceğim, bugün yargı önüne çıkarılmakta olan yüzlerce parti militanı, parti kadrosu ve taraftar her türlü savunma olanaklarından mahrum bırakılmıştır. Adli müşavirliklere defalarca müracaatlarda bulunulduğu halde, bu konuda gerekli kolaylıklar gösterilmemiştir. Kitaplar, kanunlar, yasalar talep edilmiştir, malzemeler, materyaller talep edilmiştir, bu konuda adli müşavirlik kolaylık göstermemiştir.

Bunun dışında, sıkıyönetim komutanlıklarının emriyle avukatlarımız çalıştırılmamıştır, defalarca gözaltına alınmışlardır. Avukat Mahmut Bilgili, hareketimizle hiçbir ilişkisi olmadığı halde birkaç defa gözaltına alındı, neticede çalışamadığı için davayı bırakıp, gitmek zorunda kaldı. Şu anda nerede olduğunu bilmiyorum, davamızı terk etti.

Daha sonra Avukat Şerafettin Kaya hareketimizin kadrolarının ve taraftarlarının vekili olduğu için gözaltına alındı. Bir müddet sonra sonra tutuklanmış olduğunu duydum.

Daha sonra, bir müddet önceye kadar duruşmalarımıza katılan Erdinç Uzunoğlu adlı avukatın hareketin kadro ve taraftarlarının vekaletnamesini aldığı, davalara girdiği için gözaltına alındığını duydum. Kendisinden birkaç haftadan beri haberim yoktur, görüşememekteyim.

Bu şekilde hareketimizin kadroları ve taraftarları savunmasız bir şekilde yargı organlarının önüne çıkmaktadır. Bu konuda herhangi bir imkana sahip olmadan, herhangi bir hazırlık yapmadan yargı organlarının önüne çıkarılmaktadır. Ve yargı organı önüne çıkarıldıktan sonra da ağır cezalara çarptırılıp, pasifize edilmek istenmektedir. Şimdi mahkemenin politik davrandığını ortaya koydum ve birkaç örnekle bunu biraz daha açıkça ortaya koymak istiyorum. Hukuk alanında fazla bilgim yoktur, ama bildiğim bazı şeyler vardır. Bir defa iddia makamı kendi iddianamesini hazırlarken kişi hakkında çeşitli araştırmalarda bulunur, soruşturma ifadelerinden başka çeşitli incelemelerde bulunur.

Duruşma Hakimi : Şimdi genel hususları, savcının iddianamesini nasıl yazdığını, yazacağını sen öğretecek değilsin.

Mehmet Hayri Durmuş : Tabii, bu hususta ben düşüncelerimi vurguluyorum.

Duruşma Hakimi : Hayır, daha sonra savunma safhasında bu hususa değinirsin. Yani, savcı iddianamesini şöyle yazar, mahkeme şöyle karar verir. Bir kere bu senin sorgunun, pozisyonunun dışında olan bir şey. Savcı nasıl yazarsa yazar, sana bir iddianame getirmiş.

Mehmet Hayri Durmuş: Şunu belirteyim, ben kendi görüşlerimi söylüyorum.

Duruşma Hakimi : Hayır, söyleyemezsin, nasıl söylersin? Savcı iddianamesini nasıl yazarsa yazar. Eline gelmiş bir iddianame, iddianame hakkında konuşabilirsin. Ama şöyle yazar, böyle böyle yazar diyemezsin. Nasıl yazarsa yazar.

Mehmet Hayri Durmuş: Kısaca değinip geçeceğim. Şimdi dediğim gibi tamamen polis ifadelerine dayandırılmaktadır. Burada yüzlerce arkadaş ve taraftarımız çıkıp ifade verdi. Yüzlerce insanın ifadesi alındı, ben tanık oldum. Hepsi kendi ifadelerinde işkence altında zorla alınan ifadelerinin aynen iddianameye yansıtıldığını belirttiler. Açıktır, polisin soruşturma döneminde almış olduğu ifadeler iddianameye aynen geçirilmiştir. Bir diğer husus daha var; burada önemli bir delil olarak ortaya koymak istiyorum. Hareketimiz bir çete olarak gösterilmiştir ve Türk Ceza Kanunu'nda çeteler 168. maddeyle esas olarak cezalandırılır biçimde bir ifade vardır. Fakat iddianamede hareketimizi sevk ve idare edenlerin durumu adeta bu maddenin dışında tutularak, idamla yargılanmaları, daha doğrusu, daha ağır cezalara çarptırılmaları gerektiği hususunda ifadeler vardır. Hareketimizi sevk ve idare edenlerin 168. maddeden yargılanmaları gerekirken, herhangi bir madde gösterilmeksizin, daha doğrusu "450'ye 4,5 biçiminde şeyler konularak, hareketin sevk ve idarecileri daha değişik cezalarla cezalandırılır" biçiminde ifadeler vardır.

Diğer bir husus; hareketimiz öncelikle ideolojik olarak ortaya çıkmıştır. Giderek politikleşmiştir. Belli bir programı, tüzüğü vardır, düşünceleri vardır, ülkeyi değerlendirişi, şuyu buyu vardır. Bunlarla ilgili olarak mahkemenin elinde bir ton belge vardır, kitaplar vardır. Yani aslında bu geniş çaptaki ideolojik düşünceler iddianamede yansıtılması gerekirken, bu hususta iddialar adeta çete kapsamında sıkıştırılmıştır. Yani açıkça harekemizin ideolojisi ve programına iddianamede yer verilmemiştir. Çok basit bir iki cümleyle, adeta hareketin siyasi karakteri bir kenara bırakılarak, tamamen bir macera grubu gibi gösterilmek istenmiştir. İşte bu şeylerden ötürü diyorum, mahkeme hareketimizi politik olarak değerlendirmektedir. Belirtmek istediğim birinci nokta budur.

İkinci olarak üzerinde durmak istediğim husus, arkadaşlarım burada değindiler, ben de bir yönüyle biraz üzerinde durmak istiyorum. Çete iddiası vardır; hareketimizin bir çete olduğu iddiası vardır. Bu iddia kesinlikle gülünçtür, bu iddiayı ben de reddediyorum. MK Üyesi olarak ben pek çok şeyi biliyorum. Diğer arkadaşlarımdan farklı olarak, hareketimizin gelişme sürecini de iyi biliyorum. Bir defa hareketimiz bir milis gücü olarak ortaya çıkmamıştır. Şu veya bu dağın başında bir silahlı eşkiya grubu biçiminde de türememiştir. Adam öldürüp de firar eden çeşitli silahlı unsurların bir araya gelip soyguncu, gangster çeteleri biçi-

minde ortaya çıkmamıştır, böyle bir türeme yoktur.

Mahkeme heyeti de, daha doğrusu iddia makamı da şunu çok iyi bilmektedir ki; (elindeki belgelerden, verilmiş, ifadelerden, itiraflardan yeteri kadar bilgisi vardır) hareketimiz önce ideolojik olarak ortaya çıkmıştır. Hareketimiz 1970'lerden sonra –biraz sonra daha detaylı olarak bu hususlara değineceğim, izah edeceğim– ideolojik olarak ortaya çıkmıştır. Marksizm, leninizm kavranmıştır ve ülke koşullarına indirgenmiştir. Kürdistan toplumunun yapısı değerlendirilmiştir. Bu, senelerce daha doğrusu aylarca tartışma konusu edilmiştir, bu hususta seminerler verilmiştir. Daha sonra bir dizi toplantılar vardır. Bu toplantılarda hareketin durumu, ülkenin durumu, devrim meseleleri bilahare tartışılmıştır.

Aslında hareketimiz son senelerde giderek silahlı mücadele de vermek durumunda kalmıştır. Çeşitli şiddet olayları gelişmiştir ve hareketimiz bir yandan kendi örgütlenmesini geliştirip yayarken, politikleşirken, örgütlenirken öte yandan kendisini korumak ve kadrolarını korumak için özellikle çeşitli silahlı eylemlere de girişmiştir. O konuda da tedbirler almıştır hareket. Yani silahlı gruplar oluşmuştur, eylemler oluşmuştur; onu inkar etmiyoruz. Ama ön planda olan hareketimizin ideolojik olarak gelişmesidir, politik olarak gelişmesidir, örgütlenmesidir; esas olan budur. Yani diğer şeyler talidir.

Çatışmalar, hareketin silahlı yanının gelişmesi, silahlı birimlerin oluşması ikinci planda kalmaktadır. Birinci planda olan; hareketin ideolojik çalışmasıdır, örgütlenmesidir. Bilahare partileşilmiştir. Hareketimiz partidir, 'Partiya Karkeren Kürdistan (PKK)'dır adı. Apoculuk ve UKO'culuk suçlamaları yersizdir. Halk arasında böyle konuşulsa bile iddia makamının iddianamede bizi bu şeklide isimlendirmesi, bunu ön plana çıkarması kasıtlıdır.

Üçüncü değineceğim husus; silahlı propaganda meselesidir. Arkadaşlarım değindi, ben de bir iki hususa değinmek istiyorum. Dün Mazlum arkadaşın da ifade ettiği gibi hareketimiz devrimci zoru ilke olarak benimsemektedir. Bu ilke aslında marksizme, leninizme ters düşmez. Daha doğrusu şöyle ifade edeyim, marksizm, leninizm "mutlaka her yerde ve her zaman şiddet uygulanır, her şey şiddetle halledilir" biçiminde bir anlayış şekline sahip değildir. Marksizm ve leninizmde böyle katı bir tutum yoktur. Mümkün olduğu kadar barışçı koşullara girilmesi ve bu tür yöntemlerin uygulanması tercih edilir, ama sosyal devrimlere bakıldığında, bu devrimlerin hemen hemen tümünde kan döküldüğü, kanlı çarpışmaların olduğu ve devrimlerin çekişmeli, çatışmalı mücadeleler sonunda gerçekleştiği de bir gerçektir.

Gerek sınıfsal devrimlerin, gerekse ulusal kurtuluş hareketlerinin uzun yıllar süren silahlı mücadeleler sonucu zafere ulaştığı bir gerçektir. Bu gerçeği bilen bizler, elbette Kürdistan'da bir ulusal kurtuluş hareketini örgütlerken silahlı mücadeleyi ve devrimci zoru reddedecek değiliz ve bunu reddedenleri şiddetle eleştiriyoruz. Bunu açıkça belirtelim; silahlı mücadeleyi Kürdistan'da reddeden, bu tür bir mücadelenin gereksizliğine ve reformlarla başarıya gidilebileceğine inananları biz teslimiyetçilikle, pasiflikle suçlamaktayız. Esas olarak reformlarla sonuca gidilemeyeceğini, bir ulusal kurtuluş hareketinin ancak güçlü bir örgütlenme, güçlü bir cepheleşme ve bilahare uzun vadede yürütülecek bir silahlı mücadele ile gerçekleşebileceğini, zafere ulaşılabileceğini belirtiyoruz. Bu bizim bir ilkemizdir. Ama şu şeye katılmıyoruz; biz silahlı çatışmaya girerken ve bu yönde eylemler geliştirirken propaganda olsun diye yapmadık. Aslında silahlı propaganda ilkesinin marksizm ve leninizmde detaylı olarak yeri yoktur. Bu, çeşitli devrim grupları ve hareketleri tarafından ülkelerinin koşularına uygun bir tarzda geliştirilmiş bir tezdir. Esas şudur: Saldırı biçiminde şiddet olarak değerlendirilebilir. Halbuki hareketimiz şimdiye kadar hedeflerine saldırı yöneltmiş değildir. Yani iddianamede iddia edildiği gibi propaganda olsun, halk heyecana kapılsın, hareketin etrafında yer alsın veya gençlik silahlanmaya alışsın, bu şekilde ayaklanmanın zemini oluşsun, devlet taciz edilip, halkın üzerine saldırtılsın biçiminde bir anlayıştan hareket edilmemiştir. Yani eylemler veya silahlı olarak şimdiye kadar yürütülen mücadele bu şeyler oluşsun diye değil, gerek duyulduğu için başvurulmuştur.

Hareketimiz daha ortaya çıktığı dönemden itibaren boy hedefi olmuştur. Şunu burada belirtmek istiyorum, –Cumhuriyet dönemi boyunca da bunu açıkça göremekteyiz– ülkemizin kaderini derinden, temelinden değiştirecek çeşitli girişimler çok kanlı bir şekilde bastırılmıştır veya bu tür bir gelişmeye müsaade edilmemiştir. İmha edilmesi için, yok edilmesi için her türlü çabaya başvurulmuştur. Bizim hareketimiz de esas olarak ülkenin kaderini temelden değiştirmeye aday olduğu için, ortaya çıktığı tarihlerden itibaren devletin ve devletin istihbarat örgütleriyle birlikte çalıştığını iddia ettiğimiz çeşitli ajan örgütlerin, provokatör grupların hatta yerli feodal kompradorlara bağlı çeşitli milis güçlerin boy hedefi olmuştur. Bunların çoğu hareketimizin kadrolarına yönelik komplolara girişmişlerdir. Antep'te ***Haki Karer'in*** öldürülmesi olayında olduğu gibi, buna benzer daha birçok komplo söz konusudur.

Hareketimiz uzun süre bu komplolara karşı nasıl tavır takınacağını düşünmüş ve neticede acil olarak tedbir alınması gerektiğine inanmıştır. Hareketimiz kendi kadroların, kendi örgütsel yapısını muhafaza etmek için her şeyden önce bunu yapabilmek için bazı tedbirler almıştır. Silahlanmıştır ve bu şekilde bazı silahlı gruplar oluşturmuştur, eylemler koymuştur. Ajan ve provokatör örgütlere karşı yerel hain güçlere, milis güçlerine karşı, özellikle halka zulmeden ve halkın birliğini parçalamaya yönelik tavırlar içinde olan çeşitli çevrelere karşı silahlı eylemlere girişmiştir. Ama dediğim gibi bunlar hiçbir zaman propaganda olsun diye değil, son derece gereklilik duyulduğu için başvurulan eylemlerdir ve taktik biçimindedir. Hiçbir zaman saldırı niteliğinde değildir. Bu konuda iddia makamının bu iddiasını da reddediyoruz.

Diğer bir husus, demin de izah ettim, hareketimizin ideolojisi adeta bir çetenin düşüncesine veya bir çete konumuna uydurulmuştur. Yani iddia makamının elinde kitaplarımız vardır, dergilerimiz vardır, düşüncelerimiz buralarda açıkça izah edilmiştir. ***Serxwebûn dergisi*** hareketimizin programının gerekçelerini içermektedir. Burada programın genişletilmiş bir biçimi ortaya konmuştur, devrimci görevler uzun boylu anlatılmıştır. Hareketimizin ittifak anlayışı, sınıfları değerlendiriş tarzı, çeşitli sınıfların devrimdeki yeri konusu burada geniş olarak anlatılmıştır. İddianamede esas olarak bu şeylere yer verilmemiştir.

> "İddia makamı Kürdistan ülkesini kabullenmemektedir. "Apocular Türkiye'nin doğusunu ve güneydoğusunu ülkeden parçalayıp burada bir bağımsız devlet kurmak için çaba harcamaktadırlar" şeklinde ifadeler vardır. Yani Kürdistan'ın bir parçası olan orta, kuzey, ve batı Kürdistan sömürgeciler tarafından Türkiye'nin doğusu ve güneydoğusu olarak değerlendirilmektedir. Oysa burası tarihsel olarak Kürdistan'ın bir paçasıdır. TC'nin doğal bir parçası değildir."

Bu da kasıtlı bir tavırdır. Sadece bir iki cümle ile hareketimizin "amacı şudur" biçimde konulmuş, o da dün arkadaşımın belirttiği gibi –bu konuyu tekrar açmak istemiyorum– marksist-leninist bir Kürt devleti biçiminde ifade edilmiştir. Bu zaten yanlış bir cümledir. Bazı arkadaşlarım bu konudaki düşüncelerini belirtti.

Hareketimiz, önüne asgari bir program koymuştur. Bu program iki kısımdan oluşmaktadır. Birisi, devrimimizin milli yanı, diğeri devrimimizin demokratik yanı olarak değerlendirilebilir. Bu programda her ikisine de genişçe yer verilmiştir. Bu konudaki görevler açıklanmıştır. Yine programla beraber değineceğim tüzük hususu vardır. Dün arkadaşım izah etti. Aslında iddianamede belirtilen tüzük hareketimizin gerçek tüzüğü değildir. Bu bir ifade olsa gerektir. Böyle bir tüzüğe ben kendim rastlamadım, ben de tüzüğü okudum, tüzük bir süre elimde de kalmıştır. Sanırım bir kişi bu yönde ifade vermiştir ve bu ifade tüzük diye ortaya konulmuştur. Aslında bu, hareketin gerçek tüzüğü değildir, içinde yanlışlar vardır, eksiklikler vardır, ama bazı doğrular da vardır. Şimdi tek tek üzerinde durmaya gerek yoktur. Ama şunu hemen belirteyim: Bu hareketin tüzüğü değildir. Bunu MK Üyesi olarak burada ifade edeyim.

Üzerinde duracağım diğer bir konu; ülke kavramı meselesidir. İddia makamı Kürdistan ülkesini kabullenmemektedir. Bu konuda "Apocular Türkiye'nin doğusunu ve güneydoğusunu ülkeden parçalayıp burada bir bağımsız devlet kurmak için çaba harcamaktadırlar" şeklinde ifadeler vardır. Yani Kürdistan'ın bir parçası olan orta, kuzey, ve batı Kürdistan diye adlandırdığımız üzerinde bulunduğumuz parça sömürgeciler tarafından Türkiye'nin doğusu ve güneydoğusu olarak değerlendirilmektedir. Oysa tarihsel olarak değerlendirdiğimizde, burası Kürdistan'ın bir paçasıdır. Türkiye Cumhuriyeti'nin doğal bir parçası değil, aslında Kürdistan ülkesinin bir parçasıdır.

Bizim ülke anlayışımız burada arkadaşlar tarafından ortaya konuldu. Ben bu düşüncelere katılıyorum. Biz, ırkçı, milliyetçi, şoven bir anlayışa sahip değiliz, başkalarının topraklarında gözümüz olamaz. Esas olarak tarihte Kürt halkının üzerinde yaşadığı ve bugün de halihazırda çoğunlukta Kürtlerin yaşadığı yöreler, tarafımızdan Kürdistan ülkesi olarak değerlendirilmektedir. Buraların gerçek Kürdistan'a katılıp katılmayacağı, daha doğrusu bu topraklar üzerinde kurulacak Kürdistan devletinde nerelerin yer alacağı hususu burada bazı arkadaşlarım tarafından yine belirtildi. Ben de aynı düşüncelere katılıyorum. Bu, bu yörelerdeki halkın iradesine bağlı olacaktır. Mücadelemizin başarmasına bağlı olacaktır. Belki bir kısım bölgeler uzun süre kurtarılmayacaktır veya belki de bazı bölgeler Türkiye ile birlikte yaşamak isteyeceklerdir. Bu konuda yöre halkının kendi iradelerine de başvurulacaktır. Halkın iradesine rağmen, adeta zorbalık yaparak, çeşitli bölgeleri Kürdistan'a dahil etme veya bazı bölgeleri ülkeden koparıp, buralarda suni olarak devlet oluşturma biçiminde şoven, milliyetçi, ırkçı bir anlayışımız yoktur. Tarihsel olarak şekillenen bir halk vardır, bu Kürt halkıdır.

Dün arkadaşım bu konuda bazı tarihsel açıklamalarda bulundu. Ben, esasen bu konunun üzerinde fazla durmak istemiyorum, tartışma konusu da yapmak istemiyorum. Ama görüyorum ki mahkeme heyeti bu konuyu Kürtlerin varlığı yokluğu meselesine veya Kürdistan'ın varlığı yokluğu meselesine getirerek, sık sık tartışma konusu yapmaktadır. Bu durum bizce acayip karşılanmaktadır. Bugün artık bu konu, tartışması yapılmayacak kadar açıktır, pek çok çevre tarafından da kabul edilmektedir, hatta Türkiye'deki...

Duruşma Hakimi : Kim bu çevreler?

Mehmet Hayri Durmuş : Efendim?...

Duruşma Hakimi : "Pek çok çevre" kim?

Mehmet Hayri Durmuş : Bizatihi Türkiye'deki basındır. Yani Türkiye'deki basın bile bunu kabullenmiştir. Kürdistan üzerinde çeşitli oyunların oynandığı ve politikaların yürütüldüğü günlük gazetelerde bile yer almaktadır. Kaldı ki, dünya politikasında, çeşitli uluslararası toplantılarda bu hususlar tarihsel olarak pek çok defa ele alınmıştır. Barış toplantılarında...

Duruşma Hakimi: Tarihi incelediniz mi siz?

Mehmet Hayri Durmuş : Tarih konularında fazla şeyim yoktur, yani bu konularda uzun araştırmalarım yoktur; ama...

Duruşma Hakimi: Nereden çıkartıyorsun milleti Türk, Kürt diye bölüp de nereden çıkarıyorsun Kürt'ü, Türk'ü, bilmem nesini? Nereden çıkarıyorsun, madem tarihi incelemedin, belirli bir bilgin yok?

Mehmet Hayri Durmuş: Şunu söyleyeyim, bilgim yok derken, bu konuda ben uzman değilim, bir tarihçi değilim. Bunu demek istiyorum.Yoksa araşatırmam yoktur biçiminde değil. Ben tahsilli bir insanım. Elbette bu konuda okumuşluğum vardır. Pek çok kitap, belge okumuşum.

Duruşma Hakimi : Nereden okudun?

Mehmet Hayri Durmuş : Kürtler'in kökeni ile, tarihi ile ilgili, Ortadoğu'ya gelişiyle ilgili, Kürdistan üzerinde...

Duruşma Hakimi : Nereden gelmişler Ortadoğu'ya? Ne olmuş? Tarihte hangi devletleri kurmuşlar?

Mehmet Hayri Durmuş: Bu hususta siz şunu söylemiştiniz; "bu konuda arkadaşların yaptığı açıklamalara katılıyorum biçiminde ifadelerde bulundu" demiştiniz. Ben de bu nedenle fazla açıklama yapmak istemiyorum. Yani bu hususu ben tartışma konusu yapıp da uzun boylu anlatmak istemiyorum.

Duruşma Hakimi: Mahkeme bir tartışma konusu yapmıyor, soruyor, kısaca açıklamalarda bulun.

Mehmet Hayri Durmuş: Diğer arkadaşlarımın da ifade ettiği gibi, Kürtler esas olarak Ari soyundan gelmektedirler ve Kuzey Avrupa'dan. Kuzeybatı Avrupa'dan, İskandinav yörelerinden kavimler göç ederken, Kürtler de esas olarak buradan gelerek, Kürtlerin merkezi olarak kabul edilen Van ve Urmiye Gölleri arasına, aşiretler biçiminde, milattan önce 1000 yıllarında yerleşmişlerdir. Daha sonra aşiretler konfederasyonu biçiminde bir örgütlenmeye gidilmiştir. Böyle bir siyasal organizasyon oluşturulmuştur. O dönemde varolmak için buralardaki köleci imparatorluklara karşı güçlü mücadeleler verilmesi gerekiyordu. Aslında bu nedenle birleşilmiş ve örgütlenilmiştir. Asur'a karşı uzun süre mücadele edilmiştir. Daha sonra Asur devleti yıkılmıştır ve yerine Med organizasyonu oluşturulmuştur. Bu, Kürtlerin oluşturduğu ilk siyasal organizasyondur, devlettir. Yaklaşık 200 yıl kadar hükümranlık sürmesi söz konusudur. Milattan önce 700 ile 500 yılları arasında...

Duruşma Hakimi: Kaynak ne?

Mehmet Hayri Durmuş: Bu konuda kaynaklar çeşitli tarihçilerin ortaya atmış olduğu iddialardır.

Duruşma Hakimi: Hayır, bu söylediğinin kaynağı ne, tarih belgesi ne?

Mehmet Hayri Durmuş: Şimdi ben bu hususta yine mahkeme heyetine yönelik bir nokta üzerinde durmak istiyorum. Şöyle ki; her millet ortaya çıkarken veya kendi tarihini ortaya koyarken ille de dikili taşlardan yararlanır veya matbaa araçlarından, mühürlü belgeli araştırmalardan faydalanır diye bir şey yoktur. Pek çok belge, meşhur bilginlerin, tarihçilerin anılarından, bunların hazırlamış olduğu eselerden de ortaya çıkartılabilir.

Duruşma Hakimi: Kaynağını soruyorum size. Hangi kaynaktan öğrendiniz bunu?

Mehmet Hayri Durmuş: Bu konuda tarihçilerin bilgileri var. Örneğin Herodot'un bu konuda açıklamaları vardır. Yine, daha sonraki yüzyıllarda da pek çok tarihçinin bu konuda belgeleri vardır ve ben bunların çoğunu okudum. Ansiklopedilerde bu konuyu araştırdım. Seminerlerde tartışma konusu yapılırdı, dinledim. Yani bu konuda pek çok belge vardır. Fakat şu bir gerçektir: Bir millet kendi bağımsızlık mücadelesini gerçekleştirmeden, bu konuda uzun araştırmalara girmeden kendi tarihini açık, net biçimde ortaya çıkartacak imkanlardan yoksundur. Böyle bir şeyi toparlayıp bir araya getiremez. Bugün Kürtlerin varlığıyla ilgili Londra'da, Paris'te, Bağdat'ta, Şam'da, İstanbul'daki müzelerde pek çok belge vardır, ama bizler bunları araştırma imkanına sahip değiliz. Bunları toparlama, bir araya getirip gerçek tarihimizi aydınlığa çıkartma imkanından yoksunuz.

Bunu mahkeme heyetinin böyle kabul etmesi gerekir. Yani biz bugün kalkıp da "belgelerimiz şunlar" diye ortaya sürecek imkan ve olanaklardan yoksunuz. Ama çeşitli tarihçiler tarafından bu belgelerden derlenmiş broşürler, kitaplar vardır. Dedim, biz bunları okuduk, değerlendirdik. Kaldı ki...

Duruşma Hakimi: Hangilerini okudunuz?

Mehmet Hayri Durmuş: Demin belirttim. Bu konuda Kürtlerin kökeniyle ilgili bir iki kitap okudum. "Kürdistan Üzerinde Mücadeleler" olarak...

> "Bir millet kendi bağımsızlık mücadelesini gerçekleştirmeden, uzun araştırmalara girmeden kendi tarihini açık biçimde ortaya çıkartacak imkanlardan yoksundur. Böyle bir şeyi toparlayıp bir araya getiremez. Bugün Kürtlerin varlığıyla ilgili Londra'da, Paris'te, Bağdat'ta, Şam'da, İstanbul'daki müzelerde pek çok belge vardır, ama bizler bunları araştırma imkanına sahip değiliz. Bunları toparlama, bir araya getirip gerçek tarihimizi aydınlığa çıkartma imkanından yoksunuz."

Duruşma Hakimi: Yazarı kimdi bunun?

Mehmet Hayri Durmuş: Kürtlerin kökeniyle ilgili Nikitin'in bir kitabı vardır. Bunun dışında çeşitli tarihçilerin ve siyaset adamlarının hazırladıkları Kürdistan üzerindeki mücadeleleri veya çeşitli aşamalardaki mücadeleleri dile getiren belgeler niteliğinde yazılar vardır. Dün arkadaşım da değindi. '19. yüzyılda Kürdistan üzerinde mücadeleler' diye bir broşür var. Bunu okudum. Bunun dışında yine 'Çağdaş Kürdistan Tarihi' diye, cumhuriyet döneminde Kürdistan'daki uygulamalar ve Kürdistan'ın durumunu anlatan kitabı okudum. Ve bunun gibi daha pek çok broşür... 'Doza Kürdistan' diye bir broşür elime geçti, bunu okudum. Bunun dışında özellikle ***Abdullah Öcalan*** arkadaşın bu konuda geniş araştırmaları ve kendisinin bir tarih anlayışı vardır. Aslında Kürdistan'a bakışı, anlayışı vardır. Bu temel hatlarıyla Serxwebûn'da yer almaktadır. Biz bu arkadaştan tarihi dinledik ve öğrendiğimiz pek çok şey vardır.

Ama tüm bunlardan başka, bizce daha çok önemli olan mevcut koşullardır. Objektif durumdur. Yani Kürdistan'da bulunuyoruz bugün. Ve ortada objektif bir durum söz konusudur. Kürtlerin bizatihi varlığı, Kürt toplumunun Türkiye'deki toplumsal yapıdan, kültürel, sosyal yönlerden farklı yanları açıkça görülmektedir ve bizler de bunu görmekteyiz.

Duruşma Hakimi: Nerede, farklılık nerede? Kültürel yönden farklılık nerede oluyor?

Mehmet Hayri Durmuş: Şimdi bu farklılığın inkarı, bilmiyorum yani, nasıl mümkündür?

Duruşma Hakimi: Hayır, nerede farklılık var kültürel yönden? Farklılık nerede?

Mehmet Hayri Durmuş: Şu var, örneğin Ortadoğu'da islamiyetin gelişmesiyle birlikte ortak ananeler, gelenekler gelişmiştir. Ve Kürtlerle Türkler uzun süre yan yana yaşadıkları için aslında pek çok adet ve gelenekleri birbirine karışmıştır, ama hala farklılığını koruyan şeyler de vardır. Ben burada tek tek sıralamaya gerek görmüyorum yani. Hani kültürel değer olarak kabul edebileceğimiz çeşitli ananeler, geleneklerden farklı ananeler ve gelenekler vardır. Bunları uzun boylu anlatmak mümkün; ama şu anda ben gerek görmüyorum.

Yine dil konusu vardır. Burada siz üzerinde duruyorsunuz. Birkaç dilden oluşma biçiminde bir şey kullanıyorsunuz. Ben bunu kesinlikle reddediyorum. Ortada bir dil vardır. Yani bunun inkarı mümkün değildir. Biz pekala anlaşıyoruz. Burada siz Türkçe bilmeyen birkaç kişiyi anlayabilmek için, binlerce kilometre uzaktan, Doğubeyazıtlı bir eri getirip, tercüman olarak dinlettiniz, ifadesini aldırdınız. Birbirinden yüzlerce kilometre uzakta olan insanlar, hiç ilişkide olmadığı, canlı bir ticaret şeyine bile girmeyen bir dili kullandıkları halde, aslında yok edilmeye terk edilmiş bir dili kullandıkları halde pekala anlaşabiliyorlar.

Duruşma Hakimi: Bu dili neden Kürtçe'ye mal ediyorsunuz? Bu dilin yüzde 90'ı Farsça, yüzde 10'u Acemce, bilmem ne. Yani hangi kelimeleri Kürtçe de, Kürt dili diye ortaya çıkıyorsunuz?

Mehmet Hayri Durmuş: Şimdi, millet olarak, biz esas olarak Acemlerle..

Duruşma Hakimi: Arapça'dan al, Farsça'dan al. İngilizce'den al, Kürtçe diye ortaya bir dil çıkart.

Mehmet Hayri Durmuş: Bu durum böyle değildir. Çeşitli diller birbirine yakındır. Siz eğer Fransızca'yı, Almanca'yı ve İngilizce'yi biliyorsanız veya belirli ölçüde bilginiz varsa, bu konuda, bileceksiniz ki; Fransızca ve Almanca karşılaştırıldığında, gramer hemen hemen aynı olduğu gibi, pek çok kelime de birbirine çok benzemektedir. Yani adeta bir telaffuz farklılığı var. Ama hepsi ayrı diller olarak kabul edilmiştir.

"Esas olarak şunu demek istiyorum: Halka zorbalık yapan biz değiliz. Halka zorbalık yapanlar, demin saydığım güçler olmuştur. Halk adeta göçe zorlanmıştır ve göç etmiştir. Çukurova bu şekilde dolmuştur, İzmir, Manisa, Mersin hatta Almanya'ya kadar bu şekilde binlerce masum insan yerini yurdunu terk ederek, zaten göç etmiştir, gitmiştir. Bu hareketimizin ürünü değildir, yani hareketimizin ortaya çıkardığı bir sonuç değildir."

Duruşma Hakimi: Siz bu hususta araştırma yaptınız mı, dil hususunda?

Mehmet Hayri Durmuş: Bilgim vardır. Ben özel dilci değilim; ama bu konuda bilgim vardır. Bu hususta okumuştum. İngiliz dilinin üzerine çalışmalar yaptım. Örneğin Hacettepe Üniversitesi'nde bir sene İngilizce okudum. Gramerini biliyorum. Kürtçe'nin gramerini de biliyorum. Farsça'nın gramerini de biliyorum. Türkçe üzerine de çalışmam olmuştur. Türkçe gramerini de biliyorum. Bir defa esas olarak Kürtçe ile Türkçe arasında gramer olarak da bir ayrılık vardır. Yani cümlelerin kuruluşunda temel olan, dilde esas olan gramerdir ve Kürt dilinin grameri daha çok Batı dillerine benzemektedir.

Duruş Hakimi : Farsça ile karşılaştırdınız mı?

Mehmet Hayri Durmuş : Farsça ile benzerliği şudur. Ben, şunu söyleyeyim: Kürtçe, İngilizce ile de benzerlikler arz etmektedir. Gramer olarak hemen hemen çok az bir farklılık vardır. Çünkü Batı dil grubundandır esas olarak. Yani Kürtçe'nin gramerik durumu Batı dil grubuna daha çok benzemektedir. Farsça ile ise çok daha büyük yakınlığı söz konusudur. Çünkü biz millet olarak, yani Kürtler, tarih boyunca Türklerle yanyana yaşadıklarından çok daha fazla Perslerle veya İranlılarla yanyana yaşamışlardır. Ve hatta Perslerle aynı soydan geldiklerinden, dil benzerlikleri, kelime benzerlikleri doğal olarak çok daha fazladır. Ancak bu hiçbir zaman bizi Perslerle Kürtlerin aynı olduğu veya Kürtlerle Perslerin ortak bir dil kullandığı, Farsçayı kullandığı belirlemesine götürmez. Ben bu hususu daha fazla derinleştirmekten yana değilim. Zaten objektiftir, açıktır. Bunun inkarı mümkün değil, ama gelişmemiştir, körelmiştir, pek çok kelimesi unutulmuş veya çeşitli dillerden kelime almıştır. Bu konuda benim iddiam yoktur. Çok güçlü bir dildir veya şöyle bir dildir, böyle bir dildir, övmeye gerek görmüyorum yani; ama ortada bir dil söz konusudur. Grameriyle, şuyuyla, buyuyla açıktır.

Duruşma Hakimi: Şimdi geçelim.

Mehmet Hayri Durmuş: Bir husus kaldı. Ona da değineyim. Bir de hareketimizin zorbalık yaptığı, halkı göçe zorladığı biçiminde iddialar vardır. Burada arkadaşlarım bu konu üzerinde uzun uzun durdular. Ben de bu konuya bir iki şeyle değinmek istiyorum. Arkadaşlarım beni tatmin etmedi. Bu konudaki açıklamaları yetersiz buluyorum. Onun için şunu söyleyeyim: Halk göçe zorlanmıştır. Bu doğrudur, ama halk ne zamandan beri göçe zorlanmıştır?

Kimi dönemlerde halk bizatihi mecburi iskana tabi tutulmuştur. Örneğin denilmiştir ki; "şu, şu aşiretler şu yöreye gitsin" bu, Sultan Hamit döneminde de, cumhuriyet döneminde de yapılmıştır. Kimi zaman olmuştur, halk göç etmek zorunda bırakılmıştır. Yani resmi olarak "sen şuradan kalk şuraya git" denilmemiştir, ama adeta buna zorlanmıştır. Ülkemizde yüzyıllardır sömürgeci politika uygulanmamaktadır. Bu, Safevi İmparatorluğu tarafından da uygulanmıştır. Bu Osmanlı İmparatorluğu döneminde de uygulanmıştır. Daha sonra bu Ortadoğu'da kurulan çeşitli devletler tarafından, örneğin Türkiye Cumhuriyeti tarafından da uygulanmıştır ve ülkemizde esas olarak yerleşik bir ekonomi düzeni oluşturulmuştur. İddiamız şudur: Talan ekonomisi geliştirilmiştir ülkemizde. Yani ülkemizde, gerek sermayenin yatırılması biçimi olsun, gerek yolların döşenmesi biçimi olsun, gerekse de çeşitli alanlarda üretime geçiş olsun, bunların tümü kaynaklarımızın alınıp götürülmesine yöneliktir. Dikkat edilirse, yolların döşenmesinde bu durum açıkça görülecektir. Ülkemizdeki çeşitli yer altı ve yer üstü zenginlikleri nasıl götürülüyorsa bu yolların da ona göre döşendiği ortadadır. Örneğin Hakkari'ye yol gitmezken, Cizre'ye bilmem birkaç koldan asfalt yol gitmektedir.

Duruşma Hakimi : Niye Hakkari'ye yol gitmesin? Hakkari'yi gördün mü sen?

Mehmet Hayri Durmuş : Tamam, yoldan yola fark var yani.

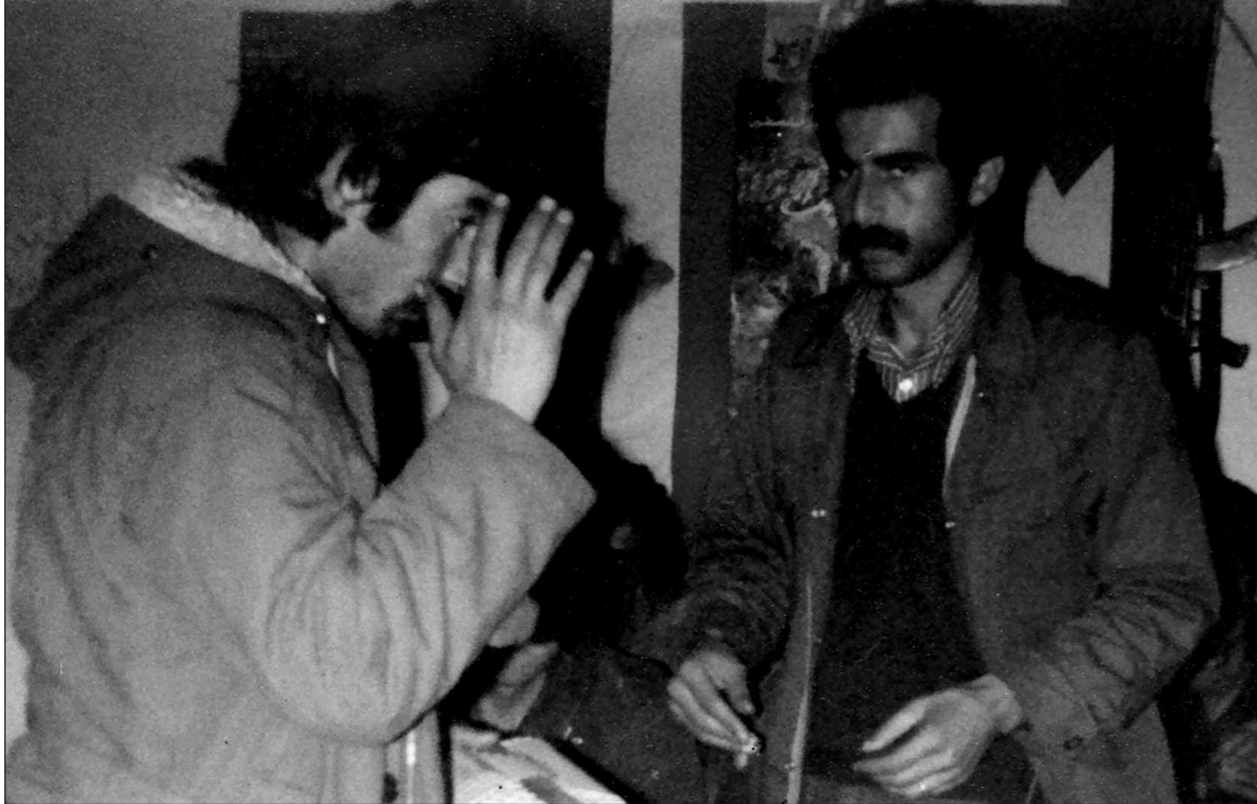
Duruşma Hakimi : Hayır, gördün mü Hakkari'yi sen?

Mehmet Hayri Durmuş : Evet, gitmişim?

Duruşma Hakimi : Ne zaman gittin?

Mehmet Hayri Durmuş : Yakın tarihlerde, bir iki sene önce gitmiştim, ama yani yol yok derken, Hakkari'nin bizatihi kendisini değil, bütün yöre olarak kastediyorum. Pek çok yere yol gitmezken, Cizre'ye iki üç koldan asfalt yol gitmektedir. Yani bundan kastım şudur: Esas olarak ülkemizde inşa edilmek istenen ekonomi, kaynaklarımızın götürülmesine yöneliktir. Böyle olunca, bir defa halk kendiliğinden göçe zorlanmıştır. Kaynakları götürülürken, zaten topraklar büyük ölçüde ağaların, beylerin elinde bulunmaktadır. Bu durumda halk geçimini nereden sağlayacaktır? Doğal olarak Çukurova'ya, İstanbul'a, İzmir'e hatta Almanya'ya bu şekilde göç etmiş, gurbetlik olmuş yüzbinlerce insan söz konusudur.

Bunun dışında şu da açık bir gerçektir: Bugün devletle sıkı ilişkiler içerisinde olan bazı feodal kompradorlar, emirlerindeki silahlı milis güçlerini adeta halkın üzerine sürmektedirler. Bunu yıllardır yapmaktadırlar. Kan davalarını, mezhep ayrılıklarını körükleyerek, halkı köyünden, arazisinden koparmakta ve malına, mülküne el koymaktadırlar. Bu açıktır yani, bunun binlerce örneğini gösterebiliriz. Bu Siverek'te de olmuştur. Hilvan'da da olmuştur, Kızıltepe'de de, Batman'da da olmuştur. Doğubeyazıt'ta da olmuştur. Bizatihi Mehmet

Bucak bilmem şu tarihte her türlü malı mülkü elinden alındığı halde, veya içte rakipleriyle girdiği çatışmada her şeyini kaybettiği halde ve beş on sene sonra pekala zengin olmuştur. Pekala görülmektedir 30-40 köyün sahibi olabilmektedir. Bu nereden gelmektedir? Nasıl şekillenmektedir? Nasıl teşekkül etmektedir? Bu, zor kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Bölgede ilk olarak kan döken, hareketimiz olmamıştır, Mehmet Bucak, Süleymanlar ve diğerleri, Batman'da Ramanlar kendi silahlı güçleriyle aslında yüzlerce insanın kanına girmişlerdir. 1979 yazında ben çok iyi hatırlıyorum. Siverek'te Mehmet Bucak ve milis güçleriyle hareketimizin çatışması doğmadan önce sık sık peş peşe Bucak mıntıkasında çatışmalar meydana geldi. Ve burada 15-20 insan hayatını kaybetti. Bunlar bizimle Mehmet Bucak arasındaki çatışmalardan hemen önceydi. Pek çok köy aynı aylar içinde yakılıp yıkıldı. Arşivler karıştırılırsa, bu pekala görülecektir. Yani yüzlerce insanın bu şekilde katledildiği, öldürüldüğü ve yerinden yurdundan edildiği bir gerçektir.

Esas olarak şunu demek istiyorum: Halka zorbalık yapan biz değiliz. Halka zorbalık yapanlar, demin saydığım güçler olmuştur. Halk adeta göçe zorlanmıştır ve göç etmiştir. Çukurova bu şekilde dolmuştur, İzmir, Manisa, Mersin hatta Almanya'ya kadar bu şekilde binlerce masum insan yerini yurdunu terk ederek, zaten göç etmiştir, gitmiştir. Bu hareketimizin ürünü değildir, yani hareketimizin ortaya çıkardığı bir sonuç değildir.

Duruşma Hakimi : Evet

Mehmet Hayri Durmuş : Evet, iddianamedeki iddialara karşı belirtmek istediğim hususlar aşağı yukarı bunlardır. Ben şu anda esas olarak kendi ifademi vereceğim. Mücadeleye katılışımı, daha doğrusu kendi faaliyetlerimi anlatırken, bir bakıma –kendim eskiden beri hareket içerisinde görev aldığım için– hareketin de gelişme seyrini koymuş olacağım. Yani partinin kuruluşunu ikinci bir defa ele almak istemiyorum. Kendi faaliyetlerimle partileşmeyi bir arada izah etmeye çalışacağım.

Ben esas olarak 1970'lerden sonra, yani lise öğrenciliğim döneminde devrimci düşüncelere sempati duydum. Kitap okuma alışkanlığım da ortaokul döneminden beri vardı, lisede de siyasi şeylere –ki o zaman Türkiye'de bu yönde çalışmalar ve çabalar vardı– teşvik edildik. Ben özellikle daha çok siyasal nitelikte kitaplara yöneldim, devrimci düşüncelere kanalize oldum. Lise öğrenciliğim döneminde çeşitli marksist-leninist klasikler okudum. Tabii o zaman bunların hepsini tam kavradığımı söylemem. Daha sonraki yıllarda Ankara Hacettepe Üniversitesi'ne girdim.

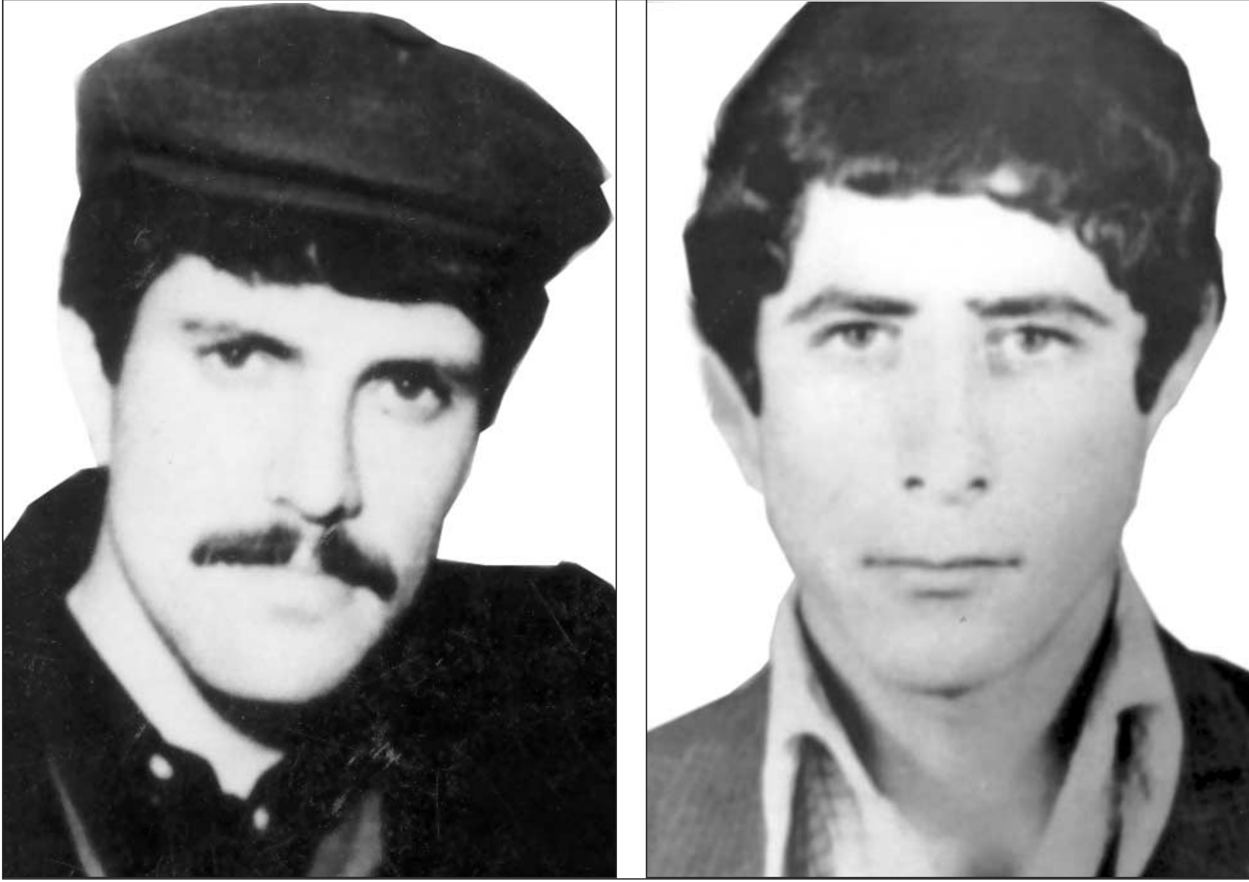
1974 -1975 yıllarında, burada daha hızlı bir araştırma ve incelemeye başladım. Yine çeşitli marksist-leninist klasikleri okudum. Tartışmalar ve seminerlere katıldım ve sorunu biraz daha net olarak kavramaya çalıştım. Dernekler, örneğin AD-YÖD vardır mesela, ben ADYÖD'e gidiyordum. Burada seminerler yapılıyordu, ben de seminer çalışmalarına katılıyordum. Bunun dışında, öğrenci grupları arasında tartışmalar oluyordu. Bu şekilde marksizmi-leninizmi kavradım.

Bunun dışında bölgemizin durumunu, ülkemiz Kürdistan'ın ve Türkiye'nin durumunu, toplumsal yapıyı kavramaya çalıştım. Burada bölgemizde ve ülkemizdeki gerici ilişkilerin halkı ne derece mağdur durumda bıraktığını anladım. Çeşitli reformist akımların ve kendisini ilerici diye gösteren çeşitli düşüncelerin öteden beri aslında bir mesafe katedemediklerini siyasal olarak iktidarların dümen suyunda gittiklerini gördüm. Mevcut düzenin bu şekilde basit yöntemlerle değiştirilemeyeceğine, bir devrimin gerekli olduğuna ben de inandım.

O zaman çeşitli siyasi gruplar devrim tezini ileri sürüyorlardı, parlamenter yoldan değil, toplumun veya daha doğrusu mevcut düzenin değişmesi için bir devrimin gerekli olduğuna inanlar vardı. Ben de öğrendiğim, bilinçlendiğim, gördüğüm ve siyasi olarak geliştiğim oranda anladım ki; bir devrimin gerçekleşmesi gerekir. Yani bölgedeki mevcut gerici düzenlerin, gerici ilişkilerin lağvedilmesi için –ki, henüz Kürdistan bağımsızlık mücadelesi kafamda şekillenmiş değildi– genel olarak bölgede, özel olarak Türkiye'de bir devrimin gerekli olduğuna inandım. Bende bu şekilde bir siyasi kanaat geliştikten sonra, yani bir devrimin gerçekleştirilmesi gerektiği kanaati geliştikten ve şekillendikten sonra...

Duruşma Hakimi : Marksist bir devrim.

Mehmet Hayri Durmuş : Tabii marksist anlayışta bir devrim. Bu ulusal kurtuluş devrim de olabilir, bir sınıfsal devrim de olabilir. Marksizm mutlaka sosyalist devrimdir diye bir şey yoktur. Marksist bir anlayış vardır, marksist bir ideoloji vardır, bu ideoloji çeşitli ülkelerdeki ulusal kurtuluş hareketlerine de öncülük edebilir, sınıfsal kurtuluş hareketlerine de. Yani bu ideoloji mutlaka sosyalist bir devrime götürür biçiminde bir anlayış yanlıştır. Biz bu anlayışa karşıyız. Bu, tarafımızdan daha çok troç-

"Halkımızın kurtuluşu için ciddi bir örgütlenmenin yaratılmasına, işçi köylüyü temel alan bir örgütlenmeye gidilmesine, bir cepheleşmeye gidilmesi gerektiğine, ülkemizde bağımsızlıktan ve demokrasiden yana olan tüm güçlerin birleştirilmesi gerektiğine, bir halk ordusunun oluşturulması gerektiğine inanıyoruz. Ve ancak bu şekilde bir yandan güçlü bir halk birliğinin ve bir halk cephesinin yaratılması, öte yandan bir halk ordusunun yaratılması ve uzun süreli bir halk savaşının verilmesiyle ülkemizin kurtulabileceğine inanıyoruz. "

kist bir anlayış olarak değerlendirilmektedir. Yani bunu marksizmden bir sapma olarak değerlendiriyoruz.

Halbuki bizce önemli olan –ki marksizmde canlılığı koruyan, yaşatan da odur– marksizmin çeşitli ülkelerin koşullarına indirgenmesidir. Marksist anlayışın ulusal kurtuluş hareketlerinde öncü bir ideoloji haline getirilmesi önemlidir. İddianamede bu husus yanlış belirtilmiştir. O zaman ben de marksist bir anlayış hakimdi, mutlaka sosyalist bir devrim gerekirdi, ülkemiz koşullarında da bir devrimin gerekli olduğuna inanıyordum. Ancak bu henüz Kürdistan bağımsızlık mücadelesi biçiminde şekillenmiş değildi. Onu belirtmek istiyorum.

Ben bu kanaate vardıktan sonra, dediğim gibi bu şekilde düşünen, yani bir devrim öneren çeşitli kişiler ve gruplarla o zaman temaslarım oldu. Dernek dışında çeşitli çalışmalar vardı ve eskiden beri faaliyet yürüten, Kürtçü diye adlandırdığımız çeşitli akımlar vardı. Yani bizim teslimiyetçi gruplar olarak, reformistler olarak değerlendirdiğimiz çeşitli akımlar vardı. Bunlar geçmişte TİP içinde yer almış insanlardı, DDKO'da (Doğu Devrimci Kültür Ocakları) yer almış çeşitli kişilerle –ki, 1974'ten sonra yeniden çeşitli faaliyetlere başladılar– temasım oldu. Yine bizim sosyal şoven guruplar olarak değerlendirdiğimiz Türkiye'deki çeşitli sol gruplarla ilişkilerim oldu ve o zaman canlı olarak daha çok Kürdistan meselesi tartışılıyordu.

Hem bizim teslimiyetçi, reformist olarak değerlendirdiğimiz Kürt grupları, hem de Türkiye'deki sosyal şoven olarak değerlendirdiğimiz çeşitli gruplar, Kürdistan meselesini sık sık tartışıyorlardı. Tarih konusunu devrim konusunu, Kürdistan'ın kurtuluş meselesini, Türkiye devrimindeki meseleleri sık sık tartışıyorlardı. Ben bu her iki anlayışa da bir türlü uyum sağlayamıyordum. Kürt grupları, yani reformist, teslimiyetçi olarak değerlendirdiğimiz Kürt grupları aslında Kürdistan'ın somut koşullarından hareket etmiyorlardı. Kuyrukçu bir anlayışa, reformist bir anlayışa sahip idiler. Bağımsızlık temelinde mücadeleyi düşünmüyorlardı, reformlar ileri sürüyorlardı. Örneğin "Kürt dili ile eğitim yapılsın, Kürtçe anadil olarak bölgede kabul edilsin, Kürdistan'daki çeşitli tabakalara daha iyi yaşama olanakları sağlansın" biçiminde düşünceleri, talepleri vardı ve esas olan da bu idi. Faaliyetleri siyasi olmaktan ziyade kültürel nitelikte idi.

Bu nedenle ben bu anlayışları milliyetçi anlayışlar olarak değerlendiriyordum. Yani emekçi sınıfların Kürdistan'daki milyonlarca emekçinin, yoksul köylünün, proleterin gerçek kurtuluşunu sağlayan düşünceler olarak görmüyordum. Bu nedenle tatmin olmuyordum ve bu tür grupların herhangi birine angaje olmadım.

Örneğin 1975 başında DDKD derneği kurulduğunda pek çok kişi bu derneğe üye olduğu halde, Kürdistan'da pek çok genç bu derneğe üye olduğu halde, ben kendim tatmin olmadığım için bu dernekle ilişkim olmadı. Yine Türkiye'deki sosyal şoven olarak kabul ettiğimiz çeşitli gruplar Kürdistan'ı ve Kürdistan'daki objektif yapıyı göz ardı ediyorlardı. Kürdistan devrimini yadsıyorlardı. Kürdistan bağımsızlık mücadelesinin önemini kavramıyorlardı. Gerçi benim de bu konuda henüz tamamıyla netleşmiş düşüncelerim yoktu. Ama onlar bu yönde bir inkar tezi geliştirdikleri için, şunu söylüyorlardı; "Kürtler vardır, tarihsel bir haksızlık olmuştur, ama geçmiştir. Bu artık Türkiye'deki devrimin sorunudur, esas olarak Kürtlerin kurtuluşu da Türkiye'deki emekçi sınıfların kurtuluşuna bağlıdır" biçiminde düşünceler ileri sürüyorlardı. Fakat sorun onların koyduğu gibi değildi. Yani olmuş bitmiş bir mesele değildi mesele. Parçalanmış bir Kürdistan vardı, parçalanmış bir toplum vardı, son derece geri, ortaçağ karanlıklarında kalmış bir toplumsal yapı söz konusuydu.

Bu toplumsal yapının Türkiye'deki devrime ayak uydurabilme olanağı yoktu. Bu toplumsal yapının Türkiye'deki devrimle beraber, daha doğrusu bu devrimi bekleyerek düzelme yoluna gitmesi, esas olarak soruna çözüm getiremezdi.

Bu nedenle, Kürdistan Devrimi temel olarak reddettiklerinden, yadsıdıklarından, Kürdistan sorununa gerçekçi bir çözüm ve yaklaşım getirmediklerinden, bu sosyal şoven gruplarla da, Türkiye'deki bu sol gruplarla da benim o zamana kadar 1975 yılına kadar canlı bir bağım olmadı.

Ben Kürdistan'daki emekçi sınıfların gerçek kurtuluşunu sağlayacak bir devrim tasarlıyordum kafamda ve bu şekilde çeşitli öğrenci arkadaşlarımla tartışmalarım oluyordu. Benim gibi düşünenler veya daha önce bu yönde şekillenen düşünceler vardı ve bu düşünceler bende şekillenirken, çeşitli arkadaşlardan esinleniyordum. Kitaplardan da okuyordum. Marksizm ve milli mesele, ulusal sorun, sömürgeler sorunu diye bir kitap vardı, okudum. Çağımızda ulusal kurtuluş hareketlerinin dünya devrimci hareketinin bir paçası olduğu düşüncesi artık bende hakim olmuştu. Öğrenmiştim, kavramıştım bunu.

Günümüzde burjuvazinin ulusal kurtuluş hareketlerine öncülük edemeyeceğini, ulusal hareketlerine öcülük edemeyeceğini, ulusal kurtuluş mücadelesinin bir pazar mücadelesi olmadığını, artık bu şeyden çıktığını ve emekçilerin gerçek kurtuluşunu sağlayacak bir ulusal kurtuluş hareketinin bizatihi emekçilerin öncülüğünde, proletaryanın öncülüğünde gelişebileceği düşünceleri kafamda şekillenmişti. Kürdistan'da bir bağımsızlık hareketi geliştirilebilir. Ancak bunun şartları vardır biçimindeki düşünceler de, bende giderek gelişiyordu.

Şahin Dönmez benim okul arkadaşımdı, Hacettepe'dendi. Şahin Dönmez'le temaslarım vardı, tartışıyorduk, bu konuda düşüncelerimiz birbirine yakındı. Benden önce Şahin'in Abdullah Öcalan ve yanındaki bir grup arkadaşıyla birlikte Kürdistan üzerine yeni tezler geliştirdiklerini, Kürdistan bağımsızlık mücadelesi adına hareket ettiklerini, düşünceler geliştirdiklerini duymuştum, ama fazla bilgim yoktu. İlk defa Şahin'le temasım oldu. Sonra Abdullah'la tanıştım. Bu konuda Abdullah kendi düşüncelerini bana anlattı, o zaman kısır da olsa, netleşmiş olmasa da Kürdistan Devrimi hakkındaki düşüncelerini anlattı, tatmin oldum. Yani, bir bakıma bunları kafamdaki düşüncelere uygun buldum. Kürdistan'da emekçilerin gerçek kurtuluşunu sağlayan bir ulusal kurtuluş hareketinin örgütlenmesinin şartlarının varolduğu ve bu yönde mücadele verilmesi gerektiğine inandım. Ve esas olarak ilk defa bir akıma angaje oluyordum. Bu tarih aşağı yukarı 1975'in baharıydı. Bu zamana kadar aslında düşünceler şekillenmişti, demin izah ettiğim gibi; Abdullah'ın öncülüğünde bir grup arkadaş bu yöndeki çeşitli düşüncelerini artık netleştirmişti. Kürdistan'ı, Kürdistan bağımsızlık mücadelesini, toplumsal yapıyı ve sınıfların durumunu değerlendirmişlerdi. Yani aslında benden önce şekillenen bir düşünce söz konusudur. Henüz belirgin bir gruplaşma olmasa da bu şekilde bir düşünce şekillenmesi söz konusudur.

Benim bu arkadaşlarla faaliyetlerim hemen başlamadı, sık sık buluşuyorduk, ama benim bu yönde aktif faaliyetlerim yoktu.

Dediğim gibi kendim 1975 sonlarında esas olarak faaliyetlere başladım, bulunduğum çevrelerde çalışmaları yürütüyordum. 1975-76 yıllarında ben yine Ankara'daydım, Kürdistan'da faaliyetlerim olmadı. Bu tarihlerde çeşitli arkadaşlar örneğin; en başta Haki, Kemal, Baki gibi arkadaşlar Kürdistan'ın çeşitli yörelerinde dolaşıyorlardı, geziyorlardı, Kürdistan hakkında bilgi edinmek ve bazı çalışmalar yürütmek, propaganda yapmak için Kürdistan'a gidiyorlardı. Ama Kürdistan'da henüz fazla bir faaliyet yoktu, ilişkiler gelişmiş değildi. Özellikle Antep ve Dersim yörelerine –Kürdistan'da ilk faaliyetlerimiz buralarda başlamıştı– bazı arkadaşlar gidiyor, çalışıyorlardı. Benimse Kürdistan'da herhangi bir faaliyetim henüz söz konusu değildi. Esas olarak 1977 ortalarına kadar Ankara'da kaldım ve bulunduğum çevrelerde, özellikle Hacettepe öğrenci kitlesi içerisinde ve Kürdistanlı gençler arasında faaliyet yürüttüm. Yalnız bizleri bağlayan ortak düşüncelerimiz vardı. Bu düşünceler doğrultusunda her arkadaş bulunduğu yörede daha çok kendi inisiyatifini koyarak, kendisine maddi olarak da çeşitli imkanlar yaratarak, çalışarak veya işte edindiği dostlardan hareketin gelişimi için para temin ederek faaliyet yürütüyordu. Yani aslında arkadaşlar bulundukları yörelerde daha çok kendi inisiyatifini koyarak çalışıyorlardı. Bu daha çok kişisel bir çalışmaydı, örgütlü bir çalışma değildi. Yalnız şu bir gerçektir; artık aramızda bir düşünce birliği söz konusuydu.

Ben 1976 yılında da esas olarak Ankara'da kaldım. Bir ara –1976'in Mayıs'ı olacak herhalde– Hacettepe Üniversitesi'nde öğrenci olan Fevzi Aslansoy isminde bir devrimci genç öldürülmüştü. O'nun cenaze töreni için Urfa'ya gittim, Suruç'a. Burada cenaze töreninden sonra yakalandım. Bu ara 1 ay kadar Diyarbakır'da tutuklu kaldım. Ondan sonra tahliye oldum ve yine Ankara'ya gittim.

1977'nin yazına kadar, yani Haki'nin öldürülmesine kadar Ankara'da kaldım. Yine eski faaliyetlerimi sürdürüyordum.

1977'nin Haziranı'nda esas olarak Ankara'yı terk ederek Kürdistan'daki faaliyetlere katılmayı uygun buldum. Ve ilk defa 1977'nin yazında, Kürdistan'da faaliyetlerde bulunmaya başladım. O zaman memleketim olan Bingöl'de, bilahare Diyarbakır'da, Mardin'de, Urfa'da dolaştım. Bu dönemde (dün arkadaşım da ifade etti) aslında yerleşik ilişkilerimiz yoktu. Yani bizim Diyarbakır'da, Mardin'de, Urfa'da fazla ilişkilerimiz yoktu; çok sınırlı ilişkiler vardı ki bunlar da genellikle öğrenci çevreleriyle idi, öğrenciler de memleketlerinde pek bulunmuyorlardı. Bu nedenle aslında yerleşik bir ilişkiden ziyade mitingler, seminerler oluyordu, bunlara gidiyorduk. Bir nevi düşüncelerimizin propagandasını yapıyorduk.

Zannedersem iddianamede bu dönemde bir program taslağının hazırlanmış olduğu belirtiliyor. Bu asılsız bir iddiadır. O zaman bir program taslağı falan ortaya çıkmış değildi. Düşüncelerimiz ilkeleştirilmişti; Kürdistan hakkındaki düşüncelerimizi, dünya durumu, bölge durumu hakkındaki görüşlerimiz ilkeleştirilmişti. İlk defa yazılı metin haline getirilmişti. O zamana kadar düşüncelerimizi metin haline getirilmemişti. Yani daha çok sözlü propaganda yapıyorduk, ilk defa bu şekilde düşüncelerimiz ilkeleştirilmiş oldu.

Ayrıca güneyde gönüllü olarak kadım. Çalışmaları yürüttüm. Viranşehir'de, Kızıltepe'de, Nusaybin'de, Urfa'da yapılan seminerlere katıldım. O zaman Kürdistan Devrimi meselesi üzerine çeşitli seminerler veriliyordu, biz veriyorduk veya başkaları veriyordu. Bu seminerlere katılıyordum, düşüncelerimizi savunuyordum. Bu dönemde faaliyetlerimiz daha çok ideolojik temelde gelişiyordu, propaganda temelinde gelişiyordu. Henüz zaten güçlü ilişkilerimiz falan olmadığı için, fazla hareket etmemizin imkanları da yoktu. Bu nedenle şiddet temelinde henüz eylemlere girişilmiş değildi. İlk defa 1977 içinde, zaten bildiriler falan dağıtılmaya başlandı. Zaman zaman bu bildirilerin dağıtılmasıyla uğraşıyordum. Bu bildirilerin anlaşılması için çalışma ve propaganda yürütüyordum.

Duruşma Hakimi: Şimdi tüzük hazırlanırken, hangi devletin partisinin tüzüğü esas alınmıştır?

Mehmet Hayri Durmuş: Esas olarak proletarya partisi, yani ülkemizin proletaryasına öncülük edecek bir proleter parti, marksist-leninist ideoloji ve ilkeler temelinde bir partileşme söz konusu olduğu için, haliyle tüzük de marksist-leninist olan partilerin tüzüğüne benzeyecektir. Marksizme-leninizme bağlı olan tüm partilerin tüzüğüne benzeyebilir; ama, hiçbir partinin tüzüğünün kopyası değildir. Yani ne Sovyetler Birliği'ndeki Bolşevik Partisi'nin, ne Vietnam'daki İşçi Partisi'nin tüzüğünün aynısı değildir, bir...

Duruşma Hakimi: En çok hangisine yakın? Yani en çok hangi şeyden istifade edilmiştir?

Mehmet Hayri Durmuş: Lenin'in örgütlenme anlayışı vardır. Daha doğrusu marksizmde var, Lenin tarafından geliştirilmiştir. Ana ilkeleri vardır. Çeşitli partiler kurulurken, bu ana ilkeler esas alınarak ve bunları kendi koşullarına uygulayarak, bazı ekler yaparak tüzüklerini hazırlarlar. Tüzüğümüzde de marksizmdeki partileşmenin ana ilkelerine bağlı kalınmıştır. Yani tüzük beş on sayfadan da oluşturulabilir, detaylandırılabilir.

Duruşma Hakimi: Siz amacı gerçekleştirmek için nasıl bir mücadeleyi düşünüyorsunuz?

Mehmet Hayri Durmuş: Bu husus burada bazı arkadaşlarım tarafından izah edildi aslında. Ben de şöyle ifade edeyim kısaca: Biz her şeyden önce son derece geri kalmış adeta ortaçağ karanlıklarında bırakılmış bir Kürdistan toplumunun fertleri olduğumuzu biliyoruz. Bu derece geri bir yapıda olan bir ülkede örgütlenmenin, bir örgütlenme yaratmanın, bir mücadele doğurmanın ne derece zor olduğu da açıktır. Ayrıca ülkemizin Ortadoğu içerisindeki konumunu biliyoruz. Emperyalizmin ve ona bağlı bölgedeki işbirlikçi yönetimlerin ülkemiz üzerindeki sinsi oyunlarını, emellerini de biliyoruz. Bu nedenle mücadelenin bir hayli zorlu geçeceği gerçeğini kabul ediyoruz. Ülkemiz sömürgeleştirilirken, ki bunun tarihi yüzyılları içeriyor. Yani parçalanırken zor kullanılmıştır. Her parçası zorla, kan dökülerek işgal edilmiştir. Hatta tarihin çeşitli dönemlerinde ülkenin ve halkın kaderini değiştirmek için birtakım ayaklanmalar, isyanlar olmuştur, özgürlük için girişimler olmuştur. Bu girişimler de her defasında kanla bastırılmıştır. Bu şekilde milyonları aşan insanın kanı akıtılarak, ülkemiz işgal altına alınmış ve sömürgeleştirilmiştir. Uzun süredir, yani yaklaşık 2000 sene kadardır kendi siyasal otoritesini oluşturamamış, bir merkezi yapıya kavuşamamış ve bu nedenle de ilkel, geri, ortaçağ karanlıklarında kalmıştır. Bu derece zorla, baskı ile işgal altına alınan bir toplumu kurtarmak için mutlaka yine zora başvurmak gerektiğine inandık. Yani ciddi bir örgütlenmenin yaratılmasına, işçi köylüyü temel alan bir örgütlenmeye gidilmesine, bir cepheleşmeye gidilmesi gerektiğine, ülkemizde bağımsızlıktan ve demokrasiden yana olan tüm güçlerin birleştirilmesi gerektiğine, bir halk ordusunun oluşturulması gerektiğine inanıyoruz. Ve ancak bu şekilde bir yandan güçlü bir halk birliğinin ve bir halk cephesinin yaratılması, öte yandan bir halk ordusunun yaratılması ve uzun süreli bir halk savaşının verilmesiyle ülkemizin kurtulabileceğine inanıyoruz. Anlayışımız özet olarak budur.

Örgütlü kadın başarının yol haritasıdır

21. yüzyılın ilk beş yılını geride bıraktık. Buna rağmen çağımızın kaos dönemi hala devam etmektedir. Zaman zaman çatışmalar ve çelişkiler dinginleşmiş gibi görünse de özünde derinleşiyor ve örtülü olarak devam ediyor. Sürecin hangi yönlü gelişeceği henüz netlik kazanmamış. Önümüzdeki süreçte de netleşeceğe benzemiyor. Fakat küresel emperyalizmin istediğini kolayca yapamayacağı gittikçe daha da netleşiyor. Ezilenler kendi mücadelelerini daha fazla örgütlemeye başladılar. Her şeyden önce artık dünyayı sınıf siyaseti ile algılamanın yeterli olmayacağı, hayatın içinde birçok çelişki barındırdığı ve devlet ile toplum arasında uzlaşmayla kapanamayacak kadar çok çelişkinin yaşandığı anlaşılmıştır. Ne ulusal sorunu, ne cins sorununu, ne de ekoloji sorununu tek başına ele alıp, çözüme götürmek mümkün görünmemektedir.

Bütün bunlardan yola çıkarak bizim gibi hareketlerin dönemi bilimsel ele alması, siyasetin bilimini geliştirmesi oldukça önemlidir. Geçmiş dönem gibi ele almak ve organizasyonunu buna göre yapmak bizi ya marjinalleşmeye ya da kendi politikalarımızı belirleyemediğimizden dolayı kaymalara, sistem tarafından yutulmaya götürebilir. "Karşımızda emperyalizm var" demek yetmiyor. Çünkü Amerika gibi küreselleşme hamlesini yürütmek isteyen güçler dikkatli çözümlenmezse, programsal açıdan birçok benzerliğimiz olduğu düşünülebilir. Onlar da en az bizim kadar kadın özgürlüğünden, gençlerin gücünden, demokrasinin gelişmesi gerektiğinden ve sivil alan örgütlenmelerinin gücünden dem vuruyor, bunları programlarına dahil ediyorlar. Fakat aramızda ayrışan önemli noktalar var. İşte bunları tespit edip, farklılığımızı ortaya koymadığımız müddetçe kendi yatağını açan bir nehir olmanın imkanlarını kaybedebiliriz.

Kadın sorunu her kesimin gündemindedir

Biz 15 yıl önce kadın mücadelesini yükselttiğimizde Ortadoğu'da başka bir kadın örgütü ve kadın söylemi yoktu. Oysa şimdi Ortadoğu'da kadın mücadelesi bizzat Amerika eli ile geliştirilmeye çalışılıyor. Amerika Irak Meclisi'nde ve Kürdistan yerel parlamentosunda kadın kotasını birçok çevre ile çatışarak koydu. Çünkü o da bunu, toplumsal krizin çözümü olarak görüyor. Aynı şey şu anda Türkiye için de geçerlidir. Tayip Erdoğan AKP'nin tüm teşkilatlarında kadın üye ve yönetici sayısının arttırılmasını, kadına yönelik projelere öncelik verilmesini öncelikli hedefleri arasına almış. Çünkü o da bazı krizlerin ancak kadın yolu ile aşılacağına artık ikna olmuş durumda. Yani artık Ortadoğu'da başka kadın hareketleri de var. Bu nedenle bizim kendi özgünlüğümüzü çok yönlü olarak ifade etme ve örgütleme zorunluluğumuz giderek daha ağır basıyor. Çünkü dünyada hala kadın sorunu çok yakıcı bir biçimde kendini hissettiriyor ve bu yönlü çözüm arayışları da her kesimin gündemindedir.

Bu anlamda biz Türkiye cephesindeki çözüm alternatiflerinden birini temsil ediyoruz. Birçok güce göre çok daha avantajlı konumdayız. Ancak kendi rotamızı çizme konusunda hala kafa karışıklıkları da yaşıyoruz. Eski ile yeni arasında, ulusallıkla feminizm arasında pratik ile teori arasında, özgün ile genel arasında sıkışmışlıklar yaşıyoruz. Fedakarca bir çalışma ve binlerce insana rağmen kaostan çıkışın yolunu bulabilmiş değiliz. Neden? Çünkü hala eski paradigmadan çıkışın yeni paradigmaya girişin sorunlarını yaşıyoruz. Siyaseti bir bilim gibi ele almıyor, aynı kulvarlarda yarıştığımız diğer çözümlerin çözümlemesini yapamıyoruz. Bunun için de kendimizi doğru bir tanıma kavuşturamıyoruz. Hala ulus devlet içinde yer arayan bir örgüt gibi davranıyoruz. Oysa kendimizi ulus devleti çözen, toplumsal cinsiyetçiliğe karşı yeni bir ilişki ağı kurmayı hedefleyen, ekolojik sorunlara çözüm üreten bir hareket gibi tanımlamalı ve bunun örgütünü kurmalı, eylemini yapabilmeliydik. Bu konuda kadın hareketi olarak bir bütün yaşadığımız sorunlar oldu. Yani kendimizi, tanımımızı, istemlerimizi ortaya koymada genel doğruları aşamadık. Bu hareketimizin yaşadığı genel bir sorundur.

Bu sorunu aştırabilecek yerleşik fikirleri aşan ve aşmaya ihtiyacı olan en temel güç yine biz kadınlarız. Çünkü bizler ulus devletten, milliyetçilikten, devletçi çözümden, klasik siyaset ve iktidar güçlerinden en az faydalanabilecek gücüz. Bu açıdan öncü güç olmak sadece bir propaganda değil, siyaset biliminin maniple edilmemiş çağdaş yorumları ile ispatlanabilecek bir olgudur.

Tüm çalışmalar kadın hareketi kimliği ile örgütlenmelidir

Tüm bu gerçeklerden yola çıkarak güncelin somut yorumunu yapabilmeli ve çağın mücadelesine hızla katılmalıyız. Yaşadığımız coğrafyada öncelikli sorunlara çözümler üretebilmeliyiz. Unutmayalım ki küresel yayılma hamlesi bizden daha örgütlü ve binlerce bilim adamı ile her gün yeni projeler üretiyor. Önder Apo'nun biyoiktidar olarak tanımladığı egemenlik biçimi sandığımızdan çok daha derin ve hepimiz üzerinde şöyle veya böyle etkisini bırakmaktadır. Hala paradigmaya girmemiş olmamız bile sınıflı toplum uygarlığının zihnimizde yarattığı düşünce kalıplarını aşmamaktan kaynaklıdır.

Biyoiktidarın Kürt toplumunu çok değişik yönleri ile maniple etmek istediği nettir. Bizi KDP'ye yedeklemek istedikleri, legal örgütlenmeleri, yerelde kazanılmış mevzileri Önderliksiz bir çizgiye çekmek istedikleri çok açıktır. Bunu fonlar vb birçok yöntemle denemeye çalıştıkları, siyaseti bölüp bir Kürt burjuvazisi yaratarak, yeni bir siyaset sınıfı yaratmaya çabaladıkları çok açıktır. Güney'deki hükümeti Kürtlerin değişik sorunlarını çözmek için muhatap kıldıkları ve bunun Kürt toplumu içinde tutmasını beklediklerini hepimiz yorumluyoruz. Tüm bu tehlikelerin önce kadının Özgürlük mücadelesine büyük bir darbe vuracağını görmemiz ve bunu herkese kavratmamız oldukça önemlidir. Çünkü hareket olarak milliyetçiliğin geliştiği bir ortamda özgürlükçü bir duruşu sergilemek oldukça zor olacaktır. Hele milliyetçiliğin dayandığı sınıf ve katmanlarının durumu gözetildiğinde bu çok daha anlaşılır olacaktır.

2005 yılında Irak Parlamentosu'nda yer alan tek kadın milletvekili ve bakanı Nesrin Berwari'ydi. Onu da Irak'ın sunni lideri ile ittifak yapmak için dördüncü karısı olarak, zamanın cumhurbaşkanıyla evlendirdiler. Nesrin, KDP için övünülen bir simgeydi. Milliyetçiliğin Kürt kadınına getireceği düzey ancak bu olabilir. Bir diğer handikap ise gericiliğe karşı dururken bu kez apolitik bir mücadele yöntemini denemek, ideolojik kimliğini yitirmiş bir temenni hareketi haline gelmektir. Eğer böyle olursa, küresel siyasetin maniple yöntemleri ile ya başkalaşıma uğrarız ya da bitiriliriz.

Tüm bu tehlikelere karşı hala yeterli düzeyde bir donanıma ve örgütlülüğe sahip değiliz. Her birimizin tek tek taşıdığı bu kaygıları güç birliği ve örgütlülüğe dönüştürememek ve bizim için oluşturulmuş yanlış veya tali gündemlere takılıp kalmak bizi başarıya götürmeyecektir. Bu anlamda bu durumları kendi cephemizden kapsamlı tartışmalı ve çözüm projeleri üretebilmeliyiz. Kadın hareketi olarak direnen bir örgüt değil, sistemi zorlayan ve kendi sistemini oturtan bir örgütlenmenin kuruculuğuna ön açacak bir misyon yüklenebilmeyiz. Elbette önemli bir birikime ve belli bir örgütlenmeye sahibiz. Geçmişi ve verilen emekleri inkar etmek mümkün değildir. Yapmamız gereken bir şeyleri sıfırdan başlatmıyoruz. Zaten sıfır noktasında da değiliz. Bizim için gereken değişmesi gerekenleri tespit edip dönüşüm sürecini hızlandırmaktır.

Geçen üç yıl bizim açımızdan oldukça zorlayıcı oldu. Her şeyden önce hareket olarak değişim sürecini derli toplu karşılayamadık. Örgütlenme modelimizden kaynaklı olarak tüm hareketi kapsayacak bir yapılanmamız yoktu. Bu nedenle değişim tartışmaları teorik olarak geniş ele alınamadığı gibi herkesin katıldığı bir değişim tartışması ve aktivitesi yaşayamadık. Bu nedenle ne nasıl değişecek? Değişimin politikası nasıl uygulanacak? Bunun kapsamlı bir tartışması yapılamadı. Büyük bir örgütsel boşluk yaşandı.

Bu boşluk içinde hem hareket koordinesinde hem de yereldeki duyarlı kadroların çabası sonucu hareket ayakta kalmış, siyasal eylemsel sürece gücü oranında katılmıştır. Fakat bu katılım da ancak hareketin güncel ihtiyaçlarına cevap vermeye yetmiştir. Bu yüzden değişim sürecindeki boşluktan ve diğer birçok yetersizlikten sadece bir iki kişiyi sorumlu görüp, sorunun çözümlemesini bunlar üzerinden yapmak gerçekçi değildir. Elbette bazı kişiler olumsuz pratikleri nedeni ile sorumlu tutulabilir. Ama sorunun sistemsel olduğu bir gerçektir. Bizim için önemli olan pozitif bir eleştirisellik ile sürece yüklenmektir. Bu nedenle her şeyden önce karşılıklı önyargıları yıkmak ve ana ilkelerde ortaklaşmayı hızla sağlamak gerekiyor. Bunlardan en önemlisi; tüm çalışmaların kadın hareketi kimliği ile örgütlenebilmesidir. Tüm kurum ve kurumlardaki kadın çalışanların bunu öncelikli kimlik olarak ele alması gerekmektedir. Genel özgün çatışması ve herkesin kadın hareketine sanki başka kimlikleri temsilen geliyormuş gibi tutumlar içerisine girmesi, ancak kadın hareketini bir platform gibi çalışmaya zorlayacaktır.

Bu nedenle bizim öncelikle netleştirmemiz gereken en önemli husus, kadın hareketini yukarıda belirttiğimiz alternatif sistemi yaratacak bir şekilde örgütlemektir. Bizim bu konuda vermemiz gereken karar şudur: Biz bir örgüt olacak mıyız, olmayacak mıyız? Bu konuda belli hassasiyetler ve önyargılar var. Herkes "geçmişe mi döneriz? Aşırı mı merkeziyetçi oluruz?" diye ürküyor. Bu haklı bir kaygı, ama bu kaygıdan dolayı gevşek ve gittikçe marjinalleşen bir yapılanma daha çok kaygı vericidir. Bu nedenle bizi sistem haline getirecek bir modeli ve bununla birlikte demokratik iç hukuku oturtmak en gerçekçi olandır.

Zihniyeti olmayanların gücü de olmaz

Henüz konfederal örgütlenmenin başındayız. Kurucu misyonumuzu koruyoruz. Çünkü konfederal örgütlenme bu günden yarına kuracağımız bir sistem değildir. Konfederal yapılanma tamamlanmış gibi davranıp, bunu salt kendi kurumlarımız ve kadrolarımızla kuracağımız bir model gibi ele almak hatalıdır. Biz çoğunlukla demokrasiyi burjuva demokrasisi gibi ele aldığımız gibi sistemsizliği de konfedere örgütlenme olarak tanımladık. Oysa konfederalizmde de planlama, görev bölümü ve kendi sistemini ve iç işleyişini koruyacak bir savunma mekanizması ve hukuka ihtiyaç olacaktır. Tüm bunları kurmadan nasıl demokrasiden bahsedebiliriz? En üzücü olan ise konfederalizmin örgütlenmesine, sivil alan perspektifine sahip çıkmadan, buna göre bir örgütlenme yapmadan keyfi bazı tutumları, hukuk dışı durmayı konfederal örgütlemeye bağlantılandırmak, ona dayandırmaktır. Bu konuda kadınlar olarak çok daha örgütlü ve hedefli hareket edebilmeliyiz. Çünkü bu örgütlenme yaratılırken içinde bulunduğumuz toplumun ve hatta biz kadınların az eğitimli ve yetersiz kişilik duruşlarımızın zorlayıcılığı olacaktır. Uzun vadeli hedeflerimize ilerlemek için öncelikle kadın hareketi kimliğini oturtmak gerekecektir. Herkes bu kimliğe karşı sorumlu olabilmelidir. Sadece özgün çalışma yürüten kadınları ve kurumları kendi temel bileşenimiz saymak hatalı olacaktır. Bu açıdan bu yönlü bir anlayış düzeltmesine ihtiyaç olacaktır. Bu konuda hepimiz aynı temennide bulunsak bile, dayatıcı bir platform, güç ve planlama çıkaramadık.

Yine tüm bunlarla beraber kendi hedefimizi gerçekleştireceğimiz örgütlenmeleri nasıl yaratacağımız diğer önemli bir konudur. Yerelde kadının konfedere örgütlülüğünün en önemli ayağı olarak kadın meclisleri ve fonksiyonlarını tartışıp ona denk bir örgütlülüğü sağlamak gerekir. Bir de sivil toplum örgütlenmelerimizi nasıl işlevli kılacağımızı çok detaylı tartışmak lazım. Böyle önemli çalışmaları çok kez yan ve ek işler olarak görebiliyoruz. Bu açıdan buna dönük bir kadrolaşma ve ekipleşme yaratabilmeyiz. Varolan kurumlarımızın bu yönlü girişimleri henüz kadın hareketine mal olmuş değildir. Bu anlamda başta kooperatifler ve özgün kadın kurumları olmak üzere, yapılan tüm çalışmaların kadın hareketine mal olması gerekir. Bunların her birinin misyonu ayrıdır. Buna göre örgütlenirler. Yani yüklenen iş farklı olur, ama tümden bağımsızlık doğru değildir. Bu konularda gereken hassasiyetin gösterilmesi gerekiyor.

Kadın hareketi olarak bizler açısından tartışılması ve değerlendirilmeye tabii tutulması gereken hala birçok konu var. Önemli olan zihniyet gücü ile tüm bunların üstesinden gelmektir. Önderliğimizin *"zihniyeti olmayanların gücü olmaz"* değerlendirmesi en fazla da bu süreçte üstesinden gelmemiz gereken sorunları aşmamızda bize yol gösterecektir. Büyük bir potansiyele sahibiz, açılım yapma gücümüz var. Çok az halk 8 Mart'ı bizim gibi kutladı. Beytüşşebap'tan İzmir'e kadar Kürdistan ve Türkiye'nin her yerinde kadınlarımız eylemdeydi. Geçen yılın tüm serhildanlarında yine bizler vardık. Tüm zorluklara rağmen hala çalışma azmi olan yüzlerce kadın var. Bazılarımız hala Kürdistan dağlarında ve salt kadın olduğu için dağlarda kalmayı kendisi için önemli bir gerekçe görüyor. Cezaevlerinde hala çok sayıda tutuklumuz var ve bunlar hala direniyorlar. En önemlisi Önder Apo'nun özgürlük ve demokrasi perspektiflerine sahibiz.

Tüm bunlar başarmak için, daha azimli olmak için birer neden değil midir? Bize gerekli olan şey, durumu pozitif ele almak, daha az kişisel kaygı taşımak birbirimizi daha fazla anlamaya çalışmak, daha az önyargı taşımak, daha fazla Önderliğin yaratmak istediği modeli anlayabilmektir. Önder Apo'nun yaratmak istediği yeni sistemde temel sürükleyici ve yaratıcı güç olarak toplumun öncüleri olmak durumundayız. Böyle bir görevimiz var. Bu hem çok zor hem çok kolaydır. Zor çünkü biz kadınız, hep daha fazla sancı çekeriz, biraz dağınığız. Ama bu sorunları da çok kolay aşabiliriz .Çünkü hala inançlarımız var ve çok badirelerden geçmemize rağmen yine de ayakta kalmayı başardık. Önemli olan daha sağlıklı bir tartışma ve daha güçlü başlangıçlar yapmaktır. Önder Apo'nun özgür yaşam perspektiflerini kavradığımız ve yaşamsallaştırdığımız oranda aşamayacağımız hiçbir sorun yoktur.

"Önder Apo'nun biyoiktidar olarak tanımladığı egemenlik biçimi sandığımızdan çok daha derindir. Hala paradigmaya girmemiş olmamız bile sınıflı toplum uygarlığının zihnimizde yarattığı düşünce kalıplarını aşmamaktan kaynaklıdır. Biyoiktidarın Kürt toplumunu çok değişik yönleri ile maniple etmek istediği nettir. Bizi KDP' ye yedeklemek istedikleri legal örgütlenmeleri, yerelde kazanılmış mevzileri Önderliksiz bir çizgiye çekmek istedikleri çok açıktır "

PKK'yi yaşamda, tarzda ve üslupta somutlaştırarak KOMALA sistemini kurma seferberliğine yönelelim

Halkımıza ve Kamuoyuna

3-8 Temmuz 2006 tarihleri arasında gerçekleşen genişletilmiş PKK Meclis Toplantımız; başta 14 Temmuz 1982 şanlı direnişimizin ve yeni PKK'nin sembolü halkımızın kahraman şehitleri anısına bağlılık temelinde , Reber Apo'nun ortaya koyduğu özgürlük çizgisi doğrultusunda yapılmıştır.

Toplantımız, siyasi gelişmelerle birlikte Özgürlük hareketimizin ideolojik, örgütsel ve taktiksel durumunu çok yönlü değerlendirerek çözüm yollarını tartıştı. Otuz üç yıllık PKK mücadelesinin ortaya çıkardığı hazine değerindeki birikime denk yaşadığı olumlu gelişmelerin yanı sıra; genelde yaşanan yetersizlikleri ve hataları, birinci derecede öncülük olarak partileşmenin geliştirilmesindeki zayıflıkları da tartışmıştır. Özgürlük hareketimize dayatılan tasfiyeci ihanetçi sürecin geriye çeken, içe büzen, dağıtıcı, yıkıcı özellik taşıyan olumsuz etkilerinin doğru mücadele tarzı ile aşıldığını ve gelinen aşamada karşı karşıya bulunduğumuz sorunların gelişme büyüme ve yeniden doğru pratikleşme sorunları olduğunu tespit etmiştir.

20. yüzyılın sonunda gerçekleşmiş olan bilimsel teknik devrim bir yandan insanlık için eşitlik, özgürlük ve demokrasi dünyasının önünü açmış, onun zaferini göstermiş bunun tersi olarak diğer yandan insanlığın ruhsal, duygusal ve düşünsel dünyasıyla birlikte adeta insanın öldürülüp yerine robotun, karıncanın, bir maddi canlının ortaya çıkartıldığı bir durumu ifade etmiştir. Dolayısıyla mevcut bilimsel teknik gelişme insanlığı sosyalizme, özgürlük, eşitlik ve demokrasi dünyasına taşıyabileceği gibi, insanlığın tümden kaybetmesinin de aracı olabilir. Ancak insanlık yararına özgürlük, eşitlik ve demokrasi çizgisinde kullanılırsa demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplumun yaratılmasını sağlayabilir. Bu yönlü değil de kapitalist devletçi güçler elinde insanlık aleyhinde kullanılırsa, o zaman günümüzde çok tehlikeli biçimde yaşandığı gibi, başta kadın olmak üzere tüm insanlığın temel özelliklerini tümden kaybedeceği bir durumun gelişmesinin dayanakları ve araçları da olabilir. Hatta muhalif kesimleri yedeğine alıp, sistemin birer mezhebi haline getirerek halkların özgürlük ve demokrasi özlemi tarihte olduğu gibi sistem içinde eritilebilir. Nitekim günümüzde bu daha çok ikinci yönde kullanılmaktadır. Bu bakımdan bu tehlikeyi görerek, böyle bir mücadeleyi ideolojik, siyasi ve örgütsel düzeye taşıyarak, bütün halkları, emekçileri, ezilenleri, kadını ve gençliği bu mücadelenin içine çekmek en temel görevdir.

Kapitalist sistemin ve onun modernist düşüncesinin yaşadığı çıkmazı aşmak için çeşitli arayışların olduğu, postmodern yaklaşımların, bazı dinsel ve anarşist eğilimlerin kendilerine göre bir çizgi geliştirmeye çalıştıkları ancak bunların kapitalist devletçi sistemi aşan bir ufka ulaşamadıkları görülmektedir. Günümüzde toplumu tarihselliği içinde değerlendirip, komünal demokratik değerleri ve bunları taşıyan insanlık birikimlerini esas alma temelinde bu ufuksuzluğu gideren ve tüm bu eğilimleri aşarak, hiyerarşik devletçi sistemin alternatifini yaratan sistemli bir teorik çözümleme ve ideolojik yenilenme düzeyini Önder Apo geliştirmiştir. Küresel kapitalizme ve insanlığa yaşattığı kaosa karşı da küresel demokrasi mücadelesinin başarısı ancak ve ancak Önderliğimizin sistemin tüm bilme sınırlarına ulaşarak onu çözümleyen ideolojik duruş ve örgütsel yapılanmasıyla mümkündür. Önder Apo'nun geliştirdiği demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplum paradigması doğrultusunda ideolojik mücadelenin geliştirilmesi, söz konusu tüm görevlerin başarıyla yerine getirilmesini sağlayacaktır.

Reel sosyalizmin çözülüşü ve ardından Körfez Savaşı'yla birlikte III. Dünya Savaşı diye adlandırılan yeni bir süreç başlatılmıştır. Bu durum kapitalist devletçi sistemin bunalımı da denen kaos döneminin bir ifadesi olmaktadır. Bu da sermayenin küreselleşme düzeyi ile buna karşı duran ulus devlet sistemi arasındaki bir çatışma ve her ikisine karşı da halkların mücadelesinin ortaya çıkardığı durumu ifade etmektedir. Afganistan ve Irak üzerinden kuşkusuz Ortadoğu'ya yöneltilen bu askeri müdahale oldukça önemli bir siyasal durumu ifade etmektedir ve bölgesel bir anlama sahiptir. ABD, Türkiye'ye İran ve Suriye'ye karşı ABD-Türkiye-Irak üçlü ittifakını oluşturma ve böyle bir ittifaka katılma politikasını ileri düzeyde dayatır hale gelmiştir.

> **"20. yüzyılın sonunda gerçekleşmiş olan bilimsel teknik devrim bir yandan insanlık için eşitlik, özgürlük ve demokrasi dünyasının önünü açmış, onun zaferini göstermiş bunun tersi olarak diğer yandan insanlığın ruhsal, duygusal ve düşünsel dünyasıyla birlikte adeta insanın öldürülüp yerine robotun, karıncanın, bir maddi canlının ortaya çıkartıldığı bir durumu ifade etmiştir. Dolayısıyla mevcut bilimsel teknik gelişme insanlığı sosyalizme, özgürlük, eşitlik ve demokrasi dünyasına taşıyabileceği gibi, insanlığın tümden kaybetmesinin de aracı olabilir."**

Nitekim ABD-İran ilişkileri gerginleşip savaşa doğru gittikçe, en çok sıkışan ve daralan güç; Türkiye oligarşisi olmaktadır. Çünkü bu oligarşik sistem AKP hükümeti altında geçen dört yıllık süre içerisinde bir koltuğuna ABD'yi, diğerine İran ve Suriye'yi almayı ve bunlara dayanarak Kürdistan özgürlük hareketine karşı saldırı yürütmeyi gerçekleştirmiş bir yönetimdir. Ancak gelinen aşamada Türkiye kesin bir tercih yapma dayatması ile karşı karşıyadır.

Gelişen düzeyiyle mevcut savaş da Ortadoğu'nun tarihsel ve toplumsal sorunlarına çözüm yaratamamaktadır. ABD yürüttüğü savaşta kolay sonuç alamamakta ve geriye adım atma imkanına da sahip bulunmamaktadır. Diğer yandan başta Türkiye ve İran rejimleri olmak üzere, bölgenin ulus devlet yapıları da içinde bulunulan sorunlara çözüm üretmekten çok uzaktır. İşte bu noktada bölgenin sorunlarına halkların kardeşliği temelinde demokratik yöntemlerle çözüm üretecek güç olarak PKK öncülüğündeki Kürdistan özgürlük hareketinin tarihsel rolü ve önemi ortaya çıkmaktadır.

Bilindiği üzere, 20. yüzyılın başında yaratılan bölge sistemi, bölge halkları için olduğu kadar, uluslararası güçler açısından da çok yararlı ve sonuç verici olmamıştır. Kürtlerin bölünmesi Ortadoğu'nun bölünmesi olmuştur. Bölgenin mevcut yaşadığı sorunların merkezinde Kürdistan üzerinde uygulanan "böl parçala inkar ve imha et siyaseti" yatmaktadır. Bu açıdan; Kürdistan'ın birliği Ortadoğu'nun demokratik birliği olacak, Kürt sorununun demokratik çözümü Ortadoğu'nun demokratikleşmesini yaratacak, Kürtlerin özgürlüğü Ortadoğu'ya barış ve özgürlük getirecektir.

Bunun için Türkiye'nin demokratikleşmesi, İran'daki islami sistemin demokratik bir yapı kazanması ve Suriye'nin demokratik bir sistem haline gelmesi Kürt sorununun demokratik çözümüne bağlıdır. Yine Irak'ın demokratik bir sistem olarak yapılanması Kürt sorununa demokratik yaklaşıma ve Güney Kürdistan'da demokrasinin gelişimine bağılıdır.

Bu temelde objektif olarak Ortadoğu'daki sorunların çözümünde anahtar konum kazanmış olan Kürdistan özgürlük hareketinin ideolojik ve siyasi doğrultusunun güvencesi PKK, bu toplantısında Reber Apo'nun Türkiye'de Kürt sorununun çözümü için önerdiği üç aşamalı çözüm paketini görüşmüş ve ilgili Kürt kurumlarının bu eylem planını pratikleştirmesinin kaçınılmazlığının tespitinde bulunmuştur.

Buna göre;

– Birinci aşamada Demokratik Çözüm ve Barış Arayışı Konferansları yapılır.

– İkinci aşamada konferans sonuçları TBMM'ye sunulur. Meclis'in bir çözüm getirmesi beklenir.

– Üçüncü aşamada TBMM'nin çözüm getirmemesi durumunda sonuçlar referanduma sunulur.

Önder Apo somut çözüm adımlarının yanında demokratik konfederalizmin stratejik, taktik ve örgütsel biçimlerini, tarzını ve üslubunu ortaya koyarak, tüm halkı ve hareketi tarihsel önemi olan büyük mücadeleyi geliştirmeye sevk etmiştir. Bunun sonucu olarak hareketimiz, 2005 yılı ve 2006 yılının ilk yarısı itibariyle demokratik serhildan ve meşru savunma alanında geliştirilen mücadele ve Önder Apo'yu sahiplenme referandumuyla başarılı bir dönemi geride bırakmıştır. 2006 yılında yürütülen etkin mücadele Kürdistan'ın bütün siyasi güçlerini derinden etkileyerek işbirlikçi milliyetçi çizgiye de ciddi darbeler vurmuştur.

Parti meclis toplantımız, uluslararası komployu reddeden, onu parçalamayı ve yenilgiye uğratmayı hedefleyen, bu temelde Önder Apo'nun özgürlüğü ekseninde halkımızın özgürlüğünü önüne temel görev olarak koyan yeni bir mücadele süreci içerisine girdiğini ilan etmiştir. Uluslararası güçler kadar bölgenin politik güçleri de PKK'nin bu gerçeğini açıkça söylemek ve itiraf etmek zorunda kalmışlardır.

Çıkarları temelinde bölgede aktif olan ABD ve AB, KONGRA GEL ve Kürtlere yönelik politikalarını değiştirmek zorunda kalacaklardır. Bu tür güçlerin sıkça dillendirdikleri Önder Aposuz ve PKK'siz Kürt yaratma siyaseti henüz tümden sonuçsuz bırakılmamış olsa da önemli düzeyde başarısız kalmıştır.

Bu bakımdan Ortadoğu'daki mevcut gericiliği aşmak ve sorunları çözmek isteyen herkesin, öncelikle PKK'siz ve Önder Aposuz dolayısıyla Kürt özgürlük eğiliminden uzak duran Ortadoğu politikasından vazgeçerek, Kürt halkının meşru demokratik haklarını kabul eden ve destekleyen bir siyaset oluşturması gerekmektedir. Özellikle Kürt halkının en zor koşullarda milyonlarca imza ile katıldığı *"Sayın Öcalan'ı Kürdistan'da siyasi irade olarak kabul ediyorum"* referandumu sonuçları nı gözönünde bulundurarak, politikalarını belirlemelidirler. Önümüzdeki dönemde, Kürt sorununun çözümü yönünde politik adımlar ortaya çıkabileceği gibi, inkarcı ve imhacı güçlerin ittifaklarını güçlendirerek, topyekün savaş konsepti temelinde saldırılarını artırma ihtimali de artabilir.

Özünü ve gücünü iç dinamiklerinden alan hareketimiz bir yandan demokratik direnişi geliştirir ve geniş demokratik birlik siyaseti izlerken, Kürt halkının demokratik örgütlülüğünü geliştirmek için başta kadınlar ve gençler olmak üzere tüm halk kesimleri içinde komünden meclislere kadar yaygın bir demokratik örgütlenme seferberliği içine girmiştir. Kürt sorununun kalıcı çözümünde ve bölgenin demokratikleşmesinde önemli rol oynayacak KOMALA (demokratik konfederalizm) sistemini örgütlemek, önümüzdeki dönemin mutlaka pratikleşmesi gereken en temel görevidir.

Sonuç olarak; PKK, Önder Apo'nun Bir Halkı Savunmak kitabıyla geliştirdiği ideolojik düzey ve Koma Komalen Kürdistan'ın ilanıyla kendisini yeniden yapılandırarak, yeni bir örgütsel sistem kazanmıştır. Başta kadınlar ve gençlik olmak üzere toplumun tüm emekçi kesimlerini ve en geniş halk kitlelerini örgütlemek üzere, giderek yoğunlaşan bir örgütsel çalışma süreci içerisine girmiştir. Demokratik konfederalizmin inşasını gerçekleştirmek için köy ve sokaktan başlamak üzere her alanda yoğun bir tartışma, arayış ve pratikleşme çabaları sürmektedir.

Toplantımızın da açık bir şekilde tespit ettiği gibi, hareketimizin teorik, ideolojik sorunları yoktur. Bunlar Önder Apo tarafından çözümlenmiştir. İçinde bulunduğumuz süreci değerlendirme ve böyle bir süreçte hangi görevleri, nerede, nasıl yerine getirmek gerektiği konusunda hareketimiz net bir bilinçle pratiğin üzerine yürümektedir. Halkımız kendisine öncülük etmemizdeki bütün yetersizliklerimize rağmen, Önderlik etrafında en güçlü kenetlenmesini sağlayarak büyük bir cesaret ve fedakarlıkla demokrasi ve özgürlük mücadelesini yürütmektedir. Yine gerillanın direnişi de kahramancadır, halkımızın özgürlük duruşunu en yüksek düzeyde temsil ederek bu ölçülerin tüm mücadele sahalarında etkin olmasındaki rolünü yerine getirmektedir.

Her alandaki örgütlenmenin sağlıklı yürümesi, 14 Temmuz ruhundaki kadro duruşu ile çalışmaların üzerine gidilmesi ve mücadelenin sürekli gelişen bir seyir izlemesi için PKK'nin yeniden inşa sürecini güçlü bir bicimde tamamlaması ve pratiğe öncülük eder hale gelmesi olmazsa olmaz kabilindedir. Bu 15 aydan bu yana süren PKK'nin yeniden inşa süreci bile PKK'nin varlığının ideolojik ve teorik öncülüğünün özgürlük mücadelesini yükseltmede ne düzeyde gerekli olduğunu bir daha kanıtlamıştır. Son bir buçuk yılda yaşanan gelişmeler de PKK'nin yeniden inşası doğrultusunda ortaya çıkarılmıştır.

Demek ki komplo, tasfiyecilik ve her türlü gerici saldırı karşısında ayakta kalabilmenin, onurlu insan olabilmenin, Kürt sorunun demokratik çözümünü gerçekleştirme temelinde özgür Kürdistan'a ulaşmanın ve bölgede demokrasi mücadelesini geliştirebilmenin en temel koşulu doğru parti öncülüğüne sahip olmaktır.

Bu temelde başta öncü güç kadro olmak üzere tüm halkımıza bu tarihi dönemde önemli görevler düşmektedir. Kendisini Reber Apo'nun ideolojik ve teorik ilkelerine göre örgütlemiş kadro ve halk gerçekliliği başarının temeli ve teminatıdır.

– PKK Şehitleri Ölümsüzdür!
– Yaşasın Özgürlük ve Demokrasi Mücadelemiz!
– Bijî Koma Komalen Kürdistan!
– Bijî PKK!
– Bijî Reber APO!

14 Temmuz 2006
PKK Parti Meclisi

Korkmadan kandırmadan yüzleş benimle

Adı, soyadı: **Yusuf Soruhan**
Kod adı: **Kendal Baz**
Doğum yeri ve tarihi: **Kızıltepe, 1976**
Mücadeleye katılış tarihi: **1998, Balıkesir**
Şehadet tarihi ve yeri: **13 Temmuz 2004, Botan-Eruh arası pusuda**

Yıldızlara astım suretini
Çölümde mavi bir göl
gibi parlayan suretini
Her gece kuzeyden
parlar
Ruhumu yıkar
Yıldızlar kalbime akar
Bekleyiş yorgunu
gözlerime
Her gece bir ay doğar
Ve yıldızlar hep kuzeye
bakar
Yaram döşümde hala
Kanar...
Kanım kuzeye akar
Eğer yolun düşerse
benim için söyle
Kuzey'de karşılaşmak
isterim ölümümle

Eğer insan bütün dünyasını alt üst eden süreçler yaşamışsa, o döneme ait bütün yaraları gibi bütün sevinçleri de yüreğinin en derin dehlizlerine atmak, unutmak ister. Çünkü yaşadığı o anlar ne söze dökülür, ne dile gelir ne de yüreğinde bir yer bulur kendine. O derin karanlık dehlizlerde yıllarca sakladığı ve vicdanı ile masaya oturup yüzleşmekten korkup, sürekli kaçtığı o anılar bakımsızlıktan güller ve ısırgan otlarının içiçe birbirine karıştığı bir bahçeye dönüşür. Derinlere atıldıkça iniltisi artan o acıyı zamanın ve mekanın duyarsızlıkları ile bastıran sıradanlıklarla öğütmeye çalışırsınız. Öyle ki geçmişte kahkalarla güldüğünüz şeyler şimdi sadece yaranızı sızlatır. Anıları taşımayı öğrenemeyen her yüreğin çaresizlikle denediği bir yoldur unutmaya çalışmak, unuttuğunu sanmak. Ama nafile bir çaba olduğunu anlarsınız tüm bunların. Ve sonra duyduğunuz bir şarkı, bir ses, bir koku, gördüğünüz bir resim kimselere açamadığınız bu sırrın saklandığı dehlizlerden bir lav gibi fışkırmasına sebep olur. Lavlar altında kalırsınız, yanarsınız.

Nihayet bu anlarla yüzleşme zamanı gelmiştir. Kaçtığınız, içinizdeki derin dehlizlere attığınız, ama ruhunuzdan söküp atamadığınız o anıları tekrar gün ışığına çıkarmak zamanı gelmiştir. Zamanını siz belirlememişsinizdir. Belki duyarlılıklarınızın körelmeye başladığı, belki de yüreğinizin en derin kuytusunda hapsettiğinizi sandığınız bir anda gelir ve vicdanınızın yakasından tutup, sarsar sizi. "Yüzleşmelisin benimle" der. Ve siz bilirsiniz ki eğer onursuzluğu, acılara duyarsızlığı seçerseniz, kendi celladınız olursunuz. Bilirsiniz bunu. Ya da zor olanı seçersiniz ama doğru olanı. Hem çok iyi bilirsiniz ki hiçbir doğru kolay değildir ama değerlidir. Bu yüzden yüzleşmelisinizdir kendinizle ve anlamı acısında saklı olan o anılarla. Derin dehlizlere inmek, ısırgan otları ile gülleri ayrıştırmak, anıları gün ışığına çıkarmak zorundasınızdır.

Kendal'la vedalaştığım 1999 Kasımı'ndan bu yana ilk kez karşılaşıyorum. Ardımda verilmiş sözler, yarım kalmışlıklar ve bir kaya dibine, bir vadinin kuytusuna kasatura ile kazdığımız topraklara gömdüğümüz yoldaşlarımı bıraktığım Botan topraklarına veda ettiğim o günden sonra ilk kez. "Kalk" diyor bana, ellerini vicdanımın boğazına yapışmış bir halde. Bir şehit ilanının içinden fışkırıyor lavlar. Ve içimin dehlizlerine akıyor. Diyor ki; "Kalk ve yüzleş benimle. Korkmadan, kandırmadan, kaçmadan yüzleş! Botan topraklarından uzaklaştıkça gecenin, günün sınırını bilemediğimiz o uzun yürüyüşü hatırla. Çiyaye Reşkê'de verdiğimiz molayı, yoldaşlarımızın ruhunun gezindiği, o zaman bomba sesleri ile yankılanan noktada bizim geçtiğimiz günkü ürperten derin sessizliği hatırla. Birbirimize sorduğumuz sorulara verdiğimiz kaçamak cevapları, vardığımız hedefi düşündükçe ayaklarımıza inen kara suların birden çekilişini ve kanatlanışımızı... Ateş başında kendi belirlediğimiz sonun görkemini düşündükçe yüzümüze vuran o gururdan dalgayı, halimize gizemli bir hava katarak ele vermemeye çalıştığımız o anları. Anlat bunları dilinin döndüğünce. Sanki bu dünyada değilmişsin gibi huzurlu, sanki binlerce yıl yaşamış gibi her şeye doymuş... Yani yaşamın ta içinde ve en dışında olduğumuz o anları. Çiçeklerin kokusunu, nehirlerin akıntısını, gün ışığının parıltısını bize binyıl yetecekmiş gibi içimize çektiğimiz o anları. İnsanın kendini aştığı, ölümü yendiği zaman ne denli güzel, sabırlı, dirençli olduğunu. Tüm beşeri zaafların ayartıcı gücüne sırt çevirip hedefine yakınlaştıkça ne denli arındığını. Vicdanın ve beynin arasındaki mesafenin bir toz zerreciğini dahi görecek kadar net olduğu o anları anlat. Kalk ve yüzleş benimle! Hadi al eline kalemi ve yüzleşmemizin tutanağını tut."

Seni yazıyorum şimdi. Seninle yüzleşir gibi, zaaflarımı, duyarsızlıklarımı, alışkanlıklarımı bir bir seriyorum senin fedai kişiliğinin önüne. Ve işlediği suçun bilincinde olan bir mahkum gibi bekliyorum hükmümü.

Gözlerin anlatırdı her şeyi. Titrek bir alev gibi gülüşler belirirdi gözlerinde. Çatık kaşlarının ardına sanki böyle olursa daha kararlı görünürdün diye gizlediğin masumiyetin anlatırdı. Ve bazen sen anlatırdın kaçamak bir iki sözle. Üniversiteden katıldığını böyle öğrenmiştik. Seninle tanıştığımda henüz bir yıllık gerilla olduğunu da şehit ilanında yazılı olan sicilinden öğreniyorum. Edindiğin tecrüben, yaşamdaki hakimiyetin, her işi çok kısa bir zaman dilimi içinde öğrenişin ve kusursuz uygulayışın. Kim anlayabilirdi ki senin bir yıldır katıldığını? İşte şimdi sicilinden öğreniyorum bunu.

Eğitimde anlamadığın, başarmadığın bir şey var mıydı diye zorluyorum hafızamı, ama yok. Hani biz fedailere yakışsa, "kıskanıyorduk seni" diyeceğim, ama kaşlarını çattığını görür gibiyim. O zaman şöyle söyleyeyim: Seni devrimci rekabette en güçlü rakibimiz olarak görüyorduk. Hazırladığımız patlayıcıları denerken kurduğun tuzakları fark ettiğimizde bunun bir oyun olduğunu unutur, hırsla bizi tuzağa düşürmek için tekrar tekrar denerdin. En tahmin edilmeyen yerlerde kurulan tuzakların eylem planı hep sana aitti. Üslubun konuşman ne kadar etkileyici idi. Ciddiyetin, samimiyetinin ve içtenliğinin sınırlarını belirleyen bir ölçü idi sadece. Sert, kararlı bakışların altındaki ışık hep yakınlaştırırdı seni bize. Sen yaşamı paylaştığımız, ölümü de birlikte karşılayacağımız Kendalımızdın...

Sonra en zor olanı kaldı bize. Savaşarak değil, ölümü seçerek değil yaşayarak ve yaşatmaya çalışarak arınacaktık. Bir tek ölümle yüzleşenler anlayabilirdi yüreği kin ve intikam duygusu ile dolu olanlar için yaşayarak yaşatmanın ne kadar ağır bir yük olduğunu. Sanki ödenmesi gereken bir diyetti bu. Ödemezsek uykularımız bölünecekti, acılarımız katmerleşecekti. Çünkü binyıl yaşamış gibi doymuştuk her şeye. Dünyanın bütün güzellikleri, sabah serinliği, yağmurun tenimize değen soğukluğu, güneşin tepeler ardından çekilişi ve doğuşu hepsi ama hepsi sırtımızı kamburlaştıran bir yük gibiydi o zamanlar. Bize verilen görevleri fedailiğe yaraşır bir tarzda yerine getirmeye çalışıyorduk. Ve sırtımızdaki bu kamburdan, uykularımızı bölen bu huzursuzluktan kimselere bahsetmiyorduk. Birbirimizden başka kimseye...

Ve sen içimizde kendini en çabuk toparlayan oldun. Yeni savaşçılara bir yıllık gerilla olduğunu asla hissettirmeyen bir ustalıkla ve etkileme gücü ile eğitim verdin. Sevdin işini. Zamanla yaşatmanın kutsallığını anladın. Sabah sporundan, ideolojik eğitime, yaşamdan üsluba kadar her birini bir Kendal yapmak için uğraştın. Kendal olmalıydı her biri. Kendal kadar katılımcı, iddialı, düzeyli, ağırbaşlı ve Kendal kadar yoldaş canlısı olmalıydı. Ve sanırım bunu başardın.

Kandil'e doğru yola koyulduğumuzda bizi götürecek olan kuryenin sen olduğunu görünce ne kadar şaşırdım. İki gün boyunca bizimle yürüdün. Yol çok tehlikeli ve zorlu idi üstelik kar, güzelliğinin esamesi bile okunmayan haliyle durmadan yağıyordu. Düşman kılığında ve durmadan yağıyordu. Sen yolculuğumuzun ilk ve en zorlu durağında bizi sağ salim diğer kurye arkadaşlara teslim ettiğinde rahatlamıştın. Öncesinden fazla konuşamadığımız için ayrılacağımız son gün konuşma fırsatı bulabildik Herkes uykunun kollarında dinlenirken, ben yorgunluğumun kollarından kurtulup yoldaşlığın dinginliğine sığındım. Sanki çok daha derinlere çekilmişti gözlerindeki gülümsemeler. Hüzün çökmüştü gözbebeklerine. Nedenini soramadım. Biliyordum belki... Ödenmemiş bir diyetin amansız hesaplaşmasıydı.

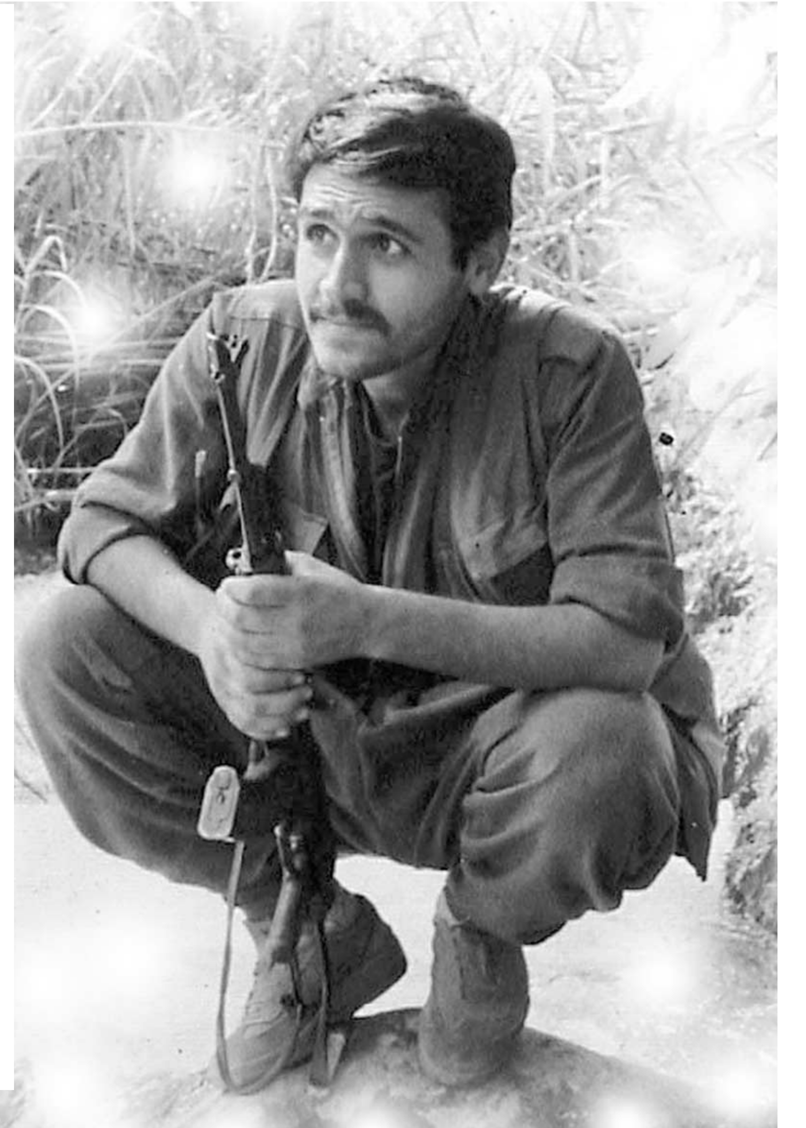
Eğitimde öğrendiğin her şeyi pratikte uyguladığını, fedailiğin karşılığını Kendal yaptığını öğreniyorum. Düşmanın tam kalbinde, saldırıda şehit düşmüşsün. Ve işte sonunda borcunu ödemişsin.

Ben ise hala karabasan geceler, yerine getiremediğim sözler, senin ve Yusuf'un yokluğunun verdiği acılarla boğuşuyorum. Acılar yükseklerden bütün karları biriken bir çığ gibi büyütüyor kendini. Ve sen diyorsun ki yüzleş benimle. Anıları gün ışığına, rüzgarına tutup, su içtiğin nehirlerde yıkayıp yüreğimin baş köşesine oturtuyorum. Anıları ve acıları sırtımdaki kambur değil, fırtınalarda pusulam yapıyorum.

Gülümsüyorsun Kendal. Çatık kaşlarının altında masum bir çocuk yüzü beliriyor...

Mücadele arkadaşları

"Ateş başında kendi belirlediğimiz sonun görkemini düşündükçe yüzümüze vuran o gururdan dalgayı, halimize gizemli bir hava katarak ele vermemeye çalıştığımız o anları. Sanki bu dünyada değilmişiz gibi huzurlu, sanki binlerce yıl yaşamış gibi her şeye doymuş... Yaşamın ta içinde ve en dışında olduğumuz o anları anlat. Çiçeklerin kokusunu, nehirlerin akıntısını, gün ışığının parıltısını bize bin yıl yetecekmiş gibi içimize çektiğimiz o anları..."

Pratikten ve öncülükten kopuk bir partileşme PKK partileşmesi değildir

baştarafı 5'te

Bütün bunları şunun için söyledim; pratikleşme sorunlarımız var. İmkanlar, fırsatlar elde, ama onları değerlendiremiyoruz. Toplanıyoruz toplanıyoruz ha bire kararlar alıyoruz, ciltler dolusu karar yazıyoruz, hiçbirisi uygulanmıyor. Niye? Pratikleşmesi gerekecek, pratikleşme olmadığı için uygulamıyoruz. Niye pratikleşmiyoruz. Parti ve kadro sorunundan dolayı pratikleşemiyoruz. Doğru çizgide etkili ve başarılı bir pratikleşme de ancak sağlam bir kadro duruşu ve parti öncülüğüyle gerçekleşebilir. Güçlü bir parti öncülüğü oluşmadan bir çizgiyi esas almadan, onu yaratmadan, ona yönelmeden mevcut fırsat ve imkanları değerlendirecek bir pratikleşme yaratamayız. Yanılmayalım. Tek doğru yol partileşmektir. Parti öncülüğünün gelişimidir. Çünkü hak arayıcılığıyla yürümez. Parti böyle olmadı. Önderlik 1970'te de böyle örgüt kuramadı. İşte 2000'de de neredeyse dağılıyordu. Ancak parti militanlığının o cesur, fedakar, gerçekten paylaşımcı, yaratıcı, disiplinli, örgütlü duruşu ve bu temelde oluşan bir parti örgütü bütün bu imkanları mücadeleye çekebilir, sevk edebilir, seferber edebilir. Ancak böylesi bir öncülük yeniden pratikleşmeyi etkili bir biçimde geliştirebilir. Bütün bu imkanları sevk edebilir. Halkı çekebilir. Yoksa çekemez. Öncülük kendi içinde tartışmalı hale gelirse kendine böyle bir pratikleşme seferberliğine vermez de kendi içinde kavgayı, didişmeyi, hak arayıcılığını şunu bunu ararsa o zaman kim bu seferberliği yapacak? Kim çekecek?

Yaşanan sorunlar öncülükten kaynaklanıyor

Biz sermaye gücüyle hareket etmiyoruz yoldaşlar! PKK parayla kurulmadı, kurulmuyor. Kürdistan'da işler parayla yürümüyor. Silah gücümüz de yok. Şimdi gerilla var, beş on tüfeğimiz olmuş, onu bir güç sanıyoruz. Herkesin elinde öyle teknik araçlar, füzeler var ki yani bizimki sadece kendimizi biraz ikna etmek oluyor. Silahımız var, güya savunuyoruz kendimizi. Neyle savunuyoruz kendimizi, bu savunma mıdır? Böyle bir güç falan yok. Bizim gücümüz yaşam felsefemizdir, ideolojimizdir, bu temelde oluşan kadro ve örgüt öncülüğüdür. Felsefik, ideolojik öncülüktür. Yani partileşmedir. Kürt kimliği de, kültürü de öyle bir öncülükle gelişiyor. Demokrasi de bununla gelişiyor, halk örgütü de bununla gelişiyor, kadın hareketi de, gençlik hareketi de bununla gelişiyor. Her hareket bununla gelişiyor. Bu bakımdan bizim sistemimizin dayandığı yer öncülüktür, çizgidir, yani partidir, Önderliktir. Bunu geliştirmeden hiçbir şeyi geliştiremeyiz. Doğru bir sistem haline gelemeyiz, etkili yürütemeyiz. O bakımdan eğitimlerimizi partileşme eğitimi yapacağız.

Bence işin yönünü artık daha fazla partileşme üzerine çevirmemiz gerekli. Fakat partinin tarihini öğrenmek, PKK tarihi hakkında bilgi sahibi olmak ayrı, kendini yeniden partileşme sürecine sokmak, yeniden partileşmenin militanı haline getirmek, onun kararını vermek, onun ölçülerini özümsemek, kendini öyle bir sürece sokmak ayrıdır. Bu ikinci belirttiğim olmalı. Birinciyle sınırlı kalınmamalıdır.

Parti derslerimiz, Önderlik derslerimiz, sadece partiyi öğrenen değil de parti ve Önderlik çizgine kendimizi yakınlaştırdığımız bir ders olmalı, tartışma olmalı. Eğitimi öyle yapmalıyız. O zaman doğru olur, başarılı olur. Eğitim sonuç verir. Kimimiz gerçekten de öncü fedai militanı oluruz, kimimiz iyi bir yurtsever oluruz tümüyle o çizgiye hizmet ederiz, kimimiz iyi bir dost oluruz elimizden geldiği kadar güç veririz, destek veririz. Ama hep aynı çizgiye veririz. Hepimiz aynı çizgiye katılırız. Hepimizin hizmeti bir yerde birikir. Hepsi birbirine destek verir, birbiri ile çelişmez, birleşir. Hepsi kutsaldır. Bir gelişmeye hizmet eder, dolayısıyla heder olmaz, çürümez, sağda solda kalmaz. Hareketin ideolojik politik hattının, ilkelerinin, amaçlarının gerçekleşmesine hizmet eder. Herkesin de çabası emeği değer bulmuş olur. Yani küçük çabalar bile boşa gitmez. Oradan çıkan küçük küçük değerler büyük bir hizmete dönüşür. Hepsi birleştiğinde ortaya gerçekten de yenilmez, toplumu ilerleten, özgürlük, eşitlik, demokrasi ilkeleri ile dolu olan, bir değerler birikimi çıkar. Yapmamız gereken, yaratmamız gereken bu.

Bence örgüt gerçeğine, sorunlarına bu çerçevede yaklaşıp, çözüm aramak en doğrusudur. Böyle olmayan, böyle bir çizgiye girmeyen örgütsel eleştiri yeterli değildir. Ben bu son toplantılar ve bu süreçte ulaştığım bir nokta olarak da burada ilk defa şunu söyleyebilirim: Böyle bir partileşme olgusuna bağlanmadan örgütsel çalışma, eleştiriler, örgüt çizgisi tartışmaları çok yürüttüm.

Şimdi şu sonuca ulaştım: Net söyleyebilirim ki partileşmeye bağlanmadan, onu esas almadan, o çizgiye dayanmadan yapılan her türlü örgütsel tartışma, eleştiri, kadro eleştirisi sonuç vermez, fayda getirmez, inandırıcı ve çözümleyici olmaz, olmuyor. İkna edici olmuyor. Sorunları çözücü de olmuyor. Ben bunu gördüm de, çözmüyor. Sadece güzel bir söz olarak kalıyor. Dinliyor herkes. Öyle çok açıktan reddedilmiyor, ama pratikleşmiyor da. İnsanlar tarafından özümsenmiyor, benimsenmiyor. Kişilik değişimine yol açmıyor. Kişiliğin, zihniyetin davranışında, duruşunda değişim yaratmıyor ve yer etmiyor. Sadece bir bilgi gibi kalıyor. Dolayısıyla yanlış anlayış ve tutumların aşılmasını sağlatmıyor. Eleştiri boşta kalıyor. İster sert yap, ister yumuşak yap, ister az yap, ister çok yap boşta kalıyor, sonuç vermiyor. Sorunları çözüp, insanları örgüte çekmiyor. Onların yaşamına nüfus etmiyor Dolayısıyla da cisimleşmiyor, boşa gidiyor. Bence eğitim açısından bu çok daha da önemli.

Çizgiye bağlanmadan yürütülecek örgüt ve kadro tartışması ne kadar eleştirel olursa olsun, ne kadar tartışmacı olursa olsun, şikayet etmekten öteye, sadece başkalarını sorumlu tutup kendini kandırmaktan öteye, birbirini suçlamaktan öteye bir sonuç vermeyecektir. Öyle yapmayalım. Geçmişte biraz öyle oldu. Bu kadar çabaya rağmen eğitime rağmen istenilen sonucu alamadık. Şimdi almamız gerekiyor. Herhalde en önemli sonuç alma etkeni bu olabilir.

Bu bakımdan eğitimlerimiz böyle bir çizgiye çekilebilir. Parti ve Önderlik tartışmaları eğitimi bu temelde yapılabilir. Böyle olursa eğitimlerimiz daha iyi sonuç verir. Partileşmeye de önemli katkı sunabilir. O dönemde yürüttüğümüz tartışmalara denk ve uygun da düşer. Parti sorunlarımızı, yeniden partileşme sorunlarını çözer ki yeniden partileşme sorunlarının çözümü yönünde atılacak her adım genel örgüt sorunlarımızın çözümünü getirir. Çünkü sorunlar gerçekten öncülükten kaynaklanıyor. Öncülüğü geliştiren çözümler bütün örgüt sorunlarını çözümleyecek ve örgütümüzün yeniden yapılanmasını, demokratik konfederalizmin inşasını, komün sisteminin örgütlenmesini, Kürdistan'ın dört parçasında, yurtdışında halk örgütlenmesini demokratik konfederalizm çizgisinde çığ gibi geliştirip, büyütmeyi ortaya çıkacaktır.

Hareketimiz Türkiye'de demokrasinin geliştirilm esinde en temel aksiyondur

baştarafı 8'de

– Öncelikle şunu belirtmek gerekiyor, Güney Kürdistan'da PKK'nin direkt herhangi bir faaliyeti yoktur. Orada Önder Apo'nun çizgisini benimseyen hareketler vardır. Kaldı ki Önder Apo'nun mücadele çizgisinden etkilenen hareketler, oluşumlar Kürdistan'ın tüm parçalarında vardır. Önder Apo Kürdistan'da ideolojik, felsefik, politik bir Önderlik olarak otuz üç yıldır mücadele yürüten bir gerçekliktir. Dünyanın her tarafındaki Kürtler için yenilikler, değişiklikler yaratan bir ideolojik, felsefik perspektif geliştirmiştir. Bu açıdan Kürdistan'ın her parçasında Önderlik bakış açısını esas alan siyasi ve sosyal hareketler vardır. Bunlar Güney Kürdistan ve Irak'ta da vardır. Araplar içerisinde de, Kürtler içerisinde de vardır. Ama bizzat PKK'nin herhangi bir faaliyeti yoktur.

PKK çizgisini esas alan, HPG gibi güçlerin üstlendiği Medya Savunma Alanları bellidir. Kısaca oradaki durum böyle olmasına rağmen Türk basını ve Türk devleti sanki PKK Irak'ın her yerinde faaliyet yürütüyormuş, büro açıyormuş gibi bir sürü gerçek dışı iddia ortaya atıyor. Bunlar doğru değildir. Örneğin PÇDK var. PÇDK'nin direk PKK gibi gösterilmesi durumu var. Bu doğru değildir. PÇDK, Irak ve Kürdistan federe yasalarına uygun olarak kurulmuş bir siyasal partidir, yasal bir partidir. Silahlı bir güç değildir. Elbette ki Irak'ın her yerinde büro kurabilir, çalışmalarını yürütebilir. Kaldı ki bildiğim kadarıyla Irak bünyesinde üç yüzü aşkın parti vardır. PÇDK de demokratik, yasal zemine dayalı siyasal bir harekettir. Türk devletinin bunu önleme çabaları çok fazla gelişiyor. Bu harekete karşı çeşitli provokasyonların tezgahlandığını da biliyoruz. Bundan bir hafta önce PÇDK'ye karşı bir provokasyonun tertiplendiği açığa çıktı. Birileri itfaiye tankerine iki el bombası koyuyor, sonra yakalanıyor ve itirafında bu el bombalarını PÇDK bürosundan bir kişiden aldığını söylüyor. Bu konuda biz de araştırdık, ilgili yerlerden bilgilendik, gördük ki bu olay tam bir provokasyondur. Örgütlendirilmiş kişiler önceden gelip herkesin girip çıkabildiği PÇDK binasına benzer bombalardan bir iki tane koyuyor, sonra götürüp itfaiye tankerine de koyuyor ve bu deşifre ediliyor. Bu PÇDK'yi kriminalize etme girişimidir. Bu olay nedeniyle PÇDK binasının basılmasına yol açmışlardır.

Bunu bizimle de bağlantılandırma çabaları vardır. Ben burada öncelikle Kürdistan federe hükümeti ve yetkililerini bu provokasyonu açığa çıkarmaya çağırıyorum. Çünkü bu provokasyonun JİTEM'in, Türk devletinin bir oyunu olma ihtimali yüksektir. Kesinlikle tertiplenmiş bir durumdur. Nitekim biz basından bazı JİTEM elemanlarının Duhok'ta yakalandığını duyduk. Güney Kürdistan'da Türk istihbaratının faaliyetleri fazlalaşmıştır. Hareketimizi ve PÇDK'yi hedef haline getirmek için bu tür oyunların tertiplenebileceğini biliyoruz. Onun için de hem federe Kürdistan hükümeti ve yetkililerini hem de federal Irak hükümet yetkililerini, yine diğer ilgili uluslararası güçleri bu konuda Türk devletinin bu biçimde geliştirmek istediği provokasyonlara karşı tutum almaya çağırıyoruz. Özellikle Hewler'de geliştirilen bu provokasyonun üzerine gidilerek, açığa çıkartılmasının önemli olduğunu belirtmek istiyoruz. Bu tamamen hareketimizle farklı güçler arasında husumet yaratmaya dönük bir girişimdir. Çünkü ne bizim hareketimizin ne de Irak'ta tamamen yasal, demokratik bir zemine dayalı PÇDK gibi bir siyasal partinin böyle bir olayla hiçbir alakası olamaz, mümkün de değildir.

Her şeyden önce şunu belirteyim, biz hareket olarak federe Kürdistan ve Irak federal hükümetinin yeniden yapılanma projelerinin tümünü destekliyoruz. Bizim hiçbir biçimde Irak zemininde herhangi bir olaya mahal vermemiz söz konusu olamaz. Bu konuda geçmişteki politikamız da bu çerçevedeydi, bundan sonraki politikamız da bu çerçevede gelişecektir. Biz Hewler gibi bir yerde herhangi bir eylem yapmak bir yana eylem yapanlara karşı tutum koyan bir örgütüz. Hiç kimse bu tür provokasyonlarla amaçlarına ulaşacağını sanmasın. Hiç kimse bizi bu tür şeylerle töhmet altında bırakamaz. Çünkü bizim siyasetimiz, duruşumuz bu konuda nettir. Irak sınırları dahilinde herhangi bir askeri eylemliliğimiz söz konusu olamaz. Tersine bu tür eylemlerde bulunanlara karşı tavır sahibi olan bir harekettiz. Dolayısıyla önemli oranda Türk devletinden kaynaklanmış olabileceğini düşündüğümüz bu tür tertiplere karşı ilgili olan tüm güçlerin duyarlı olmasını ve bunları örgütleyen, istihbarat birimlerine karşı da gerekli tedbirlerin geliştirilmesinin, özellikle Türk devletinin bu tür amaçlarının önüne geçilmesinin önemli olduğunu düşünüyoruz. Bu konuda tekrar Hewler'de geliştirilen bu provokasyonun açığa çıkarılması için ilgili tüm güçleri göreve davet ediyoruz.

– Bakü-Tiflis-Ceyhan boru hattı büyük bir törenle işletmeye açıldı. Hareketinizin daha önce yaptığı açıklamalarda boru hattının hedeflenebileceği masajı veriliyordu. Önümüzdeki süreçte hedeflenme olasılığı var mı?

– Silopi'de halk organ mafyasından bir kişiyi yakalayarak güvenlik güçlerine teslim etti. Bu çerçevede yaşanan olaylar oldu. Bu konuda herhangi bir açıklamanız olacak mı?

– Türk devletinin Kürdistan'da uyguladığı politikalar halkımızı her türlü saldırıya açık hale getirmektedir. Kürdistan'da uygulanan ekonomik politikalar, açlıkla terbiye etme politikalarıdır. Bunun bir sonucu olarak her türlü çeteleşme ve mafyalaşma zemini yaratılmış olmaktadır. Kürdistan'da devlet, salt güvenlik ve takip ile sınırlandığı ve her şeyi buna tabi tuttuğu için gelişen bütün bu toplum ve ahlak dışı çete odaklarının ucu devlet içindeki çetelere dayanmaktadır. Bu açıdan halkımızın kendi kendisini savunmasından başka bir çaresi yoktur. Nasıl ki, Şemdinli'de halkımız büyük bir dirayetle infaz timlerini suçüstü yakalayıp, tutanağa dayalı savcılık ve emniyete teslim ederek büyük bir görev başardıysa şimdi Silopi halkı da akla hayale gelmez bir biçimde büyük bir insanlık suçu işleyerek, çocuk katleden organ mafyasını yakalayarak emniyete teslim etmiştir. Özellikle bu kişinin emniyet tarafından salıverilme haberi üzerine büyük bir cesaret ve fedakarlıkla devreye giren yurtsever Silopi halkımızın bu tutumu takdire şayandır. İnsanlık dışı uygulamalara karşı her türlü riski göze alarak tutum konulması, çeteci çevrelere bir kez daha gereken mesajı vermiştir. Bu tutum halkımızın iradeli duruşunun en iyi bir biçimde pratikleşmesi anlamına gelmektedir. İşte öz savunma anlayışının pratikleşmesi budur, Silopi halkımızı bu yüksek duyarlılık ve kararlılık içeren, herkese gereken mesajı veren bu anlamlı tutumundan dolayı kutluyor, mücadelelerinde üstün başarılar diliyorum.

Adı: Fuat Demirbağ Kod adı: Renas Lelikan

Anlatılması zor hikayeler vardır, yaşanması zor zamanlar, yürümesi zor mekanlar. Anlatılması en zor hikaye; en çok anlatılmak istenen hikayedir. Yaşanması en zor zamanlar; bir ana sıkışmış bitimsiz zamanlardır. Yürümesi zor mekanlar; hep sizinle yürüyen, siz yürüdükçe sizinle beraber hareket eden, o mu sizin içinizde, siz mi onun içindesiniz, bir türlü ayırt edemediğiniz mekanlardır .

İtiraf etmek, kendini anlatmak, kendinde birilerini anlatmak, ya da birilerinde kendini anlatmak anlatılması en zor hikayedir. Anlatılınca, sihri bozulacakmış gibi gelen hikayeler vardır. Anlatmaktan korkarsınız. Kime ve neden anlatacağınıza bir türlü karar veremezsiniz. O hikaye sizi anlatacaktır. Bilinsin istemez bir tarafınız. Zayıf yanınızdır. Bilinirse; ne kadar kırılgan, ne kadar çaresiz, ne kadar kimsesiz olduğunuz bilinecektir. Bilinse, yedi iklim, yedi cihandan kovularak gelip de sığındığınız, kendinizi kendi yüreğinizde güvende hissettiğiniz o dünyanız, diğer dünyanın içinde yok olup gidecektir. Bilinmesini istemezsiniz; zayıf yanınızdır. Siz, o hikayeden doğmuş, o hikaye ile yaşamış, o hikayede ölmüşsünüzdür. Bilinsin istemezsiniz; o sizin güçlü yanınızdır. Hiç bir elin ulaşamadığı, hiç bir bilincin kavrayamadığı, hiç bir dimağın söze dökemediği kendi dünyanızdır. Ele geçsin, bilinsin, anlatılsın istemezsiniz. Anlatılsa, söze dökülse, herkes bilse, siz siz olamazsınız artık. Belki de her şeyin gasp edilip pazarlara sunulduğu bu dünyada yerin yedi kat dibinde, yüreğinizin en derin ve gizli köşesinde sakladığınız bir hazinedir. Sakladığınız; değen elin, gören gözün, söyleyen dilin kirletmesinden korktuğunuz en saf haliniz, en temiz dünyanızdır. Bin bir zırhla giyindirip en zor savaşlarda sizi herkesten, her şeyden hatta kendinizden bile koruyan bir dünyanın hikayesidir bu. Bu hikayenin tek kahramanı sizsiniz. Anlatamazsınız. Anlaşılmaz...

Kahramanlar, sırlarıyla kahramandır. Sırrını yitiren kahramanların vurulup öldüğü, ölümsüzlüğünü, bitimsizliğini dinlemişsinizdir hep. Bütün masallar, bütün destanlar, bütün klamlar bir hikayeyi anlatır. Ve anlatılan her hikaye özünde, anlatılmaması gereken bir hikayeyi anlatıyordur. Anlatamazsınız. Anlatılmamalıdır. Ama bilirsiniz ki her yaşam, anlatılacak bir hikayemiz olsun diye sürmüştür. Birileri duysun, birileri bilsin, birileri anlatsın ki bitmesin hikaye. Hikaye biterse, her şey biter.

Hepimiz ve her birimiz, bu hikayenin bir yerlerinde yaşıyoruz. Bizden öncekilerin hikayeleriyle kendimiz olduk. Bizden sonrakiler alıp hikayemizi yeni bir şeyler ekleyerek ve önemlisi de kendilerini katarak yaşayacaklar. Aldığımız emanet, devretmemiz gereken mirastır. Anlatılması zor, anlatılması zaruri bir hikayedir. Sizin hikayenizdir. Size ait değildir tam olarak. Sahibi gelecektir. Emanet yerine ulaşmalıdır. Zamanı geldiğinde yüreğinizin dehlizlerinden çıkarak, bilincinizin suyunda yıkanacak ve dilinizin ateşinde akacaktır yeni yüreklere. Bir süre aydınlatacaktır yeni yürekleri. Sonra taşımaktan yorulacaktır o yürekler de. Ateş soğuyacak, külle kaplanacak, küller içinde bir köz olacak, sonra bastığınız bir toprak, yürüdüğünüz bir mekan ve yaşadığınız bir zaman kıvılcım olacak, hikaye anlatılacaktır. Zamanı gelmiştir. Mekan kuşatmıştır sizi. Hangi yana baksanız sizi dinliyordur; Kuruyan otlar, güneşte kavrulmuş taşlar, avucunuzu yakan toprak, ayaklarınızın altında uzayıp giden ova, ovanın ortasından usul usul akan dere, derenin bittiği yerde başlayan Govendê, Govendê'nin arkasında yıldızlara uzanan Çarçela, Çarçela'nın ufkunda batan güneş, sizden ışığını kaçıran güneşin aydınlattığı o diğer dünya, o diğer dünyadaki gözlerinizin ufkunun ulaşamadığı, ama yüreğinizin kendini bir türlü ondan koparamadığı Şerevdin yaylaları bağdaş kurmuş sizi dinlemek istiyordur. Bütün mekan kapkara bir kıl çadırdır. Bütün dağlar, taşlar, ovalar, sular, çiçekler, börtü böcek, gördüğünüz ve görmediğiniz, bildiğiniz ve bilmediğiniz, duyduğunuz ve duymadığınız her şey; kıl çadırınızda cemaat olmuştur. Sessizce sizi dinliyordur.

Anlatamazlık edemezsiniz. Herkes kendi hikayesini anlatmıştır. Sıra sizdedir. Herkesin hikayesini öğrenmişsinizdir. Ve bütün hikayeler size adaletli olmayı anlatmıştır. Anlamışsınızdır. Adaletli olmalısınız. Madem 'anlamak adalettir,' hikaye anlatılacaktır. Anlatılması en zor hikaye, o an yaşadığınızdır. O anı anlatacaksınız. Anda gizli hikayenin sırrı çözülecektir. Avucunuzdaki toprak, ufkunuzdaki güneş, size bakan gözler, hikayenize şahittir. Anlatılması en zor hikaye; o en zor anda, o en zor mekanda yaşanandır.

Ku ez şehît ketim
ji bona min negîrin

Bugün bir grup gerilla ile yine öte dünyalara açılan küçük pencereden, öte dünyaya seslenmek için internetin bulunduğu gerilla kampına gittik. Yazılar vardı. Gönderdim. Notlar gelmişti. Aldım. Avustralya'ya geri dönüş biletimin süresini yeniden uzatmak için not gönderdim. Bir yıl olmuş. Dokuzuncu seferdir erteliyorum yolculuğumu. Ha bire uzatıyorum bilet zamanını. Yanımdaki bir gerilla, "Çok uzamadı mı?" diyor. "Bir yılı doldu. Artık uzatmazlar her halde" diyorum. "Ne olacak?" diyor. "Bilet iptal olacak" diyorum. "O zaman o iptal edilmiş bileti al, o kadar çok uzattın ki uçağa gerek yok. Gariban bilet uzaya uzaya buradan Avustralya'ya kadar bir asfalta dönüştü. Üstüne basa basa aşabilirsin okyanusu" diyor. Gülüyoruz. Bir yolculuk neden bu kadar ertelenir? Gitme zamanı, neden bu kadar uzatılır? Gidilmesi gereken yere, neden bir türlü gidilemez? Ayrılması gereken yerden, neden ayrılamaz insan? Bitmesi gereken, neden bitmez? Gidemiyorsan tutan bir şey vardır. Bitmiyorsa, sürüyordur hikaye. Her şeyi bırakıp gidebilirsin. Her şeyi bitirebilirsin. Ama hikayeleri yarım bırakamazsın. Gidemiyorum. Çünkü hikaye Lelikan tepesinde karlar altında beni bekliyor. Hep etrafında dolaştım. Uzağında durdum. Bu bahar eriyen karların altından çıkacak o çiçeği bekliyorum. Kar eriyecek, toprak bir çiçek doğuracak. Ben gidip Lelikan'da o toprakta biten o çiçeği koklayacağım ve hikaye bitecek. Ondan sonra yeni bir hikaye başlayacak. Yeni bir hikayeye başlamak için eski hikayenin anlatılması farz. Şerevdin yaylalarında bir bahar vakti bir çığlıkla başlayan o hikaye; Lelikan'da bir çiçeğin kokusunda noktalanacak. Sonra yürünmesi en zor mekanlardan, yaşanması en zor zamanlarda, anlatılması en zor hikaye anlatılmış olacak.

Hikaye, bütün uzun hikayeler gibi çok kısa. Adı, Fuat Demirbağ. Bir Berti. Şerevdin'den ovaya inilen bir kış vakti Elazığ Kovancılar'a bağlı Kirvan köyünde doğdu. Yedi kardeşin altıncısı. Bir ananın deyimiyle, 'evin gülü.' En çok zekasıyla dikkat çekiyor. Bir de asiliğiyle. Sözünü kimseden sakınmaz. Gözünü budaktan esirgemez. Deli dolu, cesaretle yüklü bir yürek. Dostuna dost, düşmanına düşman. Çok sonraları 'harika bir yoldaş, mükemmel bir komutan' ve savaşta kendi yoldaşlarının en güzel deyimiyle tam bir 'dînemêr.' Bir Bêrti olarak cıvıl cıvıl, bir zozan çocuğu. Ve bir Bêrti olarak çiçeğin, dağın, taşın, koyunun, kuzunun dilinden anlayan ve konuşan bir çoban. Arkadaş canlısı bir oyun arkadaşı. İyi bir öğrenci. Çok meraklı. Okumayı çok sever. Haksızlığa tahammülsüz.

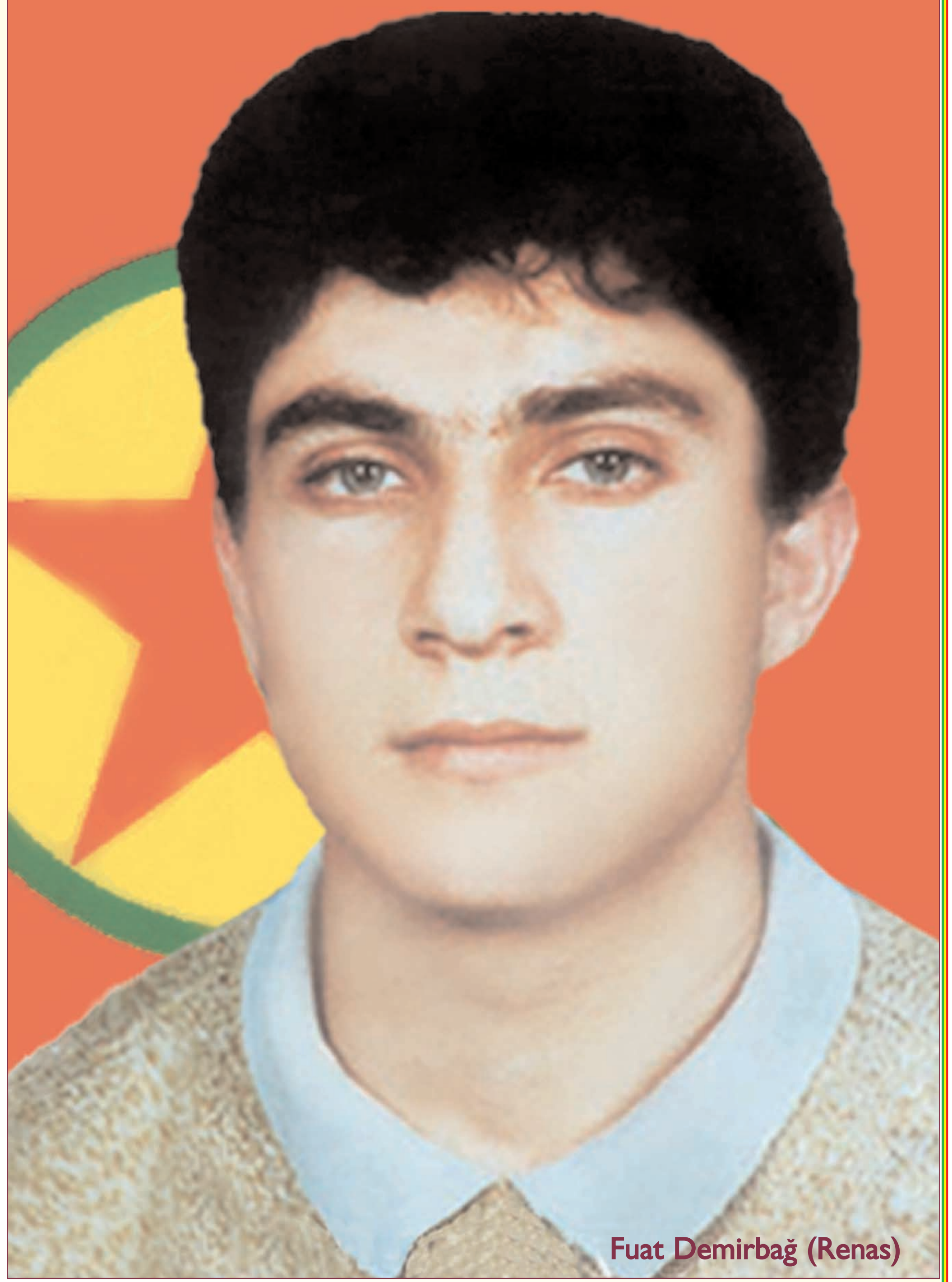
İnsanın hep özünü görürdü. Daha çocuk yaşında bir insan sarrafıydı. Sevmesi gerekeni hemen tanır ve candan severdi. Sevmediğini sevmezdi. Saygıda kusur etmez, hep saygı görürdü. Apocuların hikayeleriyle büyüdü. En çok onları severdi. Onlar da en çok O'nu severdi. Devrim zamanlarının devrim çocuğuydu. Araya kara postalların ezdiği zamanlar girdi. Yaylada evlerine gelen hevalleri hiç unutmadı.

Okudu. İyi bir öğrenciydi. Kavgacıydı, ama kavgayı sevmezdi. O kavga aramazdı. Ama kavgadan da asla kaçmazdı. Elazığ'da İstanbul Dershanesi'nde öğretmen, sınıfın çok soğuk olduğunu söyledi bir gün. O cevap verdi, "tıpkı Diyarbakır Zindanları gibi" dedi. Herkes şaşırdı. O kendi zamanının ve mekanının dışında yaşamayı severdi. Uzun yıllar hevallerden uzak bir heval olarak yaşadı. Zaman akıp geldi. Kendi mecrasını buldu. Hevaller yine dağları mesken tuttu. Ve zozanlar bahar gecelerinin çiçek kokusu ve kuzu melemelerinden süzülüp gelen o ay ışığı siluetlerin gölgeleriyle aydınlandı. Yine kıl çadırlarda, kıl keçelerin üzerinde bağdaş kurmuş, kucaklarında silahlarıyla akan dereler gibi konuşan hevallerin sesiyle yankılanırdı zozanlar. Bu sese, bu akışa ilk koşan Fuat oldu. O hep hevaldi. Hevaller, dört duvar arasında zulümdeyken, dünya O'na zindandı. Hevaller, zozanları mesken tutunca, ilk merhabayı hep O vermek istedi. Şehirlerde hep dağları yaşadı. Gençti. Öğrenciydi. Devrim dağlardan şehirlere akınca ilk merhabayı O verdi. Kavga başlamıştı. Onsuz kavga olamazdı ve olmamalıydı. Kavga etti. Sonra dağlarda bir yolunu bulup hevallere haber gönderdi. Kavga dağdaysa, O dağda olmalıydı. 1992 Mayısı'nda, Mayıs'ın 1'inde emekçilerle birlikte yürüdü Elazığ sokaklarında. Mayıs'ın 3'ünde Van'da yoldaşlarıyla buluştu. Bir fotoğraf, fotoğrafın arkasında bir not bıraktı. Anadilinde yazmıştı: *"Ku ez şehît ketim, ji bona min negîrin. Min pêçînin ala sor û zer." Bir Pazar akşamı, 7.30'da, 16 yoldaşıyla buluşup yola çıktı. Doğu Kürdistan üzerinden Zagroslar'a ulaştı. Zagroslar'da Xakûrkê'de ilk silahını kucakladı.

Savaşlar gördü. Savaşlarda kahramanlıklar kadar, ihanetleri de tanıdı. Yoldaşları, "iyi bir savaşçıydı" dediler. Zor zamanların zorlu savaşlarını verdi. Eylemlere gitti. Vurdu, vuruldu. Rubarok'a gitti. Silah kaldırdı. Yanında yoldaşı vuruldu. Silahı bıraktı, yoldaşı kaldırdı. Yoldaşlarının kanı, terine karıştı. Emeğini sevgiyle harmanladı. Sevdi. Sevildi. İlkeliydi. Tavizsizdi. İlkesizliğe karşı duruş sahibiydi. Sadece silahla değil, beyni ve yüreğiyle de savaştı. İhanet gelip kapıya dayandı. Mevzilendi. Lelikan bir cehennem olanda, O, halayın başındaydı. Tepedeydi. Ardında Beritan vardı. Geçit verilmemeliydi. Mevzi tutulmalıydı. Tuttu. Vuruştular. Vuruldular. O da vuruldu. Yanında yoldaşları vuruldu. Kanadılar. Kızgın bir demir gelip tenini bulduğunda ne düşünüyordu, bilinmez. Doğdu. Büyüdü. Kavga etti. Savaştı. Vuruldu. Hikaye uzun olduğu için kısa. Soru, cevap olduğu için, cevapsız. Adı: Fuat Demirbağ... Kod adı: Renas Lelikan... Bêrti. PKK'li bir militan. Lelikan'da 1992 yılında Ekim ayının 8'inde şehit düştü. 13 yıl sonra, adı Renas Lelikan, kod adı Jehat Berti geldi. Sordu. Şehit düştüğü yeri buldu. Gitti. Naaşını aldı. Xinêre, Goristan a Şehit Şerif'te defnetti. Sonra oturdu. Sevgili abisinin; ad aldığı sevgili Fuat, Renas Lelikan'ın, uzun, uzun olduğu için kısa olan hikayesini yazdı. Bir hikayedir. Kimin hikayesidir? Benim, bizim, O'nun, onların hikayesi.

Yaşanması zor bir zamanda yaşandı, yürünmesi zor bir yoldan yüründü. Anlatılması zor bir hikaye vardı. Anlatılamadı. Anlatılamadığı için anlaşıldı. Zor zamanların zor mekanlarında, zor savaşların zorlu savaşçılarının anlatılması zor hikayesini anlatmanın zorluğuydu anlaşılan. Anlamak güzeldi...

Anlatılması gereken hikaye anlatılmıştır. Yeni zamanlarda yeni yollar yürünecektir. Yolculuk başlayacaktır. Hikaye anlatılmış, ama bitmemiştir. Anlatılan her hikaye, yeni bir hikayenin başlangıcıdır, ve yeni hikaye başlamıştır...

Fuat Demirbağ (Renas)

Adı: Fuat Demirbağ... Kod adı: Renas Lelikan... Bêrti. PKK'li bir militan. Lelikan'da 1992 yılında Ekim ayının 8'inde şehit düştü. 13 yıl sonra, adı Renas Lelikan, kod adı Jehat Berti geldi. Sordu. Şehit düştüğü yeri buldu. Gitti. Naaşını aldı. Xinêre, Goristan a Şehit Şerif'te defnetti. Sonra oturdu. Sevgili abisinin; ad aldığı sevgili Fuat, Renas Lelikan'ın, uzun, uzun olduğu için kısa olan hikayesini yazdı. Bir hikayedir. Kimin hikayesidir? Benim, bizim, O'nun, onların hikayesi.